

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-03/22-09/67

URBROJ: 65-22-02

Zagreb, 21. rujna 2022.

Hs**NP*021-03/22-09/67*65-22-02**Hs

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Godišnje izvješće o poslovanju Financijske agencije za 2021. godinu***, koje je Hrvatskom saboru u skladu s odredbom članka 21. Zakona o Financijskoj agenciji ("Narodne novine", broj 117/01, 60/04 i 42/05) dostavila Financijska agencija, aktom od 19. rujna 2022. godine.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

Nadzorni odbor

Klasa: 010-01/22-01/6
Ur. broj: 01-22-11
Zagreb, 19. rujna 2022.

Hs**NP*021-03/22-09/67*321-22-01**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primijeno: 21-09-2022	
Klasifikacijski oznaka	Org. jed
021-03/22-09/67	65
Uredbeni broj	Pril. Vij.
321-22-01	SJS Stk.

HRVATSKI SABOR

Trg svetog Marka 6
10000 ZAGREB

**PREDMET: Podnošenje Godišnjeg izvješća o poslovanju
Financijske agencije za 2021. godinu**

Sukladno članku 21. Zakona o Financijskoj agenciji (NN 117/01, 60/04 i 42/05), u privitku ovog dopisa podnosi se Godišnje izvješće o poslovanju Financijske agencije za 2021. godinu, koje je Nadzorni odbor Financijske agencije usvojio na svojoj 103. sjednici održanoj dana 14. rujna 2022. godine.

S poštovanjem,

predsjednica Nadzornog odbora
mr. sc. Ivana Radeljak Novaković

Privitak: 1

Nadzorni odbor

Klasa: 010-01/22-01/6
Ur. broj: 01-22-5
Zagreb, 14. rujna 2022.

Na temelju članka 13. Zakona o Financijskoj agenciji ("Narodne novine", br: 117/01, 60/04 i 42/05) i članka 13. Statuta Financijske agencije - pročišćeni tekst (klasa: 010-00/09-03/2, ur. broj: 01-09-3, od 25. studenog 2009.), Nadzorni odbor Financijske agencije, na svojoj 103. sjednici održanoj 14. rujna 2022. godine, donosi

ODLUKU

o usvajanju Godišnjeg izvješća o poslovanju Financijske agencije za 2021. godinu

I.

Usvaja se Godišnje izvješće o poslovanju Financijske agencije za 2021. godinu.

Izvješće je sastavni dio ove Odluke.

II.

Izvješće iz točke I. ove Odluke podnijet će se Vladi Republike Hrvatske i Hrvatskom saboru na prihvatanje, sukladno članku 21. Zakona o Financijskoj agenciji.

III.

Stupanjem na snagu ove Odluke stavlja se izvan snage Odluka o usvajanju Godišnjeg izvješća o poslovanju Financijske agencije za 2021. godinu, klasa: 010-01/22-01/5, ur. broj: 01-22-6 od 23. lipnja 2022. godine, a Izvješće koje je sastavni dio te Odluke povlači se iz procedure prihvatanja pred Vladom Republike Hrvatske i Hrvatskim saborom.

IV.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e:

Nadzorni odbor Financijske agencije je na sjednici održanoj 23. lipnja 2022. godine odlukom usvojio Godišnje izvješće o poslovanju Financijske agencije za 2021. godinu te je isto, sukladno odredbi članka 21. Zakona o Financijskoj agenciji (NN 117/01, 60/04 i 42/05), podneseno na prihvatanje Vladi Republike Hrvatske i Hrvatskom saboru.

Dana 17. kolovoza 2022. zaprimljen je napatok Ministarstva financija kojim se traži korekcija teksta Godišnjeg izvješća u skladu s komentarima Ministarstva pravosuđa i uprave te Koordinacije za gospodarstvo Vlade RH, povlačenje iz procedure već podnesenog Izvješća zbog ispravaka nomotehničke naravi, donošenje novog Izvješća te njegovo podnošenje u proceduru prema Hrvatskom saboru i Vladi RH.

Slijedom navedenog izvršen je ispravak Godišnjeg izvješća u skladu s napatkom Ministarstva financija te je donesena odluka kao u izreci.

predsjednica Nadzornog odbora
mr. sc. Ivana Radeljak Novaković

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O POSLOVANJU FINE ZA 2021. GODINU

SADRŽAJ

1. UVODNA RIJEČ PREDsjedNIKA UPRAVE	2
2. O NAMA	3
3. IZVJEŠĆE POSLOVODSTVA	10
3.1. Financijski i poslovni aspekti poslovanja	11
3.1.1. Financijski rezultati poslovanja	11
3.1.2. Ključne aktivnosti po poslovnim segmentima	17
3.1.2.1. Segment usluga za financijsku industriju	18
3.1.2.2. Segment komercijalnih digitalnih rješenja	23
3.1.2.3. Segment javnih servisa	29
3.1.2.4. Segment servisa za državu	34
3.1.3. Upravljanje rizicima	39
3.2. Izvješće o održivosti poslovanja	42
3.2.1. Dionici i zainteresirane strane	45
3.2.2. Fina u zajednici	59
3.2.3. Ljudski resursi	62
3.2.4. Antikorupcijski program i mjere	68
3.2.5. Etički kodeks i mjere	69
3.2.6. Najznačajniji količinski pokazatelji poslovanja	70
3.2.7. Okolišni aspekti održivosti	74
POPIS PRIKAZA UNUTAR IZVJEŠĆA	77
POPIS KRATICA UNUTAR IZVJEŠĆA	78
PRILOG 1. GODIŠNJI NEKONSOLIDIRANI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI I IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA	79

1. UVODNA RIJEČ PREDSJEDNIKA UPRAVE

Poštovani,

iako su izvještajnu godinu u poslovnom smislu prvenstveno odredile aktivnosti vezane za projekt zamjene hrvatske kune eurom te aktivnosti vezane za realizaciju Strategije digitalne transformacije Fine, konačni financijski rezultat dominantno je determiniran prihodom od ukinute presude u sporu s Hrvatskom narodnom bankom (dalje u tekstu: HNB).

HNB još od 2002. godine vodi sudski spor kojim od Fine potražuje novčana sredstva navodno proizašla iz aktivnosti koje je Fina izvršavala do liberalizacije platnog prometa. Nakon što je drugostupanjskom presudom 2015. godine dosuđeno u korist HNB-a, Vrhovni sud RH je u izvještajnoj godini takvu presudu poništio, što je rezultiralo naprijed spomenutim neoperativnim prihodom.

Fina je Nacionalnim planom zamjene hrvatske kune eurom dobila značajnu ulogu u ovom resursno iznimno zahtjevnom projektu, ali istovremeno i projektu od najvećeg značaja za Republiku Hrvatsku. Ovdje se napominje kako uloga Fine kao mjenjača efektive, a koja se tijekom izvještajne godine razrađivala kroz rad Koordinacijskog odbora za zamjenu gotovog novca, nije ujedno i jedina njena uloga u ovom procesu. Kao pružatelj usluga od javnog interesa, Fina je uključena i u rad Koordinacijskog odbora za prilagodbu opće države, kao operativni upravitelj platnih sustava u rad Koordinacijskog odbora za prilagodbu financijskog sustava, Koordinacijskog odbora za komunikaciju itd.

Među iskoracima u poslovanju Fine svakako treba istaknuti puštanje u produkciju aplikacije Registar poreznih savjetnika te, sukladno Zakonu o gospodarenju otpadom, uspostavu Registra proizvođača s proširenom odgovornošću. Također ističemo kako su Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije i Fina u izvještajnoj godini sklopili ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt „Održavanje i nadogradnja sustava eFondovi”, programske platforme putem koje se realizira Operativni program „Konkurentnost i kohezija”.

Fina poslovnu godinu 2021. završava s neto dobiti od 102,7 milijuna kuna. Struktura prihoda i rashoda upućuje na izraženi utjecaj jednokratnih stavaka poput prihoda po osnovi ranije spomenutog sudskog spora, troška otpremnina i troškova rashoda određene imovine. Potrebno je istaknuti kako u izvještajnom razdoblju, unatoč stanju na tržištu, nije došlo do eskalacije najznačajnijeg pojedinačnog troška – troška osoblja, da je zbog stanja na tržištu kapitala izostala uobičajena neto-pozitivna kontribucija financijskog portfelja kao i da je dinamični dio investicijskog ciklusa okončan. Ipak, zabrinjavaju podaci o rastu inflacije što prepoznajemo kao jedan od ključnih izazova u narednim razdobljima.

Vjerujemo kako smo se kroz dosada realizirane aktivnosti kvalitetno pozicionirali i odgovorili zahtjevima koje iznimno zahtjevno poslovno okruženje stavlja pred nas, bilo da se radi o uspješnoj realizaciji naprijed navedenih projekata, optimizaciji redovnog poslovanja ili planiranim strateškim iskoracima.

Predsjednik Uprave Fine
Fina sc. Dražen Čović

The image shows the official blue ink stamp of the Financial Agency of Fina, located in Zagreb. The stamp is circular and contains the text "FINANCIJSKA AGENCIJA Fina sc. ZAGREB". A blue ink signature is written over the stamp.

2. O NAMA

Fina je jedinstveno i snažno mjesto koje povezuje financijski, javni i poslovni sektor

Potreba za bržom i boljom prilagodbom okruženju te uvažavanjem cjelokupnog našeg tržišta jasno usmjerava naš strateški put definiran za razdoblje 2021.-2025. **Vizijom** poslovanja visoko smo postavili ljestvicu očekivanja prema ulozi koju želimo imati za svoje klijente i partnere te prema ulozi koju Fina želi nastaviti izgrađivati u društvu. Fina je jedinstveno i snažno mjesto koje povezuje financijski, javni i poslovni sektor, u širokom spektru financijskih i javnih usluga te niza naprednih digitalnih rješenja, ključne infrastrukture i uz najširu mrežu zainteresiranih korisnika.

Finina (strateška) **ambicija** je biti prepoznata kao ključan predvodnik **digitalizacije i pozitivnih promjena** u javnom i poslovnom okruženju Republike Hrvatske. Pokretačka snaga ujedno odražava želju da u iskorištavanju prilika koje su pred nama okupimo sve zainteresirane dionike. Želimo zajedno s našim vlasnikom, korisnicima i partnerima inovirati okruženje u kojem ćemo vršiti plaćanja, upravljati poslovanjem i koristiti javne usluge na novi, bolji i transparentniji način.

Novi proizvodi i usluge za novi način poslovanja

Nova strategija prepoznaje izazove tranzicije šireg okruženja te, uz jasne strateške smjerove, ističe važnost **digitalne transformacije** u svim segmentima poslovanja. Okruženje nas potiče, prije svega, na poslovnu transformaciju i održivost te da i financijske i javne usluge, dva stupa našeg poslovanja, promišljamo u novim tržišnim okvirima, osmišljavamo i integriramo nove poslovne modele i budemo bliži našim korisnicima.

Okviri poslovanja u novom strateškom razdoblju definirani su kroz pet (5) strateških ciljeva – stupova budućeg poslovanja.

I dalje ostajemo posvećeni unaprjeđenju već postojećih proizvoda i usluga, no iznad svega usmjereni na promišljanje budućnosti kroz **novе proizvode i tehnologije** kojima podržavamo novi način vođenja poslovanja, provođenja transakcija (plaćanja) i korištenja javnih usluga od strane naših korisnika.

Stoga će Fina, uz već tradicionalnu pouzdanost i sigurnost Fininih rješenja, u novom strateškom razdoblju postojeće i novo znanje i tehnologije još snažnije usmjeriti na izgradnju odnosa s korisnicima, razvoj **suvremenih IT rješenja** koja omogućuju **izvršno korisničko iskustvo i dostupnost usluga** prilagođenu suvremenim potrebama korisnika.

Upravo usmjerenje na kontinuirano unaprjeđenje iskustva korisnika u korištenju naših proizvoda i usluga, kako kroz razvoj naprednih i intuitivnih digitalnih rješenja za suvremen način poslovanja i življenja, tako i u prilagodba naših procesa i načina rada, do ojačavanja digitalnih kompetencija, predstavlja poseban imperativ. Cilj nam je daljnja optimizacija i interna digitalizacija te postizanje veće efikasnosti i transparentnosti rada, kako bismo, u konačnici, došli do bolje učinkovitosti poslovanja.

Operativna izvrsnost s jasnim ishodima

Inovativnost u poslovnom i u tehnološkom smislu te **operativna izvrsnost** kroz razvoj agilnog IT okruženja, uvođenje novih tehnologija, digitalizacija procesa te novi načini rada, razvoj kompetencija mora pritom podržati poslovnu ambiciju, sve zahtjeve za fleksibilnošću, ali i zahtjeve tržišta.

Ljudski potencijali bit će ključni na svim razinama transformacije, od jačanja kulture prihvaćanja novih ideja, preko želje za promjenom do predanosti dosezanja ciljeva transformacije. Na tragu transformacijskih ciljeva i pred Finom je provedba odgovarajuće strategije upravljanja ljudskim potencijalima usmjerena ka snažnijem razvoju digitalnih kapaciteta uz osiguravanje potrebnih talenata za realizaciju planiranih inicijativa.

Kako bismo osigurali temelje **agilne organizacije** koja podrazumijeva novu paradigmu razvoja proizvoda, poslovnih modela te snažniju digitalizaciju procesa, želimo tržišno osnažiti poslovanje kroz brži razvoj usluga i kroz inovativna rješenja bolje odgovarati potrebama korisnika.

U cilju praćenja uspješnosti realizacije strategije uspostavljen je **strukturirani izvještajni sustav** kojim se prati napredak i upravlja realizacijom strateških inicijativa u okviru definiranih strateških ciljeva uz kontinuirano praćenje signala i rizika iz okruženja.

U ŠTO VJERUJEMO

*Budući razvoj odražava i organizacijsku kulturu temeljenu na **vrijednostima i stavovima** u kojima se prepoznaju svi Finini zaposlenici.*

- **Poštovanje**
- **Vrijednost za klijenta i zajednicu**
- **Suradnja**
- **Brzo prilagođavanje promjenama**
- **Kontinuirana poboljšanja**

Digitalno definira način na koji danas učimo, zabavljamo se, istražujemo, radimo.

Briše ograničenja poput dostupnosti ili složenosti, potiče pitanja poput dijeljenja te otvara prostor novim prilikama.

NAŠA VIZIJA

*Pokretačka snaga i ključni
nositelj digitalizacije društva*

*Našu ćemo viziju ostvariti kroz razvoj niza
**naprednih digitalnih platformi i rješenja u
području financijske industrije i javnih usluga**
namijenjenih poslovnim subjektima i građanima.*

*Tijela
Financijske agencije*

Nadzorni odbor

Uprava

**NADZORNI
ODBOR**

Ivana Radeljak Novaković, predsjednica Nadzornog odbora

Milan Kovač, zamjenik predsjednice Nadzornog odbora

Grozdana Perić, članica Nadzornog odbora

dr. sc. Davor Mikulić, član Nadzornog odbora

Zvonko Šakić, član Nadzornog odbora

UPRAVA

Dražen Čović, predsjednik Uprave

Vinka Ilak, članica Uprave

Branko Malenica, član Uprave

Ustroj Financijske agencije

Sektori

POSLOVNI SEKTORI

Sektor usluga za finansijsku industriju
Marijana Gašpert, direktorica

Sektor komercijalnih digitalnih rješenja
Andreja Kajtaz, direktorica

Sektor javnih servisa
Dragutin Kovačić, direktor

Sektor servisa za državu
Iva Sabljak, direktorica

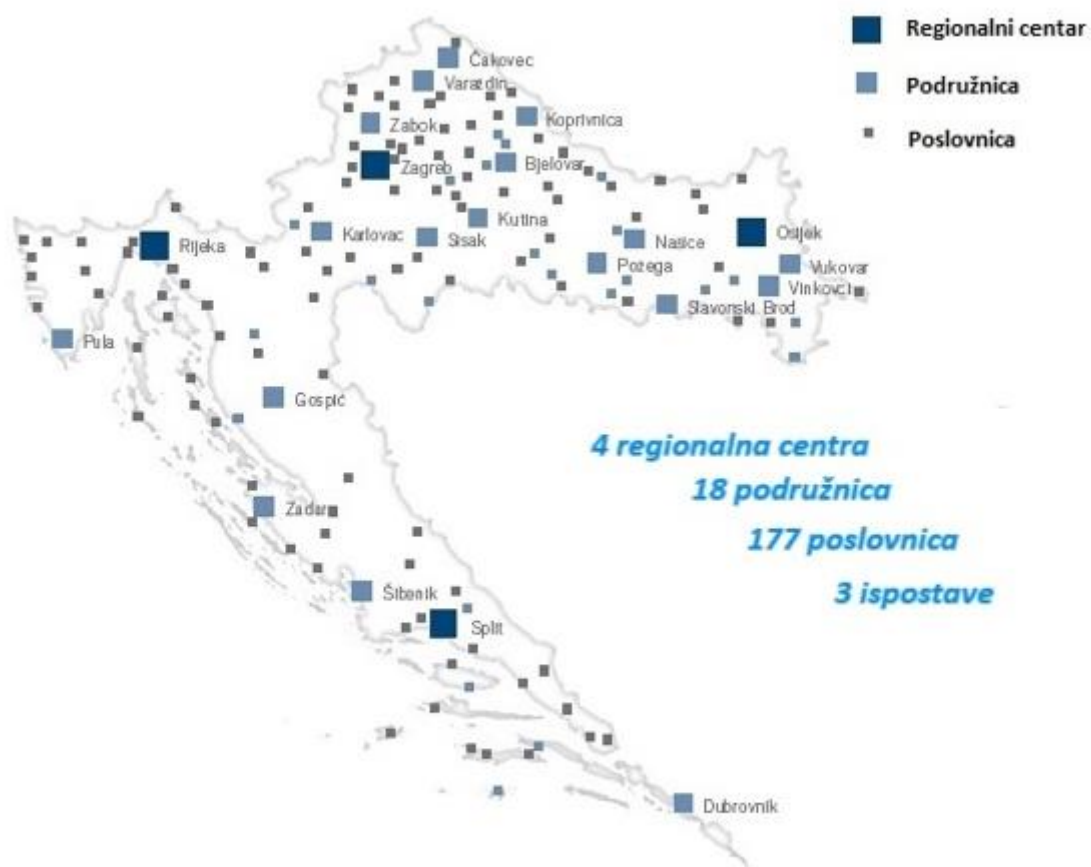
SEKTORI PODRŠKE

Sektor informatike
Ivan Vučetić, direktor

Sektor finansijskog i strateškog upravljanja
Zlatko Žuro, direktor

Sektor upravljanja ljudskim potencijalima, pravnim i općim poslovima
Karlo Seleši, direktor

Sektor poslovne mreže
Tomislav Čižmarević, direktor

Kako bismo osigurali veću dostupnost našim klijentima, tijekom 2021. godine smo otvorili dvije nove poslovnice na lokacijama Zapadnog trgovačkog centra u Rijeci i City Center One East u Zagrebu.

Temeljna odrednica našeg poslovanja, kao i razvoja usluga i proizvoda jest - stvaranje dodane vrijednosti za sve naše klijente te kontinuiran rad na prepoznavanju potreba i unaprjeđenju odnosa s našim korisnicima.

KLJUČNI DOGAĐAJI FINE KROZ POVIJEST

3. IZVJEŠĆE POSLOVODSTVA

Prikaz 1.: Osnovni financijski podaci Fine u 2021. godini

3.1. Financijski i poslovni aspekti poslovanja

3.1.1. Financijski rezultati poslovanja

Poslovanje Fine u 2021. godini obilježilo je ukidanje pravomoćne presude u sporu s HNB-om iz 2015. godine, stabilizacija poslovnog modela prisilne naplate nakon moratorija u 2020. godini te početak implementacije Strategije digitalne transformacije Fine za period 2021.-2025.

Početak godine započeo je s fokusom na realizaciji poslovno-razvojnih aktivnosti predviđenih Poslovnim planom za 2021. godinu te početkom provedbe Strategije digitalne transformacije Fine 2021.-2025. koja je donesena u veljači 2021. godine.

Operativno poslovanje Fine je i u 2021. godini bilo opterećeno problematikom promjene preferencija potrošača uvjetovanom COVID-19 krizom (prijelaz na alternativne načine plaćanja), rastom troškova amortizacije uzrokovanih značajnim investicijama u informatičku opremu te smanjenjem prinosa na financijsku imovinu uvjetovanu stanjem na financijskim tržištima.

S obzirom da Fina svoje ključne usluge bazira na prihodima koji velikim dijelom ovise o poslovnim aktivnostima koje su tijekom 2021. godine bile pod utjecajem učinaka pandemije, zabilježene su značajnije promjene u trendu i postojećem procesnom načinu poslovanja, a što se odrazilo i na konačne financijske rezultate poslovanja.

Ostvarena neto dobit Fine za poslovnu godinu iznosi 102,7 milijuna kuna i veća je za 879% u odnosu na ostvarenu neto dobit 2020. godine prvenstveno zbog povećanja prihoda od ukidanja presude za spor između Fine i HNB-a.

Pozicija (milijuni kuna)	2019.	2020.	2021.	Plan 2021.	CAGR
Prihodi	939,5	778,2	990,4	913,8	3%
Rashodi	833,5	775,7	865,4	911,1	2%
Bruto dobit	106,0	2,5	125,0	2,8	9%
Neto dobit	80,1	10,5	102,7	1,5	13%
Pokazatelji poslovanja					
Ukupna imovina	1.887,2	1.778,8	1.862,3	1.760,1	-1%
Neto profitna marža	8,5%	1,3%	10,4%	0,2%	10%
Koeficijent tekuće likvidnosti	3,4	3,3	4,1	3,2	9%
Koeficijent zaduženosti	0,2	0,1	0,1	0,1	-14%
Neto prinos na imovinu	4,2%	0,6%	5,6%	0,1%	15%
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,1	1,0	1,1	1,0	1%
EBIT	87,0	-18,9	122,2	-9,1	19%
ROE	5,2%	0,7%	6,3%	0,1%	11%

Prikaz 2.: Financijski rezultati poslovanja Fine

Tijekom 2021. godine Fina bilježi nisku stopu zaduženosti, visoku stopu likvidnosti i visoku stopu profitabilnosti. Fina u Očevidniku redoslijeda osnova za plaćanje nema evidentirane neizvršene osnove za plaćanje niti je transakcijski račun bio u blokadi, a obveze se uredno podmiruju bez potrebe za kreditnim zaduživanjem.

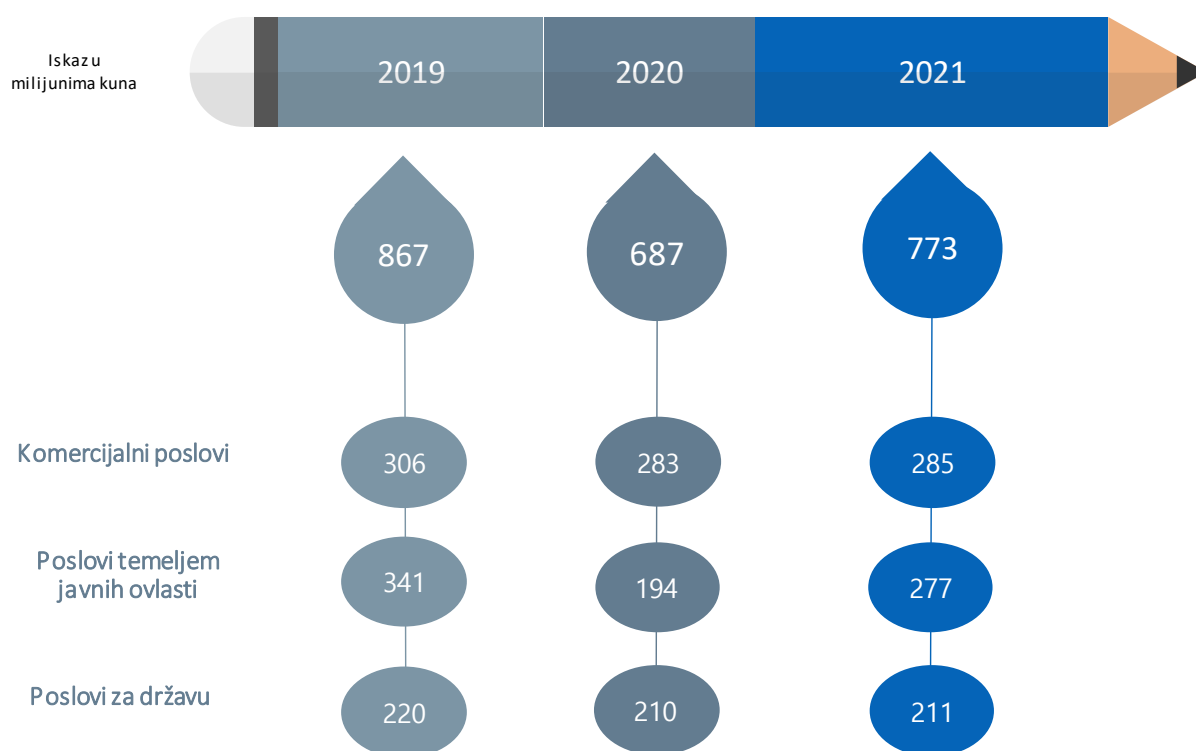
Prihodi Fine

Prihodi Fine za 2021. godinu iznose 990,4 milijuna kuna i veći su za 8% u odnosu na planirano te veći za 27% u odnosu na realizaciju prethodne godine najvećim dijelom zbog:

- Povećanja prihoda za 148 milijuna kuna od ukidanja pravomoćne presude za spor između Fine i HNB-a iz 2015. godine čime je predmet u 2021. godini vraćen prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.
- Povećanja prihoda uslijed stabilizacije poslova provedbe ovrhe na novčanim sredstvima u 2021. godini za 78,9 milijuna kuna nakon ukidanja posebnih okolnosti kojima je propisan zastoj nad provedbom ovrhe na novčanim sredstvima za fizičke osobe do 18. listopada 2020. godine.
- Povećanja prihoda od usluge izdavanja prekršajnih naloga za 5,5 milijuna kuna s obzirom da je u 2020. godini bila privremena obustava izdavanja prekršajnih naloga zbog pandemije.
- Povećanja prihoda od usluga komercijalnih digitalnih rješenja za 5,7 milijuna kuna.
- Smanjenja prihoda od poslova s građanima za 5,6 milijuna kuna zbog zamjene šalterskog poslovanja s elektroničkim kanalima.

Prihodi Fine s izuzetim izvanrednim prihodima po osnovi ukidanja pravomoćne presude u sporu s HNB-om iznose 839,0 milijuna kuna i realno su veći za 8% u odnosu na realizaciju prethodne godine ponajviše kao rezultat povećanja prihoda od poslova provedbe ovrhe na novčanim sredstvima nakon ukidanja posebnih okolnosti kojima je propisan zastoj nad provedbom ovrhe na novčanim sredstvima za fizičke osobe do 18. listopada 2020. godine.

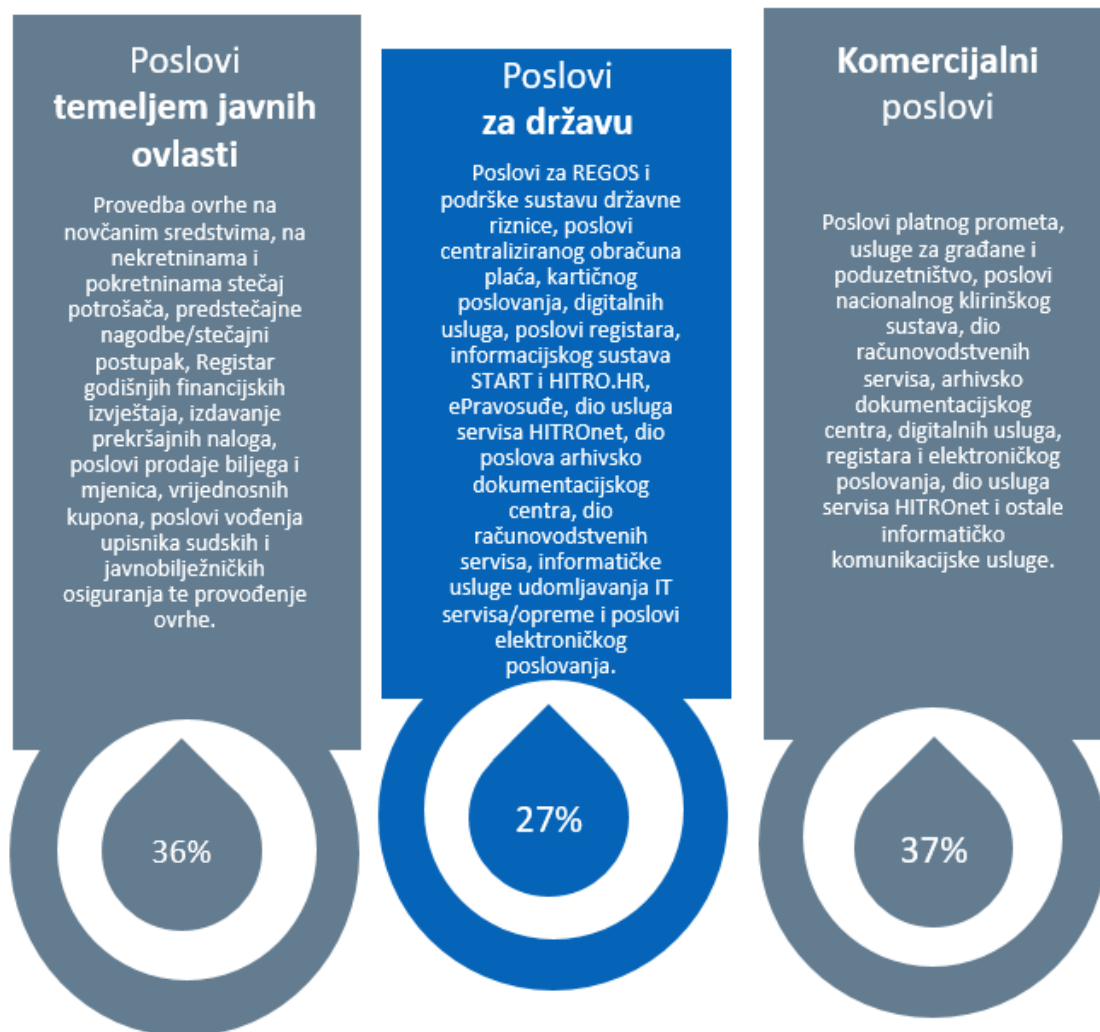
U strukturi ukupno ostvarenih prihoda, prihodi od prodaje sudjeluju sa 78% unutar kojih najveći udio čine prihodi od komercijalnih poslova s udjelom od 38%.

Prikaz 3.: Tržišna segmentacija prihoda od prodaje Fine

Usporedba ostvarenih prihoda od prodaje po poslovnim segmentima u odnosu na realizaciju 2020. godine ukazuje na evidentan rast prihoda od poslova temeljem javnih ovlasti za 43%, neznatan rast prihoda od poslova za državu od 0,4% i rast prihoda od komercijalnih poslova za 1%.

U odnosu na realizaciju 2019. godine, pad prihoda bilježe svi segmenti prihoda od prodaje od čega prihodi od poslova temeljem javnih ovlasti bilježe najveći pad od 19% uslijed promjene Cjenika prisilne naplate od 1.8.2019. godine kojim su cijene prisilne naplate smanjene, trajanja moratorija na provedbu ovrha na novčanim sredstvima za fizičke osobe do 18.10.2020. godine i ukidanja Pravilnika o vrstama i visini naknada Financijskoj agenciji za uslugu javne objave dokumentacije iz Registra godišnjih financijskih izvještaja.

Rashodi Fine

Budući da troškovi osoblja i amortizacije čine 2/3 ukupnih troškova Fine te se na njih teško može kratkoročno utjecati, uz ograničavajući okvir za većom racionalizacijom troškovnog segmenta poslovanja, ukupni rashodi za 2021. godinu su veći za 12% u odnosu na ostvarenje prethodne poslovne godine i 5% manji u odnosu na planirano.

Pozicija (milijuni kuna)	2019.	2020.	2021.	Plan 2021.	CAGR
Rashodi	833,5	775,7	865,4	911,1	2%
Troškovi sirovina i materijala	23,8	22,9	23,6	21,8	0%
Troškovi prodane robe	7,2	5,6	4,0	6,2	-25%
Operativni troškovi (troškovi usluga)	160,6	169,3	179,5	185,9	6%
Troškovi osoblja	432,8	393,7	415,0	469,2	-2%
Amortizacija	97,2	119,0	128,5	148,2	15%
Vrijednosna usklađenja	59,1	27,9	47,0	35,7	-11%
Ostali troškovi poslovanja	49,8	33,4	54,5	41,8	5%
Financijski rashodi	3,0	3,9	13,1	2,1	

Prikaz 4.: Rashodi Fine

Povećanje rashoda u odnosu na ostvarenje prethodne godine je u najvećoj mjeri rezultat većih troškova osoblja zbog isplaćenih materijalnih prava radnicima u okviru otpremnina za osobno uvjetovane otkaze ugovora o radu, doprinosa u III. mirovinski stup iznad minimalnog iznosa propisanog Kolektivnim ugovorom za radnike Fine, ali i troškova vrijednosnih usklađenja potraživanja po osnovi nenaplaćenih računa prisilne naplate, rezerviranja za sudske sporove i naknadno utvrđenih troškova iz ranijih godina.

U strukturi ukupnih rashoda Fine, **troškovi osoblja, operativni troškovi (troškovi usluga), troškovi amortizacije i ostali troškovi poslovanja čine 90% udjela i ukupno su manji za 8% u odnosu na planirano.**

U nastavku slijedi osvrt na najznačajnije izvještajne kategorije rashoda uz pojedinačna odstupanja u odnosu na planirano i u odnosu na ostvarenje prethodne poslovne godine.

a) Troškovi osoblja

Troškovi osoblja obuhvaćaju plaće i doprinose, troškove školovanja, službenog puta, prijevoz na posao i s posla, troškove prigodnih nagrada i darova, ostale potpore i naknade, rezerviranja za primanja zaposlenih, otpremnine te osiguranje zaposlenih. Prigodne nagrade i darovi radnicima sadrže godišnje nagrade (tzv. božićnice), regres, jubilarne nagrade, darove djeci radnicima za božićne blagdane i darove radnicima za uskrasne blagdane isplaćene sukladno Kolektivnom ugovoru za radnike Fine.

Za 2021. godinu, troškovi osoblja iznose 415,0 milijuna kuna i manji su od plana za 12% zbog 70% manje realizacije troškova planiranih otpremnina te veći za 5% u odnosu na realizaciju prethodne poslovne godine ponajviše zbog isplate dobrovoljnog mirovinskog osiguranja (III. stup) do godišnjeg iznosa na koji se ne plaća porez na dohodak i isplate otpremnina zbog osobno uvjetovanih otkaza ugovora o radu za 126 radnika sukladno Kolektivnom ugovoru za radnike Fine.

U strukturi ukupnih rashoda Fine za 2021. godinu, troškovi osoblja sudjeluju s 48%.

b) Operativni troškovi (troškovi usluga)

Operativni troškovi obuhvaćaju troškove usluga održavanja i čuvanja objekata, opreme i vozila Fine, usluge student servisa, odvjetnika i ostalog savjetovanja, bankarske usluge, telekomunikacijske usluge i poštarinu, usluge čišćenja, usluge promidžbe i reklame i sajмова, komunalne i usluge prijevoza, usluge trezoriranja gotovine i premije osiguranja imovine.

Troškovi usluga za 2021. godinu iznose 179,5 milijuna kuna i manji su od plana za 3% te veći za 6% u odnosu na realizaciju prethodne poslovne godine ponajviše kao posljedica većih troškova usluga tekućeg održavanja softvera i opreme, investicijskog održavanja zgrada i većih troškova ostalih bankarskih usluga nakon zastoja u provedbi ovrha 2020. godine.

U strukturi ukupnih rashoda Fine za 2021. godinu, troškovi usluga sudjeluju s 21%.

c) Amortizacija

Troškovi amortizacije za 2021. godinu iznose 128,5 milijuna kuna i manji su za 13% u odnosu na planirano te 8% veći u odnosu na realizaciju prethodne poslovne godine uslijed ubrzanog ciklusa investicijskih ulaganja u informatičku opremu.

U strukturi ukupnih rashoda Fine za 2021. godinu, troškovi amortizacije sudjeluju s 15%.

d) Ostali troškovi poslovanja

Ostali troškovi poslovanja obuhvaćaju porezno nepriznati PDV – prorata, rezervacije za započete sudske sporove, naknadno utvrđene rashode iz proteklih godina, donacije, dotacije i sponzorstva, troškove stručnog usavršavanja radnika, troškove stručne literature i tiska, upravne i sudske troškove i takse, članarine strukovnim organizacijama, propisane naknade i doprinose, troškove reprezentacije i slične usluge.

Ovi troškovi za 2021. godinu iznose 54,5 milijuna kuna i veći su za 30% u odnosu na planirano te 63% veći u odnosu na realizaciju prethodne poslovne godine uslijed povećanja troškova rezervacije za započete sudske sporove i povećanja porezno nepriznatog PDV-a.

U strukturi ukupnih rashoda Fine za 2021. godinu, ostali troškovi poslovanja sudjeluju sa 6%.

e) Ostale izvještajne kategorije troškova

Troškovi sirovina i materijala, troškovi prodane robe, vrijednosna usklađenja i financijski rashodi zajedno iznose 87,7 milijuna kuna i veći su od plana za 33% te 45% u odnosu na realizaciju prethodne poslovne godine ponajviše kao posljedica povećanja vrijednosnih usklađenja i otpisanih potraživanja uslijed povećanja postupaka ovrhe.

U strukturi ukupnih rashoda Fine za 2021. godinu, ova grupa troškova sudjeluje ukupno s 10%.

Investicijska ulaganja Fine

Ukupna investicijska ulaganja Fine za 2021. godinu iznose 110,3 milijuna kuna i 25% su manja u odnosu na ostvarenje prethodne poslovne godine.

Fina koristi dobra i usluge u okviru svoje djelatnosti za isporuke dobara i obavljanje usluga po kojima je dopušten odbitak pretporeza i za isporuke dobara i usluga po kojima je isključen odbitak pretporeza. Porezno nepriznati PDV proizlazi iz primjene članaka 40., 62. i 64. Zakona o porezu na dodanu vrijednost (NN 73/13 s izmjenama i dopunama) i članka 140. Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost (NN 73/19 s s izmjenama i dopunama).

Investicijska ulaganja Fine umanjena za iznose porezno nepriznatog PDV-a iznose 94,1 milijun kuna i manja su od plana za 60% najvećim dijelom zbog nerealiziranih ulaganja po osnovi poslovnih inicijativa čija realizacija se očekuje u budućim razdobljima.

Investicije umanjene za iznose porezno nepriznatog PDV-a bilježe smanjenje od 24% u odnosu na ostvarenje 2020. godine i 14% smanjenje u odnosu na ostvarenje 2019. godine zbog manje pokrenutih nabava informatičke opreme kojom se planirala uspostava poslovnih inicijativa u 2021. godini.

U strukturi ukupno realiziranih investicija u 2021. godini, najveći udio čine investicijska ulaganja u informatičku opremu s 54%.

Zbog usporedivosti realizacije u odnosu na planirano bez porezno nepriznatog PDV-a, u nastavku slijedi prikaz realizacije investicija po godinama s umanjenim iznosima porezno nepriznatog PDV-a.

Pozicija (milijuni kuna)	2019.	2020.	2021.	Plan 2021.	CAGR
Investicijska ulaganja [umanjeno za iznose prorata]	109,8	124,3	94,1	237,0	-7%
1. Informatička oprema	78,1	85,0	51,9	123,7	-18%
2. Blagajničko-trezorska oprema	4,2	1,5	1,7	13,6	-36%
3. Uredska oprema	0,4	0,1	0,5	0,4	8%
4. Građevinsko-obrtnički radovi	7,4	17,8	12,1	51,4	28%
5. Sustavi tehničke zaštite	5,1	4,5	4,4	5,7	-7%
6. Ostalo [namještaj, zgrade i dr.]	7,6	5,9	14,7	5,5	39%
7. Energetika	5,4	7,1	8,7	36,7	27%
8. Oprema za mikrofilm i optiku	1,5	2,4	0,1	0,0	

Prikaz 5.: Struktura investicija Fine prema ključnim kategorijama

Vrsta dugotrajne (materijalne i nematerijalne) imovine	Opis dugotrajne (materijalne i nematerijalne) imovine
Informatička oprema	Informatička oprema i softver
Blagajničko-trezorska oprema	Blagajničko-trezorska oprema, strojevi za brojenje i kontrolu novčanica
Uredska oprema	Računski strojevi, fotokopirni strojevi, telefaksi, frankirni strojevi, rezači papira i sl.
Građevinsko-obrtnički radovi	Građevinski radovi i oprema
Sustavi tehničke zaštite	Protupožarni uređaji i sustavi, protuprovalni alarmni uređaji, sredstva i uređaji za kontrolu i sprječavanje prolaska, sustavi i uređaji vatrodajave i dr.
Ostalo	Zgrade, namještaj, osobna i dostavna vozila i dr.
Energetika	Elektroenergetika i termotehnika
Oprema za mikrofilm i optiku	Oprema za mikrofilm i optiku

Fina svoje investicijske aktivnosti osigurava iz vlastitih izvora financiranja.

3.1.2. Ključne aktivnosti po poslovnim segmentima

Fina je u 2021. godini pokrenula niz razvojnih i transformacijskih **inicijativa** koje imaju za konačni cilj pozicionirati Finu kao predvodnika digitalizacije i pozitivnih promjena u javnom i poslovnom okruženju. One će donijeti nove **iskorake u pogledu modernizacije**, inovacije infrastrukture, razvoja naprednih i intuitivnih digitalnih rješenja za suvremeni način posovanja i življenja, uz posebno usmjerenje na kontinuirano unaprjeđenje korisničkog iskustva u svim područjima.

U nastavku su izdvojene najznačajnije inicijative i aktivnosti Fine u 2021. godini.

NKSInstantu, sustavu za plaćanja u realnom vremenu koji je Fina razvila u suradnji s bankarskom zajednicom, u 2021. godini priključile su se Zagrebačka banka, Istarska kreditna banka Umag i BKS Bank.

Sustav START (eng. Single Digital Gateway) predstavlja platformu putem koje se u potpunosti *online* pokreće poslovanje, a do sada je pokrenuto gotovo 2.000 trgovačkih društava i više od 400 obrta.

Digitalna transformacija poslovanja svakog poduzeća uvelike se oslanja na digitalizaciju procesa upravljanja računima. Centralna platforma za razmjenu e-računa za javni sektor je nadograđena i otvorena za prekogranično slanje te je unaprijeđen sustav e-Račun za sve poslovne subjekte na svim razinama te je započet razvoj B2B segmenta poslovanja.

Preko Finina e-Računa, a potom i e-Arhiva, Fina poduzetnicima nudi cjelokupan proces digitalizacije po principu „ključ u ruke” čime je osigurana interoperabilnost i na nacionalnoj i međunarodnoj razini, a korisnik može u potpunosti digitalno svoje račune izdavati, zaprimati i arhivirati.

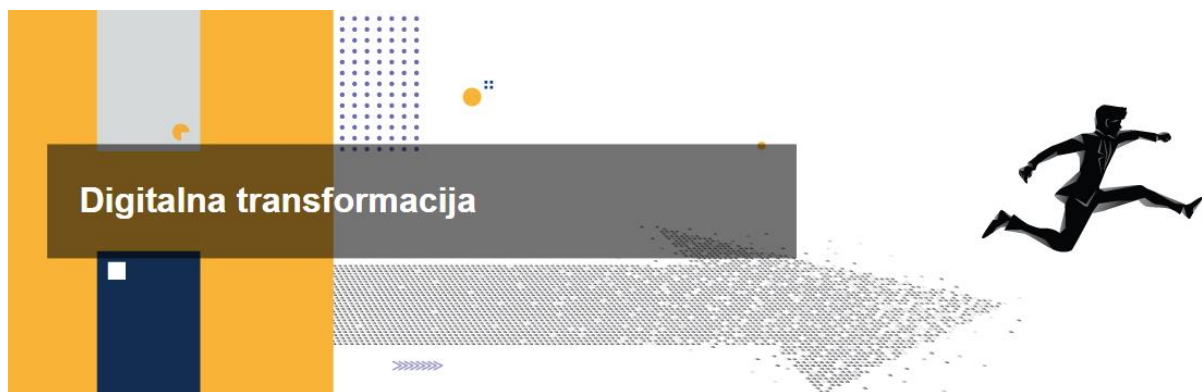
K tome pridodajemo da Fina, kao kvalificirani pružatelj usluga povjerenja, svojim korisnicima nudi različite vrste digitalnih certifikata kojima im omogućavamo zaštitu i sigurnost elektroničkih transakcija te primjenu elektroničkog potpisa, kao i autentikaciju na razne elektroničke servise.

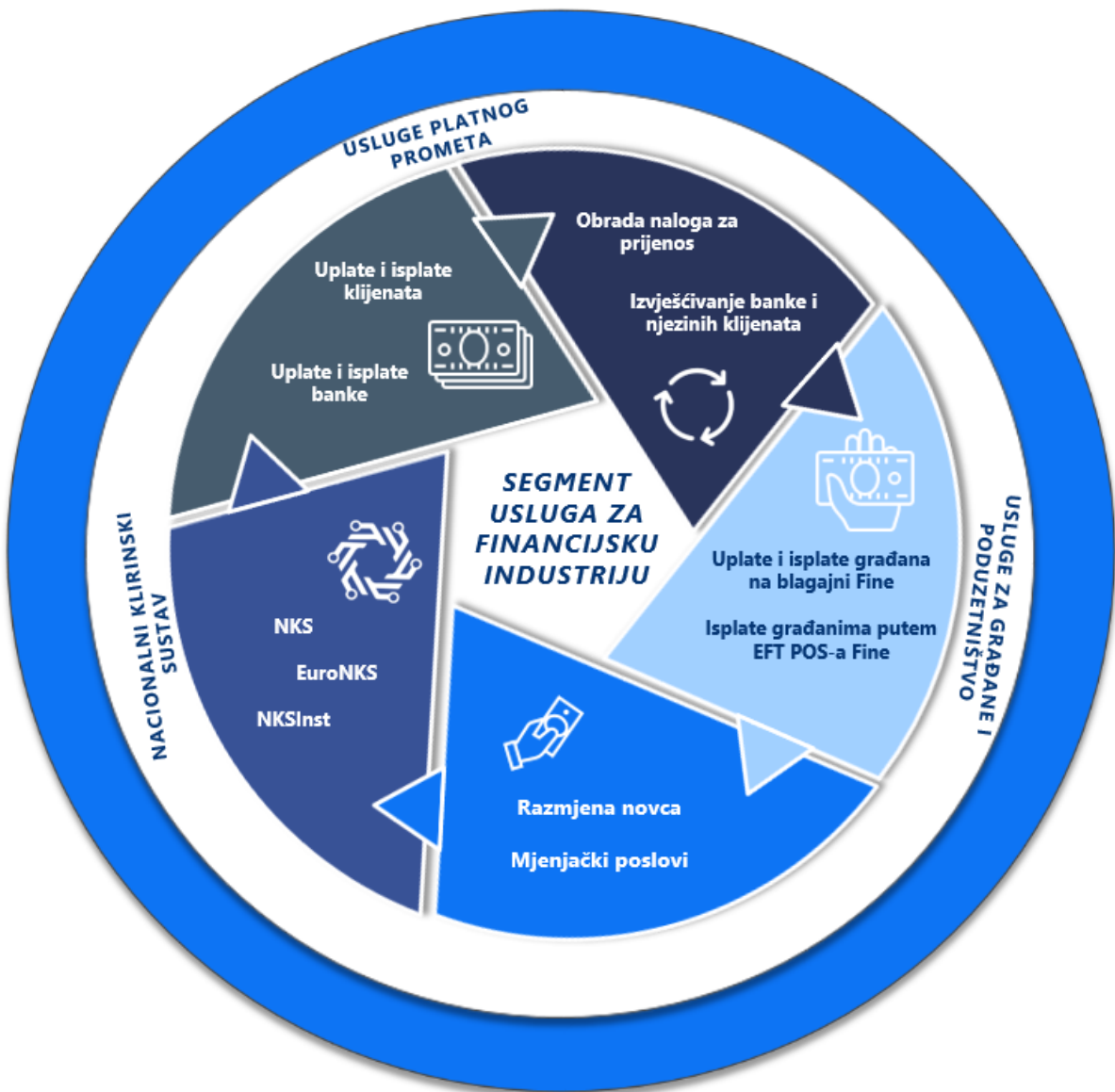
Ugovoreni projekt „Održavanje i nadogradnja sustava eFondovi” podrazumijeva unaprjeđenje programske platforme e-Fondovi putem koje se realizira Operativni program „Konkurentnost i kohezija” te ostvaruje komunikacija između dionika u procesu korištenja EU fondova.

Nastavak aktivnosti primjenom agilnih metoda rada na nove organizacijske jedinice i inicijative s ciljem da postanemo organizacija koja uči, razvija i pruža inovativna rješenja temeljena na potrebama različitih tipova korisnika.

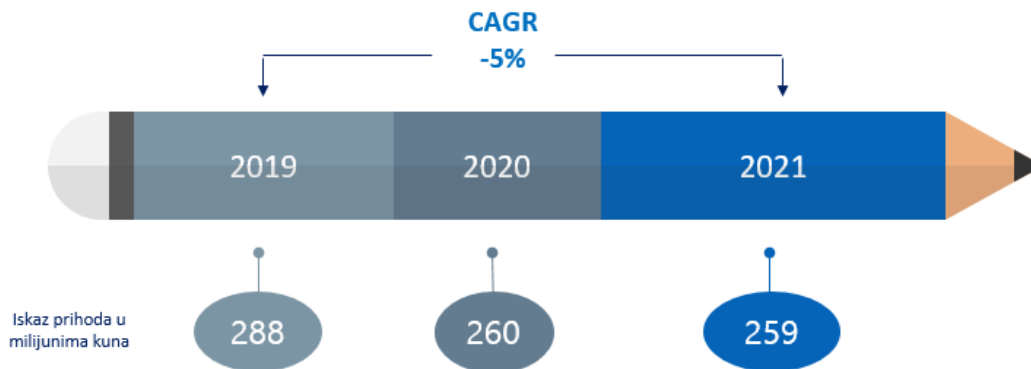
3.1.2.1. Segment usluga za financijsku industriju

Segment usluga za financijsku industriju obuhvaća upravljanje platnim sustavima za obračun međubankovnih platnih transakcija u kunama i eurima, poslove koji se odnose na vođenje poslovnog odnosa iz područja platnog prometa s kreditnim institucijama u RH, kao i s Hrvatskom narodnom bankom te drugim ugovornim partnerima.

U ovom segmentu su i srodni poslovi poput posredovanja pri prodaji proizvoda i usluga namijenjenih stanovništvu, mikro, malim i srednjim poduzetnicima te jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Kroz Nacionalni klirinški sustav upravljamo platnim sustavima NKS i NKSInst za obračun međubankovnih platnih transakcija u kunama te EuroNKS platnim sustavom za obračun međubankovnih platnih transakcija u eurima.

Prihodi od usluga za financijsku industriju iznose 259 milijuna kuna i na razini su ostvarenja 2020. godine te 10% manji u odnosu na ostvarenje 2019. godine uslijed manje realizacije prihoda od obrade gotovinskih i bezgotovinskih transakcija [10%].

Ovi prihodi čine 26% udjela u strukturi ukupno ostvarenih prihoda Fine za 2021. godinu.

Prikaz 6.: Prihodi usluga za financijsku industriju

Segment usluga za financijsku industriju su u 2021. godini obilježile značajne poslovne aktivnosti i rezultati, unatoč pandemiji bolesti COVID-19 uzrokovanj koronavirusom koja je nakon 2020. godine nastavila utjecati na navike potrošača te cjelokupnu gospodarsku situaciju u državi i šire pa tako i na pojedine segmente iz područja usluga za financijsku industriju.

Bitno je istaknuti da se nakon uspostave rada NKSInst platnog sustava u 2020. godini, kojem su se tada priključile Hrvatska poštanska banka d.d., Partner banka d.d. i Privredna banka Zagreb d.d., u 2021. godini su se instant platnom sustavu dodatno priključile Istarska kreditna banka Umag d.d., BKS Bank d.d. i Zagrebačka banka d.d., čime se bilježi značajno povećanje u broju obrađenih instant platnih transakcija. Priključenjem ovih banaka zastupljeno je gotovo 60% tržišta, odnosno omogućeno gotovo 60% građana i poslovnih subjekata korištenje instant plaćanja čime je znatno ubrzan protok sredstava. U svega nekoliko sekundi sredstva su prenesena s računa platitelja na račun primatelja, što se pozitivno reflektira na cjelokupno gospodarstvo.

Intenzivno se radilo na **doradi funkcionalnosti unutar aplikativnog rješenja e-plaćanje**, kojom će Hrvatskoj narodnoj banci i svim njenim klijentima biti omogućeno iniciranje instant transakcija, čime će se dodatno proširiti primjena instant plaćanja.

Sve zajedno, možemo reći da je **Fina uvođenjem instant plaćanja izazvala revoluciju u plaćanjima na našim prostorima**. Priključenjem sve većeg broja banaka u NKSInst platni sustav otvorio se potencijal za široku primjenu platforme za HIT plaćanja koju je Fina razvila tijekom 2021. godine. Ova platforma omogućava trgovcima generiranje QR koda, njegovim kupcima skeniranje QR koda putem mobilnih aplikacija banaka na način da će kupac bilo na fizičkom mjestu bilo putem web trgovina pomoću HIT-a obaviti plaćanje trgovcu te će trgovac u realnom vremenu imati potvrdu o obavljenom plaćanju kao i raspoloživa sredstva na računu.

Uz instant plaćanja, kontinuirano se **razvija i usluga dostupnosti računa putem kontakata iz mobitela**, koja je trenutno omogućena za klijente Hrvatske poštanske banke d.d., Privredne banke Zagreb d.d. i Istarske kreditne banke Umag d.d., čime za plaćanje više nije potrebno znati i upisivati IBAN primatelja, već je korisnicima platnih usluga omogućeno iniciranje plaćanja koristeći broj mobilnog telefonskog broja, e-pošte ili OIB-a registriranog u Registru posrednih identifikatora računa. Ujedno, registracija mobilnog telefonskog broja, e-pošte ili OIB-a i povezanog IBAN-a nije omogućena samo za klijente naprijed navedenih banaka, već je omogućena i za klijente banaka koje nisu sudionici Registra, a koji se mogu u isti registrirati direktno preko Fine.

Poslovna 2021. godina je za platnu infrastrukturu protekla u znaku pripremnih aktivnosti oko uvođenja eura. **Fina je intenzivno radila na prilagodbi nacionalnih platnih sustava na izvršenje euro valute**. Ulaskom u eurozonu Fina će omogućiti da se sve međubankovne platne transakcije, koje se

danas provode preko NKS-a u kunama (kreditni transferi i izravna terećenja), provode u okviru euro platnog sustava EuroNKS.

Nastavno na aktivnosti uvođenja eura, osim pripreme u okviru infrastrukture, provodi se niz priprema s poslovne strane koje su također od nacionalne važnosti. Poznato je da je Fina uvrštena u Nacionalni plan zamjene hrvatske kune eurom, u skladu s kojim će se u poslovnicaama Fine obavljati niz aktivnosti.

U 2021. godini paralelno se radilo i na **osmišljavanju i razvoju jedinstvene KYC platforme**. Činjenica je da su procesi uspostave i višegodišnjeg praćenja poslovnog odnosa s klijentima u regulatornom kontekstu sve kompleksniji te se s ciljem ispunjenja regulatornih zahtjeva traži sve veća involviranost i komunikacija klijenata s pružateljima usluga, neovisno o kanalu pružanja usluge. Tehnološki iskoraci samo su jedan od načina na koji institucije udovoljavaju navedenim zahtjevima, pri čemu digitalizacija internih poslovnih procesa postaje mandatorna, ne samo kako bi se postiglo optimalno upravljanje sve neizvjesnijom stavkom troškova, već i ispunila očekivanja klijenata za uslugama dostupnim 24/7/365.

Uzevši u obzir navedene okolnosti, kako za kreditne i financijske institucije, tako i za njihove klijente, Fina je prepoznala tržišnu potrebu i osmislila inovativnu digitalnu platformu KYC alata usko surađujući u kreiranju konačnih rješenja s regulatorima te obveznicima provedbe mjera Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (u nastavku: ZSPNFT).

Pored same digitalizacije procesa, svim svojim korisnicima usluga Fina predmetnim alatima osigurava dodatnu vrijednost i prednosti kroz smanjenje nezadovoljstva klijenata procedurama prikupljanja podataka i dostave dokumentacije, automatizaciju internih procesa, uspostavu i korištenje digitalne KYC arhive, dobro korisničko iskustvo, racionalizaciju poslovnih procesa, smanjenje reputacijskog i pravnog rizika, itd.

Finina KYC platforma podrazumijeva više različitih usluga i procesa koje su dostupne putem različitih kanala pristupa te su okosnica prepoznatih potreba potencijalnih korisnika kreditnih i financijskih institucija i drugih obveznika ZSPNFT za automatizacijom operativnih procesa upravljanja podacima o klijentima i ispunjenja obveza provođenja mjera dubinske analize propisanih ZSPNFT-om.

Krajem 2021. godine razvijena je prva usluga KYC platforme - Provjera identiteta poslovnih subjekata. Predmetnom uslugom korisnicima se omogućuje elektronski pristup podacima iz nadležnih registara poslovnih subjekata za potrebe obavljanja inicijalne i ponovljene dubinske analize bez potrebe ispisa dohvaćenih podataka na papir i prikupljanja dodatne dokumentacije od samog klijenta. Ovom uslugom korisnici svoje klijente oslobađaju potrebe za dolaskom u poslovnicu za potrebe evidencije i/ili ažuriranja registracijskih podataka firme čime se štedi vrijeme i novac svim uključenim stranama.

Praktičnom primjenom spomenutih KYC alata, osim prednosti za pojedinačne korisnike usluge i njihove klijente, stvara se niz dodatnih koristi i za ekonomiju u cjelini: standardizirano postupanje institucija i dosljednost u provedbi ZSPNFT mjera, visoka razina transparentnosti u području zakonske primjene, snažan doprinos postojećoj tranziciji potrošača s tradicionalnih prema digitalnim kanalima prodaje, odnosno opća informatizacija današnjeg društva i novo digitalno okruženje provedbe SPNFT mjera.

Fina već dugi niz godina pruža obavljanje usluga platnog prometa za poslovne subjekte, među kojima su zaprimanje i obrada naloga za uplatu, naloga za uplatu putem DNT-a, naloga za isplatu te naloga za prijenos, zatim uvid u stanje računa kao i pregled i ispis izvadaka po računima klijenata banaka, korištenje aplikacije e-plaćanja, rješavanje reklamacija po zahtjevima i ostalo. Tijekom 2021. godine očekivano je zabilježen pad zaprimljenih i obrađenih naloga za prijenos na papirom mediju, dok je zabilježen porast broja elektronskih naloga. Uz to, bilježi se i porast broja naloga za uplatu poslovnih subjekata, kao i porast u volumenima zaprimljenog gotovog novca, što je dijelom rezultat kontinuiranog osluškivanja želja i potreba klijenata, a djelomično rezultat razgovora i suradnje s bankovnom zajednicom koje je dovelo do nove inicijative za povećanje opsega i volumena opsluživanja klijenata banaka u poslovnoj mreži Fine.

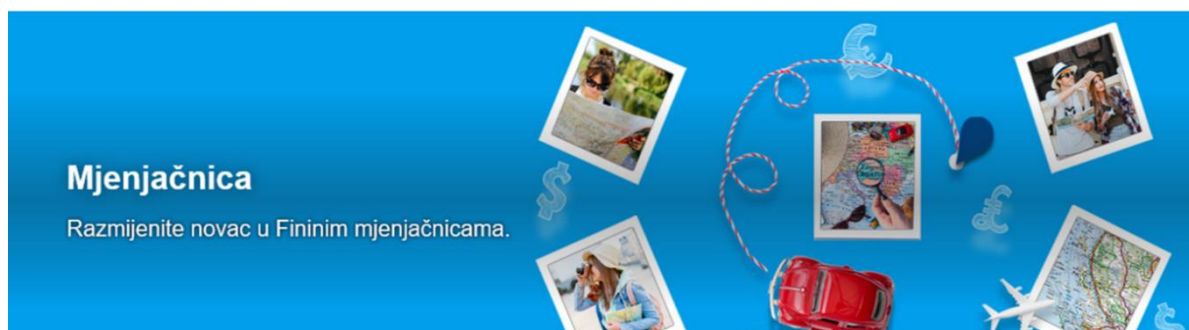
Navedena inicijativa podrazumijeva da se promjenom cjenovne politike poveća opseg i volumen opsluživanja klijenata banaka u poslovnoj mreži Fine što bi bilo u zajedničkom interesu i banaka i Fine

obzirom na trend intenzivnog preusmjerenja transakcijskog poslovanja na digitalne kanale uz zadržavanje pretežno prodajno-savjetodavnih usluga na fizičkim lokacijama banaka.

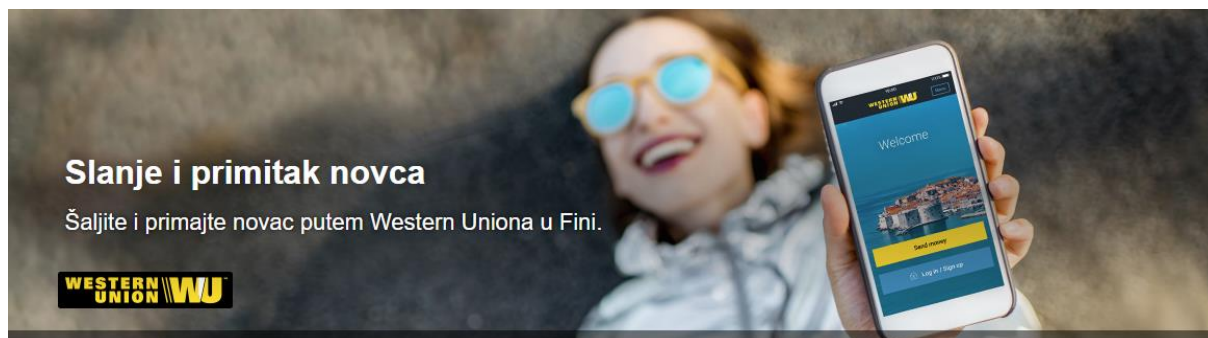
Fina, kao ugovorni partner banaka, je jedan od vodećih pružatelja usluga zaprimanja i obrade gotovinskih naloga za plaćanje, koja je prepoznata i kod velikog broja izdavatelja uplatnica čiji platitelji u Fini mogu plaćati račune bez naknade ili s povlaštenom naknadom. Plaćanje računa, kao i uplate i isplate gotovine u Fininim poslovnicama moguće je obaviti i preko mreže POS uređaja, čija primjena je u konstantnom porastu.

Jedan od bitnih čimbenika optimizacije rada na šalterima je **modernizacija i digitalizacija šaltera**, slijedom čega je u 2021. godini uvedena nova tehnologija obrade naloga za plaćanje, umjesto dosadašnje obrade naloga ručnim unosom, nalozi se sada skeniraju te se podaci sa skeniranih naloga automatski strojno učitavaju u aplikaciju i kao takvi obrađuju. Uz to, skenirane slike naloga se automatski šalju u arhivu čime je dosadašnji proces slanja fizičkih naloga na skeniranje i arhiviranje znatno unaprijeđen i troškovno optimiziran.

Osim provođenja naloga za plaćanje, Fina nudi širok spektar srodnih usluga za građane. Među istima može se istaknuti usluga mjenjačnice koja se obavlja prema kupovnom i prodajnom tečaju Fine.

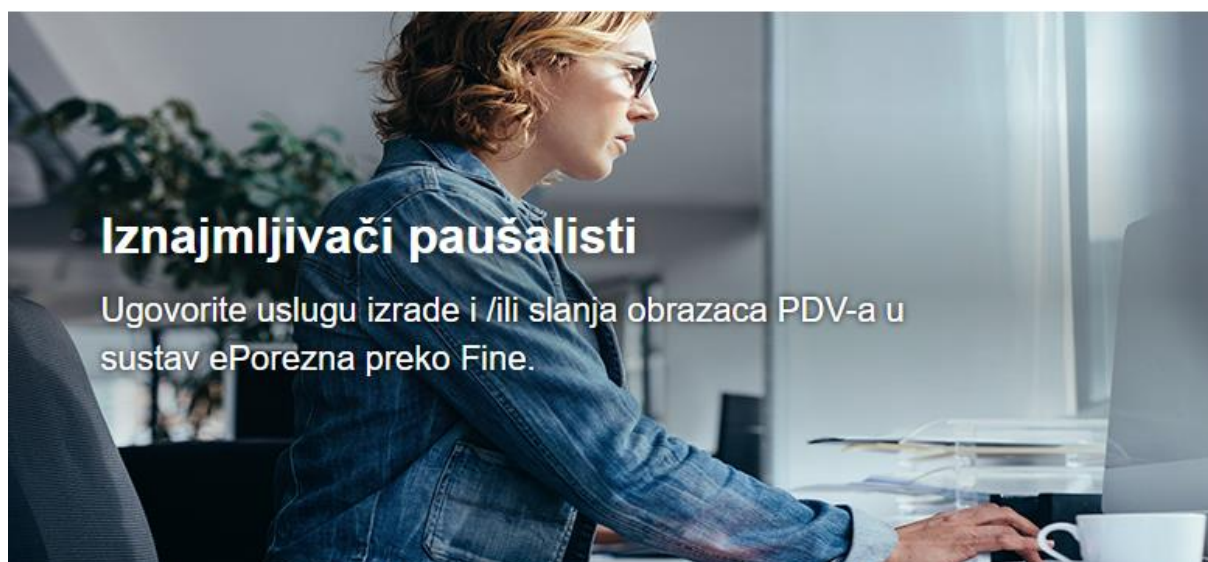
U poslovnicama Fine već se niz godina nudi usluga slanja i primitka novca putem Western Uniona, koja i u 2021. godini bilježi konstantan rast broja transakcija.

Slanje i primitak novca

Šaljite i primajte novac putem Western Uniona u Fini.

Tražena je i usluga izrade/slanja obrazaca u sustav ePorezna, osobito u segmentu korisnika iznajmljivača paušalista. Ovom uslugom iznajmljivačima paušalistima koji usluge smještaja pružaju preko inozemnih putničkih agencija i portala i obveznici su plaćanja PDV-a na uslugu posredovanja, Fina nudi izradu i slanje obrazaca poreza na dodanu vrijednost u sustav ePorezna ili slanje obrazaca poreza na dodanu vrijednost u sustav ePorezna. Ostalim poreznim obveznicima Fina nudi uslugu slanja obrazaca u sustav ePorezna.

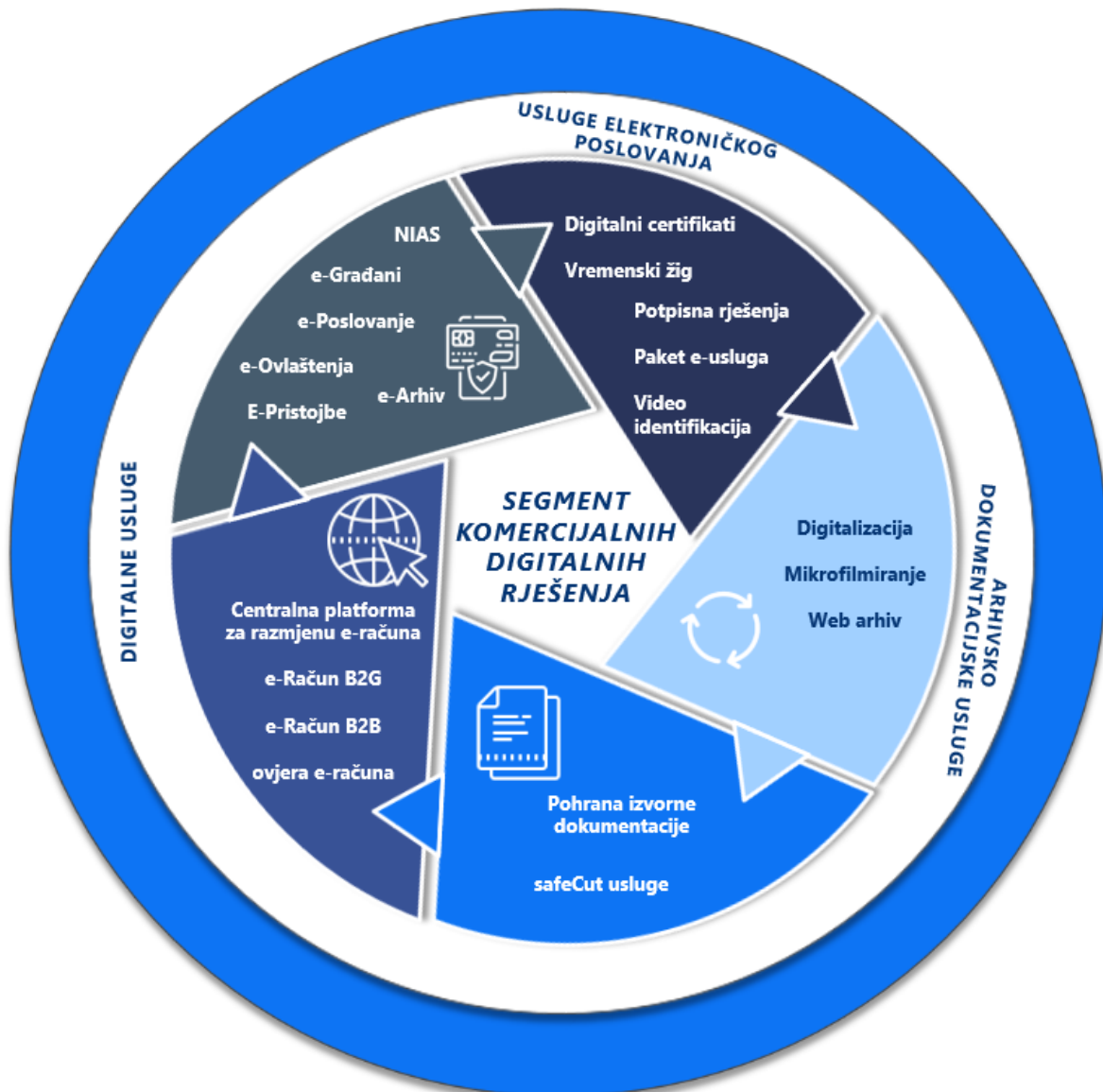

Iznajmljivači paušalisti

Ugovorite uslugu izrade i /ili slanja obrazaca PDV-a u sustav ePorezna preko Fine.

Sagledavajući provedene aktivnosti tijekom 2021. godine, Fina je uspjela održati poziciju strateški važnog partnera bankovnoj zajednici. Uslijed regulatornih zahtjeva iz područja platnog prometa koji iziskuju korištenje novih tehnologija sukladno tržišnim trendovima, namjera je i nadalje provoditi unaprjeđenje kvalitete usluge u Fini osmišljavanjem i realizacijom novih usluga te pružanjem novih proizvodnih inicijativa za banke, poslovne subjekte, građane te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

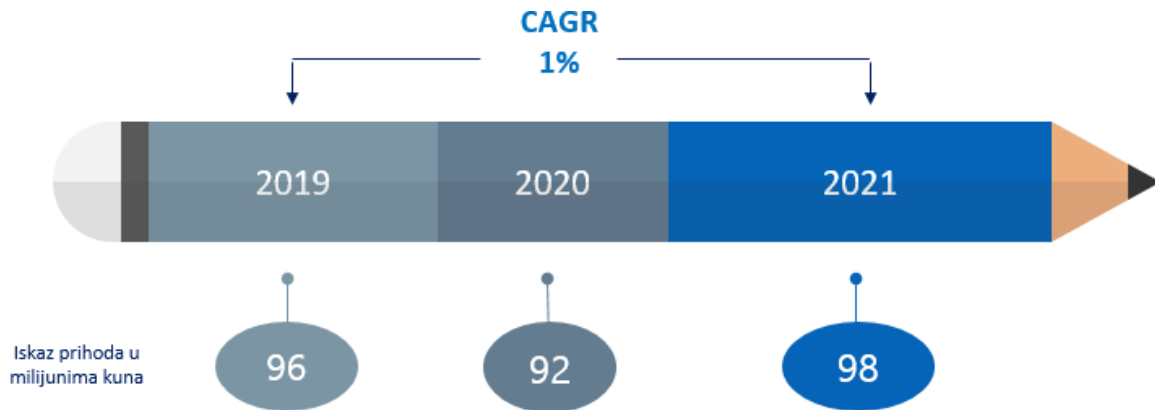
3.1.2.2. Segment komercijalnih digitalnih rješenja

Segment poslovanja komercijalnih digitalnih rješenja obuhvaća upravljanje sustavom i životnim vijekom digitalnih certifikata, vremenskih žigova te srodnih pouzdanih usluga iz područja PKI tehnologije, drugih usluga povjerenja za elektroničke transakcije, kao i plasman istih.

Djelokrug rada obuhvaća i upravljanje politikama e-poslovanja, vezanim za izdavanje certifikata i vremenskih žigova, izradu i usklađivanje pravila pružanja usluga certificiranja s europskim normama i nacionalnim zakonodavstvom. Također, obuhvaća upravljanje procesima i poslovnim odnosima iz područja pružanja arhivskih usluga, usluge digitalizacije, obrade dokumentacije i mikrofilmiranja.

Portfelj digitalnih rješenja Fine obuhvaća operativno upravljanje Nacionalnim identifikacijskim i autentifikacijskim sustavom (NIAS), servis e-Račun za državu (e-Račun B2G), servis e-Račun za poslovne subjekte (e-Račun B2B), e-Arhiv te poslovno upravljanje na projektima e-Pristojbe, e-Poslovanje i e-Račun za državu.

Prihodi od usluga za komercijalna digitalna rješenja iznose 98 milijuna kuna i veći su za 6% od ostvarenja 2020. godine te 2% veći u odnosu na ostvarenje 2019. godine.

Ovi prihodi čine 10% udjela u strukturi ukupno ostvarenih prihoda Fine za 2021. godinu.

Prikaz 7.: Prihodi komercijalnih digitalnih rješenja

Proizvodi i usluge segmenta komercijalnih digitalnih rješenja su strukturirani u tri grupe:

- **Usluge povjerenja** odnosno asortiman iz područja elektroničkog poslovanja koji podrazumijeva digitalne certifikate, vremenski žig, potpisna rješenja, paket e-usluga i video identifikaciju.
- **Digitalne usluge i servise** poput Nacionalnog identifikacijskog i autentifikacijskog sustava (NIAS), servisa e-Građani, e-Poslovanje i e-Ovlaštenja, Centralne platforme za razmjenu e-računa, servisa e-Račun za državu (e-Račun B2G), servisa e-Račun za poslovne subjekte (e-Račun B2B), usluge ovjere e-računa, servisa e-Arhiv te sustava e-Pristojbe.
- **Arhivsko-dokumentacijske usluge** koje uključuju digitalizaciju, mikrofilmiranje, web arhiv, pohranu izvorne dokumentacije i safeCut usluge.

Segment poslovanja očituje se u racionalizaciji i modernizaciji poslovnih procesa javne uprave u svrhu povećanja učinkovitosti javne uprave i pružanja sveobuhvatnih e-usluga građanima i poslovnim subjektima što doprinosi poboljšanju poslovne klime u Republici Hrvatskoj, a Fina kao pružatelj državne informacijske infrastrukture daje svoj doprinos povezivanju i razvoju integracije digitalnih javnih usluga kroz uspostavu infrastrukture te, u sasvim drugom dijelu, razvoj i plasman različitih digitalnih rješenja za cjelokupno tržište. Na tom tragu usvojene su i nove strateške smjernice te donesena Strategija digitalne transformacije Financijske agencije.

Naši korisnici su gotovo sve tržišne skupine: banke, poslovni subjekti, tijela državne uprave i javne vlasti, jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave te građani. Prilagođavamo se našim korisnicima i njihovim potrebama u različitim granama našeg poslovanja, a sve se usmjerava ka digitalizaciji, rastu i razvoju digitalnih usluga, razvoju korisničke podrške te razvoju dobrih odnosa s korisnicima. Dostupno je više kanala distribucije naših proizvoda i usluga pa korisnici s jedne strane koriste u potpunosti *online* kanale, a s druge strane još uvijek je velik broj korisnika koji očekuju neposrednu pomoć i rado će se fizički uputiti u naše poslovnice. Kojim god kanalom distribucije korisnik pristupa našim proizvodima i uslugama, imperativ je da korisničko iskustvo ima pozitivan predznak.

U izvještajnoj godini nadogradili smo Online servis za predaju dokumentacije (OSPD), servis uspostavljen početkom 2020. godine čime je Fina značajno unaprijedila svoj odnos s klijentima te pojednostavila i uredila postupanje u podršci.

Vezano za usluge povjerenja, temeljem potvrde usklađenosti s eIDAS uredbom (electronic Identification Authentication and Signature) i ETSI normama Fina je:

- Izlistana na međunarodnoj i EU Trusted listi kao izdavatelj kvalificiranih certifikata za elektroničke potpise i pečate te kvalificirani vremenski žig (Fina RDC 2020 CA);
- Priznati izdavatelj kvalificiranih certifikata u MS root programu što znači da se certifikatima Fine vjeruje svugdje u svijetu u okviru korištenja MS operativnog sustava;
- Izdavatelj TLS/SSL certifikata usklađenih s Certificate Transparency programom pa se isti mogu uspješno koristiti u Google Chrome internetskom pregledniku;
- Izdavatelj kvalificiranih certifikata bankama i FinTech tvrtkama za servise iz PSD2 Direktive (revidirana Direktiva o platnim uslugama Europske unije) te je označena na EU Trusted listi za pružanje usluge izdavanja QWAC certifikata i članica je udruženja Open Banking Europe S.A.S. koja povezuje kvalificirane pružatelje usluga povjerenja (QTSP-ove) koji izdaju certifikate za PSD2 servise.

Banke su naši veliki korisnici, ali i značajan prodajno-distributivni kanal putem kojih naši proizvodi i usluge dolaze do krajnjih kupaca koji su primarno korisnici banke. Suradnja sa šest banaka (ZABA, PBZ, RBA, OTP, BKS, Slatinska) koje svojim korisnicima za pristup vlastitom korporativnom internetskom bankarstvu prodaju digitalne certifikate Fine na krypto uređaju i kroz vlastitu prodajnu mrežu osiguravaju svojim korisnicima registraciju na e-servise Fine koji su dio paketa Fina e-usluga. Kroz inicijativu digitalizacije poslovnih procesa klijenata ostvarili smo suradnju s tri banke (HPB, Addiko i Erste) te tvrtkom za digitalni *onboarding* klijenata Identity Consortium d.o.o. s kojom sudjelujemo u njihovom digitalnom/virtualnom poslovnim procesu (platforma Identyum) s digitalnim certifikatom za ePotpis u oblaku.

Fina je u suradnji s Privrednom bankom Zagreb u 2021. godini uspješno realizirala i zaključila projekt CEF eIBC (e-Invoicing Boost for Croatia) koji se također financirao iz CEF Telecom programa EU, a rezultat projekta je implementacija kompletnog FINA e-Račun servisa u internetsko bankarstvo PBZ-a.

U suradnji s Ministarstvom gospodarstva i održivog razvoja, Fina je uspostavila centralnu platformu za razmjenu elektroničkih računa prema obveznicima javne nabave sukladno europskoj Direktivi o elektroničkom izdavanju računa u javnoj nabavi, normi i standardima za e-račune u javnoj nabavi za EU. Finin e-Račun je uvršten na popis Europske komisije kojim potvrđuje status malobrojnih pružatelja usluga provjerenog pouzdanog pružatelja usluga e-fakturiranja.

Tijekom 2021. godine na području e-Računa uložili su se dodatni naponi, kako bi se korisnicima što više olakšalo korištenje te kako bismo osigurali nove ugovore za održavanje ključnih komponenti. **Uspostavljen je sustav elektroničke ovjere e-računa** te omogućeno prekogranično slanje putem PEPPOL mreže. Proces ovjere e-računa primjenjuje PKI tehnologiju gdje se svi sudionici autenticiraju pa ovjeravaju račun odgovarajućim digitalnim certifikatom. Servis omogućuje svim nadležnim korisnicima jednostavno, sigurno i transparentno korištenje kompletno digitaliziranog procesa e-Ovjere. Platforma je nadograđena novim funkcionalnostima te se unaprjeđuje e-Račun B2B 2.0. za poslovne subjekte na svim razinama.

Statistički pokazatelji e-Računa govore o rastu i napretku ovog servisa. Obveznici javne nabave su do prosinca 2021. godine putem centralne platforme **zaprimili gotovo 14 milijuna e-računa**. Uspoređujući 2019., 2020. i 2021. godinu vidljiv je **porast broja zaprimljenih e-računa na centralnoj platformi** tijekom 2021. godine što je rezultat povećanja broja registriranih izdavatelja. Također, zabilježen je porast poslovnih subjekata koji su preko centralne platforme slali e-račune.

Broj registriranih izdavatelja e-računa kontinuirano se povećava na mjesečnoj razini te je na taj način vidljivo da su korisnici ovaj oblik poslovne komunikacije za razmjenu e-računa prihvatili kao standard.

Zaključno s 31.12.2021. godine na centralnu platformu je registrirano ukupno 42.707 korisnika, od čega je 5.766 obveznika javne nabave te 36.941 poslovnih subjekata u svojstvu izdavatelja e-računa prema obveznicima javne nabave. Fina ulaže napor kako bi rad centralne platforme bio ispravno balansiran i konfiguriran za prihvata većeg broja korisnika kao i e-računa. U području korisničke podrške, Fina kontinuirano provodi sve potrebne aktivnosti u okviru nadzora i edukacija koje imaju za cilj povećanje razine kvalitete u pružanju podrške svim korisnicima centralne platforme.

Vezano za operativno vođenje NIAS-a u dijelu e-Građana obavljaju se poslovi koordinacije i poslovne podrške Središnjem državnom uredu za razvoj digitalnog društva i subjektima koji se na sustav integriraju (pružatelji usluga, izdavatelji vjerodajnica, pružatelji atributa), upravljanja i nadzora nad procesima sustava te vođenja poslovne dokumentacije, poslovne podrške Kontaktnom centru i ostalim dijelovima Fine uključenim u realizaciju ugovorenih aktivnosti.

Tijekom 2021. godine je **platforma e-Građani na inicijativu Vlade RH doživjela redizajn** s ciljem da korisnicima olakša snalaženje među različitim temama i elektroničkim uslugama, bez obzira jesu li namijenjene građanima ili poslovnim subjektima. Uveden je novi zajednički dio platformi e-Građani i e-Poslovanje – Navigacijska traka te su napravljene brojne prilagodbe na komponentama koje Fina održava.

Dio elektroničkih usluga je prilagođen novim elementima platforme u 2021. godini te je nastavljen proces postupne prilagodbe svih usluga redizajniranom portalu.

Redizajnirani sustav e-Građani s novim jedinstvenim sučeljem kojem se može pristupiti s mrežne stranice postoji centralno mjesto u državi na kojem građani mogu dobiti sve relevantne informacije koje se odnose na korištenje digitalnih javnih usluga.

U 2021. godini u sustav e-Građani spojeno je novih 13 e-usluga, što ukupno iznosi 99 e-usluga, a uključivanja značajnih usluga kao što su e-Propusnice, Popis stanovništva RH, EU digitalna COVID potvrda dodatno su potakle građane RH na korištenje platforme. NIAS-om se koristi više od 1,5 milijuna građana odnosno ostvaren je rast broja korisnika za 34% na godišnjoj razini.

U 2021. godini projekti e-Poslovanje i e-Pristojbe, financirani iz Europskog socijalnog fonda, ušli su u završnu fazu te se krenulo s jačom popularizacijom rezultata projekata u javnosti. Ugovorni partner/klijent u oba slučaja je Središnji državni ured za razvoj digitalnog društva, a krajnji korisnici su građani i poslovni subjekti koji koriste navedene platforme u sklopu nacionalne digitalne infrastrukture.

U okviru projektnih aktivnosti koje su provedene tijekom 2021. godine na platformu e-Poslovanje je integrirano pet e-usluga namijenjenih poslovnim subjektima: uvjerenje da se ne vodi kazneni postupak, e-Ovrhe, e-Autoškole, dostava elektroničkih isprava za registraciju vozila u Republici Hrvatskoj, jedinstvena informacijska točka – sustav katastra infrastrukture, koje su dostupne na portalu e-Građani kroz pregled po područjima te izbor Poslovanje. Provedba projekta e-Poslovanje i provedba aktivnosti redizajna sustava e-Građani čine temelj za objedinjavanje poslova Fine iz područja e-Građana i e-Poslovanja, a sa Središnjim državnim uredom za razvoj digitalnog društva sklopljen je jedinstven Sporazum o obavljanju poslova operativnog vođenja Nacionalnog identifikacijskog i autentifikacijskog sustava unutar sustava e-Građani i e-Poslovanje.

Sustav e-Pristojbe (SeP) je sustav pomoću kojeg se povećava dostupnost javnih usluga, omogućuje bezgotovinska naplata pristojbi i naknada u pružanju javnih usluga te upravljanje istim. Cilj sustava je potpunim informatiziranjem poslovnih procesa poboljšati komunikaciju javne uprave s korisnicima – fizičkim i pravnim osobama. Sustav e-Pristojbe uspješno je uspostavljen tijekom projekta, a omogućeno je i kartično plaćanje pristojbi i naknada putem, u tu svrhu instaliranih, 530 POS uređaja na mjestima pružanja usluga u svim županijama. U 2021. godini novom **Uredbom o tarifi upravnih pristojbi (NN 92/21, 93/21, 95/21) smanjen je broj usluga s 215 na 45 javnih usluga** za koje se naplaćuju pristojbe i naknade. Nadalje, započela je pilot faza naplate 26 usluga Ministarstva unutarnjih poslova putem 127 POS uređaja u policijskim upravama i policijskim postajama. Budući da se javila potreba za korištenjem SeP-a od strane javnopravnih tijela koji imaju aplikacije za poslovne procese i radne tokove radi optimizacije korištenja sustava razvijen je novi modul SeP-a kao dodatni kanal za povezivanje IKT aplikacija i SeP-a. Navedeno proširenje SeP-a uređeno je Uredbom o izmjenama i dopunama Uredbe o središnjem informacijsko-tehnološkom sustavu elektroničke naplate upravnih pristojbi (NN 86/21) te slijednim aktima. Nastavljeno je integriranje elektroničkih usluga na sustav SeP tijekom 2021. godine te su integrirane četiri nove e-usluge koje su dostupne putem sustava e-Građani: e-Zahtjev za izdavanje ePutovnice, e-Zahtjev za vozačku dozvolu, iskaznica za pomorski prijevoz osoba s invaliditetom te e-Prijava životnog partnerstva. Tako je na kraju 2021. godine u SeP uključeno šest javnopravnih tijela (vlasnika usluga), 45 pružatelja usluga, 77 usluga od kojih je 67 fizičkih i 10 elektroničkih.

Tijekom 2021. godine nastavljena je provedba aktivnosti na realizaciji EU projekta e-Pristojbe, a krajem godine je uspješno obavljen prelazak s modela EU financiranja na model financiranja iz proračuna. Sa Središnjim državnim uredom za razvoj digitalnog društva su definirani i uređeni poslovi koje će Fina obavljati te je potpisan Sporazum o operativnom vođenju i održavanju sustava e-Pristojbe.

Segment digitalnih rješenja nadogradnju proizvoda iz područja upravljanja nastoji uklopiti u EU smjernice i programe financiranja. Connecting Europe Facility (Telecom) predstavlja program iz kojeg smo već više puta uspješno financirali i provodili projekte.

Fini kao nacionalnom operatoru NIAS-a i povezane komponente eIDAS čvora odobrena su sredstva i projekt CEF eIDAS-Node-Croatia koji je uspješno realiziran i zaključen u 2021. godini. Projektom se postojeća verzija eIDAS čvora (building blocks) mijenja novom te prilagođava novim tehničkim specifikacijama i eIDAS interoperabilnosti kojom se podupiru sigurne prekogranične transakcije te povjerenje u digitalno tržište.

Provedba sustava digitalizacije uključuje pohranu izvorne dokumentacije, digitalnu obradu te dostupnost različitih web arhiva koji služe za pohranu skeniranog ili izvornog elektroničkog dokumenta. Usluga e-Arhiv dostupna je korisnicima za pojedinačno arhiviranje ili arhiviranje direktno iz vlastitih sustava koristeći web servise, a prodaja proizvoda e-Arhiv se kontinuirano provodi kroz široko dostupnu Fininu poslovnu mrežu te svim korisnicima e-Računa kao dio cjelovitog paketa.

Fina e-Arhiv servis omogućava arhiviranje svih oblika digitalnih i naknadno digitaliziranih poslovnih dokumenata (npr. skeniranog papirnog dokumenta), dokumenata i korisničkih podataka elektroničkih servisa (e-servisa) koji su povezani sa sustavom Fina e-Arhiv ili bilo kojih drugih vrsta dokumenata/podataka koje će korisnik generirati i zatim arhivirati. Fina e-Arhiv moguće je, osim s e-servisom, povezati i s poslovnim sustavom korisnika radi izravne pohrane određenog arhivskog gradiva, neovisno o tome pohranjuju li se dokumenti izvorno nastali u elektroničkom (digitalnom) obliku ili su dokumenti naknadno digitalizirani.

www.fina.hr

FINA e-Arhiv

Usluga elektroničkog arhiviranja koja će u potpunosti zadovoljiti sve vaše potrebe za čuvanjem i brzim pristupom e-dokumentima, e-računima, ali i ostalim dokumentima koje želite arhivirati u digitalnom obliku.

O servisu FINA e-Arhiv Kako do FINA e-Arhiva Naknade Dokumenti Obavijesti

Odaberite opciju koja odgovara vašim potrebama

Želim arhivirati putem web aplikacije

>> Odaberite za poslovne subjekte

>> Odaberite za fizičke osobe / građane

Želim povezati svoj poslovni sustav i servis FINA e-Arhiv

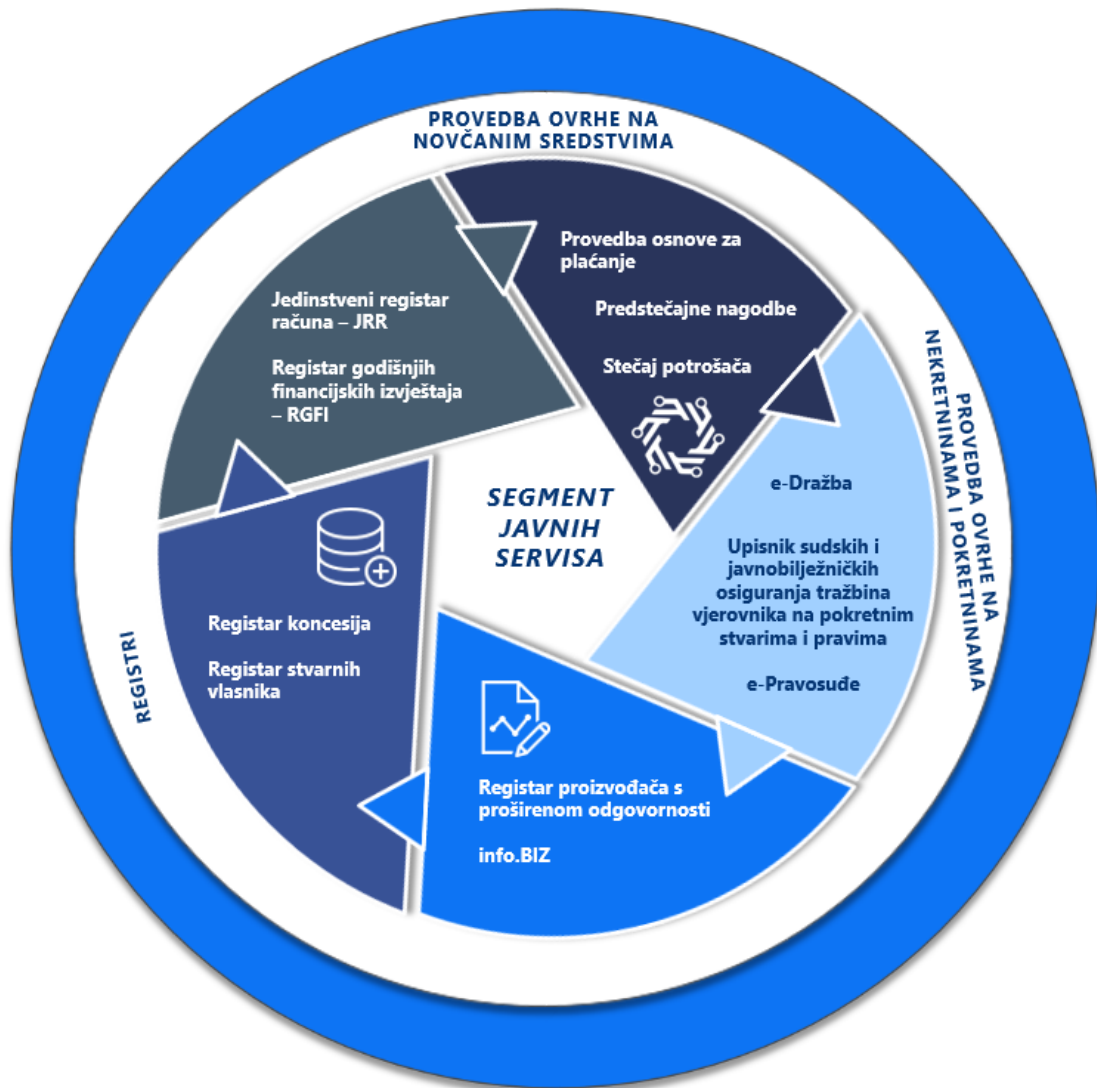
>> Odaberite

Trebam savjet za odabir najbolje opcije

>> Pošaljite upit

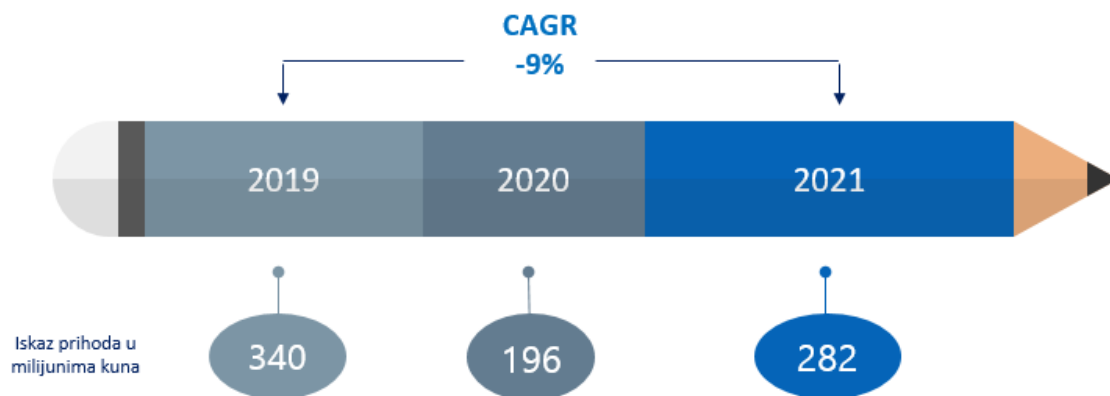
3.1.2.3. Segment javnih servisa

Segment javnih servisa obuhvaća poslove s državom koji su Fini, kao ključnom partneru državi u provođenju projekata od nacionalne važnosti, povjereni temeljem zakonskih i podzakonskih propisa.

U skladu s važećom zakonskom regulativom te na temelju ugovornog odnosa s Ministarstvom financija, Fina obavlja poslove prikupljanja i obrade financijskih izvještaja proračuna i proračunskih korisnika i neprofitnih organizacija te vodi Registar godišnjih financijskih izvještaja (RGFI) temeljem Zakona o računovodstvu u elektroničkom obliku koji je dostupan na mrežnim stranicama Fine. Registar godišnjih financijskih izvještaja središnji je izvor informacija o uspješnosti poslovanja i financijskom položaju pravnih i fizičkih osoba obveznika poreza na dobit.

Provedba ovrhe na novčanim sredstvima ustrojena je kao centralizirani sustav provođenja ovrhe s jedinstvenim redoslijedom naplate te ustrojenim Jedinstvenim registrom računa, dok provedba ovrhe na nekretninama i pokretninama u ovršnim i stečajnim postupcima te u postupcima osiguranja putem elektroničke javne dražbe (e-Dražba) omogućava javnu dostupnost i transparentnost podataka o svim nekretninama, pokretninama, pravima i imovini koji se prodaju u postupcima prisilne naplate. Podaci se objavljuju na mrežnim stranicama Fine unutar aplikacije Očevidnik nekretnina i pokretnina te putem javne objave i aplikacije e-Dražba. Ovi poslovi se obavljaju temeljem odredaba Ovršnog zakona (NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20) i Stečajnog zakona (NN 71/15, 104/17, 36/22).

Prihodi od usluga temeljem javnih ovlasti iznose 282 milijuna kuna i veći su za 44% od ostvarenja 2020. godine te 17% manji u odnosu na ostvarenje 2019. godine uslijed stabilizacije poslovnog modela provedbe ovrha na novčanim sredstvima nakon moratorija 2020. godine.

Ovi prihodi čine 28% udjela u strukturi ukupno ostvarenih prihoda Fine za 2021. godinu.

Prikaz 8.: Prihodi javnih servisa

Segment javnih servisa obuhvaća upravljanje i vođenje ukupnog poslovnog odnosa za provedbu ovrhe na nekretninama i pokretninama, upravljanje i vođenje ukupnog poslovnog odnosa za provedbu ovrhe na novčanim sredstvima, pružanje podrške radu nagodbenih vijeća pri provedbi postupaka predstečajnih nagodbi, pružanje podrške radu posrednicima pri provedbi izvansudskog postupka stečaja potrošača te poslove podrške pri provedbi Stečajnog zakona (NN 71/15, 104/17, 36/22). Nadalje, područje rada obuhvaća upravljanje i vođenje poslovnog odnosa ustrojavanja i vođenja registara, prikupljanje i obradu financijskih izvještaja pravnih i fizičkih osoba obveznika poreza na dobit, neprofitnih organizacija i proračuna i proračunskih korisnika te izradu analiza i informacija za tijela javne vlasti i za poslovne subjekte te vođenje Upisnika sudskih i javnobilježničkih osiguranja tražbina vjerovnika na pokretnim stvarima i pravima kojim je osigurana publikacija upisanih podataka i davanje istih zainteresiranoj javnosti kao i ostali poslovi koji mu se povjere temeljem zakonskih i podzakonskih propisa.

Najveći prihod ostvaren je obavljanjem poslova provedbe ovrhe na novčanim sredstvima, gdje je zabilježeno povećanje za 48% u odnosu na ostvarenje 2020. godine. Ovako veliko povećanje rezultat je nastavka provedbe ovrha na novčanim sredstvima, a po isteku moratorija na ovrhe koji je uvela Vlada RH uslijed COVID-19 pandemije.

Ovrha na novčanim sredstvima

Fina poslove provedbe ovrhe na novčanim sredstvima obavlja temeljem Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (NN 91/10, 112/12, 68/18, 02/20, 46/20, 47/20) i pripadajućim podzakonskim aktima.

Provedba ovrhe na novčanim sredstvima ustrojena je kao centralizirani sustav provođenja ovrhe s jedinstvenim redoslijedom naplate te ustrojenim Jedinstvenim registrom računa, slijedom čega se pokazala iznimno učinkovitom i znatno je poboljšala opseg naplate dospjelog potraživanja u odnosu na dotadašnje postupanje.

Ovrha se ne provodi po primanjima i naknadama koji su sukladno članku 172. (u cijelosti) i članku 173. (djelomično) Ovršnog zakona (NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20) ili nekim drugim zakonom propisani kao izuzeti od ovrhe.

Zakonom o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona iz studenoga 2020. godine (NN 131/20) uspostavljen je zakonski temelj za podnošenje prijedloga za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave sudu putem informacijskog sustava te elektroničku komunikaciju između sudionika u ovršnom postupku čime se, između ostaloga, omogućuje i zaprimanje zahtjeva za provedbu rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave elektroničkim putem u Fini. Kako bi se podržale zakonske izmjene

uspostavljen je novi aplikativni sustav e-Ovrhe tijekom 2021. godine u čijem procesu uspostave je Fina intenzivno sudjelovala.

Prema novom sustavu ovrha na temelju vjerodostojne isprave od 15.9.2021. godine pokreće se popunjavanje obrasca prijedloga za ovrhu korištenjem sustava e-Ovrhe. Podneseni prijedlog za ovrhu sud povjerava javnom bilježniku kao povjereniku suda koji na temelju dopuštenog i urednog prijedloga određuje ovrhu, a po isteku roka za prigovor javni bilježnik izdaje potvrdu pravomoćnosti i ovršnosti na rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave. Ovrhovoditelji su ovlašteni rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave dostaviti Fini radi provedbe ovrhe na novčanim sredstvima.

Digitalizacijom ovršnog postupka u dijelu predlaganja i provedbe ovrhe na novčanim sredstvima temeljem rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave napravljen je iskorak nužan u smislu dugoročnih ciljeva pojednostavljenja ovršnih postupaka i smanjenja troškova za sve sudionike u postupku, a za Finu poglavito u dijelu troškova arhiviranja (fizičke) dokumentacije u papirnatom obliku te smanjenja troškova poštarine (budući da se obavijesti o nemogućnosti izvršenja osnova za plaćanje za rješenja zaprimljena elektroničkim putem iz sustava e-Ovrhe više neće dostavljati ovrhovoditeljima putem pošte). Iskustva u provedbi ovrhe na novčanim sredstvima govore da bi broj pravomoćnih i ovršnih rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave koja se dostavljaju Fini na provedbu bio do 500.000 godišnje, pa je razvidno da se, s obzirom na broj ovih rješenja koja se zaprimaju u Fini elektroničkim putem, dijelom pojednostavljuje poslovni proces provedbe ovrhe na novčanim sredstvima. Potpuna automatizacija u provedbi ovrhe na novčanim sredstvima nije u potpunosti moguća budući da je za potpunu automatizaciju procesa od podnošenja prijedloga za ovrhu do provedbe pravomoćnog i ovršnog rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave potrebno omogućiti integraciju sustava e-Ovrhe s drugim sustavima/bazama podataka koji jamče točnost podataka koji su preduvjet za uredno provođenje ovrhe (integracija sa sustavom OIB, Jedinstvenim registrom računa i sl.) kao i integrirati niz kontrola na format i sadržaj podataka. Do potpune automatizacije postupka, provedba ovrhe bit će automatizirana u onom dijelu u kojem će Fina moći implementirati automatske formalne i logičke kontrole.

Sukladno Nacionalnom planu zamjene hrvatske kune eurom i prijedlogom Zakona o uvođenju eura kao službene valute u RH, prepoznate su promjene koje je nužno implementirati u sustav provedbe ovrhe na novčanim sredstvima prije uvođenja eura kao službene valute u RH te se krenulo u implementaciju svih potrebnih preduvjeta.

Poslovi ovrhe na nekretninama i pokretninama (e-Dražbe)

Temeljem odredaba Ovršnog zakona (NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20) i Stečajnog zakona (NN 71/15, 104/17, 36/22), Fina je i u 2021. godini nastavila provoditi ovrhu na nekretninama i pokretninama u ovršnim postupcima i stečajnim postupcima te u postupcima osiguranja putem elektroničke javne dražbe (e-Dražba). Navedenim postupkom provedbe ovrhe osigurava se sljedeće:

- Javna dostupnost podataka o svim nekretninama, pokretninama, pravima i imovini koji se prodaju u postupcima prisilne naplate objavom na mrežnim stranicama Fine u aplikaciji Očevidnik nekretnina i pokretnina i Javna objava.
- Transparentnost provedbe postupka prodaje te mogućnost praćenja postupka prodaje putem javno dostupnih aplikacija (Očevidnik i Javna objava).
- Elektronička provedba prodaje predmeta prodaje koji se prodaju u ovršnom, stečajnom postupku i postupku osiguranja i to putem aplikacije e-Dražba kojoj se može pristupiti uz ispunjenje zakonskih preduvjeta (uplata jamčevine, digitalni certifikat).

Fina je u razdoblju od 1.1.2015. godine do 31.12.2021. godine zaprimila sveukupno 11.405 spisa sa zahtjevima za prodaju putem elektroničke javne dražbe i/ili upis u Očevidnik nekretnina i pokretnina koje se prodaju u ovršnom postupku. Broj zaprimljenih spisa ovisi isključivo o broju spisa koje nadležna tijela (sudovi, javni bilježnici, stečajni upravitelji) dostavljaju Fini.

Dana 16.3.2021. godine stupio je na snagu novi Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu i postupku provedbe ovrhe na nekretninama i pokretninama u ovršnom postupku (NN 28/21) kojim je postupak elektroničke javne dražbe unaprijeđen i pojednostavljen te je omogućeno postizanje višeg iznosa ponude, što je i sam cilj postupka prisilne naplate.

Vežano za poslove Upisnika sudskih i javnobilježničkih osiguranja tražbina vjerovnika na pokretnim stvarima i pravima, Fina je nastavila realizirati prethodno definirane potrebne mjere i aktivnosti za unaprjeđenje poslovnog procesa vođenja Upisnika sudskih i javnobilježničkih osiguranja tražbina vjerovnika na pokretnim stvarima i pravima.

Poslovi registara

Ključne aktivnosti registarskih poslova koje se provode u Fini su vođenje registara i pružanje informacija za javni i privatni sektor, poslovi prikupljanja i obrade financijskih izvještaja, stalni razvoj i unaprjeđenje servisa info.BIZ te pružanje usluge Ministarstvu financija pri uspostavi i održavanju programske podrške za vođenje Registra revizora i Registra poreznih savjetnika.

U 2021. godini sklopljen je Sporazum o ustroju i operativnom vođenju Registra proizvođača s proširenom odgovornosti između Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i Fine te se započelo s radom na analizi i razvojnim aktivnostima u svrhu uspostave novoga Registra.

Tijekom 2021. godine započelo se s aktivnostima pripreme dokumentacije za unaprjeđenje Registra godišnjih financijskih izvještaja što zahtjeva značajne promjene, a između ostaloga i potrebu izmjene zakonskih propisa.

Kontinuirano se radi na razvoju servisa info.BIZ, unutar kojega je krajem 2021. godine implementirana nova funkcionalnost pod nazivom „sljedivost“, a koristi se u bankarskom poslovanju za potrebe provjere identiteta stranke prilikom provođenja zakonske obveze iz područja sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma.

Vođenje registarskih poslova obuhvaća i poslove operativnog vođenja Jedinog registra računa – JRR, Registra godišnjih financijskih izvještaja – RGFI, Registra koncesija, Registra stvarnih vlasnika i servisa info.BIZ.

❖ Operativno vođenje Jedinog registra računa – JRR

Fina vodi Jedinog registar računa (dalje u tekstu: JRR) u skladu s važećom zakonskom regulativom od 1. studenog 2002. godine. S obzirom na Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima te Pravilnik o Jedinom registru računa provedene su sljedeće aktivnosti:

- Proces uvođenja eura kao zakonskog sredstva plaćanja u Republici Hrvatskoj i ulaska u bankovnu uniju, provedena je aktivnost propisana Akcijskim planom Republike Hrvatske za pridruživanje ERM II i bankovnoj uniji. Jedno od područja politika propisanih Akcijskim planom je jačanje okvira za sprječavanje pranja novca putem ranijeg donošenja zakonodavstva kojim je u potpunosti implementirana Direktiva (EU) 2018/843 Europskoga parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni Direktive (EU) 2015/849 o sprječavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma.
- Temeljem Direktive EU 2018/843 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018., u JRR se upisuju podaci o stvarnim vlasnicima pravnih subjekata (ime i prezime stvarnoga vlasnika, OIB, broj identifikacijske isprave ako je vlasnik stranac te država izdavanja isprave), na način da se za pravne subjekte koji su obveznici upisa podataka u Registar stvarnih vlasnika (RSV) podaci preuzimaju iz RSV-a koji vodi Fina, a podatke o fizičkim osobama stvarnim vlasnicima za inozemne pravne osobe i trustove te s trustovima izjednačenih subjekata stranoga prava, upisuju i u JRR dostavljaju banke. Osim podataka o stvarnim vlasnicima, prema istoj Direktivi, obveznici su u JRR dužni dostavljati i podatke o sefovima kod obveznika koje koriste poslovni subjekti te podatke o fizičkim osobama ovlaštenima za raspolaganje novčanim sredstvima.

❖ Operativno vođenje Registra godišnjih financijskih izvještaja – RGFI

Registar godišnjih financijskih izvještaja središnji je izvor informacija o uspješnosti poslovanja i financijskom položaju pravnih i fizičkih osoba obveznika poreza na dobit. Registar je 10. travnja 2003. godine ustrojila Fina temeljem Zakona o Registru godišnjih financijskih izvještaja (NN 47/03), a danas ga vodi temeljem Zakona o računovodstvu (NN 78/15, 134/15, 120/16 i 116/18, 42/20 i 47/20,) u elektroničkom obliku i dostupan je na mrežnim stranicama Fine.

❖ **Operativno vođenje Registra koncesija**

Registar koncesija je središnji izvor informacija o svim koncesijama i jedinstvena elektronička evidencija svih ugovora o koncesijama danima na području Republike Hrvatske koji su evidentirani u Registru. Fina vodi Registar koncesija u skladu s važećom zakonskom regulativom te temeljem ugovornog odnosa s vlasnikom, Ministarstvom financija. Registar je ustrojen 26. studenog 2004. godine. Registar je javno dostupan putem Internet tehnologije bez naknade.

❖ **Prikupljanje i obrada financijskih izvještaja proračuna, proračunskih korisnika i neprofitnih organizacija**

Prikupljanje i obrada financijskih izvještaja proračuna, proračunskih korisnika i neprofitnih organizacija Fina u skladu s važećom zakonskom regulativom te temeljem ugovornog odnosa s Ministarstvom financija, obavlja poslove prikupljanja i obrade financijskih izvještaja proračuna i proračunskih korisnika i neprofitnih organizacija.

❖ **Operativno vođenje Registra stvarnih vlasnika**

Registar stvarnih vlasnika je središnja elektronička baza podataka koja sadrži podatke o stvarnim vlasnicima pravnih subjekata i trustova. Registar je ustrojen na temelju članaka 32. do 36. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (NN 108/17 i 39/19), a operativno ga u ime Ministarstva financija – Ureda za sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, vodi Financijska agencija. Od 1. siječnja 2020. godine dostupni su javni podaci iz tog Registra kompletnoj javnosti preko sustava e-Građani. Registar ima pozitivne učinke na zajednicu jer domaćim ili stranim fizičkim i pravnim osobama osigurava dostupnost podataka o stvarnom vlasniku – fizičkoj osobi/fizičkim osobama konkretnog pravnog subjekta ili trusta i s trustom izjednačenoga subjekta stranog prava.

Uvid u podatke iz Registra stvarnih vlasnika **omogućen je bez naknade** putem sustava e-Građani.

❖ **Operativno vođenje servisa info.BIZ**

Servis info.BIZ, dostupan u PROMO paketu i u četiri komercijalna paketa usluga (START, EXPERT, PREMIUM i PREMIUM PLUS), pruža uvid u informacije o uspješnosti poslovanja i financijskom položaju svih poslovnih subjekata te o poslovnoj okolini u kojoj oni djeluju.

U servisu info.BIZ prezentirani su adresni i financijski podaci, pokazatelji poslovanja poduzetnika (pravnih osoba i obrtnika, obveznika poreza na dobit), ocjena kreditnog rejtinga prema priznatim svjetskim standardima (usklađeno s Basel III smjernicama i MSFI 9 računovodstvenim standardom) i kreditni limit, adresni i osnovni financijski podaci financijskih institucija, neprofitnih organizacija i proračuna i proračunskih korisnika za posljednjih 5 godina te adresni podaci obrtnika – obveznika poreza na dohodak.

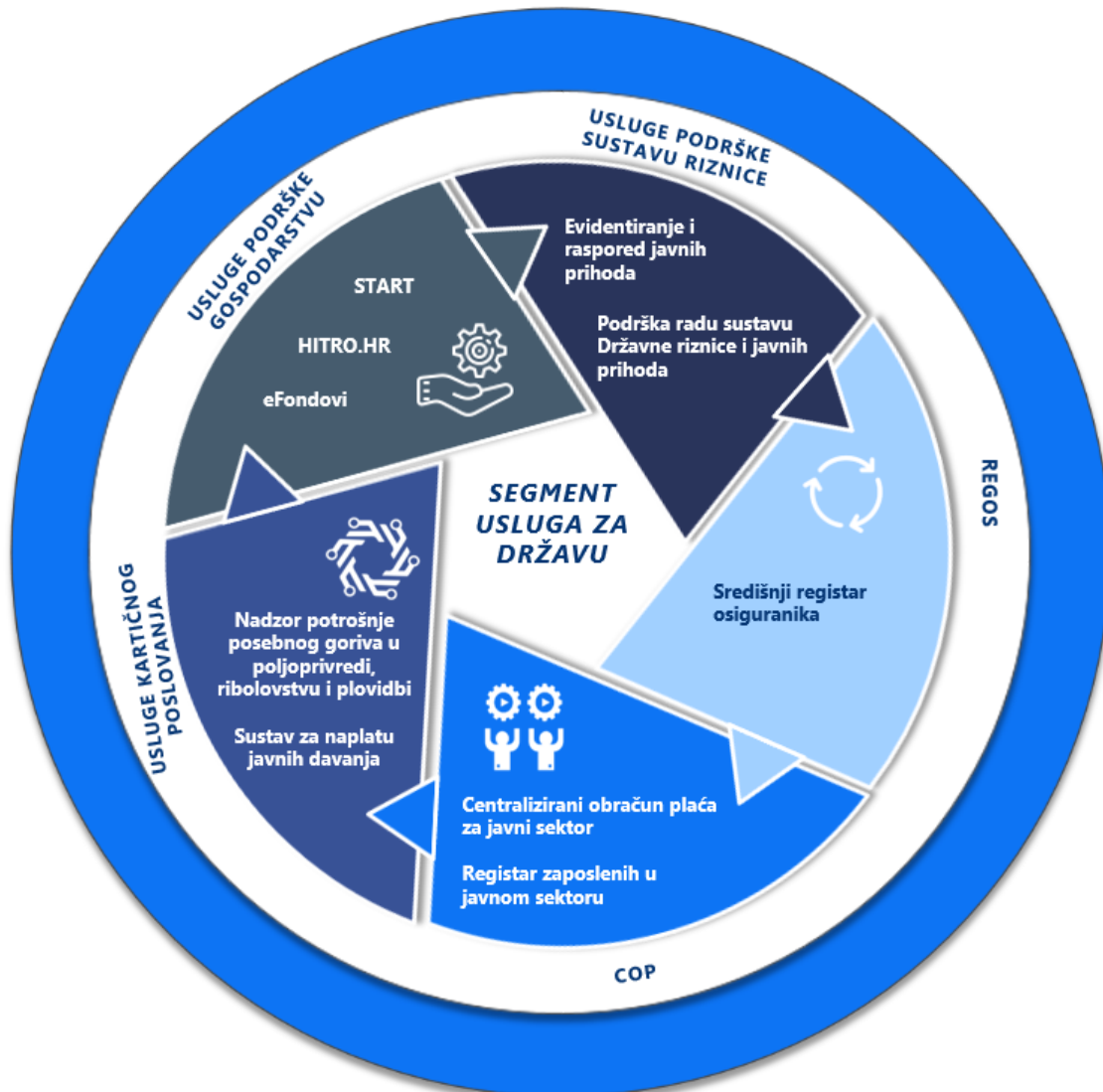
Servis nudi brz i jednostavan pristup velikom broju poslovnih podataka i informacija u stvarnom vremenu te korisnicima omogućuje brže, jednostavnije i sigurnije donošenje poslovnih odluka, sustavno praćenje klijenata, olakšava izradu poslovnih analiza te praćenje trendova i prepoznavanje potencijala na tržištu.

**Da Vam
poslovanje ne
bude lutrija**

info.BIZ

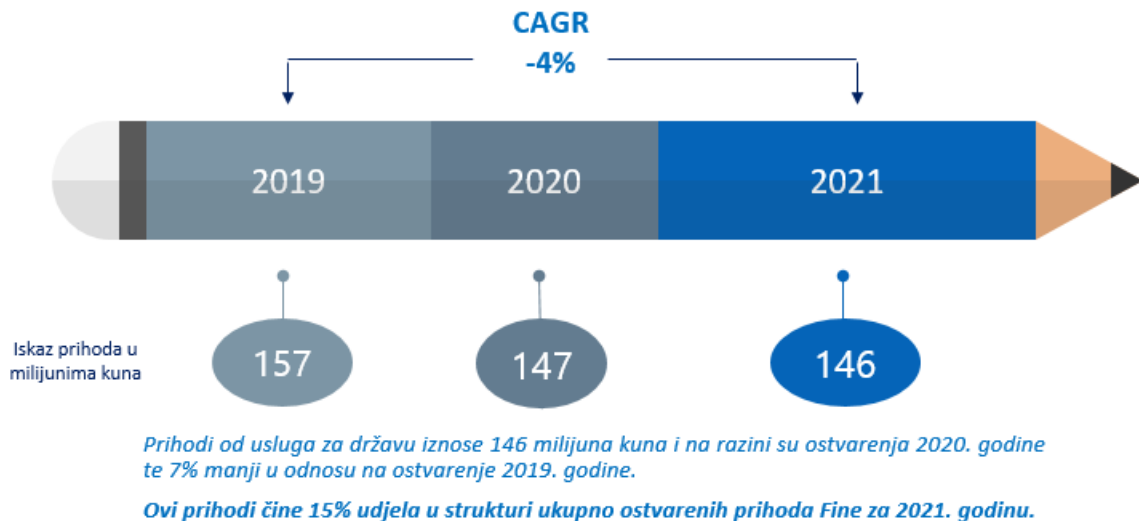
3.1.2.4. Segment servisa za državu

Segment servisa za državu obuhvaća tehnološko-operativne i informatičko-tehničke poslove podrške radu sustava Državne riznice, poslove vođenja Središnjeg registra osiguranika, sustav za nadzor potrošnje plavog dizela, sustav za Centralizirani obračun plaća i upravljanje ljudskim resursima u javnom sektoru (COPiHRM), sustav START i HITRO.HR sustav.

Poslovna funkcija segmenta poslovanja za državu je pružanje usluga nužnih za funkcioniranje ključnih državnih servisa, što obuhvaća cijeli životni ciklus servisa, od njegove uspostave do dugoročnog održavanja.

Segment servisa za državu u funkciji je provođenja aktivnosti temeljem sklopljenih ugovora kojima su Fini povjereni poslovi uspostave i/ili vođenja ključnih državnih servisa te obuhvaća upravljanje i vođenje ukupnog poslovnog odnosa s državnim tijelima.

Prikaz 9.: Prihodi servisa za državu

U dijelu poslovanja Fine koji je usmjeren na pružanje usluga i/ili stvaranje novih proizvoda i servisa za potrebe države, segment servisa za državu pruža usluge nužne za nesmetano odvijanje ključnih poslovnih procesa države, podržanih kompleksnim informacijskim sustavima, kao i usluge u funkciji uspostave novih rješenja koja su dio reformskih mjera, ostvarenja strateških nacionalnih ciljeva ili su neplanirano zahtijevana kao odgovor na neočekivana zbivanja u društvu i ekonomiji.

U poslovnim funkcijama koje se obavljaju, prioritetni cilj je kvalitetno odgovoriti na zahtjeve vezane za kontinuitet funkcioniranja državnih servisa, pri čemu je najvažnija pravovremena prilagodba sukladno zakonskim izmjenama kao i zahtjevima klijenata, državnih institucija. Istovremeno, ulažu se napor i u stvaranje dodane vrijednosti, kroz predlaganje i realizaciju novih proizvoda i usluga s ciljem unaprjeđenja te digitalizacije postojećih poslovnih procesa.

Najznačajniji poslovi koji se obavljaju u okviru segmenta servisa za državu su:

- Evidentiranje i raspored javnih prihoda, tehnološko-operativna i informatičko-tehnička podrška radu sustavu Državne riznice i javnih prihoda te upravljanje i vođenje ostalih poslovnih odnosa i pružanja usluga sukladno ugovorenim obvezama s Ministarstvom financija;
- Upravljanje i vođenje ukupnog poslovnog odnosa sa Središnjim registrom osiguranika, poslovi prikupljanja podataka po osiguranicima o obveznim mirovinskim doprinosima putem Obrazaca R-S/R-Sm i Obrasca JOPPD, raspoređivanja sredstava doprinosa za obvezna mirovinska osiguranja I. i II. stupa po računima osiguranika te realizacija tijekom novca i informacija povezanih s tim procesima;
- Poslovi podrške sustavu Centraliziranog obračuna plaća za javni sektor, koji obuhvaća i Registar zaposlenih u javnom sektoru, a u nadležnosti je Ministarstva pravosuđa i uprave;
- Vođenje sustava za nadzor potrošnje posebnog goriva za potrebe u poljoprivredi, ribolovstvu te za javne i gospodarske namjene u plovidbi, prema ugovorima s Ministarstvom poljoprivrede i Ministarstvom mora, prometa i infrastrukture;
- Vođenje Sustava za naplatu javnih davanja, novčanih kazni izrečenih iz nadležnosti Ministarstva unutarnjih poslova, mandatnih kazni izrečenih iz nadležnosti Carinske uprave i upravnih pristojbi putem platnih kartica koji omogućava naplatu navedenih prihoda državnog proračuna putem EFT POS uređaja i platnih kartica, prema ugovoru sa Središnjim državnim uredom za razvoj digitalnog društva;
- Podrška sustavu START, putem kojeg je omogućeno elektroničko pokretanje poslovanja kao i pružanje usluga podrške javnobilježničkim i HITRO.HR uredima pri fizičkoj registraciji društava i obrta, u nadležnosti Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja;

- Poslovi pružanja podrške sustavu eFondovi za potrebe praćenja i provedbe projekata financiranih iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova, za Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije.

U 2021. godini nastavljene su aktivnosti koje su u funkciji podrške mjerama Vlade RH sa svrhom ublažavanja posljedica pandemije, uz istovremeno opredjeljenje za provedbu strateških i poslovnih inicijativa usmjerenih k razvoju novih ili unaprjeđenju postojećih servisa i usluga.

U segmentu poslovanja koje obuhvaća podršku procesima državne riznice u 2021. godini uspješno su provedeni svi zahtjevi Ministarstva financija koji su zahtijevali značajne izmjene poslovnih procesa i rada informacijskog sustava, zbog podrške mjerama Vlade RH sa svrhom ublažavanja posljedica pandemije na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i gospodarstva u cjelini.

Također, nastavilo se provođenje niza aktivnosti koje imaju za cilj unaprjeđenje i digitalizaciju procesa podrške državnoj riznici i to kroz razvoj novih servisa – e-Zahtjev za povrat više ili pogrešno uplaćenih javnih prihoda te uspostave novog servisa za Izvješćivanje o prihodima ministarstava/agencija i proračunskih korisnika o prihodima koji su u njihovoj nadležnosti. Ovi servisi omogućuju pojednostavljenje i ubrzanje postojećih procesa pa samim time i unaprjeđenje korisničkog iskustva.

Uz redovne poslove, uspješno je provedeno oko 15 značajnijih unaprjeđenja sustava, od kojih se ističu dvije nove internetske usluge e-Odabir mirovine i e-Mirovinsko osiguravajuće društvo koje su dostupne putem platforme e-Građani. e-Odabir mirovine omogućuje odabir mirovine u elektroničkom obliku, a usluga obuhvaća podnošenje izjave o izboru mirovine, preuzimanje potpisanih obrazaca i poništavanje izjave o izboru mirovine. Usluga e-Mirovinsko osiguravajuće društvo omogućuje prijavu ili promjenu mirovinskog osiguravajućeg društva u elektroničkom obliku, preuzimanje potpisanih obrazaca te poništavanje prijave ili promjene mirovinskog osiguravajućeg društva.

U segmentu kartičnog poslovanja u 2021. godini implementirana je nova platforma EFT POS uređaja u sustavu za naplatu javnih davanja.

Također, u sklopu sustava za naplatu javnih davanja početkom 2021. godine u rad je puštena internetska stranica koja omogućuje uplate donacija financijskih sredstava u Državni proračun Republike Hrvatske platnim karticama putem Interneta. Stranica trenutno omogućuje uplate donacija za sanaciju posljedica potresa u gradovima Petrinji, Sisku i Glini te drugim gradovima i općinama koje su pogodili razorni potresi, za sanaciju posljedica potresa u Gradu Zagrebu i okolici te za borbu protiv epidemije koronavirusa.

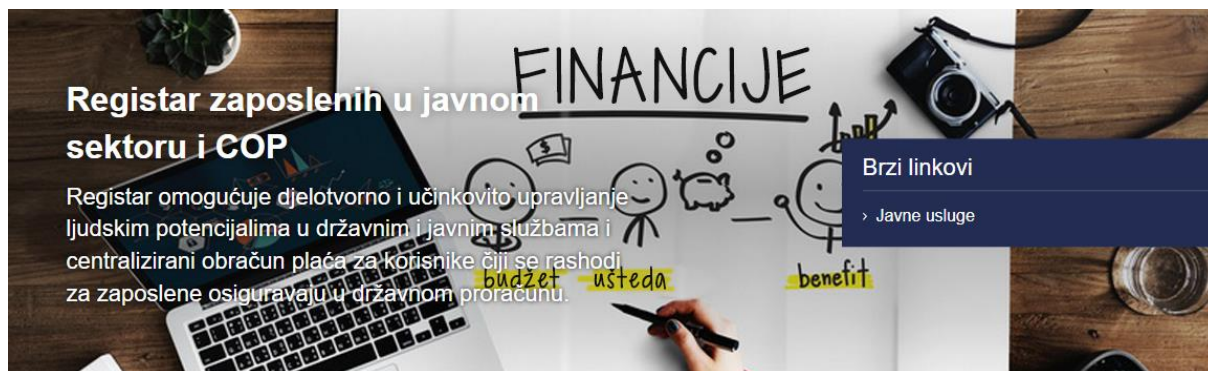
Realiziran je i razvoj novog izvještajnog sustava Plavi dizel, koji će korisnicima omogućavati pregled potrošnje, odnosno prodaje plavog dizela u zadanom vremenskom intervalu te izradu izvještaja.

U 2021. godini, u segmentu kartičnog poslovanja ostvaren je značajan rast u odnosu na posljednje dvije godine u okviru broja provedenih kartičnih transakcija.

U segmentu grupe poslova vezanih za vođenje sustava Centraliziranog obračuna plaća, u 2021. godini je za financiranje odobren te sklopljen ugovor za ESF projekt „Unaprjeđenje sustava kolektivnog pregovaranja i praćenja učinaka sklopljenih kolektivnih ugovora“ u kojem je Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike u ulozi korisnika, a Financijska agencija u ulozi partnera. Kroz navedeni projekt, a temeljem Odluke Vlade iz svibnja 2020. godine, Fina je provodila aktivnosti uspostave Izvještajnog sustava za podršku procesima kolektivnog pregovaranja i praćenja učinaka primjene kolektivnih ugovora, koji se zasniva na podacima iz sustava Centraliziranog obračuna plaća i upravljanja ljudskim resursima u javnom sektoru – COPIHRM. Korisnici COPIHRM sustava su sva državna tijela i javne službe kojima se rashodi za zaposlene osiguravaju u državnom proračunu.

U 2021. godini uspješno je provedena recertifikacija sustava COPIHRM za upravljanje informacijskom sigurnošću, u smislu utvrđivanja sukladnosti sa zahtjevima norme ISO/IEC 27001:2013.

U suradnji s Ministarstvom pravosuđa i uprave, u 2021. godini je za sve institucije u COPIHRM sustavu uveden novi kontrolni mehanizam za upravljanje podacima o radnim mjestima.

Registar zaposlenih u javnom sektoru i COP

Registar omogućuje djelotvorno i učinkovito upravljanje ljudskim potencijalima u državnim i javnim službama i centralizirani obračun plaća za korisnike čiji se rashodi za zaposlene osiguravaju u državnom proračunu.

Brzi linkovi

> Javne usluge

Također, u sustavu su izvršene dorade koje omogućuju evidentiranje podataka o zaposlenima u državnim službama i pravnim osobama s javnim ovlastima u Registru zaposlenih u javnom sektoru, za potrebe dohвата podataka iz registra kao izvora predmetnih podataka od strane aplikacije za državne ispite (ADI).

U 2021. godini je nastavljen neometan rad sustava COPIHRM te podrška i pomoć korisnicima sustava u izvanrednim uvjetima uzrokovanim pandemijom bolesti COVID-19. Sve plaće i naknade uz plaće tijekom godine isplaćene su iz sustava COPIHRM bez poteškoća.

Putem COPIHRM informacijskog sustava su se u 2021. godini vodili podaci o zaposlenima u 194 državna tijela i 1.888 javnih službi, a korisnici su kroz sustav proveli 73.230 obračuna, koji uključuju 4.252.396 pojedinačnih isplata plaća i naknada.

Sustav START je jedinstven informacijski sustav koji je donio redizajn cijelog procesa pokretanja poslovanja u Republici Hrvatskoj te omogućio poduzetnicima jednostavnije i brže pokretanje poslovanja, bez sudjelovanja javnih bilježnika, u vrijeme kada njima odgovara te bez suvišnih administrativnih procedura, troškova i papirne dokumentacije. Nositelj uspostave sustava START je Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, a operativno ga je uspostavila i održava Fina.

Hrvatski građani sve više prepoznaju prednosti elektroničkog pokretanja poslovanja te broj društava i obrta osnovanih kroz sustav START svakodnevno raste. U 2021. godini kroz START je poslovanje pokrenulo 1.613 trgovačkih društava i 244 obrta. U odnosu na 2020. godinu, broj osnivanja društava i obrta u sustavu START se gotovo udvostručio.

Tijekom 2021. godine Fina je kontinuirano sudjelovala u promociji sustava i senzibiliziranju javnosti, unaprjeđenju funkcionalnosti te uključivanju novih dionika, prvenstveno banaka, kako bi korisnici imali veći izbor prilikom odabira banke u kojoj žele otvoriti poslovni račun.

Tijekom 2021. godine pokrenute su aktivnosti uspostave jedinstvene platforme za plaćanje obveznih naknada poslovnih subjekata, kao jedne od mjera iz Akcijskog plana Vlade RH za smanjenje

administrativnog opterećenja gospodarstva za 2020. godinu. Nositelj uspostave ove platforme je Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, a Fina je zadužena za operativnu uspostavu sustava.

Poduzetnicima je često teško pratiti koja su davanja dužni podmiriti i u kojem roku kako bi poslovali u skladu sa zakonom. Također, administrativno opterećenje samog postupka plaćanja davanja često je neproporcionalno u odnosu na iznos davanja, gdje poduzetnici troše značajnu količinu vremena na plaćanje ponekad relativno malih iznosa. Stoga će **se poduzetnicima omogućiti da, kroz modernu e-uslugu, prate svoje obveze po određenim naknadama i rokove za njihovo podmirenje te će im biti omogućeno da davanja plate izravno, koristeći internetsko ili mobilno bankarstvo.**

Prvi korak uspostave ovog sustava predviđa sedam tipičnih naknada koje su poslovni subjekti dužni plaćati, a koje su navedenim Akcijskim planom prepoznate kao najčešće i najviše opterećujuće za poduzetnike.

U srpnju 2021. godine, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije i Financijska agencija sklopili su ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt „Održavanje i nadogradnja sustava eFondovi”, programske platforme putem koje se realizira Operativni program „Konkurentnost i kohezija“ i ostvaruje komunikacija između Ministarstva, svih posredničkih tijela i korisnika ugovora o dodjeli europskih sredstava.

U 2021. godini pokrenute su aktivnosti koje se odnose na ostvarenje pretpostavki za ugovaranje i uvrštavanje projekta „Održavanje i nadogradnja sustava eFondovi” u Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021. - 2026. (NPOO) te iniciranje HR procesa za državu u model agilnog razvoja.

Tijekom 2021. godine radilo se na uspostavi platforme za plaćanje obveznih naknada s ciljem da poduzetnici mogu pregledavati svoje obveze po određenim davanjima koja su obvezni plaćati, vidjeti kalendar plaćanja te kreirati naloge za plaćanje, čime će se smanjiti administrativno opterećenje poduzetnika i samog postupka praćenja obveza po ovim davanjima te smanjiti količina vremena koje poduzetnici troše na praćenje ovih obveza.

Kako bi se podržale potrebe pravnih i fizičkih osoba kao korisnika sredstava te tijela iz sustava upravljanja i kontrole korištenja instrumenata i mehanizama financiranja Europske unije u Republici Hrvatskoj unutar postojećeg, novog i budućih financijskih razdoblja, predložena je uspostava jedinstvene informatičke platforme za prijavu i praćenje provedbe projekata financiranih iz EU fondova.

Financijska agencija je kao državna agencija već uspostavila i održava niz sustava za podršku procesima državnih tijela, registara, servisa koji čine dio državne informacijske infrastrukture te servisa i usluga za potrebe fizičkih i pravnih osoba, a dio tih sustava je ključan u integracijama s platformom za prijavu i praćenje provedbe projekata financiranih iz EU fondova. Uspostavom ciljane platforme, povezane s državnom infrastrukturom te potrebnim registrima i sustavima postiže se centralno upravljanje sustavom, optimizacija procesa te smanjenje administrativnog opterećenja prijavitelja i tijela u sustavima upravljanja.

3.1.3. Upravljanje rizicima

Svrha upravljanja rizicima je stvaranje i zaštita vrijednosti organizacije, a ispunjavanje te svrhe ogleda se kroz načela, okvir i proces upravljanja rizicima.

Upravljanje rizicima provodi se sukladno načelima norme ISO 31000, prema kojoj je sustav upravljanja rizicima skup komponenata koje pružaju temelje i organizacijske aktivnosti za uspostavu, implementaciju, nadzor i poboljšanje upravljanja rizicima u cijeloj organizaciji.

Sustav upravljanja rizicima Fine je **integriran sa sustavom upravljanja kvalitetom** prema zahtjevima norme ISO 9001 te sustavom upravljanja informacijskom sigurnošću prema zahtjevima norme ISO 27001 te zajedno čine osnovu **integriranog sustava upravljanja unutar organizacije** koji daje podršku upravljačkim procesima organizacije.

Sve aktivnosti Fine u skladu su sa zakonskim propisima koji reguliraju njeno poslovanje i pozitivnom praksom poslovanja. Upravljanje rizicima kao **neizostavan dio strateškog planiranja, procesa donošenja odluka i izgradnje organizacijske kulture, integrirano je u poslovnu strategiju i poslovno odlučivanje**. Koristi se kao alat za sprječavanje nastanka ili ublažavanje posljedica nepovoljnih događaja koji mogu ugroziti ostvarenje ciljeva, dovesti do poremećaja u obavljanju djelatnosti Fine, nanijeti štetu okolišu, imovini, radnicima, klijentima i korisnicima Fininih usluga. Istovremeno, uz promatranje rizika kao negativnih događaja po kojima treba djelovati, prisutan je i pogled na rizike kao prilike i mogućnosti za strateško i operativno unaprjeđenje organizacije.

Proces upravljanja rizicima definiran je sukladno potrebama i posebnostima u poslovanju te uključuje sustavnu primjenu politika, procesa i praksi na aktivnosti postavljanja ciljeva i procjenu, postupanje, praćenje, pregled, dokumentiranje i izvješćivanje o rizicima te komunikaciju i savjetovanje.

Prilikom uspostavljanja okvira i procesa upravljanja rizicima u Fini uzeta su u obzir **načela upravljanja rizicima koja pružaju smjernice o značajkama učinkovitog i djelotvornog upravljanja rizicima, komunicirajući njegovu vrijednost i objašnjavajući njegovu namjeru i svrhu**.

Prikaz 10.: Načela uspostave okvira upravljanja rizicima

Aktivnosti upravljanja rizicima u potpunosti su operativno i aplikativno podržane te se provode putem interno razvijenog **aplikativnog rješenja za upravljanje rizicima RM Fina** (Risk Management Fina) koja u izvještajnoj godini bilježi pet godina uspješne implementacije.

Procjena rizika se provodi primjenom scenarija rizika kroz koje Fina prepoznaje vanjske i unutarnje rizike koji utječu na poslovanje Fine te kroz kategorije rizika opći poslovni, operativni i financijski. Nakon provedenih procjena slijede donošenje planova i mjera za postupanje te monitoriranje njihove provedbe.

Primjena aplikativnog rješenja i funkcioniranje sustava upravljanja rizicima omogućili su, između ostalog, uspješnu provedbu recertifikacijskog audita prema normi ISO 9001 koji se održao tijekom 2021. godine, čime je potvrđena sposobnost Fine u upravljanju promjenama u naročito izazovnim tržišnim uvjetima koji su zahtijevali unaprjeđenje u svakoj sferi poslovanja.

U 2021. godini, kroz rad multidisciplinarnih timova, **procjenom rizika bilo je obuhvaćeno 68 poslovnih procesa te je organizirano 50 radionica procjene rizika i osvještavanja organizacijskih jedinica.**

Obzirom na kategoriju rizika, u promatranom izvještajnom razdoblju, kao prevladavajući su identificirani operativni rizici (58%), koji su najčešće vezani za poslovna područja: IT sustav, kvaliteta proizvoda i usluga, pravni rizici i zakonodavna usklađenost te nabava.

Identificirani opći poslovni rizici odnose se na poslovna područja: strategija, mikro i makro okruženje, tržište, odnosi s klijentima i konkurencijom, razvoj, rast i inovacije, upravljanje ljudskim potencijalima i organizacija te kontinuitet poslovanja.

U pogledu veličine rizika, glavnina je rizika procijenjena kao „srednja“ (83%), potom kao „niska“ (12%), dok je kao „visoko“ kategorizirano 5% rizika.

Upravljanje rizicima u uvjetima kontinuirane neizvjesnosti

Izrazito promjenjivo okruženje uslijed pandemije bolesti COVID-19 istaknulo je važnost učinkovitog **upravljanja brojnim ključnim izazovima**, osim financijskim i posebno nefinancijskim rizicima u svim gospodarstvima.

Posebni izazovi u upravljanju rizicima koje smo osvještivali u izvještajnoj godini, a u kontekstu godišnje procjene rizika u odnosu na strateške ciljeve Fine, obuhvatili su područja: kibernetičke sigurnosti, operativne planove otpornosti, rizike usklađenosti, kao i područja korporativnog upravljanja i društveno odgovornog poslovanja.

Prikaz 11.: Istaknuti izazovi u upravljanju rizicima

U uvjetima neizvjesnosti **operativni planovi otpornosti** posebno su potencirani s ciljem smanjenja učinka neželjenih i nepredviđenih zastoja i poremećaja u poslovanju. Ovi planovi prolazili su svoj stvarni stres test i činjenicom da je većina organizacija značajno primijenilo različite oblike rada zaposlenika, uključivo i *rad na daljinu*. U vremenu opće digitalizacije i potaknuta dodatno utjecajem pandemije bolesti COVID-19 na poslovanje **kibernetička sigurnost** je osobito važna tema posebice iz razloga intenziviranog pristupanja elektroničkim servisima i digitalnog potpisivanja dokumenata od strane klijenata. **Riziku usklađenosti** pristupili smo s osobitom pažnjom kako bi organizacija postupala sukladno važećoj regulativi, standardima, kodeksima i drugim aktima. **Kultura svjesna rizika** općenito je ključna za upravljanje rizicima, a rad na kulturi trajan. Stoga ga Fina razmatra kroz modele i načine stvaranja osjećaja za organizaciju (zajednicu) i njene vrijednosti. U pogledu poticanja inovacija i **razvoj novih usluga**, u izazovnim uvjetima poslovanja naglasak je bio na primjeni novih pristupa i modela razvoja, a isti uključuju i sasvim nova znanja i vještine te primjenu naprednih tehnologija, zbog promjene u ponašanju i očekivanjima klijenata.

Pitanje okoliša (uključujući klimu), društva i rizika korporativnog upravljanja (eng. **ESG** = Environmental, Social, Governance) nastavilo se i u izvještajnoj godini sa sve većom pažnjom na šira pitanja društveno odgovornog poslovanja koja se smatraju važnim i za Finino poslovanje.

Temeljem Politike praćenja usklađenosti poslovanja Fine, u svibnju 2021. godine donesena je **Procedura za praćenje usklađenosti poslovanja u Fini** te definiran **Polugodišnji plan funkcije praćenja usklađenosti poslovanja** (za razdoblje od 1. srpnja do 31. prosinca 2021. godine).

U drugoj polovici 2021. godine provedena je redovna godišnja procjena rizika za proces praćenja usklađenosti poslovanja te su poduzete aktivnosti obuhvatile:

- Kontrolne aktivnosti u fazi pripreme regulative za procese Sektora javnih servisa; „Predstečajni postupak prema Stečajnom zakonu“, „Stečajni postupak pravne osobe“ te „Vođenje Upisnika sudskih i javnobilježničkih osiguranja tražbina vjerovnika na pokretnim stvarima i pravima“.
- Kontrolne aktivnosti provjere primjene propisa u procesu „Sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma u Financijskoj agenciji“ i u procesu „Otkrivanje i sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma“.
- Kontrolne aktivnosti koja se odnosi na provjeru ažurnosti Compliance tablica i internih akata u Sektoru komercijalnih digitalnih rješenja te u Sektoru upravljanja ljudskim resursima, pravnim i općim poslovima.
- Kontrolne aktivnosti koje se odnose na provjeru upravljanja rizicima usklađenosti u procesu „Arhivske usluge“ Sektora komercijalnih digitalnih rješenja.

3.2. Izvješće o održivosti poslovanja

Prikaz 12.: Osnovni nefinancijski podaci Fine u 2021. godini

Globalni energetska sustav doživljava ubrzanu transformaciju potaknutu napretkom u tehnološkom razvoju što uz promjene u stajalištima i preferencijama kupaca i investitora čini savršene preduvjete da se snažnije iskorači u zelenu energetska tranziciju.

EU Zelenim planom do 2050. godine definirana je strategija za postizanje održivosti gospodarstva EU-a s ciljevima da Europa bude klimatski neutralna i donošenjem Akcijskog plana za financiranje održivog rasta, organizacije su dobile okvir za održivost kroz Delegiranu uredbu o taksonomiji EU o ublažavanju klimatskih promjena (40% tvrtki odgovornih za 80% izravnih ispuštanja stakleničkih plinova).

Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 definira šest okolišnih ciljeva (zelenih koraka) i četiri kriterija koje gospodarska djelatnost mora ispuniti kako bi se kvalificirala kao ekološki održiva.

Okolišni ciljevi održivosti obuhvaćaju:

1. Ublažavanje klimatskih promjena.
2. Prilagodba klimatskim promjenama.
3. Održivo korištenje i zaštita vode te pomorskih bogatstava.
4. Prelazak na kružno gospodarstvo.
5. Sprječavanje i kontrola onečišćavanja.
6. Zaštita i obnova ekosustava i bioraznolikosti.

Kriteriji koje ekonomska djelatnost mora ispuniti su:

1. Znatno doprinosi jednom okolišnom cilju ili više njih.
2. Ne šteti bitno nijednom okolišnom cilju.
3. Provodi se u skladu s minimalnim zaštitnim mjerama i
4. Usklađena je s kriterijima tehničke provjere koje je Europska komisija utvrdila.

Prema Uredbi, Europska komisija je izradila popis ekološki održivih djelatnosti definiranjem tehničkih kriterija provjere za svaki okolišni cilj putem delegiranih akata.

Prvi delegirani akt (Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/2139 od 4. lipnja 2021. o dopuni Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem kriterija tehničke provjere na temelju kojih se određuje pod kojim se uvjetima smatra da ekonomska djelatnost znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena ili prilagodbi klimatskim promjenama i nanosi li ta ekonomska djelatnost bitnu štetu kojem drugom okolišnom cilju) definira koje održive djelatnosti pridonose ciljevima prilagodbe i ublažavanja klimatskih promjena.

Cilj je da financijski sektor EU-a postane središte održivog i uključivog gospodarskog oporavka od pandemije COVID-19 i dugoročnijeg održivog gospodarskog razvoja Europe.

Izazovi za Finu i druge dionike koje donosi taksonomija obuhvaćaju prilagodbu zahtjevima regulative o održivosti te usmjerenje ka usvajanju praktičnih pristupa i metodologija kojima će podržati zelenu tranziciju.

Prepoznato je da Financijska agencija kroz svoje djelatnosti pruža usluge i proizvode kojima ne šteti bitno nijednom okolišnom cilju.

Tijekom 2021. godine smo provodili aktivnosti kojima potvrđujemo svoj doprinos okolišnim ciljevima EU Zelenim planom prijelaza na kružno gospodarstvo na nekoliko načina:

- ✓ Smanjenjem udjela opasnih tvari u materijalima za mikrofilmiranje prelaskom na novu tehnologiju razvijanja filmova bez korištenja otpadnog razvijачa i fiksira.
- ✓ Smanjenjem udjela papirnatog i glomaznog otpada primjenom interne digitalizacije u procesima rada i smanjenom upotrebom papira u redovnom poslovanju.
- ✓ Povećanjem udjela ponovne uporabe otpada.

Financijska agencija svojim donacijama i sponzorstvima posebno podržava ekološke i ostale humanitarne akcije čime smo indirektno povezani s okolišnim ciljem obnove ekosustava i bioraznolikosti.

Fina svoje interne i tržišne dionike potiče na održivo poslovanje i u svojim poslovnim procesima kroz primjenu elektroničkog potpisa, ali i drugih alata i usluga koje omogućava digitalizacija.

Uz primjenu načela uravnoteženosti kroz ekonomske, društvene i okolišne aspekte poslovanja temeljem GRI standarda, dugoročne ciljeve održivog razvoja Financijska agencija bazira na načelima i vrijednostima upravljanja poslovanjem kroz poboljšanje energetske učinkovitosti, prelazak na obnovljive izvore energije, automatizaciju i digitalizaciju svojih poslovnih procesa, odabir poslovnih partnera i ulaganja ovisno o pridržavanju postulata održivog razvoja, potpuno ograničenje upotrebe plastike, nekorištenje proizvoda i usluga kojima na bilo koji način kršimo ljudska prava ili štetimo okolišu, racionalnije upravljanje otpadom, kontinuirano praćenje i promoviranje lokalnih zajednica diljem RH.

Dosljednim fokusom na odgovorno i održivo vođenje poslovanja možemo pomoći osigurati održiviju budućnost i stvoriti dodanu vrijednost za sve naše dionike (klijente, zaposlenike, poslovne partnere i okoliš).

3.2.1. Dionici i zainteresirane strane

Dionici su pojedinci ili grupe koji utječu na poslovanje pojedine organizacije te njezine proizvode i usluge ili organizacija svojim djelovanjem, proizvodima i uslugama utječe na njih.

Naše usluge, projekti i inicijative imaju digitalne komponente razvoja i time gradimo nove prilike za dionike.

Kroz široki spektar djelovanja obuhvaćamo značajan raspon dionika koji svojim zahtjevima, utjecajima i očekivanjima utječu na Finino poslovanje na različite načine.

Prikaz 13.: Grupe dionika i zainteresiranih strana

Okolina u kojoj Fina ostvaruje svoje poslovanje izrazito je složena i zahtijeva praćenje, prepoznavanje, prilagodbu i iskorištavanje potencijala koji se kriju u izazovima okruženja te globalnim i regionalnim trendovima u područjima platnih usluga, digitalizaciji i javnom sektoru.

Za bolje razumijevanje svog okruženja, kontinuirano pratimo i analiziramo odnose, očekivanja i interese svojih dionika te koristimo matricu koja predstavlja vizualni prikaz odnosa s grupama dionika raspoređen kroz dvije dimenzije:

- **Utjecaj** koji imaju na organizaciju i
- **Interes** koji pokazuju u okviru uspjeha organizacije.

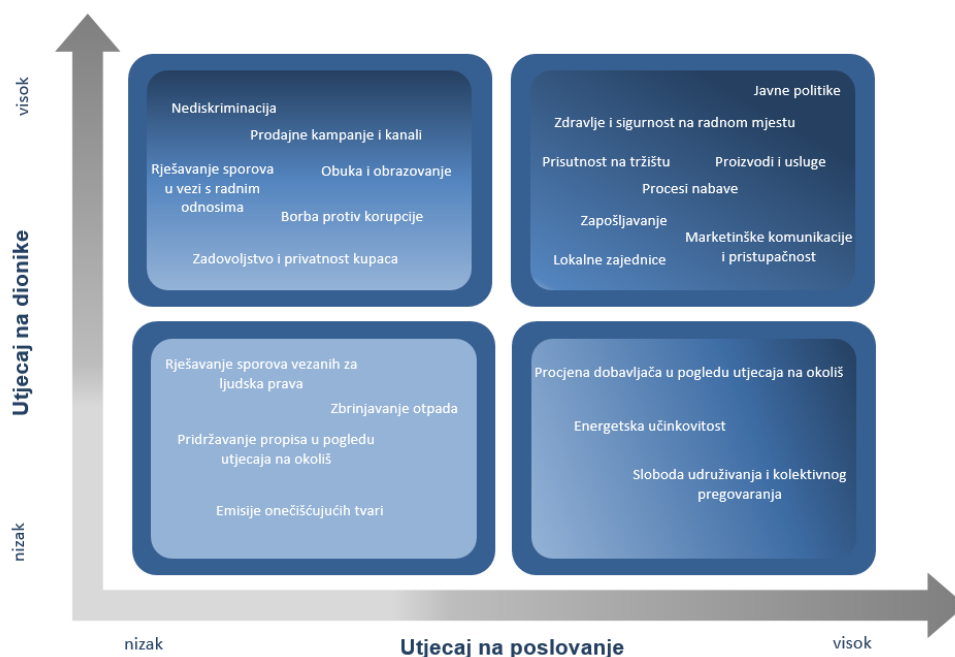
Mapiranjem smo formirali četiri područja kroz kvadrante:

1. *Promatranje* (nizak interes, nizak utjecaj) u okviru kojeg je potrebno održavati kontinuiranu komunikaciju kroz postojeće kanale komunikacije (web stranica, medijske objave, društvene mreže i slično) uz nastojanje povećavanja interesa dionika.
2. *Održavanje razine informiranosti* (visok interes, nizak utjecaj) predstavlja skupinu dionika i potencijalnih partnera koji podupiru organizacije te je potrebno osiguravati redovito informiranje, dvosmjernu komunikaciju ili konzultacije kako bi se mogla ostvariti suradnja u područjima niskog rizika.
3. *Održavanje razine zadovoljstva* (nizak interes, visok utjecaj) predstavlja skupinu dionika koje konzultiramo u područjima interesa te provodimo aktivnosti koje povećavaju njihov interes za organizaciju.
4. *Pažljivo upravljanje* (visok interes, visok utjecaj) predstavlja skupinu dionika koja zahtjeva najvišu razinu pozornosti pri čemu je potrebna redovita dvosmjerna komunikacija kao i uključivanje i konzultiranje u područjima značajnima za obje strane.

Prikaz 14.: Matrica utjecaja i interesa grupe dionika

Teme i očekivanja dionika uvrštavaju se u materijalne teme i utjecaje koje sagledavamo odabirom konceptualne usklađenosti s načelima GRI standarda (Globalne inicijative za pripremu izvještavanja o održivosti). Smjernice koje u najvećoj mjeri utječu na definiranje koncepta cjelovitosti (dimenzije područja primjene, granice ili prakse u prikupljanju informacija, opravdanost i prikladnost prikazanih informacija), ali i koje pobliže daju odgovor na koji način Fina doprinosi ili u budućnosti namjerava doprinositi unaprjeđenju ekonomskih, okolišnih i društvenih aspekata održivosti prikazane su u okviru matrice materijalnosti.

Prikaz 15.: Matrica materijalnosti

Detaljniji prikaz odnosa Fine s pojedinim grupama dionika, opisom međusobnih odnosa i utjecaja, načini i vrste komunikacije uz prikaz najvažnijih događaja u 2021. godini su opisani u nastavku.

TIJELA VLASTI / REGULATORNA TIJELA

Osnivač Fine je Republika Hrvatska, a opseg Fininog poslovanja uređen je Zakonom o Financijskoj agenciji i Statutom Fine.

Tijela Fine čine Nadzorni odbor i Uprava. Uloga Nadzornog odbora je imenovanje Uprave, nadzor poslovanja, donošenje općih akata, donošenje poslovnih i financijskih planova, donošenje godišnjih obračuna i financijskih izvještaja, donošenje odluka o unutarnjem ustrojstvu i dr. Poslovanje vodi Uprava Fine.

Kvalitetne odnose prema vlasnicima gradimo na načelima transparentnosti, pouzdanosti i povjerenja u naše poslovanje i kvalitetu naših usluga i rješenja.

Finino poslovanje slijedi zakonsku regulativu, strategije i druge smjernice propisane od strane tijela vlasti, a od 2019. godine izrađuje i revidira konsolidirane godišnje financijske izvještaje i njezinih ovisnih društava sukladno izmjenama Odluke o izboru i primjeni računovodstvenih politika.

Vlada RH

Hrvatski sabor

Ministarstvo financija

Ministarstvo prostornog
uređenja, graditeljstva i
državne imovine

HNB

HANFA

Državna i javna tijela Republike Hrvatske istovremeno su klijenti, korisnici Fininih usluga i ugovorni partneri. U području servisa za državu i javnih servisa Fina pruža brojne usluge u ime i za račun države i javnih tijela temeljem zakonskih i podzakonskih propisa.

Uključivanje u donošenje odluka, savjetodavna uloga, pravovremena dostava informacija o relevantnim područjima poslovanja kroz sjednice Nadzornog odbora, redovito izvješćivanje o financijskim i nefinancijskim aspektima poslovanja provodi se kroz redovito izvješćivanje, zajedničke sastanke i konzultacije, sudjelovanje u javnim skupovima i konferencijama i dr.

U veljači 2021. godine je Nadzorni odbor usvojio Strategiju digitalne transformacije Financijske agencije 2021.-2025. čime je Fina ušla u novi strateški horizont.

KATEGORIJA

PAŽLJIVO UPRAVLJANJE

Najveći izazov u ovom području predstavlja uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, što uzrokuje značajne promjene u Fininim servisima pa su u 2021. provedene brojne pripreme aktivnosti.

Za potrebe Ministarstva financija 2021. u produkciju je puštena aplikacija Registar poreznih savjetnika.

Sustav e-Pristojbe integriran je s e-servisima: e-Zahtjev za izdavanje ePutovnice i e-Zahtjev za izdavanje vozačke dozvole, e-Prijava životnog partnerstva i Iskaznica za osobe s invaliditetom, a sve navedene e-usluge mogu se zatražiti bez dolaska na šaltere.

Zahvaljujući Fininom Modulu za povezivanje s aplikacijama javnopravnih tijela i integraciji s aplikacijom MUP-šalter, sada je moguće platiti usluge MUP-a nalogima i putem EFT POS uređaja na šalterima policijskih uprava.

TRŽIŠNI DIONICI

Naša misija je razvijati suvremena rješenja koja prate potrebe i očekivanja širokog spektra korisnika te na taj način stvarati dugoročnu i održivu vrijednost i za njih i za svoje poslovanje.

Raspon poslovnih područja, portfelja usluga i korisnika nameću raznolikost, ali i složenost tržišnog okruženja.

Uz bankovnu zajednicu i tijela javne vlasti, poslovni korisnici i građanstvo su jedni od najznačajnijih dionika u Fininom okruženju kroz široki spektar usluga koji koriste. Radi se o velikim, ali međusobno različitim skupinama klijenata koji zahtijevaju prilagođenu ponudu i različite pristupe kroz odgovarajuće marketinške i distributivne kanale.

Svojim djelovanjem u interakciji s korisnicima Fina ima mogućnost generirati nove poslovne prilike te ponuditi proširenu lepezu svojih usluga.

Fina je upravitelj tri platna sustava u Republici Hrvatskoj te za banke obavlja poslove platnog prometa za poslovne subjekte i građane, pri čemu rasprostranjenost mreže i niz digitalnih rješenja omogućuje široku dostupnost usluga.

S ciljem razvoja kvalitetnih, naprednih, a istodobno pristupačnih rješenja, u 2021. godini smo nastavili s razvojem vlastitih IT usluga i implementacijom novih tehnoloških rješenja.

Svrha Strategije digitalne transformacije Fine je pozicionirati Finu kao ključnog predvodnika digitalizacije i pozitivnih promjena u javnom i poslovnom okruženju Republike Hrvatske čime se planira utjecati na stvaranje nove dodane vrijednosti te osigurati poslovni opstanak kao ključni dionik u javnom i poslovnom okruženju Republike Hrvatske. Odnos s klijentima gradi se na međusobnoj suradnji i povjerenju te na ponudi izvrsnih usluga kroz kanale distribucije koji odgovaraju potrebama korisnika.

Započela je agilna transformacija organizacije, odnosno prelazak na agilni način rada koji omogućava brži razvoj usluga i preciznije odgovaranje na očekivanja korisnika.

Odnosi s tržištem odvijaju se kroz marketinške kampanje, medijske objave, sudjelovanja na tematskim konferencijama, službene komunikacijske kanale Fine (Internet stranica, društvene mreže, elektronička pošta) i dr.

Fina ne kriptira podatke kupaca, ali ih obrađuje i arhivira u skladu s najboljim praksama informacijske sigurnosti i zaštite osobnih podataka kroz veliki broj implementiranih tehničkih i organizacijskih mjera koje osiguravaju dostupnost, povjerljivost i točnost osobnih podataka koje obrađujemo. Radnicima Fine koji su na bilo koji način obrađivali osobne podatke klijenata/kupaca, osigurana je edukacija.

U izvještajnom razdoblju u Fini nije bilo postupaka vezanih za ponašanje u suprotnosti s načelom slobode tržišnog natjecanja i povrede propisa kojima se reguliraju zabranjeni sporazumi poduzetnika (trustovi) i monopol.

Sukladno Zakonu o zaštiti potrošača (NN 41/14, 110/15, 14/19), pridržavamo se svih odredbi koje definiraju postupke zaprimanja i procesiranja pisanih prigovora zaprimljenih od strane korisnika naših proizvoda i usluga, bilo osobno ili dostavljenih putem e-maila na adresu info@fina.hr.

Zaprimljene pritužbe koje se odnose na povredu odredbi Kodeksa ponašanja i Etičkog kodeksa od strane radnika u svakodnevnom radu s klijentima evidentiraju se u Centralnu evidenciju primljenih i riješenih pritužbi i pohvala na rad zaposlenika Fine.

Prema Centralnoj evidenciji primljenih i riješenih pritužbi i pohvala na rad zaposlenika Fine, **u 2021. godini je zaprimljeno 134 pritužbi** (6% više u odnosu na 2020. godinu) **i 59 pohvala** (18% više u odnosu na 2020. godinu).

S ciljem unaprjeđenja korisničke podrške i analiziranja zadovoljstva korisnika usluga, u srpnju 2021. godine Kontakt centar prelazi s dotadašnjeg CRM (Customer relationship management) sustava na novi Sustav podrške poslovanju BSS (Business Support System). Ovim procesom ubrzana je i olakšana dotadašnja evidencija unosa upita korisnika, osigurano kontinuirano praćenje rada agenata te otvorena mogućnost boljeg analiziranja evidentiranih upita korisnika za unaprjeđenje kvalitete usluge.

Kako se kontinuirano ulažu resursi za osmišljavanje novih proizvoda i usluga, tako se konstantno radi i na održavanju visoke razine usluga koje Fina obavlja već dugi niz godina temeljem ugovora o eksteralizaciji poslova platnog prometa sklopljenih s bankama. Prisutno je dugogodišnje partnerstvo s poslovnim bankama s kojima je ugovorena značajna suradnja vezana uz eksteralizaciju poslova platnog prometa, ali i ostalih srodnih te zasebno ugovorenih poslova. Uz njih, ističe se i suradnja s Hrvatskom udrugom banaka kroz intenzivne aktivnosti u radnim i operativnim grupama s predstavnicima bankovne zajednice.

Fina je otvorila vrata i fizičkim osobama klijentima banaka, tako da od srpnja 2021. godine svi klijenti Addiko banke mogu u svim poslovnicama Fine podizati i polagati sredstva sa svojih tekućih računa, kao i tražiti uvid u stanje tekućih računa. Sve se obavlja bez naknade, a fizičke osobe koje obavljaju ove usluge u poslovnicama Fine iste obavljaju potpuno jednako kao i u poslovnicama banke.

Ova usluga proširenja poslovanja na fizičke osobe ima tendenciju rasta te se očekuje da će i druge banke omogućiti isto svojim građanima, a s ciljem rasterećenja vlastitih resursa i omogućavanjem usluge na svim lokacijama Fine.

Vezano za zastupanje pri prodaji udjela u Fondu hrvatskih branitelja Fina obavlja isplatu dividendi i udjela članovima fonda i njihovim nasljednicima temeljem Ugovora o poslovnoj suradnji s InterCapital Asset Managementom kao upraviteljem Fonda, a nastavila se i prodaja kartica Erste Card Cluba d.d. kao i usluga vođenja baze suglasnosti za primatelje za koje određeni platitelj u Fini ima mogućnost potpisati Suglasnost za izravno terećenje.

Prodajni predstavnici Fine organizirani u četiri regionalna prodajna tima (Zagreb, Split, Rijeka, Osijek) i kroz dnevne kontakte s dodijeljenim poslovnim subjektima, JLP(R)S, proračunskim korisnicima i financijskim institucijama prezentirali su potencijalnim korisnicima mogućnosti kupnje Fininih komercijalnih proizvoda i usluga pri čemu je naglasak bio na proaktivnom prodajnom pristupu.

Uz kontinuiranu prodaju info.BIZ i JRR servisa, tijekom 2021. godine provedeno je 15 prodajnih kampanja od kojih izdvajamo kampanju promocije info.BIZ API servisa prema financijskim institucijama, e-Račun prodajnu akciju za velike korisnike i prodajnu akciju u trajanju od tri mjeseca promotivnog korištenja servisa, prodaju ciljanih baza podataka iz RGFI-a (financijske institucije) i veliki korisnici u lipnju i srpnju, prodajna kampanja prema revizorskim kućama u listopadu, arhivsko dokumentacijske usluge prema javnim bilježnicima, lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, FINA safeCut tijekom prve polovice godine, Uputnice u gradovima i općinama te DNT usluge potkraj izvještajne godine.

INTERNI DIONICI

Zaposlenici su najvažniji resurs Fine čiji je uspjeh rezultat zajedničkog rada zaposlenika koji svojim trudom, zalaganjem, stručnim znanjima i iskustvom utječu na ostvarenje strateških ciljeva te misije i vizije.

Briga za profesionalni razvoj, poticanje uspješnosti na radu, otkrivanje menadžerskih potencijala te briga o motivaciji i zadovoljstvu naših zaposlenika u središtu je upravljanja ljudskim potencijalima.

U području upravljanja ljudskim resursima konstantno se provode aktivnosti kojima je cilj povećati uspješnost u radu, motivaciju i zadovoljstvo zaposlenika, kao i njihovu stručnost i kompetencije kroz interne i eksterne edukacijske programe i treninge.

Veliku pažnju pridajemo izboru i zapošljavanju kvalitetnih kandidata, a posebno smo posvećeni programu razvoja talenata.

Veliku ulogu u odnosima sa zaposlenicima ima Finin socijalni partner – Nezavisni sindikat „Solidarnost“. Njegova osnovna zadaća je pregovaranje i sklapanje kolektivnih ugovora s poslodavcima u ime svojih članova te pružanje pravne pomoći i zaštite članovima Sindikata pri povredi njihovih prava iz zakona i kolektivnih ugovora.

Socijalni partner redovito zaprima sve važne informacije o poslovanju, razvojnim planovima, promjenama, pitanjima vezanim za zaštitu i sigurnost na radu i mjerama poboljšanja te drugim pitanjima osobito važnima za gospodarski i socijalni položaj radnika.

Napravljen je iskorak u području digitalizacije internih procesa i interne učinkovitosti; uz platformu FINA Portal za upravljanje dokumentiranim informacijama realizirana je digitalizacija dijela procesa u području upravljanja ljudskim potencijalima putem internog HR portala te je uveden sustav elektroničke ovjere e-računa.

Fina Portal

Fina čini pozitivan primjer zapošljavanjem osoba s invaliditetom koje su uspješno integrirane u radni proces, zahvaljujući kvalitetnom programu uvođenja u posao, mentorstvu i kontinuiranom praćenju njihova rada. Trenutno zapošljavamo 63 osobe s različitim vrstom i stupnjem invaliditeta.

Osim osoba s invaliditetom, Fina kao socijalno osjetljiv poslodavac, ima zaposlene i osobe koje imaju „smanjenu radnu sposobnost” (potkrijepljeno određenom medicinskom dokumentacijom/rješenjem HZMO-a) te koje su, u skladu s tim, raspoređene na odgovarajuće poslove sukladno preostaloj radnoj sposobnosti. Na taj način, radnicima kojima je radna sposobnost trajno ili privremeno umanjena, pruža se mogućnost da uz podršku članova stručnog tima Savjetovališta za psihološku pomoć lakše prevladaju svoje probleme te se prilagode zahtjevima radnog mjesta.

Odnos sa zaposlenicima uključuje redovitu i transparentnu komunikaciju putem niza komunikacijskih kanala kojima zaposlenike informiramo o svim relevantnim događanjima u organizaciji i poslovanju.

Rješavanje sporova u vezi s radnim odnosima u Fini propisano je Kolektivnim ugovorom za radnike Financijske agencije, a zaštita prava radnika može se ostvariti podnošenjem Zahtjeva za zaštitu prava, u postupku mirnog rješavanja individualnih radnih sporova (Mirovno vijeće) kao opcionalno te u sudskom sporu, ali uvijek postoji mogućnost sklapanja nagodbe između radnika i poslodavca.

U slučaju otkazivanja ugovora o radu nakon dvije godine neprekinutog rada, osim iz razloga uvjetovanih ponašanjem te u situacijama kada je primjerice radnik pretrpio ozljedu na radu odnosno prebolio profesionalnu bolest, a kada nakon završenog liječenja nije vraćen na rad, kao i u slučajevima umirovljenja radnika, predviđena je **isplata otpremnine u skladu s Kolektivnim ugovorom**.

Poticajne mjere za podršku zaposlenicima u postizanju uravnoteženih poslovnih i obiteljskih obveza, Fina dodatno osigurava kroz podršku za skrb o djeci, roditeljski i roditeljni dopust, podršku dojenju, slobodnim danima ili izlasku s posla za vrijeme radnog vremena u slučaju obiteljskih obveza.

Temeljem članka 40. Kolektivnog ugovora zaposlenici Fine ostvaruju **pravo na roditeljni, roditeljski dopust i stanku za dojenje**. Temelj za ostvarivanje prava na roditeljni i roditeljski dopust čini Zakon o roditeljnim i roditeljskim potporama (NN 85/08, 110/08, 34/11, 54/13, 152/14, 59/17, 37/20).

Pravo na roditeljni i roditeljski dopust godišnje koristi 4% radnika Fine, a prosječan udio broja dana roditeljnog dopusta u ukupnom broju dana bolovanja iznosi 22%.

U 2021. godini su pokrenute **aktivnosti vezane za Strateški i operativni model upravljanja ljudskim potencijalima Fine 2021.-2025.**

Tijekom 2021. godine vodilo se **četiri spora iz radnih odnosa u Fini** od čega su dva spora u reviziji i dva spora u prvostupanjskom postupku. U dijelu osiguravanja naknade štete, **pravomoćno su okončana 26 sporova od čega je Fina izvršila isplatu naknade štete u dva spora.**

DOBAVLJAČI I NABAVA

Fina je obveznik Zakona o javnoj nabavi (NN 120/16; dalje u tekstu: ZJN) te se sve aktivnosti nabave provode u skladu s navedenim Zakonom i podzakonskim propisima, Pravilnikom o pripremi i provođenju postupaka nabave roba, usluga i radova i ostalim povezanim procedurama.

Ugovori o nabavi velikom većinom izvršeni su uredno u izvještajnoj godini. U pojedinim slučajevima utvrđena su određena odstupanja od ugovorenih uvjeta te je pisanim putem pozivana druga ugovorna strana na usklađenje s ugovorom. U jednom slučaju odabrani ponuditelj odustao je od sklapanja ugovora, dok se u jednom slučaju Fina sporazumjela s izvršiteljem o raskidu ugovora zbog razornog potresa i oštećenja zgrade na kojoj su se trebali izvršiti radovi koji su trebali biti predmet nabave.

U izvještajnoj godini evidentirana su **33 nova dobavljača**, a njihov **udio iznosi 5% od ukupno realizirane vrijednosti nabave**. Novi dobavljači uredno su izvršili predmete nabave tijekom 2021. godine, a od ukupno realizirane vrijednosti plana nabave u 2021. godini čak 97% se odnosi na dobavljače sa sjedištem u Republici Hrvatskoj.

U cilju što bolje kontrole izvršenja ugovora o nabavi, od dana 13. lipnja 2016. godine na snazi je Procedura za ocjenjivanje izvršitelja ugovora o nabavi temeljem koje se ocjenjuje svaki ugovor o javnoj nabavi te se negativno ocijenjene ponuditelje na propisani način sankcionira, a 13. travnja 2017. godine ista je dorađena sukladno preporukama vanjskog audita.

Od dana 21. studenoga 2016. godine na snazi je Procedura upravljanja auditom dobavljača, a dana 6. ožujka 2020. godine donesena je nova Procedura upravljanja auditom dobavljača. Cilj procedure je provjera certificiranih sustava auditirane tvrtke (u slučaju kad tvrtka ima neki certificirani sustav upravljanja) ili samo određenih dijelova koji su ključni za međusobno poslovanje. Također, audit dobavljača provodi se s ciljem osiguranja da nabavljena roba, usluge i radovi odgovaraju ugovorenim uvjetima ili iznimno, s ciljem utvrđivanja razloga za neurednu isporuku, odnosno utvrđivanja realnih mogućnosti dobavljača da se uspostavi redovan lanac nabave.

Od donošenja Procedure upravljanja auditom dobavljača pa do kraja izvještajne 2021. godine, temeljem odredbi Dokumentacije o nabavi te sklopljenog ugovora o nabavi, **proveden je audit tijekom izvršenja jednog ugovora o nabavi**. Spomenutim odredbama izvršitelj je bio dužan osigurati naručitelju neograničen pristup svim njegovim relevantnim poslovnim prostorima (npr. glavnim uredima i operativnim/podatkovnim centrima), uključujući pristup cijelom nizu relevantnih uređaja, sustava, mreža, informacija i podataka koji se upotrebljavaju za pružanje usluga koje su predmet nabave u svrhu obavljanja audita dobavljača.

Audit je tijekom izvršenja predmetnog ugovora proveden sukladno preporukama regulatornog tijela s ciljem utvrđivanja ispunjavanja ugovornih uvjeta, a posebice dijela koji se odnosi na informacijsku sigurnost. Ovdje treba uzeti u obzir da Fina, kao obveznik primjene ZJN-a, prije sklapanja ugovora o nabavi provodi postupak nabave tijekom kojega traži od gospodarskog subjekata da dokaže nepostojanje razloga isključenja (neosuđivanost, podmirenje dospjelih obveza po osnovi poreza i doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje) te sposobnost (pravnu i poslovnu, financijsku, tehničku i stručnu uključujući razne certifikate, usklađenost s normama i sl.). Dakle, uvjeti za odabir su sveobuhvatni i detaljni te njihovo ispunjenje u bitnome jamči uredno izvršenje ugovora, a kako se većina ugovora o nabavi sklapa na razdoblje do 12 mjeseci, nije za očekivati da će u tom kratkom vremenu doći do negativnih promjena na strani ugovornog partnera koje bi mogle dovesti do neurednog izvršenja u mjeri štetnoj za Finu.

Dokumentacija o nabavi tijekom izvještajne godine sadržavala je „klauzulu integritet“ ili „izjavu o integritetu“ (ovo potonje u postupcima nabave roba i usluga čija je procijenjena vrijednost 6.000.000 kuna, odnosno u postupcima nabave radova čija je procijenjena vrijednost 12.000.000 kuna) sukladno Antikorupcijskom programu Vlade RH.

Prihvaćanjem „klauzule integritet“ odnosno potpisivanjem „izjave o integritetu“ ponuditelji jamče korektnost u postupku kao i izostanak bilo kakve zabranjene prakse u vezi s postupkom nabave (radnja koja je korupcija ili prijevara, nuđenje, davanje ili obećavanje neke neprilične prednosti koja može utjecati na djelovanje nekog zaposlenika), izražavaju suglasnost s provedbom revizije cijelog postupka od strane neovisnih stručnjaka te prihvaćaju odgovornost i određene sankcije uključujući i bezuvjetni otkaz ugovora ukoliko se krše pravila. Neprihvaćanje navedenog čini razlog za odbijanje ponude.

Dokumentacija o nabavi tijekom izvještajne godine sadržavala je, sukladno Zakonu o javnoj nabavi, obvezu dokazivanja neosuđivanosti za sljedeća kaznena djela:

- a) sudjelovanje u zločinačkoj organizaciji;
- b) korupciju;
- c) prijevaru;
- d) terorizam ili kaznena djela povezana s terorističkim aktivnostima;
- e) pranje novca ili financiranje terorizma;
- f) dječji rad ili druge oblike trgovanja ljudima;

ili za odgovarajuća kaznena djela koja, prema nacionalnim propisima države poslovnog nastana gospodarskog subjekta, odnosno države čiji je osoba državljanin, obuhvaćaju razloge za isključenje iz članka 57. stavka 1. točaka (a) do (f) Direktive 2014/24/EU.

Naprijed navedenu neosuđivanost dokazuje gospodarski subjekt i osoba koja je član upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela ili ima ovlasti zastupanja, donošenja odluka ili nadzora tog gospodarskog subjekta. Naprijed navedena osuđivanost je razlog za odbijanje ponude.

Vežano za zaštitu okoliša, tijekom izvještajne godine u pojedinom postupcima nabave, gdje je to bilo primjereno, dokumentacijom o nabavi propisano je kako ponuditelji moraju biti ISO certificirani. Primjerice, naručitelj je prilikom nabave materijala za mikrofilm dokumentacijom o nabavi propisao obvezu posjedovanja certifikata ISO 14001 (u postupku je sudjelovao jedan ponuditelj koji je ujedno i odabran te je dokazao posjedovanje certifikata ISO 14001).

Također, u postupku nabave električne energije kao kriterij odabira ponude, uz cijenu, bio je propisan i **ekološki kriterij kao dodatni kriterij za odabir ponuda** na način da je ponuda dobila dodatne bodove ako će izvršitelj isporučivati električnu energiju iz obnovljivih izvora energije.

Upitnici za procjenu dobavljača u pogledu utjecaja na okoliš nisu korišteni, ali su vežano za zaštitu okoliša korišteni neki drugi ZJN-om dopušteni mehanizmi pa je tako tijekom izvještajne godine u postupcima nabave gdje je opseg radova obuhvaćao rad s tvarima koje ugrožavaju okoliš, dokumentacijom o nabavi propisano kako ponuditelji moraju biti ISO 14001 certificirani, a što podrazumijeva da svojim poslovnim procesima upravljaju u skladu s načelima zaštite okoliša.

U svim otvorenim postupcima javne nabave kriterij za odabir ponude je bila ekonomski najpovoljnija ponuda, sve sukladno Zakonu o javnoj nabavi. U vezi s tim, a u kontekstu zaštite okoliša, navodimo da je u **postupku nabave električne energije kao kriterij odabira ponude, uz cijenu, bio propisan ekološki kriterij – električna energija iz obnovljivih izvora energije** (u postupku je sudjelovao jedan ponuditelj koji je ujedno i odabran, a po osnovi ovoga kriterija ostvario je maksimalan broj bodova).

Sukladno ZJN-u, dokumentacije o nabavi sadržavale su uvjete sposobnosti koje gospodarski subjekt mora ispuniti. Također, sadržavale su i razloge isključenja gospodarskog subjekta (osuđivanost za naprijed navedena kaznena djela i nepodmirene obveze po osnovi poreza i doprinosa za zdravstveno i mirovinsko osiguranje). Posljedica nedokazivanja prethodno navedenog je odbijanje ponude.

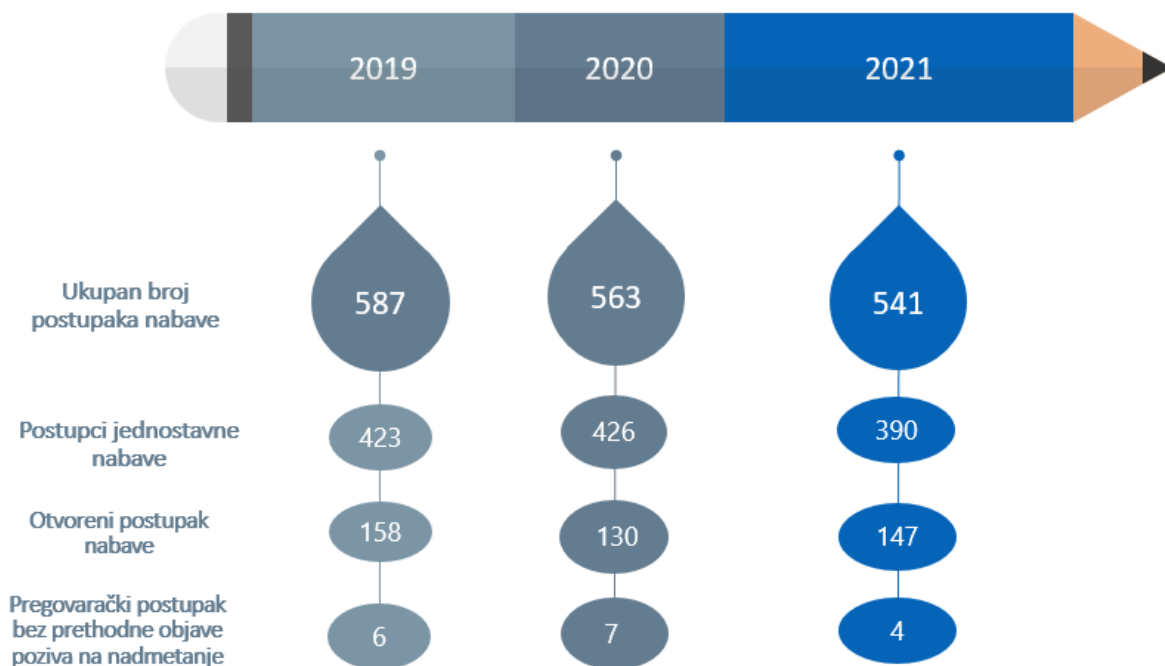
Sukladno članku 313. st. 2. ZJN-a koji propisuje da je javni naručitelj obavezan kontrolirati je li izvršenje ugovora o javnoj nabavi u skladu s uvjetima određenima u dokumentaciji o nabavi i odabranoj ponudi, Fina je obavljala propisanu kontrolu.

U gotovo svim postupcima nabave, pored obveznih dokaza (o neosuđivanosti, o podmirenim dospjelim obvezama po osnovi poreza i doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje, o upisu u odgovarajući registar), tražen je barem jedan dokaz tehničke i stručne sposobnosti.

Osim popisa uredno izvršenih ugovora s potvrdama druge ugovorne strane, prilikom nabave roba, usluga i radova tražena je odgovarajuća stručna sposobnost osoba koje će izvršavati predmet nabave (stručna sprema, certifikati, iskustvo u radu na istim ili sličnim poslovima/projektima), ISO certifikati (primjerice već spomenuti ISO 14001, zatim ISO 9001:2015, ISO 31000:2018) te dokaz usklađenosti robe s određenim normama.

Fina je tijekom izvještajne godine postupala sukladno članku 80. ZJN-a te je na svojim internetskim stranicama i u dokumentacijama o nabavi navodila popis gospodarskih subjekata s kojima je u sukobu interesa, odnosno s kojima ne smije sklapati ugovore o javnoj nabavi. Tijekom 2021. godine bila su tri gospodarska subjekta s kojima je Fina bila u sukobu interesa.

U izvještajnom razdoblju nije bilo značajnijih neizravnih ekonomskih utjecaja na poslovanje i dionike Financijske agencije.

Prikaz 16.: Broj i struktura postupaka nabave u Fini

Na **ostvarenje ciljeva i vizije Fine utječe i njezin imidž u javnosti**. Klijenti, poslovni partneri i korisnici usluga zahtijevaju transparentnost te pravovremene i točne informacije. Imidž organizacije u javnosti često je bitan faktor kod privlačenja talenta, a mediji imaju značajnu ulogu u formiranju javnog mišljenja i percepciji Fine i njezinog poslovanja u javnosti, stoga je bitno koristiti dostupne komunikacijske alate s ciljem informiranja javnosti o proizvodima i uslugama.

Financijska agencija se u potpunosti pridržava **propisa i dobrovoljnih kodeksa** u vezi s marketinškim komunikacijama.

Svoje usluge i proizvode pružamo širokom i raznolikom segmentu klijenata pa je i marketinška komunikacija prilagođena različitim kategorijama klijenata (građani, poslovni subjekti, banke, država) i za svaki tržišni segment se biraju **različiti kanali komunikacije**.

Marketinška komunikacija tijekom 2021. godine provodila se s ciljem pružanja podrške promidžbi novih usluga Fine na tržište (Frendi), privlačenju novih klijenata i povećanju lojalnosti postojećih (info.BIZ, FINA e-Račun, FINA e-Arhiv, plaćanje računa, Mjenjačnice) te s ciljem promoviranja otvaranja novih poslovnica. Marketinške aktivnosti u 2021. godini bile su usmjerene u većoj mjeri na **B2B segment**, odnosno na proizvode i usluge za poslovne subjekte. S obzirom na to da se radi većinom o digitalnim uslugama, za promociju istih ponajprije su korišteni digitalni kanali oglašavanja.

U skladu s Fininom strategijom i marketinške aktivnosti su u najvećoj mjeri bile usmjerene na **Finine digitalne usluge**.

FINA e-Račun kampanja provedena je kroz dva vala oglašavanja. Tijekom lipnja promocija je uključivala Google oglašavanje, kako bismo postigli veću prisutnost u medijima i bolju prepoznatljivost Fininog servisa. Veća kampanja, koja je uključivala i promociju akcije **tri mjeseca besplatnog korištenja FINA e-Računa**, provedena je u rujnu većinom putem digitalnih kanala komunikacije (desktop, mobile, Google, LinkedIn, Midas, Linker, TEN mreža) te u printu i putem plakata u poslovnim tornjevima.

Nakon kampanje za e-Račun, u listopadu smo nastavili s kampanjom za **FINA e-Arhiv**, kako bismo upoznali ciljnu skupinu s uslugom i njezinim mogućnostima, pridobili donositelje odluke da se odluče za njezino korištenje, postigli bolju prepoznatljivost servisa FINA e-Arhiv i privukli nove klijente, odnosno povećali prodaju samog servisa. Kanali komunikacije su prije svega uključivali digitalne medije te print i poslovne tornjeve.

U ožujku 2021. provedena je kampanja za promociju **mogućnosti jednostavnijeg plaćanja putem mobitela, e-maila ili OIB-a klijenata različitih banaka**, čime se pojednostavljuje postupak iniciranja novčanih transakcija bez upisivanja IBAN-a. Cilj je bio privući što veći broj korisnika da se uključe u ovaj način plaćanja, posredno ojačati interes kod banaka i institucija za platni promet kako bi se uključile u Registar te bolje pozicionirati Finu na tržištu tehnoloških inovacija plaćanja, kao modernu i naprednu agenciju.

U svibnju je provedena **kampanja za predaju GFI-a**, s ciljem privlačenja što većeg broja korisnika za predaju GFI-a putem web aplikacije ili preko Online servisa za predaju dokumentacije. Kao preduvjet za provođenje marketinške kampanje redizajnirana je aplikacija za predaju GFI-a za poduzetnike te je promijenjena Finina web stranica sa sadržajem za predaju GFI-a za poduzetnike, kako bi se korisnicima pružile sve informacije na jednom mjestu i na što jednostavniji način. Kao alat direktne komunikacije, poslano je **više od 90.000 poruka na e-mail adrese obveznika predaje GFI-a**.

U lipnju se nastavilo s **promocijom info.BIZ servisa**, a cilj kampanje bio je privući što veći broj korisnika na korištenje info.BIZ-a, utjecati da se što veći broj korisnika registrira preko Fininog weba, pozicionirati se kao najjači alat za segmentiranje i pretragu poslovnih informacija, a tradicionalno je,

tijekom ljetnih mjeseci, komunicirana naša **mreža mjenjačnica**, putem digitalnih medija, da bi u prosincu bilo provedeno radio oglašavanje za **plaćanje računa**.

Kako bismo klijentima pravodobno pružili sve informacije o proizvodima i uslugama, kontinuirano ih o svemu obavještavamo putem letaka i plakata u poslovnica, putem različitih medija i preko **Finine internetske stranice** koju mjesečno u prosjeku posjeti 150.000 korisnika. Internetska stranica se svakodnevno ažurira te se, prema potrebi, dodaju nove funkcionalnosti, kako bi se poboljšalo korisničko iskustvo. Internetska stranica tjedno u prosjeku ima preko 100.000 jedinstvenih pregleda, a najposjećenija je podstranica e-servisi, na kojoj se nalaze ulazi u sve Finine servise.

Cilj komunikacijskih aktivnosti tijekom 2021. godine je bio, prije svega, jačanje **Fininog brenda i imidža**, ali i **promjena percepcije** Fine kao tvrtke koja se bavi tradicionalnom djelatnošću u odnosu na modernu instituciju, predvodnicu pružanja digitalnih usluga u RH i važnog partnera državi u digitalizaciji zemlje.

Komunikacija s medijima je intenzivirana kroz **veći broj objava** na Fininoj internetskoj stranici, **priopćenja za javnost, promotivne tekstove izravnog ili prikrivenog karaktera**, ali i brojnih **intervjua** u tiskovinama i na web portalima te **gostovanjima** Fininih predstavnika u radijskim i televizijskim emisijama. Zaprimito je gotovo 200 **upita medija** na koja je odgovoreno u zakonskom roku te je prema medijima poslano oko 20 priopćenja za javnost.

Intenzivirali smo slanje gospodarskih vijesti medijima, u okviru priopćenja, s podacima iz Centra za registre i servisa info.BIZ.

Početakom 2021. godine, **u skladu s analizom korisničkog iskustva** provedenom 2020. godine, napravljene su nove stranice za FINA e-Račun za poslovne subjekte (nova struktura sadržaja, jednostavniji prikaz, call to action). S obzirom na pozitivne reakcije korisnika, na isti način **mijenjali smo i ostale web stranice za Finine proizvode/usluge** te smo prilagodili stranice e-Račun za javnu nabavu, FINA e-Arhiv i one za predaju GFI-a za poduzetnike, tako da smo na jednom mjestu prikazali sve potrebne informacije, a sve kako bi se poboljšalo cjelokupno korisničko iskustvo.

pr@fina.hr

marketing@fina.hr

Financijska agencija kontinuirano nastoji svoje mrežne stranice učiniti pristupačnima u skladu sa Zakonom o pristupačnosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora Republike Hrvatske (NN 17/19; dalje u tekstu: Zakon) kojim se prenosi Direktiva (EU) 2016/2102 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o pristupačnosti internetskih stranica i mobilnih aplikacija tijela javnog sektora (SL L 327, 2.12.2016.).

Izjava o digitalnoj pristupačnosti primjenjuje se na mrežno sjedište Financijske agencije koje se nalazi na adresi <https://www.fina.hr>.

Sve upite vezane za pristupačnost mrežnog sjedišta Financijske agencije korisnici mogu uputiti putem elektroničke pošte: pristupacnost@fina.hr.

Povjerenik za informiranje Republike Hrvatske je tijelo nadležno za praćenje usklađenosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora sa zahtjevima pristupačnosti kao i za nadzor nad provedbom Zakona.

U slučaju nezadovoljavajućih odgovora na obavijest ili zahtjev za povratne informacije o pristupačnosti naših mrežnih stranica, korisnici se mogu obratiti Povjereniku za informiranje putem elektroničke pošte: pristupacnost@pristupinfo.hr.

ČLANSTVA U UDRUŽENJIMA

KATEGORIJA

PROMATRANJE

Iako su pojedina članstva obvezna za sve pravne osobe koje obavljaju gospodarsku djelatnost sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, Financijska agencija aktivan je član u nizu domaćih i međunarodnih udruženja i institucija putem kojih pridonosi stručnom i znanstvenom razvoju internih i vanjskih procesa.

Također, aktivno sudjelujemo u projektima zastupajući interese struke i naših dionika.

U 2021. godini brojimo 25 članstava kroz 19 u domaćim i šest u inozemnim udruženjima.

Financijska agencija u 2021. godini broji 19 članstava u domaćim udrugama.

Financijska agencija u 2021. godini broji šest članstava u inozemnim udrugama.

Prikaz 17.: Članstva u strukovnim udruženjima

EU projekti i zainteresirane strane

Dugogodišnji projekti e-Poslovanje i e-Pristojbe, financirani iz **Europskog socijalnog fonda (ESF)**, su od iznimne važnosti za javnu upravu i gospodarstvo općenito s obzirom da će unaprijediti i ubrzati digitalni razvoj javne uprave, pružajući nove elektroničke usluge građanima i poslovnim subjektima.

Nadogradnju proizvoda iz domene digitalnih rješenja nastojimo uklopiti u EU smjernice i programe financiranja te su iz **CEF Telecom EU fonda (program Connecting Europe Facility)**, već više puta uspješno financirani i provedeni projekti iz domene eID i eInvoicing.

Započeta je provedba međunarodnog projekta „**LEILA – towards a muLtilinual European platform for judicial Auctions**“, kojeg sufinancira Europska komisija u okviru Programa za pravosuđe (Justice Programme).

Cilj projekta je pružiti građanima i tvrtkama jednostavan pristup informacijama o imovini koja se prodaje na sudskim dražbama koje se održavaju u jednoj ili više država članica. Nositelj projekta je Ministarstvo pravosuđa Republike Italije, a uz Finu sudjeluje još 11 partnera iz više različitih europskih zemalja.

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije i Financijska agencija sklopili su ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt „**Održavanje i nadogradnja sustava eFondovi**“, programske platforme putem koje se realizira Operativni program „Konkurentnost i kohezija“ te ostvaruje komunikacija između Ministarstava, posredničkih tijela i korisnika ugovora o dodjeli europskih sredstava.

Višegodišnji financijski okvir (VFO) za razdoblje 2021. – 2027. godine i inicijativa EU sljedeće generacije (Next Generation EU) uključuje nadogradnju sustava i komponenti državne informacijske infrastrukture o kojima skrbi Fina (NIAS, e-Ovlaštenja, e-Pristojbe, e-Račun za državu).

3.2.2. Fina u zajednici

Okruženje u kojem organizacija posluje utječe na organizaciju, međutim organizacije također ostavljaju trag na zajednice u kojima se nalaze.

Dobra suradnja i dobri odnosi, kao i društvena odgovornost, imaju značajan efekt na uspješnost poslovanja. Kroz svoje dugogodišnje poslovanje Fina nastoji pridonijeti društvu širenjem stručnih znanja o digitalizaciji usluga, boljem upravljanju financijama te informiranju o ovrhama, kao i razvojem usluga i ponudom rješenja koja donose dugoročne koristi za društvo u cjelini te poboljšavaju kvalitetu života.

Već dugi niz godina smo aktivno uključeni u život lokalne zajednice, osiguravajući stipendije i stručnu praksu, podržavajući lokalne projekte i manifestacije, zapošljavajući ljude s posebnim potrebama, pomažući u očuvanju okoliša i slično. Kroz sponzorstva i donacije, koje redovito dodjeljujemo, Fina aktivno potiče razvoj društva kroz aspekte humanitarnog djelovanja i unaprjeđenja kvalitete života, ekologije i očuvanja okoliša, obrazovanja, sporta, kulture i gospodarstva.

Kao dugogodišnji aktivni član lokalne zajednice, kroz otvaranje IT centara i suradnju s fakultetima i sveučilištima želimo pružiti zajednici dodanu vrijednost jer su Finini razvojni centri uspostavljeni kao središnje lokalne točke okupljanja IT sektora. Preciznije, to su **mjesta koja povezuju znanstvenu zajednicu i poslovni sektor te stimuliraju i generiraju razvoj inovativnih ideja**. Svi Finini razvojni centri su moderno uređeni, prilagođeni potrebama rada u IT industriji i opremljeni tehnološki naprednom opremom.

Potencijalni zaposlenik u razvojnom centru, osim izvrsnog i poticajnog radnog okruženja, može očekivati i stabilnu plaću, plaćanje prekovremenih sati, plaćanje rada na projektima te stimulacije za dodatni angažman. Posao podrazumijeva čitav ciklus razvoja softvera, počevši od poslova analize, dizajna, programiranja i testiranja, a radna mjesta se popunjavaju ovisno o tehnologijama i kompetencijama kojim vladaju stručnjaci na pojedinim lokacijama. Finini razvojni centri osnivaju se na lokacijama gdje postoje ili djeluju učilišta koja obrazuju IT stručnjake, a do danas je uspostavljeno **10 razvojnih centara** u Zaboku, Splitu, Virovitici, Bjelovaru, Kutini, Vukovaru, Osijeku, Čakovcu, Požegi i Koprivnici.

Osim spomenutih razvojnih centara, Fina osigurava i IT stipendije te stručnu praksu.

Isto tako, dodjelom sponzorstava i donacija, nastojimo aktivno poticati razvoj društva kroz područja humanitarnog djelovanja i unaprjeđenja kvalitete života, ekologije i očuvanja okoliša, obrazovanja, sporta, kulture i gospodarstva.

U 2021. godini smo donirali i sponzorirali 3,4 milijuna kuna u različita područja djelovanja, provodili programe koji potiču smanjenje upotrebe plastike i papira te podržali program pošumljavanja.

Posebno bismo istaknuli donaciju od 1 milijun kuna u korist OŠ Eugena Kvaternika Velika Gorica za obnovu područne škole Dubranec, stradaloj u potresu 2020. godine.

Pandemija bolesti COVID-19 uzrokovana koronavirusom osjetila se u organizaciji evenata i u 2021. godini, tako da su mnoga događanja odgođena ili organizirana *online*. Ipak, izdvojili bismo nekoliko sponzorstava i partnerstava, kao što su, sada već tradicionalno Finino sponzorstvo *humanitarnog događaja* „**Ponos Hrvatske**“, u organizaciji 24 sata, partnerstvo u projektima „**Student DIGI Award**“, „**Financijska pismenost**“ te konferenciji „**Podvucimo crtu – okrenimo se budućnosti**“, u organizaciji Hanza Medije, partnerstvo u projektima „**Digitalna Hrvatska**“, „**30 godina hrvatske neovisnosti**“, „**Hrvatska pamet Hrvatskoj**“ i „**Smart industry**“, u organizaciji Večernjeg lista.

Tijekom 2021. godine pomogli smo i *projekte ekologije i očuvanja okoliša*, poput „**Tjedan kolektivne sadnje stabala u Hrvatskoj**“ u organizaciji udruge „Zasadi stablo, ne budi panj!“, projekta „**O2**“ i „**Boranke**“, a sponzorirali smo i događaje iz područja *kulture*, poput varaždinskog „**Špancirfesta 2021.**“ te „**56. Vinkovačkih jeseni**“ i „**306. Sinjske alke**“, gdje uz kulturu, njegujemo i tradiciju i hrvatsku baštinu.

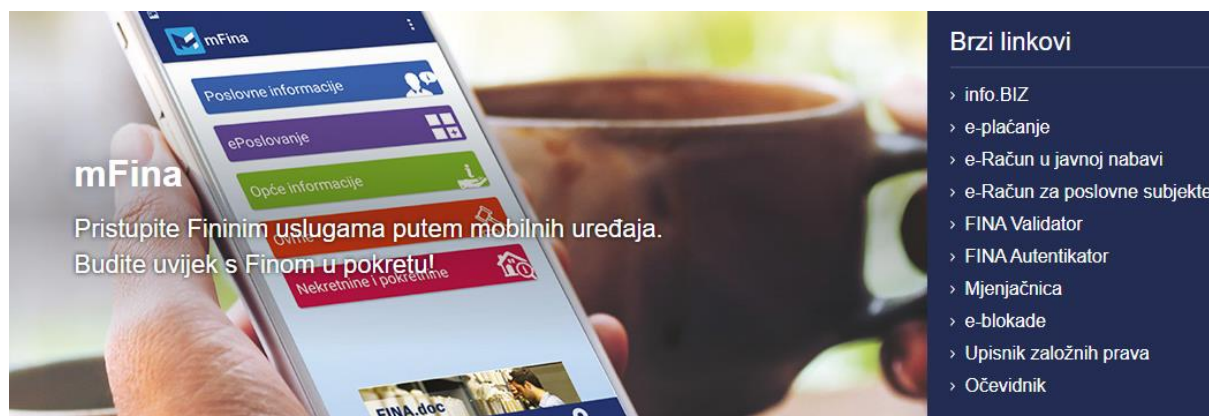
Uz navedeno, Fina je protekle godine sponzorirala „**Bankovnu akademiju**“ Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te „**Cyber Security Conference 2021**“, u organizaciji Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek. Isto tako, pomogli smo Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Split za projekt „**STEM Coworking place**“ te smo nastavili s dobrom praksom doniranja sredstava Fakultetu elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek, za provedbu **projekta nagrađivanja najboljih studenata povodom „Dana fakulteta“ i projekta studentskog natječaja „Pro-Student“**.

Osim novčanih sredstava, Fina **donira računala** te i na taj način pomaže institucijama koje iz vlastitih izvora sredstava ne mogu osigurati potrebnu informatičku opremu.

U svom poslovanju i u nizu projekata koje provodimo, usmjereni smo na razvoj pametnih i održivih rješenja koja mogu polučiti dugoročne koristi za naše društvo, dovesti do unaprjeđenja poslovanja, kvalitete života građana, veće sigurnosti i povjerenja, ali i boljeg odnosa prema okolišu.

mFina u top 50 najboljih hrvatskih mobilnih aplikacija

Krajem siječnja 2021. godine, u časopisu VIDU, Finina mobilna aplikacija - mFina, dobila je „Palac gore za download“ te je uvrštena među TOP 50 najboljih hrvatskih mobilnih aplikacija.

The image shows a hand holding a smartphone displaying the mFina mobile application. The app interface includes a header with the mFina logo and a menu with categories: Poslovne informacije, ePoslovanje, Opće informacije, and a red banner for 'Nekretnine i pokretne'. Below the phone, there is a dark blue sidebar with the title 'Brzi linkovi' and a list of quick links: info.BIZ, e-plaćanje, e-Račun u javnoj nabavi, e-Račun za poslovne subjekte, FINA Validator, FINA Autentikator, Mjenjačnica, e-blokade, Upisnik založnih prava, and Očevidnik.

Dodjela 13. Zlatne bilance

U partnerstvu s Jutarnjim listom i pod pokroviteljstvom Vlade Republike Hrvatske, u kolovozu 2021. godine smo organizirali 13. dodjelu Zlatne bilance u hotelu Esplanade u Zagrebu. Našom prestižnom gospodarskom nagradom nagradili smo najbolje hrvatske tvrtke u pojedinim djelatnostima i po posebnim kategorijama te dodijelili ukupno 17 nagrada, od čega 11 Zlatnih bilanci najuspješnijim tvrtkama u pojedinim djelatnostima i 6 Zlatnih bilanci za posebne kategorije, a u okviru iste smo uveli i jednu novu kategoriju – najbrže rastući poduzetnik.

Ekološki projekt #zanasuzemlju

Na Dan planeta Zemlje, 22. travnja 2021. godine, u organizaciji Arena Centra u Zagrebu smo prvih **200 posjetitelja Finine poslovnice** darovali s platnenom vrećom i Eco Starter Box kutijom s vrećicama za sortiranje otpada.

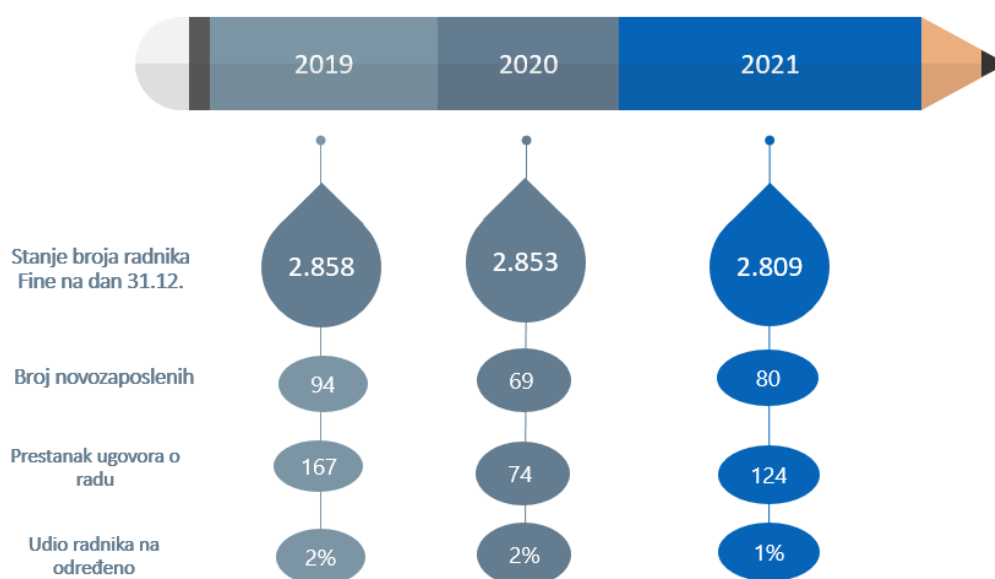
Posebno želimo istaknuti nastavak naših težnji spram **očuvanja okoliša i ekologije** te ponovnu podršku projektu „**Eco Nautical Starter Box**“ u 2021. godini čiji je cilj bio osvješćivanje javnosti o važnosti očuvanja mora te akcije čišćenja plaža i podmorja.

3.2.3. Ljudski resursi

Financijska agencija na dan 31. prosinca 2021. godine broji 2.809 radnika što je 2% (44 radnika) manje u odnosu na isti dan prethodne godine.

Od ukupnog broja radnika, 99% čine radnici zaposleni na neodređeno vrijeme te 1% radnici zaposleni na određeno vrijeme [uključeno 16 pripravnika].

U izvještajnoj godini nismo imali radnike pribavljene putem agencija za privremeno zapošljavanje kao niti privremeno ustupljene radnike, a politika zapošljavanja je bila usmjerena na zapošljavanje visoke stručne spreme [informatičkog, ekonomskog i pravnog smjera] s ciljem postizanja optimalne obrazovne strukture.

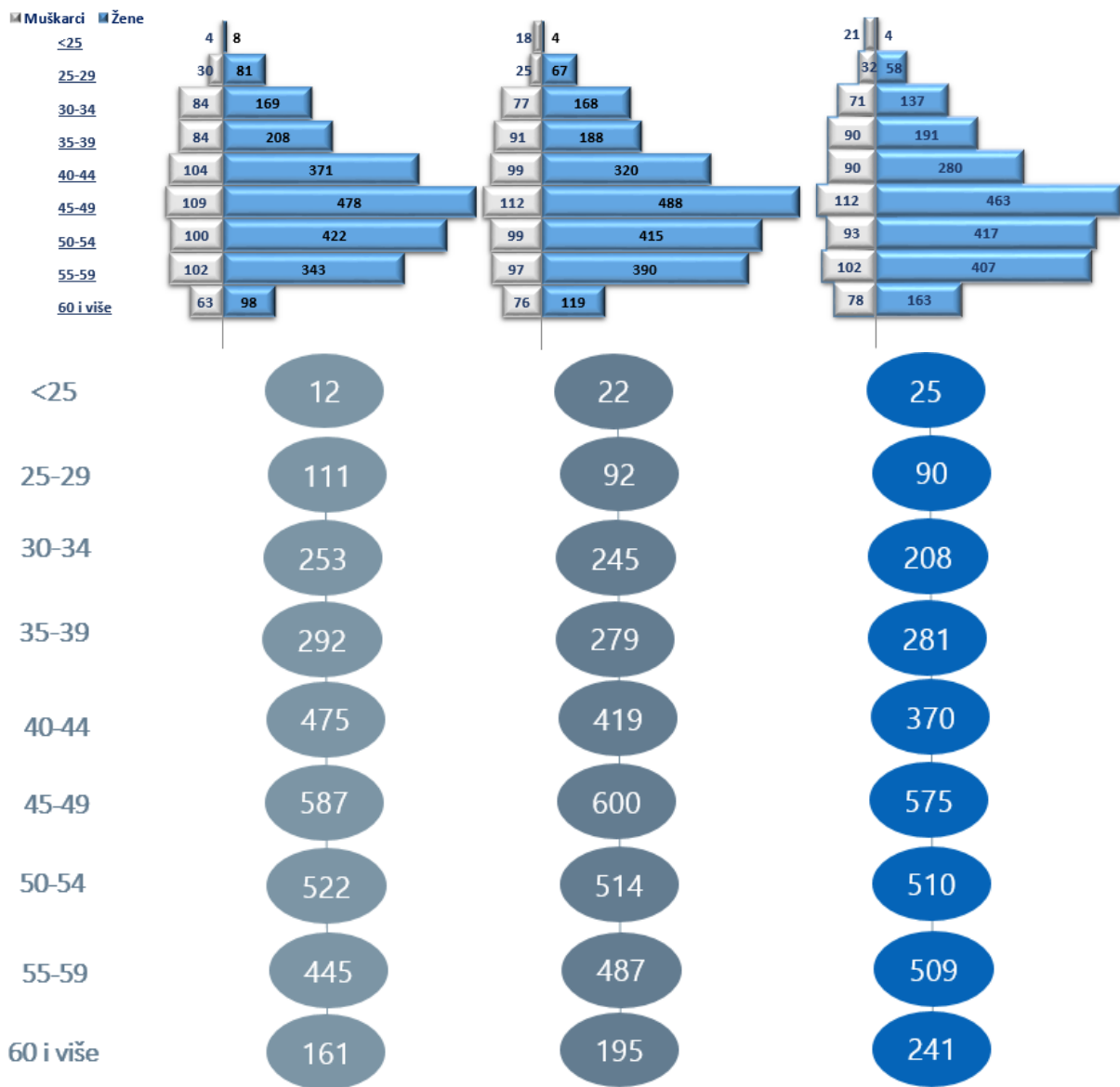
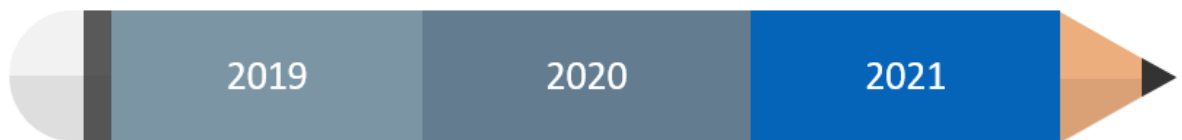
Prikaz 18.: Broj novozaposlenih i prestanaka ugovora o radu

Za zaposlenike Fine na snazi je **Kolektivni ugovor iz 2019. godine kojim su uređena prava i obveze iz radnog odnosa**, a informiranost zaposlenika je osigurana putem Finine interne mreže.

Uz redovna prava, Kolektivnim ugovorom **svi radnici u Fini imaju pravo i na sljedeće beneficije:**

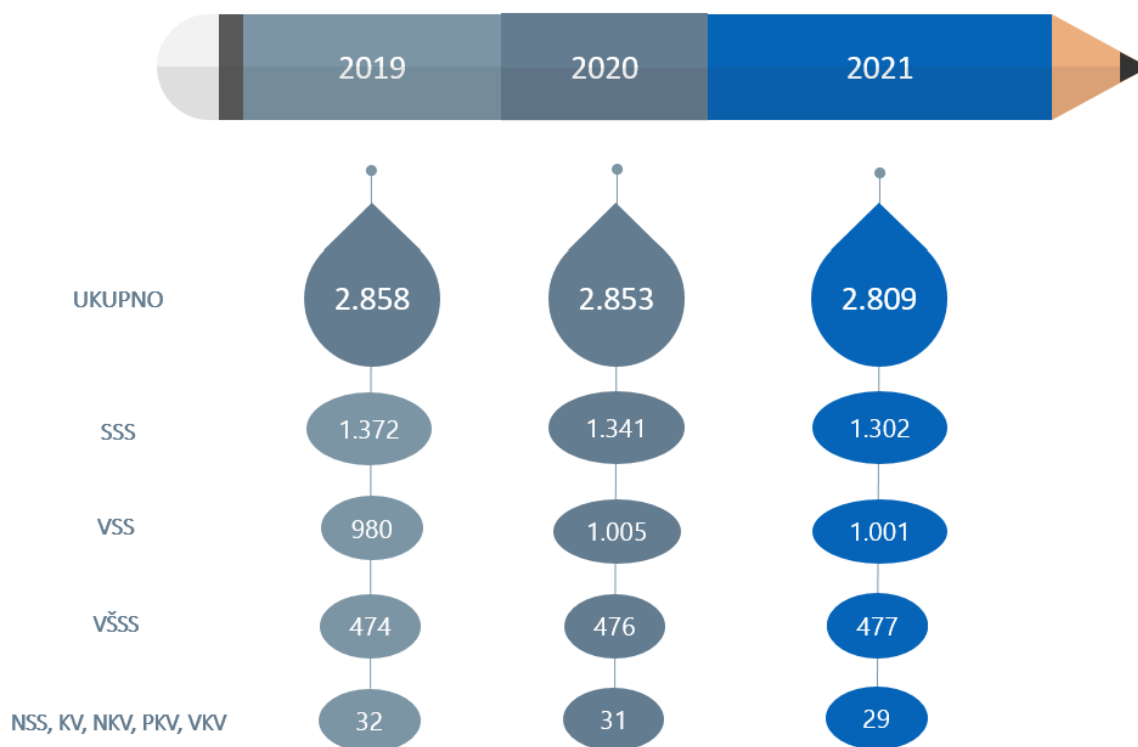
- ✓ plaćeni sistematski pregled za sve zaposlenike,
- ✓ godišnji odmor definiran Kolektivnim ugovorom dulji od utvrđenog Zakonom,
- ✓ kolektivno osiguranje od nezgoda,
- ✓ pravo na plaćeni dopust u slučajevima utvrđenim Kolektivnim ugovorom (npr. sklapanje braka, rođenje djeteta, roditeljski dopust, selidba, smrt članova obitelji, podrška dojenju i sl.),
- ✓ pravo na slobodni dan u slučajevima utvrđenim Kolektivnim ugovorom (npr. prilikom prenatalnog pregleda, darivanja krvi, prekovremenog rada i sl.),
- ✓ pravo na jednokratnu novčanu pomoć u slučajevima utvrđenim Kolektivnim ugovorom,
- ✓ regres, dar u naravi radnicima za Uskršnje blagdane i radnicima koji imaju djecu u dobi do 15 godina povodom Sv. Nikole, božićnica,
- ✓ uplata u dobrovoljnu mirovinsku štednju, odnosno Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond Fine.

Ove povlastice zaposlenika imaju značajan utjecaj na privlačenje talenata pri njihovom regrutiranju.

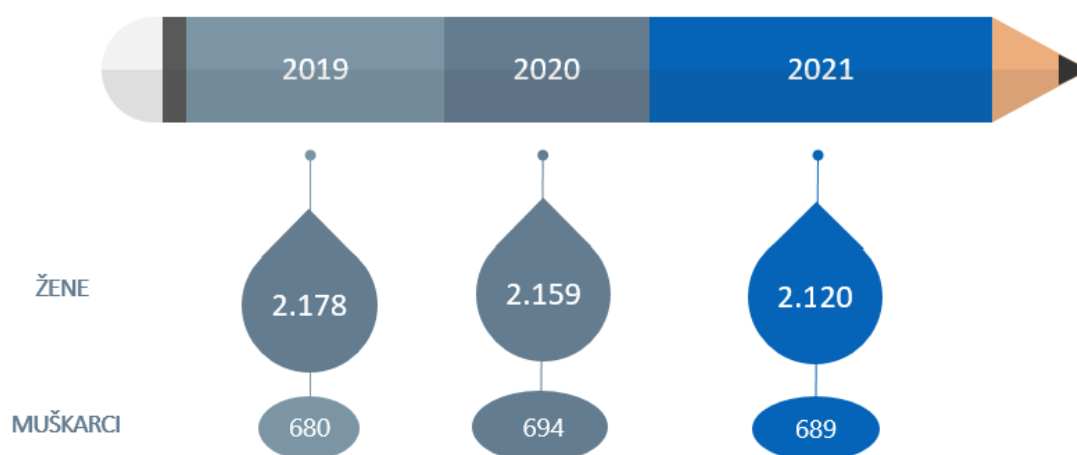

Prikaz 19.: Dobna i spolna struktura radnika

Prikazana struktura zaposlenih radnika prema dobi i spolu ukazuje da **najveći broj zaposlenika čine radnici između 45 i 49 godina života (20%)**.

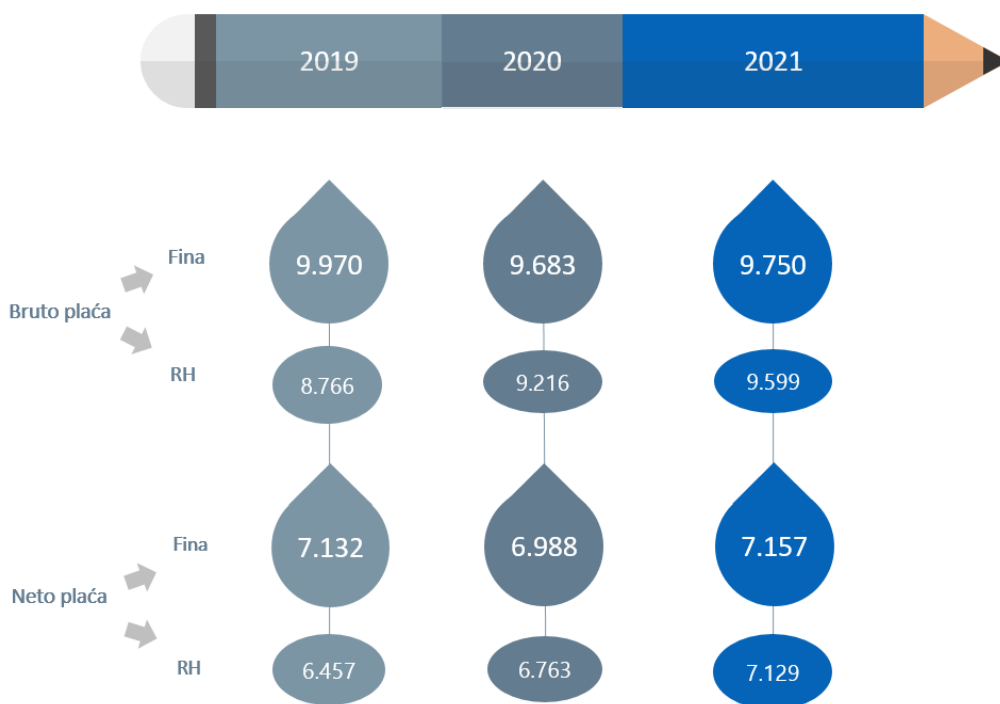

Prikaz 20.: Struktura radnika prema stručnoj spremi

Prikaz 21.: Spolna struktura radnika

Prikazana spolna struktura zaposlenih radnika ukazuje da najveći udio čine žene sa 75%.

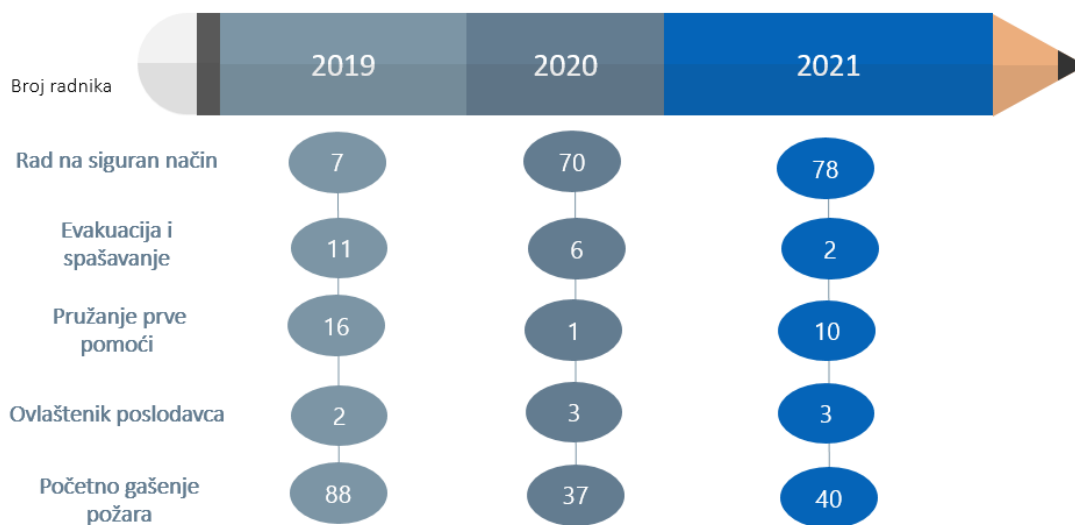

Prikaz 22.: Trend kretanja prosječne bruto i neto plaće temeljem sati rada

SIGURNOST NA RADNOM MJESTU

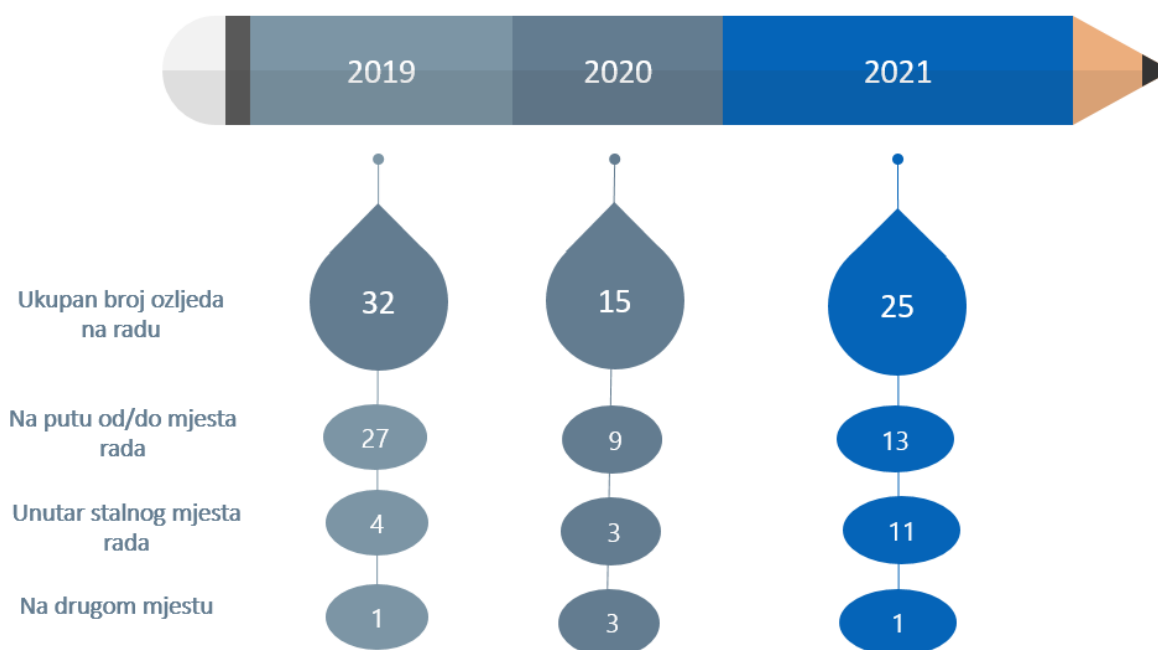
Fina provodi mjere zaštite na radu sukladno važećoj zakonskoj regulativi. Novim Pravilnikom o zaštiti na radu radnika izloženih statodinamičkim, psihofiziološkim i drugim naporima na radu iz lipnja 2021. godine (NN 73/21) korigirani su i regulirani postupci organizacije pregleda vida radnika i rokovi ovisno o godinama starosti radnika.

S ciljem unaprjeđenja procesa sigurnosti i zaštite zdravlja radnika i osoba na radu, sprječavanja ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi s radom, tijekom 2021. godine smo proveli niz postupaka osposobljavanja za radnike Fine.

Prikaz 23.: Struktura provedenih osposobljavanja radnika

U 2021. godini je provedeno **22% više osposobljavanja radnika u odnosu na prethodnu poslovnu godinu** ponajviše zbog većeg broja osposobljavanja iz područja rada na siguran način (16 radnika), a **pregled vida** kod ugovornih doktora medicine rada je obavilo 157 radnika (6% udjela u ukupnom broju radnika Fine).

Prikaz 24.: Struktura ozljeda na radu prema lokaciji nastanka ozljede

Prema Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo smo za 2021. godinu prijavili ukupno **25 ozljeda na radu radnika Fine** što je 67% (10 ozljeda) više u odnosu na prethodnu poslovnu godinu. Ovo povećanje u odnosu na 2020. godinu dijelom je uzrokovano grupnom ozljedom pet radnika Fine nastalom pri oružanom prepadu. Iako broj ozljeda bilježi povećanje, u 2021. godini je za 22% manji u odnosu na broj ozljeda 2019. godine.

Inspeksijski nadzor iz područja zaštite na radu proveden je na lokaciji objekta Fine u Koturaškoj 43 u Zagrebu, a nadzor je protekao bez primjedbi i utvrđenih nedostataka.

EDUKACIJA ZAPOSLENIKA

Fina kontinuirano ulaže u unaprjeđenje znanja i vještina svojih zaposlenika, jača njihove kompetencije i omogućuje zaposlenicima da se lakše nose s novim izazovima u poslovanju s ciljem postizanja veće kvalitete i učinkovitosti u ostvarenju korporativnih ciljeva.

U 2021. godini brojimo 1.634 odlazaka zaposlenika na različite oblike edukacije, od čega je na internim edukacijama sudjelovalo 875 polaznika (54%), a na eksternim edukacijama 759 polaznika (46%).

Sukladno novoj Strategiji digitalne transformacije Fine i prelaskom na agilan način poslovanja kao jednog od ključnih ciljeva Finine Strategije, težište edukacijskih aktivnosti stavljeno je na sveprisutnu digitalizaciju i agilnu transformaciju. Kako bi se prihvatio novi i kompleksan način razmišljanja te potaknuo takav kolaboracijski način rada, provedene su *online* edukacije *Agilna transformiraonica* za više od 140 Fininih zaposlenika.

Uspješan nastavak edukacijskih programa tijekom 2021. godine smo provodili u okviru:

- edukacije radnika i voditelja poslovne mreže kroz Fina akademiju koju su proveli predavači Službe za organizaciju i upravljanje poslovnim procesima u poslovnoj mreži i treneri Službe upravljanja ljudskim potencijalima. U svrhu što boljeg prijenosa znanja u poslovnoj mreži za voditelje je dizajniran novi interni trening trenera (Train the trainer),
- programa *coachinga* za rukovoditelje: individualni *coaching* za rukovoditelje i radnike koji imaju potencijal za preuzimanje rukovodećih pozicija u budućnosti te grupni *coaching* radi podizanja razine participativnog vođenja i *coaching* kulture u Fini,
- interne IT edukacije koje se provode s ciljem unaprjeđenja IT sektora kroz različite tipove stručnih i specijalističkih tema. Radnicima Sektora informatike, ali i svim radnicima Fine koji imaju potrebu za određenim znanjima iz IT područja, na raspolaganju je 18 internih treninga, kao što su Osnovni i Napredni SQL, Java i dr.

U drugoj polovici 2021. godine uspješno su privedena kraju dva Finina programa, *Dizajn pozitivnog korisničkog iskustva* i *Program upravljanja talentima*.

U sklopu programa „**Napredno upravljanje ljudskim potencijalima**“ su za kandidate talent pool-a održane tri radionice u svrhu osmišljavanja i pokretanja inicijativa koje su rezultirale povećanjem motivacije, kredibiliteta te razvojem vještina za buduće pothvate. Ove radionice je prošlo 25 radnika (talenata) koji su na završnoj svečanosti (srpanj 2021. godine) pred svojim mentorima, direktorima sektora i savjetnicima prezentirali svoje četiri inicijative: *Virtualno s Finom*, *Jedinstvena aplikacija za korisnike*, *TeRMIN (Centralni sustav naručivanja)* i *Redizajn web sučelja Fina.hr*.

Istovremeno, uspješno je završen i edukacijski program „**Dizajn pozitivnog korisničkog iskustva**“ (neformalnog naziva *Tehno party*), naš prvi interni specijalistički edukacijski program namijenjen tehnolozima s ciljevima upoznavanja postavki i koncepta korisničkog iskustva, osvještavanja važnosti korisničkog iskustva prilikom dizajna proizvoda i usluga, poticanja međusektorske suradnje i razmjene informacija te osmišljavanja novih usluga i/ili unaprjeđenje postojećih.

Ovaj program je započeo anketom kojom su utvrđene edukacijske potrebe i preferencije polaznika, nastavljene u formi e-učenja kroz tehnike poticanja kreativnosti te analizu i komentiranje rezultata ispitivanja imidža Fine kod naših klijenata. Isti je završen radionicom na kojoj su polaznici Design Thinking metodologijom osmislili ukupno 16 prototipa novih usluga ili unaprjeđenja postojećih. U hibridni edukacijski program bilo je uključeno više od 50 tehnologa (eksperata, viših specijalista i specijalista).

Svoja znanja i vještine zaposlenici su tijekom 2021. godine razvijali, proširivali i usavršavali putem platforme za e-učenje kojom se omogućava idealan pristup za fleksibilnu i troškovno učinkovitu izgradnju kompetencija.

Tijekom 2021. godine zaposlenici su na Moodle platformi, koja se koristi za interno usavršavanje svih zaposlenika Fine, mogli stjecati nova znanja iz različitih poslovnih područja, uključujući i uvođenje pripravnika te novozaposlenih u posao. Uz 27 tečajeva objavljenih 2020. godine, na Moodle platformi smo tijekom 2021. godine objavili 13 novih, većinom stručnih *online* tečajeva koji zaposlenicima omogućuju stjecanje potrebnih znanja uz postizanje veće efikasnosti i uštede vremena.

3.2.4. Antikorupcijski program i mjere

Antikorupcijski program u Financijskoj agenciji (AKP), donesen 2014. godine s ciljem provođenja antikorupcijske politike, predstavlja politiku koja sadržava sveobuhvatne mjere za sprječavanje korupcije u Financijskoj agenciji u svrhu unaprjeđenja profesionalnog i etičnog ponašanja zaposlenika, povećanja njihovog zadovoljstva (kao i klijenata) te povećanja cjelokupnog društveno odgovornog poslovanja. AKP javni je dokument i objavljen je na internetskoj stranici Financijske agencije.

Uprava Financijske agencije imenuje Antikorupcijski tim koji nadgleda i ocjenjuje provedbu AKP-a, prikladnost propisanih mjera, povremeno preispituje relevantne pravne instrumente i administrativne mjere kako bi ocijenila jesu li prikladni za sprječavanje i borbu protiv korupcije. Službenik za informiranje, povjerenik za etiku i osoba za nepravilnosti, kao članovi Antikorupcijskog tima, kvartalno izvještavaju Upravu Financijske agencije o svojem radu.

U 2021. godini službenik za informiranje je zaprimio ukupno 354 upita koji se ne smatraju zahtjevima na pristup informacijama, nego se odnose na djelatnosti Financijske agencije te odgovorio na 32 zahtjeva za pristup informacijama.

Osoba za nepravilnosti kontinuirano je pratila i zapimala informacije o nepravilnostima i sumnjama na nepravilnost u poslovanju Financijske agencije te poduzimala odgovarajuće aktivnosti u vezi s provjerama ili istraživanjem nepravilnosti. U 2021. godini osoba za nepravilnosti je zaprimila pet prijava koje su dostavljene putem elektroničke pošte na e-mail adresu objavljenu na našim mrežnim stranicama.

Sukladno Pravilniku o sustavu prijavljivanja nepravilnosti poduzete su odgovarajuće aktivnosti radi provjere njihove osnovanosti, a sve radnje poduzete radi utvrđivanja činjeničnog stanja provedene su na način kojim se jamči tajnost postupka i zaštita privatnosti svake osobe. Na svih pet prijava je odgovoreno te su iste evidentirane u Registru nepravilnosti koji se vodi u elektroničkom obliku.

Aktivno provodeći Antikorupcijski program koji obilježava nulta stopa tolerancije prema korupciji, s primjerenom pozornošću i angažmanom poduzimamo radnje protiv nepravilnosti i prijevara putem postupaka i kanala koje mehanizam pretpostavlja, štiteći pri tome u cijelosti izvor informacija.

3.2.5. Etički kodeks i mjere

Etički kodeks je dokument koji doprinosi stvaranju organizacijske kulture u kojoj se potiče međusobno uvažavanje, savjesnost i odgovornost. Na ovakav način stvaraju se smjernice za visoku razinu profesionalnosti, kako u međusobnom odnosu radnika, tako i u odnosu s klijentima te poslovnim suradnicima. U tom kontekstu njegujemo kulturu osobnog i profesionalnog integriteta povezanu s jasnim pravilima i očekivanjima koja čine temelj prihvatljiva ponašanja na radnom mjestu. Navedeno predstavlja okvir za organizacijski integritet i profesionalni rast.

Financijska agencija u odnosu prema zaposlenicima posebnu pažnju pridaje zaštiti ljudskih prava, dostojanstva te potiče visoku razinu profesionalnosti na radnom mjestu.

Važnu ulogu u zaštiti dostojanstva radnika imaju, ne samo Povjerenici za etiku, već i aktivnosti Savjetovališta za Finine radnike. Tijekom 2021. godine kroz rad psihološkog savjetovališta pružena je psiho-socijalna pomoć radnicima te se također radilo na rješavanju pojedinačnih slučajeva konflikata unutar tima, a na intrawebu je kreirana rubrika pod nazivom „Priča ponedjeljkom“. Ovime se želi potaknuti optimizam među radnicima i prevenirati stres. Na ovakav način stvaramo preduvjete za dobre međuljudske odnose među članovima tima, a i radnika u cjelini. Također smo za radnike kreirali i *online* priručnik „Šalabahteri za kontrolu emocija“ kako bismo pomogli radnicima da se kvalitetnije nose sa stresnim situacijama na radnom mjestu.

Financijska agencija kontinuirano provodi interne edukacije i aktivnosti podizanja svijesti s ciljem suzbijanja predrasuda i diskriminatornih praksi te poticanja raznolikosti u radnom okruženju i radnim procesima.

Tijekom 2021. godine izrađen je i proveden „**Napredni komunikacijski trening**“ kroz četiri predavanja i 73 prijavljena radnika koji su razvijali svoje komunikacijske vještine i osvještavali koliko je poslovni bonton važan za poslovni uspjeh cijele organizacije. Teme predavanja bile su: „**Kako postati asertivan, ali ne i agresivan**“, „**Što "govorimo" neverbalnom komunikacijom**“, „**Negativni način komunikacije i kako se s njima suočiti**“, „**Persuazija što je to i na koji način ju možemo koristiti na radnom mjestu**“.

Kreirali smo *online* edukacije pod nazivom „**Primjena etičkog kodeksa u praksi**“ s ciljem ukazivanja na važnost odredbi Kodeksa ponašanja te smo izradili četiri edukativno-informativna plakata s odgovarajućim edukativnim tekstom o načinu primjenjivosti načela u svakodnevnom radu.

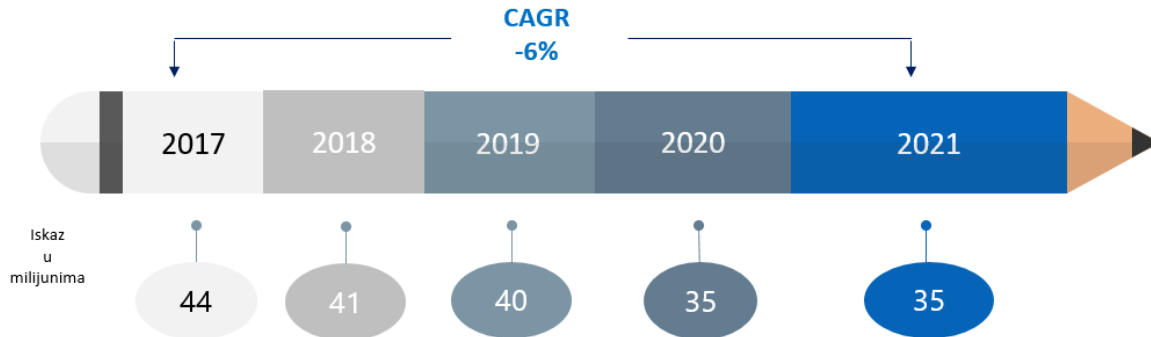
U 2021. godini zaprimili smo **jednu pritužbu za neetično postupanje radnika prema kolegama ili korisnicima i poslovnim subjektima**. Radnik je na kraju odustao od procesuiranja iste. Mali broj zaprimljenih prijava može ukazivati na pozitivno djelovanje edukativno-preventivnih aktivnosti koje smo provodili s ciljem promicanja etičnog ponašanja.

Dostojanstvo naših radnika izuzetno nam je važno te smo iz tog razloga u 2021. godini izradili novi Pravilnik o zaštiti dostojanstva i zaštiti od diskriminacije radnika. U kontekstu navedenog posebno nam je bilo važno ulagati u informiranje radnika o tome kako si pomoći u stresnim situacijama koje su izazvane i epidemijom COVID-19 bolesti. Iz tog razloga važnu ulogu u osiguravanju zaštite dostojanstva imale su edukativno informativne aktivnosti u sklopu kojih je poseban naglasak stavljen na profesionalan način komunikacije, timski rad i zaštitu mentalnog zdravlja.

3.2.6. Najznačajniji količinski pokazatelji poslovanja

OBRADA NALOGA

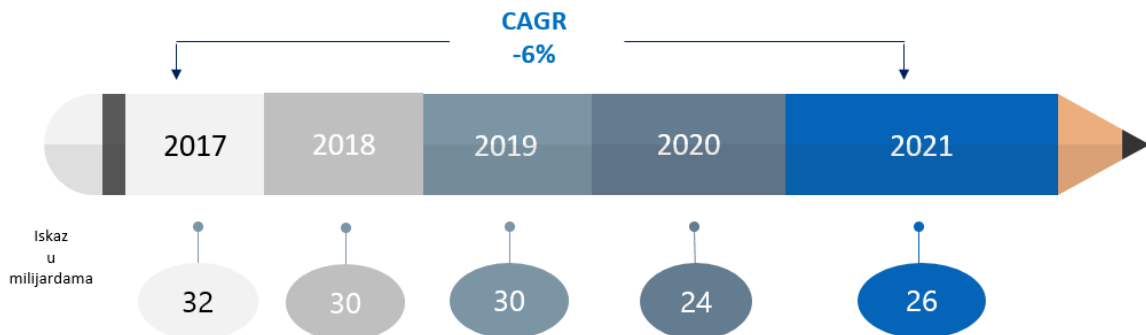

U okviru procesa provođenja modernizacije i digitalizacije rada na šalterima, tijekom 2021. godine je uvedena nova tehnologija obrade naloga za plaćanja pa se ista automatski skeniraju i strojno učitavaju u aplikaciju te obrađuju.

Skenirane slike naloga se automatski šalju u arhivu čime je dosadašnji proces obrade i slanja fizičkih naloga znatno unaprijeđen i troškovno optimiziran.

Prikaz 25.: Trend kretanja broja obrađenih naloga

OBRADA GOTOVINE

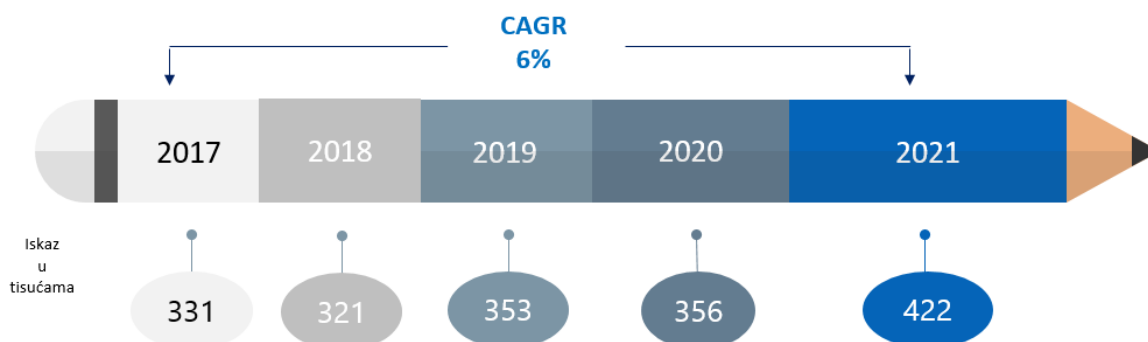

Epidemija bolesti COVID-19 je prethodne godine dodatno reducirala volumen obrađene gotovine u poslovnim jedinicama Fine najvećim dijelom zbog usmjerenja klijenata alternativnim načinima plaćanja.

Plaćanje računa, kao i uplate i isplate gotovine u Fininim poslovnicaма moguće je obaviti i putem mreže POS uređaja.

Prikaz 26.: Trend kretanja obrađene gotovine

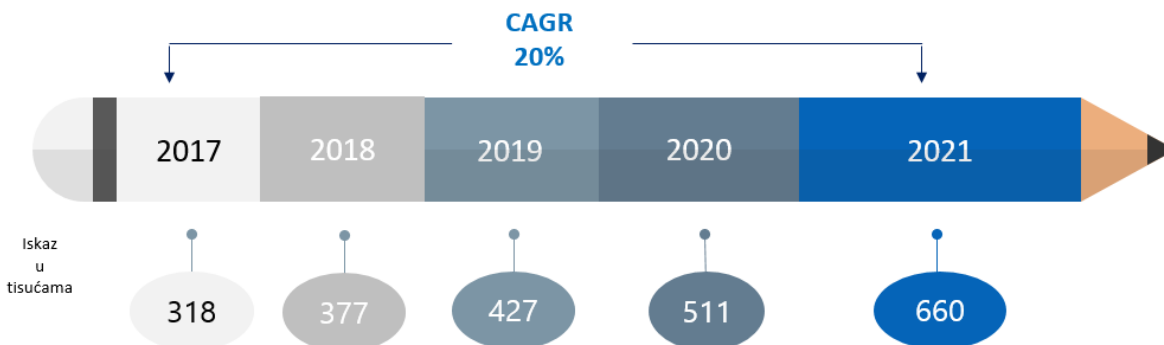
DIGITALNE USLUGE

Proširenjem portfelja usluga povjerenja Fina je u izvještajnoj godini zabilježila porast broja izdanih digitalnih certifikata pa u izvještajnoj godini broj aktivnih certifikata bilježi povećanje od 18% u odnosu na prethodnu godinu.

Petogodišnji trend ukazuje na rast od 6%.

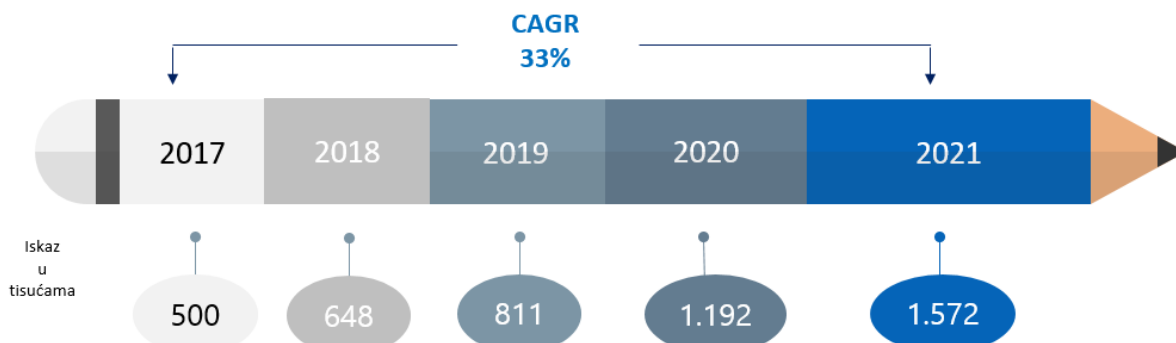
Prikaz 27.: Trend kretanja broja aktivnih certifikata

Redizajn sustava e-Građani i implementacija novih funkcionalnosti za poslovne subjekte u 2021. godini donosi rast broja jedinstvenih ePass korisnika za 29% u odnosu na utvrđeni broj prethodne godine.

Petogodišnji trend ukazuje na rast od 20%.

Prikaz 28.: Trend kretanja broja jedinstvenih ePass korisnika

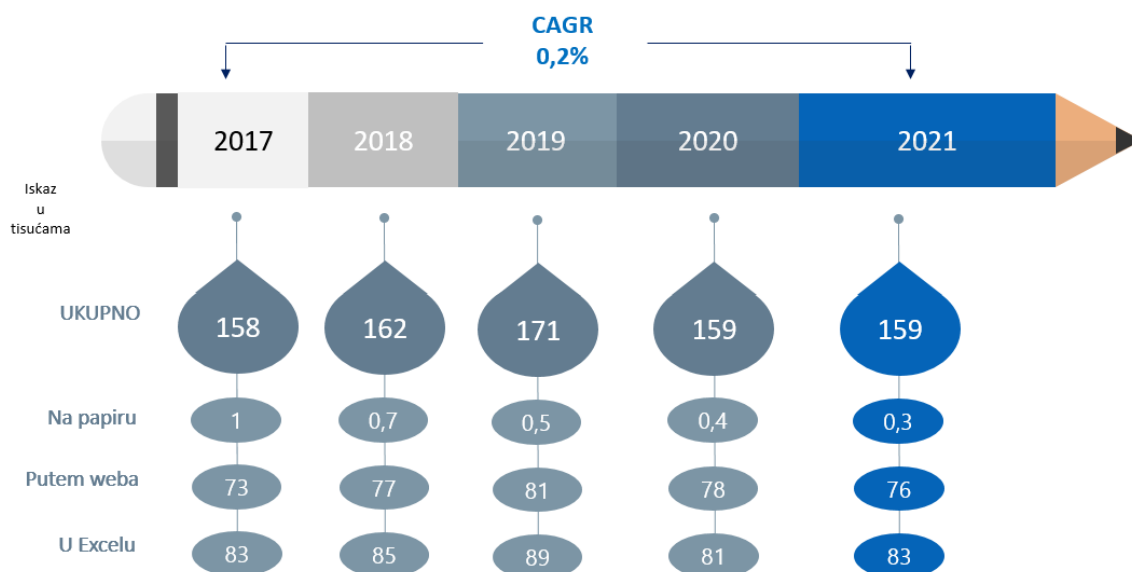

Redizajn sustava e-Građani i implementacija novih funkcionalnosti za poslovne subjekte u 2021. godini donosi rast broja jedinstvenih korisnika u sustavu NIAS za 32% u odnosu na utvrđeni broj prethodne godine.

Petogodišnji trend ukazuje na rast od 33%.

Prikaz 29.: Trend kretanja broja jedinstvenih korisnika u sustavu NIAS

REGISTAR GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA [RGFI]

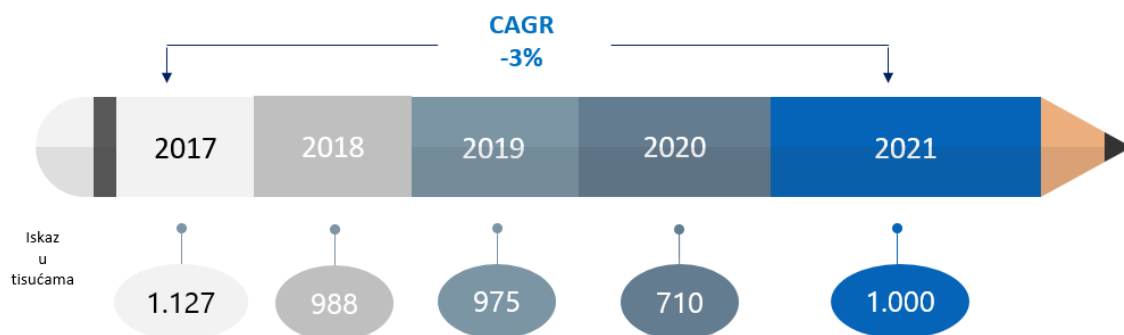

Prema podacima o strukturi obrađenih GFI izvještaja prema načinu predaje, 52% obveznika predaje izvještaje prema Fini u Excel formatu (osobno, putem pošte ili putem OSPD servisa).

Petogodišnji trend ukazuje na blagi rast od 0,2%.

Prikaz 30.: Broj obrađenih financijskih izvještaja prema načinu predaje

PROVEDBA OVRHA NA NOVČANIM SREDSTVIMA

Nakon moratorija na provedbu osnova za plaćanje na teret ovršenika fizičkih osoba uslijed primjene mjera Vlade RH vezanih uz pandemiju uzrokovanu COVID-19 situacijom 2020. godine, broj zaprimljenih osnova za plaćanje u 2021. godini bilježi povećanje od 41%.

Petogodišnji trend ukazuje na pad od 3%.

Prikaz 31.: Trend kretanja broja zaprimljenih osnova za plaćanje

U 2021. godini Fina je zaprimila 999.957 osnova za plaćanje, što je za 41% više u odnosu na 2020. godinu.

U strukturi zaprimljenih osnova, 84% se odnosi na osnove za plaćanje zaprimljene ne teret računa građana, dok se preostalih 16% odnosi na poslovne subjekte.

Iako je broj osnova za plaćanje zaprimljenih na teret računa građana daleko veći od broja osnova za plaćanje zaprimljenih na teret računa poslovnih subjekata, iznos duga iz osnova za plaćanje na teret računa poslovnih subjekata čini 43% ukupnog iznosa duga iz osnova za plaćanje.

Osnove za plaćanje zaprimljene na teret računa poslovnih subjekata čine 69% udjela u strukturi ukupnog iznosa izvršenih osnova za plaćanje zaprimljenih u 2021. godini, dok osnove za plaćanje zaprimljene na teret računa građana čine 31%.

U strukturi osnova za plaćanje zaprimljenih na teret računa građana, najveći ovrhovoditelji su središnja država s udjelom od 18%, banke s 11%, telekomunikacijske i komunalne tvrtke s istim udjelom od 7% te županije, gradovi i općine s 5%.

U strukturi osnova za plaćanje zaprimljenih na teret računa poslovnih subjekata, najveći ovrhovoditelji su središnja država s udjelom od 25%, banke sa 6% te županije, gradovi i općine s 5% i komunalne tvrtke s 4%.

Što se tiče strukture blokiranih, na kraju izvještajne godine evidentirana su **239.278 potrošača koja nisu podmirila dospjele neizvršene osnove za plaćanje** u ukupnom iznosu od **24,6 milijardi kuna** (glavnica i kamata). U usporedbi s podacima za 2020. godinu, radi se o povećanju broja blokiranih potrošača za 3% i povećanju ukupnog iznosa od 6%.

3.2.7. Okolišni aspekti održivosti

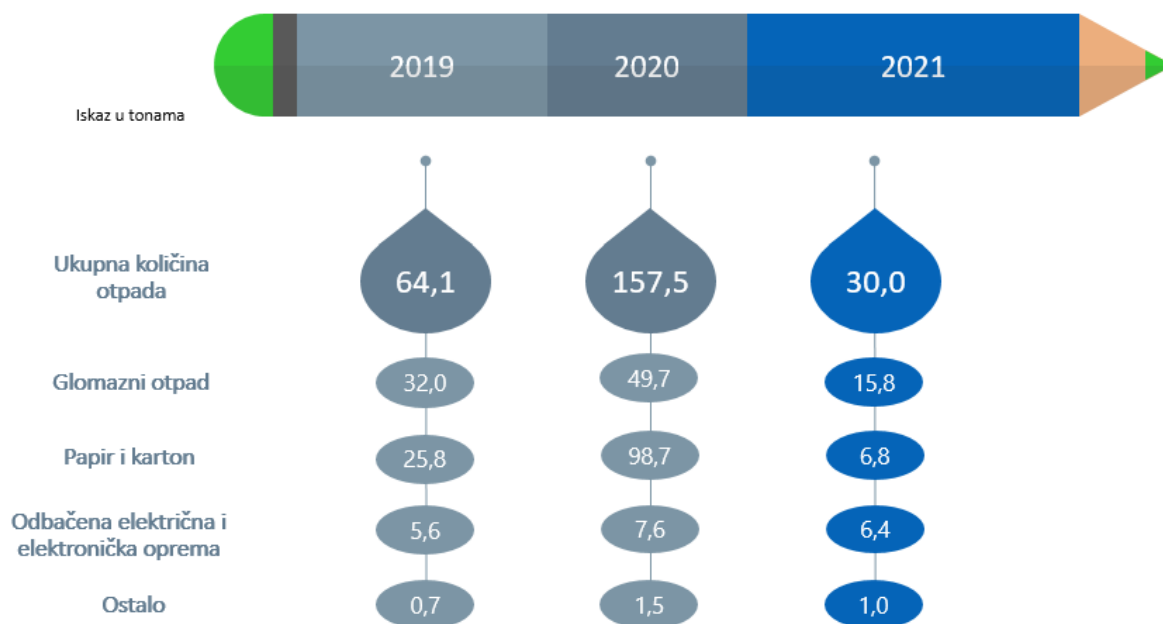
Financijska agencija u najvećoj mjeri zbrinjava papir, karton, glomazni otpad, plastiku i plastičnu ambalažu te elektronički otpad, a o istome vodimo Očevidnik o nastanku otpada uz pripadajuće obrasce sukladno zakonskoj regulativi. Usklađenost poslovanja pratimo i provodimo u skladu sa zakonima i propisima iz područja zaštite okoliša te u izvještajnoj godini nije bilo evidentiranih novčanih kazni kao niti nenovčanih sankcija.

Zbrinjavanje otpada se unutar Fine provodi u skladu s procedurama i radnim uputama o gospodarenju i zbrinjavanju otpada putem ovlaštenih tvrtki koje za to posjeduju dozvolu Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

Temeljem Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) u Fini je imenovan povjerenik za otpad i njegov zamjenik. Iako prema novom Zakonu o gospodarenju otpadom iz srpnja 2021. godine (NN 84/21) imenovanja više nisu obvezna, Fina i dalje ima imenovane odgovorne osobe za zbrinjavanje otpada na svakoj lokaciji gdje se otpad proizvodi.

Pravnu osnovu čini Pravilnik o registru onečišćavanja okoliša sukladno kojem Fina dostavlja podatke o prikupljenim količinama otpada elektroničkim putem. Registar onečišćavanja okoliša (ROO) podrazumijeva skup podataka o izvorima, vrsti, količini, načinu i mjestu ispuštanja i/ili prijenosa onečišćujućih tvari u zrak, vodu i/ili more i tlo te proizvedenome, sakupljenome i obrađenome otpadu.

Fina je za 2021. godinu u ROO prijavila 30 tona otpada od čega je **96% otpada namijenjeno za daljnji postupak uporabe**.

Prikaz 32.: Struktura otpada prema ključnim kategorijama

Oporaba je svaki postupak čiji je glavni rezultat uporaba otpada u korisne svrhe kada otpad zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo uporabiti za tu svrhu ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu, u tvornici ili širem gospodarskom smislu.

Fina je za potrebe mikrofilmiranja do prije dvije godine proizvodila opasni otpad koristeći otpadni razvijatelj i fiksir. Poduzete aktivnosti prelaska na novu tehnologiju razvijanja filmova bez korištenja otpadnog razvijачa i fiksira rezultiralo je smanjenju količine ovog otpada za 27% u 2021. godini.

S obzirom da aktivno pratimo i upravljamo otpadom koji nastaje u našem lancu vrijednosti, u 2021. godini su obavljena mjerenja emisija onečišćujućih tvari u zrak na 14 lokacija Fine i podaci su dostavljeni Zavodu za zaštitu okoliša i prirode pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja.

Podaci o izvršenim mjerenjima emisije onečišćujućih tvari u zrak sukladno članku 26. Pravilnika o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (NN 47/21) dostavljeni su Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja, Zavodu za zaštitu okoliša i prirode elektroničkim putem sa zahtjevom za pristup informacijskom sustavu „Emisije iz nepokretnih izvora“.

Vrednovanje rezultata mjerenja emisija obavlja se usporedbom rezultata mjerenja s propisanim graničnim vrijednostima iz Uredbe o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (NN 42/21). Za male, srednje i velike uređaje za loženje i srednje i velike plinske turbine, smatra se da su udovoljene granične vrijednosti emisije (GVE) u otpadnom plinu ako rezultati svake od mjerenja ne prelaze GVE, a **rezultati mjerenja na svim uređajima u Fini zadovoljavaju propisane granične vrijednosti temeljem** Uredbe o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora.

Sukladno zakonskoj regulativi o obvezi održavanja sustava, izvršena je zamjena dotrajalih i funkcionalno neispravnih sustava za dojavu požara po poslovnim jedinicama Financijske agencije na deset lokacija. Sukladno Zakonu o zaštiti od požara (NN 92/10) i Pravilniku o sustavima za dojavu požara (NN 56/99), u 2021. godini je odrađeno 85 intervencija i 177 redovnih pregleda sustava za dojavu požara.

Inspekcijski nadzor iz područja zaštite od požara proveden je bez primjedbe na lokacijama podružnice Slavonski Brod, poslovnice Pakrac i poslovnice Hrvatska Kostajnica, dok inspekcijskog nadzora iz područja zaštite okoliša nije bilo.

Financijska agencija je i u 2021. godini nastavila s odgovornim upravljanjem svojih sustava te kontinuirano radila na uvođenju energetski učinkovitih uređaja i opreme te modificiranju svojih poslovnih procesa kako bi smanjila emisije CO₂.

Fina provodi sustavno upravljanje energijom koristeći informacijski sustav za gospodarenje energijom (ISGE), odnosno internetsku aplikaciju Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama (APN) za nadzor i analizu potrošnje energije i vode u zgradama javnog sektora.

Na bazi dostupnih podataka iz 2021. godine ukupna potrošnja svih energenata u Fini porasla je unatoč implementaciji dobre prakse u područjima održivog gospodarenja energijom koja je u Fini započela 2015. godine, a što djelomično pripisujemo klimatskim promjenama, a djelomično povećanju broja poslovnica.

Prema podacima iz ZelEn certifikata, Financijska agencija od 2019. godine dobavlja 100% energije iz obnovljivih izvora. Potrošnja električne energije u Fini je tijekom 2021. godine iznosila 12.121.000 kWh što čini povećanje od 3% u odnosu na potrošnju 2020. godine.

Prema podacima APN-a za 2021. godinu, blagi porast od 0,2% bilježi količina utrošenog prirodnog plina za grijanje koja je u 2021. godini iznosila 5.129.612 kWh. Istovremeno, količina utrošene toplinske energije (HEP-Toplinarstvo) za grijanje poslovnih prostora Fine u 2021. godini iznosila je 3.750.569 kWh što čini povećanje od 9% u odnosu na potrošnju iz 2020. godine.

Sukladno Montrealskom protokolu o tvarima koje oštećuju ozonski sloj i temeljem Kyoto protokola o smanjenju emisije CO₂ i Direktivama EU (Delegirana uredba Komisije (EU) br. 244/2012 od 16. siječnja 2012. godine o dopuni Direktive 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća o energetske svojstvima zgrada utvrđivanjem usporednog metodološkog okvira za izračunavanje troškovno optimalnih razina za minimalne zahtjeve energetske svojstava zgrada i dijelova zgrada za korištenjem energetske učinkovite opreme (značajno za Europski gospodarski prostor)), 2015. godine započeli smo s procesom zamjene postojeće opreme i sustava klimatizacije, ventilacije, grijanja i hlađenja s energetske učinkovitijom opremom.

Tijekom 2021. godine smo nastavili s nizom aktivnosti vezanih za unaprijeđenje energetske učinkovitosti sukladno odredbama Zakona o energetske učinkovitosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 41/21) i odredbama Pravilnika o sustavnom gospodarenju energijom (SGE) u javnom sektoru (NN 18/15, 6/16), koji se očituje kroz kontinuirani postupak ulaganja u zamjenu postojeće rasvjete učinkovitijom, rekonstrukciju elektroenergetskih napajanja zgrada, zamjene kotlova i bojlera po poslovnica.

U 2021. godini na osam lokacija Fine pokrenut je i završen postupak zamjene stare opreme KGVH (klima, grijanje, ventilacija i hlađenje) s novim energetske učinkovitijim uređajima i opremom, na tri lokacije pokrenut je i završen postupak rekonstrukcije starih električnih napajanja (GRO - glavnih razvodnih ormara) poslovnica s novom opremom te je na osam lokacija zamijenjena postojeća rasvjeta s novom rasvjetom u LED tehnologiji.

Također, a sukladno nalazima i predloženim mjerama obuhvaćenim energetske pregledima objekata Fine, tijekom 2021. godine nastavljen je trend **zamjene izvora energije na fosilna goriva s energetske učinkovitijim dizalicama topline koje koriste ekološki prihvatljive freone i obnovljive izvore energije.**

Implementacija obnovljivih izvora energije na bazi sunca ili korištenjem energije zemlje za sada nije inicirana, no iz podataka dostupnih u APN aplikaciji je razvidno da se **u prostorima Financijske agencije i tijekom 2021. godine smanjuje udio fosilnih goriva u energentima** pa je tako udio lož ulja pao s 13% na 11%, a prirodni plin s 30% na 20%. Istovremeno, udio električne energije (u cijelosti pribavljene iz obnovljivih izvora) porastao je s 42% na 53% u 2021. godini uslijed promjene strukture upravljanja energetske učinkovitosti u Fini.

Emisija CO₂ za 2021. godinu iznosi 5.885,204 tone, a trogodišnji trend kretanja ukazuje na povećanje od 1% (u odnosu na 2019. godinu).

POPIS PRIKAZA UNUTAR IZVJEŠĆA

<i>Prikaz 1.: Osnovni financijski podaci Fine u 2021. godini</i>	10
<i>Prikaz 2.: Financijski rezultati poslovanja Fine</i>	11
<i>Prikaz 3.: Tržišna segmentacija prihoda od prodaje Fine</i>	12
<i>Prikaz 4.: Rashodi Fine</i>	14
<i>Prikaz 5.: Struktura investicija Fine prema ključnim kategorijama</i>	16
<i>Prikaz 6.: Prihodi usluga za financijsku industriju</i>	19
<i>Prikaz 7.: Prihodi komercijalnih digitalnih rješenja</i>	24
<i>Prikaz 8.: Prihodi javnih servisa</i>	30
<i>Prikaz 9.: Prihodi servisa za državu</i>	35
<i>Prikaz 10.: Načela uspostave okvira upravljanja rizicima</i>	39
<i>Prikaz 11.: Istaknuti izazovi u upravljanju rizicima</i>	41
<i>Prikaz 12.: Osnovni nefinancijski podaci Fine u 2021. godini</i>	42
<i>Prikaz 13.: Grupe dionika i zainteresiranih strana</i>	45
<i>Prikaz 14.: Matrica utjecaja i interesa grupe dionika</i>	46
<i>Prikaz 15.: Matrica materijalnosti</i>	46
<i>Prikaz 16.: Broj i struktura postupaka nabave u Fini</i>	54
<i>Prikaz 17.: Članstva u strukovnim udruženjima</i>	57
<i>Prikaz 18.: Broj novozaposlenih i prestanaka ugovora o radu</i>	62
<i>Prikaz 19.: Dobna i spolna struktura radnika</i>	63
<i>Prikaz 20.: Struktura radnika prema stručnoj spremi</i>	64
<i>Prikaz 21.: Spolna struktura radnika</i>	64
<i>Prikaz 22.: Trend kretanja prosječne bruto i neto plaće temeljem sati rada</i>	65
<i>Prikaz 23.: Struktura provedenih osposobljavanja radnika</i>	65
<i>Prikaz 24.: Struktura ozljeda na radu prema lokaciji nastanka ozljede</i>	66
<i>Prikaz 25.: Trend kretanja broja obrađenih naloga</i>	70
<i>Prikaz 26.: Trend kretanja obrađene gotovine</i>	70
<i>Prikaz 27.: Trend kretanja broja aktivnih certifikata</i>	71
<i>Prikaz 28.: Trend kretanja broja jedinstvenih ePass korisnika</i>	71
<i>Prikaz 29.: Trend kretanja broja jedinstvenih korisnika u sustavu NIAS</i>	71
<i>Prikaz 30.: Broj obrađenih financijskih izvještaja prema načinu predaje</i>	72
<i>Prikaz 31.: Trend kretanja broja zaprimljenih osnova za plaćanje</i>	72
<i>Prikaz 32.: Struktura otpada prema ključnim kategorijama</i>	74

POPIS KRATICA UNUTAR IZVJEŠĆA

AKP - Antikorupcijski program
APN - Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama
B2B - Business to business
CEF - Instrument za povezivanje Europe na područje telekomunikacija (eng. Connecting Europe Facility)
COP - Centralizirani obračun plaća
COPiHRM - Centralizirani obračun plaća i upravljanje ljudskim resursima u javnom sektoru
EACHA - Europsko udruženje automatiziranih klirinških kuća (eng. European Automated Clearing House Association)
EBIT - Dobit prije kamata i poreza (eng. Earnings Before Interest and Taxes)
EEA - Europski gospodarski prostor (eng. European Economic Area)
EGP - Europski gospodarski prostor
eIBC - eInvoicing Boost for Croatia
eIDAS - Uredba o elektroničkoj identifikaciji za uspostavljanje jedinstvenog EU digitalnog tržišta (eng. Electronic Identification, Authentication and Trust Services)
ESF - Europski socijalni fond
EU - Europska unija
GDPR - Opća uredba o zaštiti podataka (eng. General Data Protection Regulation)
GFI - Godišnji financijski izvještaji
GRI - Globalne inicijative za izvještavanje (eng. Global Report Initiative)
GVE - Granična vrijednost emisije
HDK - Hrvatsko društvo za kvalitetu
HGK - Hrvatska gospodarska komora
HNB - Hrvatska narodna banka
HROTE - Hrvatski operator tržišta energije d.o.o.
HUB - Hrvatska udruga banaka
HUP - Hrvatska udruga poslodavaca
HZMO - Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
info.BIZ - Servis za pregled informacija o poslovnim subjektima
ISGE - Informacijski sustav za gospodarenje energijom
JOPPD - Izvješće o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obavezna osiguranja
JRR - Jedinstveni registar računa
KYC - Platforma za obavljanje procesa iz domene Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (eng. Know-Your-Customer)
MSFI - Međunarodni standard financijskog izvještavanja
MUP - Ministarstvo unutarnjih poslova
NIAS - Nacionalni identifikacijski i autentifikacijski sustav
NKS - Nacionalni klirinški sustav
NKSInst - platni sustav za obračun i namiru instant kreditnih transfera u kunama
OSPD - Online servis za predaju dokumentacije
PEPPOL - Standardizirana mreža koja povezuje poslovanje i organizacije za elektroničko naručivanje, dostavu i fakturiranje (eng. Pan-European Public Procurement Online)
PKI - Infrastruktura javnog ključa (eng. Public Key Infrastructure)
RDC - Registar digitalnih certifikata
REGOS - Središnji registar osiguranika
RGFI - Registar godišnjih financijskih izvještaja
RH - Republika Hrvatska
ROA - Pokazatelj rentabilnosti imovine (eng. Return on Assets)
ROE - Pokazatelj rentabilnosti kapitala (eng. Return on Equity)
ROO - Registar onečišćavanja okoliša
SDK - Služba društvenog knjigovodstva
SEPA - Jedinstveno područje plaćanja u eurima (eng. Single Euro Payments Area)
SeP - Sustav ePristojbi
SGE - Sustav gospodarenja energijom
START - Sustav za elektroničko pokretanje poslovanja za društva i obrte
VFO - Višegodišnji financijski okvir
ZJN - Zakon o javnoj nabavi

**PRILOG 1. GODIŠNJI NEKONSOLIDIRANI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI I IZVJEŠĆE
NEOVISNOG REVIZORA**

**GODIŠNJI NEKONSOLIDIRANI
FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI
za godinu završenu 31. prosinca 2021.**

U Zagrebu, 15. lipnja 2022.

Sadržaj:

1. Izvješće posloводства	2
2. Odgovornost Uprave za financijske izvještaje	8
3. Izvješće neovisnog revizora	9
4. Izvještaj o financijskom položaju	14
5. Račun dobiti i gubitka	15
6. Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	15
7. Izvještaj o novčanim tokovima	16
8. Izvještaj o promjenama kapitala	17
9. Bilješke uz financijske izvještaje	18
Prilog - Obrasci pripremljeni sukladno Pravilniku o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja	69

1. Izvješće posloводства

Financijska agencija (Fina) osnovana je temeljem odredbi Zakona o Financijskoj agenciji kao pravni slijednik Zavoda za platni promet odnosno Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske. Osnivač Fine je Republika Hrvatska, a opseg poslovanja uređen je Zakonom o Financijskoj agenciji i Statutom Fine. Poslovanje Fine nadzire Nadzorni odbor koji imenuje Vlada RH na prijedlog Ministarstva financija, a poslovanjem rukovodi Uprava.

Ovisna društva Financijske agencije su FINA gotovinski servisi d.o.o. (100% udjela u vlasništvu) koje ima ovisno društvo FINA GS usluge d.o.o. i Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. (56,62% udjela u vlasništvu) koje ima ovisno društvo SKDD-CCP Smart Clear d.d.

Organizacijska struktura Fine je ustrojena kao mješovita organizacijska struktura s elementima proizvodne (poslovni sektori), funkcionalne (sektori podrške) i teritorijalne organizacijske strukture (Sektor poslovne mreže).

Sažetak poslovanja

Poslovanje Fine u 2021. godini obilježilo je ukidanje pravomoćne presude u sporu s HNB-om iz 2015. godine, stabilizacija poslovnog modela prisilne naplate nakon moratorija u 2020. godini te početak implementacije Strategije digitalne transformacije Fine za period 2021.-2025..

Početak godine započeo je s fokusom na realizaciji poslovno-razvojnih aktivnosti predviđenih Poslovnim planom za 2021. godinu te početak provedbe Strategije digitalne transformacije Fine 2021. - 2025. koja je donesena u veljači 2021. godine.

Buduće poslovanje oslonjeno je na razvoj naprednih digitaliziranih platformi za provedbu transakcijskih usluga, integrirani pristup podacima javnih servisa, razvoj naprednih analitičkih rješenja te dostupnost usluga na svakom mjestu i u svakom trenutku. U planu je realizacija niza strateških proizvodnih inicijativa u 5 strateških područja kojima će Fina svoje znanje i iskustvo usmjeriti na razvoj digitalnog i zelenog okruženja, a kojima pružamo podršku u 2 poslovna segmenta:

- izvrsni proizvodi i usluge za financijsku industriju, poslovni sektor i širu javnost te
- sveobuhvatna poslovna rješenja kojima se podupire učinkovito poslovanje i digitalna transformacija javnog sektora.

U novom strateškom razdoblju postojeće i novo znanje i tehnologije dodatno ćemo usmjeriti na razvoj suvremenih IT rješenja koja omogućuju izvrsno korisničko iskustvo i dostupnost usluga prilagođenu suvremenim potrebama korisnika. Sposobnost isporuke superiornih rješenja i iskustva predviđa i unapređenje našeg operativnog modela. Razvoj agilnog okruženja, uvođenje novih tehnologija, fleksibilnije i učinkovitije načine rada, osnaživanje suradnji te razvoj kompetencija koje omogućuju inovacije, planiramo provesti implementacijom niza inicijativa unutar 7 definiranih područja transformacije.

Poslovnim planom za 2021. godinu predviđen je početak aktivnosti za ukupno 38 inicijativa od čega sedam strateško transformacijskih inicijativa, 12 strateško proizvodnih inicijativa i 19 ostalih poslovnih inicijativa. Tijekom 2021. godine su pokrenute aktivnosti za realizaciju 17 inicijativa od čega 5 strateško transformacijskih inicijativa, 6 strateško proizvodnih inicijativa i 6 ostalih poslovnih inicijativa.

Agilnom transformacijom čitave organizacije napravljen je veliki zaokret u prelasku na agilan način rada koji tržišno osnažuje organizaciju kroz brži razvoj usluga i omogućuje joj preciznije odgovaranje na očekivanja korisnika. To podrazumijeva korištenje suvremenih IT rješenja i kanala distribucije naših proizvoda i usluga, kako bi se osigurali preduvjeti i okruženja za pružanje izvrsnog korisničkog iskustva, stavljajući korisnike u fokus svog razvoja i poslovanja.

1. Izvješće posloводства (nastavak)

Tijekom 2021. godine sklopljen je ugovor za projekt *Održavanje i nadogradnja sustava eFondovi*, programske platforme putem koje se realizira Operativni program konkurentnost i kohezija i ostvaruje komunikacija između Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU, svih posredničkih tijela i korisnika ugovora o dodjeli europskih sredstava.

Fina je *Nacionalnim planom zamjene hrvatske kune eurom* dobila značajnu ulogu u ovom projektu od najvećeg značaja za Republiku Hrvatsku. Fina će u svojim poslovnicaama u prvih šest mjeseci od dana uvođenja eura bez naknade mijenjati hrvatske kune u eure. Operativna uloga Fine u ovom procesu razrađivala se tijekom ove godine kroz rad Koordinacijskog odbora za zamjenu gotovog novca. Kao pružatelj usluga od javnog interesa, Fina je uključena i u rad Koordinacijskog odbora za prilagodbu opće države, kao operativni upravitelj platnih sustava u rad Koordinacijskog odbora za prilagodbu financijskog sustava, u rad Koordinacijskog odbora za komunikaciju itd.

Kroz sustav START pokrenuto je gotovo 1.500 trgovačkih društava i više od 220 obrta. U odnosu na prošlu godinu, broj osnovanih društava povećao se za 90%, a broj otvorenih obrta za 50%. e-Građani i e-Poslovanje zabilježili su porast korisnika od oko 34%.

Značajni iskoraci u poslovanju Fine se kontinuirano ostvaruju u segmentu elektroničkog poslovanja i digitalnih usluga. Projekti e-Pristojbe i e-Poslovanje su u 2021. godini konvertirani iz projektne faze u kojoj se uspostava ovih sustava dominantno financirala iz EU transfera u fazu financiranja održavanja od strane korisnika. Tijekom godine uspostavljen je sustav elektroničke ovjere e-računa te omogućeno njihovo prekogranično slanje putem PEPPOL mreže.

Tijekom 2021. godine Uprava Fine donijela je odluku o izdvajanju Računovodstvenih servisa kao poslovne cjeline te objavila Javni poziv za iskaz interesa za preuzimanje Računovodstvenih servisa kao dijela Financijske agencije koje zadržava gospodarsku cjelovitost.

Operativno poslovanje je opterećeno problematikom promjene preferencija potrošača uvjetovanom COVID-19 krizom (prijelaz na alternativne načine plaćanja), rastom troškova amortizacije uzrokovanih značajnim investicijama u IT nužnim za osiguranje funkcioniranja Fininih servisa te smanjenjem prinosa na financijsku imovinu uvjetovanu stanjem na financijskim tržištima.

Financijski pokazatelji poslovanja

S obzirom da Fina svoje ključne usluge bazira na prihodima koji velikim dijelom ovise o poslovnim aktivnostima koje su tijekom 2021. godine bile pod utjecajem učinaka pandemije, zabilježene su značajnije promjene u trendu i postojećem procesnom načinu poslovanja, a što se odrazilo i na konačne financijske rezultate poslovanja.

Fina je u 2021. godini ostvarila neto dobit u iznosu od 102.737.346 kn prvenstveno zbog povećanja prihoda od ukidanja presude za spor između Fine i HNB.

(u kunama)	2021.	2020.	% promjene
Račun dobiti i gubitka			
Prihod	990.351.071	778.201.103	27%
Rashod	(865.389.152)	(775.734.910)	12%
Neto dobit	102.737.346	10.499.379	879%

1. Izvješće posloводства (nastavak)

U odnosu na realizaciju prethodne godine, prihodi su veći za 27% najvećim dijelom zbog:

- prihoda od ukidanja presuda - Vrhovni sud RH je 6. ožujka 2021. ukinuo pravomoćnu presudu iz 2015. godine vezanu za spor između Fine i HNB te predmet vratio prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje
- povećanja prihoda od poslova provedbe ovrhe na novčanim sredstvima - u travnju 2020. godine donesen je Zakon o dopuni Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima kojim je propisan zastoj provedbe ovrhe na novčanim sredstvima za fizičke osobe za razdoblje važenja posebnih okolnosti, a sredinom srpnja je produljeno tromjesečno razdoblje trajanja moratorija na provedbu ovrha na novčanim sredstvima za fizičke osobe do 18. listopada 2020. godine
- povećanja prihoda od elektroničkog poslovanja i digitalnih usluga
- smanjenja prihoda od poslova s građanima zbog zamjene šalterskog poslovanja s elektroničkim kanalima te trenda smanjenja gotovinskih plaćanja.

Budući da troškovi osoblja i amortizacije čine 2/3 ukupnih troškova Fine te se na njih teško može kratkoročno utjecati, uz ograničavajući okvir za većom racionalizacijom troškovnog segmenta poslovanja, ukupni rashodi za 2021. godinu su veći za 12% u odnosu na prošlu godinu.

Navedeno povećanje je u najvećoj mjeri rezultat većih troškova osoblja zbog isplaćenih materijalnih prava (otpremnina za osobno uvjetovane otkaze ugovora o radu; doprinosa u III. mirovinski stup iznad minimalnog iznosa propisanog Kolektivnim ugovorom za radnike Fine), troškova očekivanih kreditnih gubitaka po osnovi nenaplaćenih računa prisilne naplate, rezerviranja za sudske sporove i naknadno utvrđenih troškova iz ranijih godina.

<i>(u kunama)</i>	2021.	2020.	% promjene
Izvještaj o financijskom položaju			
Kratkotrajna imovina	620.608.502	446.720.254	39%
Dugotrajna imovina	1.241.649.519	1.332.105.780	-7%
Kratkoročne obveze	(150.958.718)	(134.717.771)	12%
Dugoročne obveze	(90.225.048)	(120.047.669)	-25%
Neto imovina društva	1.621.074.256	1.524.060.594	6%

Ukupna investicijska ulaganja Fine za 2021. godinu iznose 110,3 milijuna kuna i 25% su manja u odnosu na ostvarenje prethodne poslovne godine, a u strukturi ukupno realiziranih investicija najveći udio čine investicijska ulaganja u informatičku opremu. Fina je tijekom izvještajnih godina svoga poslovanja investicijske aktivnosti za potrebe redovnog poslovanja osiguravala iz vlastitih izvora financiranja te planira isto činiti i ubuduće.

	2021.	2020.	% promjene
Neto profitna marža	10,4%	1,3%	700%
Koeficijent tekuće likvidnosti	4,1	3,3	24%
Koeficijent zaduženosti	0,1	0,1	0%
Neto prinos na imovinu	5,6%	0,6%	833%

Tijekom 2021. godine Fina je zadržala nisku stopu zaduženosti i visoku stopu likvidnost. Fina u Očevidniku redosljeda osnova za plaćanje nema evidentirane neizvršene osnove za plaćanje niti je transakcijski račun bio u blokadi, a obveze se uredno podmiruju bez potrebe za kreditnim zaduživanjem.

1. Izvješće posloводства (nastavak)

Ljudski potencijali

Briga za profesionalni razvoj, poticanje uspješnosti na radu, otkrivanje menadžerskih potencijala te briga o motivaciji i zadovoljstvu naših zaposlenika u središtu je upravljanja ljudskim potencijalima. Fina kroz brojne interne i eksterne edukacije kontinuirano ulaže u razvoj osobnih i specifičnih znanja i vještina zaposlenika potrebnih za poslovanje u promjenjivom i tehnološki uvjetovanom okruženju.

Fina na dan 31. prosinca 2021. godine broji 2.809 radnika što je 44 radnika manje u odnosu na isti dan prethodne godine:

- kvalifikacijska struktura radnika: 36% radnika VSS, 17% VŠSS, a 47% radnika SSS
- najveći broj radnika odnosno 20% čine radnici između 45 i 49 godina života
- tijekom godine je bilo 124 prestanka ugovora o radu, a 80 novozaposlenih radnika
- stopa fluktuacije iznosi 4,4% dok je u prošlog godini iznosila 2,6%.

Fina na dan 1.1.2022. godine ima 2.709 radnika obzirom da je na dan 31.12.2021. godine prestao radni odnos za 101 radnika prvenstveno zbog osobno uvjetovanih otkaza ugovora o radu.

Budući razvoj

Fina je vodeći nacionalni pružatelj financijskih, elektroničkih (IT), podatkovnih i drugih usluga, a korisnici njezinih usluga uključuju financijske institucije, državna i javna tijela, poslovne subjekte i građane. Zbog svog specifičnog ustroja, resursa, kompetencija i područja djelovanja ima širok i mnogobrojan spektar dionika s kojima raste, razvija se i o njima brine.

Posljednjih nekoliko godina svjedočimo ubrzanom tehnološkom razvoju koji zahvaća sve segmente i poslovanja i društva. On je promijenio način na koji pristupamo uslugama, kako percipiramo njihovu kvalitetu, dostupnost te korisničko iskustvo. Također, današnje usluge usmjerene su na sasvim nove tipove korisnika.

Anticipirajući promjenljivost okruženja koje i od nas zahtijeva drugačiju perspektivu, te brinući o potrebama i povjerenju koje nam svakodnevno udjeljuju svi naši dionici - klijenti, vlasnik, zaposlenici i zajednica u kojoj poslujemo, Fina je donijela Strategiju digitalne transformacije za razdoblje 2021.-2025. godine, kojom je propisala viziju, misiju, definirala strateške ciljeve, buduća područja poslovanja, te inicijative za razvoj i prateću transformaciju operativnog modela poslovanja.

Jedan od predviđenih zaokreta je prelazak na agiln način rada. Ovakav novi način rada tržišno osnažuje organizaciju kroz brži razvoj usluga i omogućuje joj preciznije odgovaranje na očekivanja korisnika. Interne su prednosti povećanje transparentnosti, poboljšanje komunikacije, mogućnost brzog donošenja odluka i izvršavanje zadataka u kraćim rokovima.

Svrha nove Finine strategije za 2021. – 2025. je pozicionirati Finu kao ključnog predvodnika digitalizacije i pozitivnih promjena u javnom i poslovnom okruženju Republike Hrvatske.

Osim pozitivnog utjecaja digitalizacije na javni sektor i gospodarstvo, kroz transformaciju poslovanja te razvoj novih usluga, Fina će državi, kao vlasniku, omogućiti smanjenje troškova isporuke brojnih usluga te osigurati samodostatno financiranje. Na taj način će izravno utjecati na stvaranje nove dodane vrijednosti te osigurati svoj poslovni opstanak kao ključni dionik u javnom i poslovnom okruženju Republike Hrvatske.

1. Izvješće posloводства (nastavak)

Uzimajući u obzir trenutnu poziciju Fine te viziju njene buduće uloge pokretačke snage digitalizacije u javnom i poslovnom okruženju Republike Hrvatske, moguće je sažeti elemente Finine vizije i misije u pet ključnih ciljeva za narednih pet godina:

- Izvrsne usluge za financijsku industriju i tržište.
- Digitalizacija države i javnog sektora kroz pružanje sveobuhvatnih rješenja.
- Suvremena IT rješenja te brza i kvalitetna isporuka usluga.
- Kanali distribucije koji odgovaraju potrebama Fine i tržišta.
- Procesi i zaposlenici usmjereni prema izvrsnom korisničkom iskustvu.

Ostajemo posvećeni unaprjeđenju već postojećih proizvoda i usluga, no iznad svega usmjereni na promišljanje budućnosti kroz nove proizvode i tehnologije koje omogućuju novi način vođenja poslovanja, vršenja transakcija (plaćanja) i korištenja javnih usluga. Uz već tradicionalnu pouzdanost i sigurnost Fininih rješenja, u novom strateškom razdoblju postojeće i novo znanje i tehnologije dodatno ćemo usmjeriti na razvoj suvremenih IT rješenja koja omogućuju izvrsno korisničko iskustvo i dostupnost usluga prilagođenu suvremenim potrebama korisnika.

Sposobnost isporuke superiornih rješenja i iskustva predviđa i operativnu izvrsnost kroz razvoj agilnog IT okruženja, uvođenje novih tehnologija, fleksibilnije i učinkovitije načine rada, osnaživanje suradnji te razvoj kompetencija koje omogućuju inovacije. Buduće poslovanje oslonjeno je na razvoj naprednih digitaliziranih platformi za provedbu transakcijskih usluga, integrirani pristup podacima javnih servisa, razvoj naprednih analitičkih rješenja te dostupnost usluga na svakom mjestu i u svakom trenutku. U planu je realizacija više od petnaest strateških inicijativa kojima će Fina svoje znanje i iskustvo usmjeriti na razvoj digitalnog i zelenog okruženja.

Aktivnosti istraživanja i razvoja

Fina je u 2021. godini obavljala aktivnosti istraživanja i razvoja odnosno provodila aktivnosti internog razvoja nematerijalne imovine.

Postojanje podružnica

Fina nema podružnica u smislu članka 21. Zakona o računovodstvu.

Informacije o otkupu odnosno stjecanju vlastitih dionica

Fina kao agencija osnovana temeljem posebnog propisa nema otkupljenih vlastitih dionica.

Izloženost rizicima i upravljanje rizicima

Upravljanje rizicima u Fini predstavlja ključan faktor za izgradnju strateške i operativne otpornosti kao i izvrsnosti u poslovanju. Učinkovitim sustavom upravljanja rizicima omogućujemo uspješan rast, osnažujući se za suočavanje s poznatim kao i neočekivanim izazovima u poslovanju.

Upravljanje rizicima je u potpunosti integrirano u poslovnu i organizacijsku kulturu Fine te njezino strateško planiranje, upravljanje poslovnim procesima i proces donošenja poslovnih odluka, dok primjena alata za sprječavanje nastanka ili ublažavanje posljedica nepovoljnih događaja koji mogu ugroziti ostvarenje ciljeva doprinosi boljoj realizaciji strateških i poslovnih ciljeva, ali i strateškom i operativnom unaprjeđenju cijele Fine.

Okvir upravljanja rizicima unutar Fine je uspostavljen prema normi ISO 31000, primjenom relevantnih smjernica i najbolje poslovne prakse te je u skladu sa specifičnostima poslovanja. Krovne dokumentirane informacije za upravljanje rizicima u Fini čine Politika upravljanja rizicima i Strategija upravljanja rizicima.

1. Izvješće posloводства (nastavak)

Sustavno upravljanje rizicima u Fina podrazumijeva proces identifikacije, analize i vrednovanja rizika, definiranje i poduzimanje preventivnih i ostalih radnji u svrhu upravljanja rizicima te praćenje i izvješćivanje. Sustav upravljanja rizicima obuhvaća sve hijerarhijske razine te su jasno definirane uloge i odgovornosti svih sudionika procesa. Aktivnosti upravljanja rizicima u potpunosti su operativno i aplikativno podržane te se provode putem interno razvijenog aplikativnog rješenja za upravljanje rizicima RM Fina (Risk Management Fina).

Procjena rizika se provodi primjenom scenarija rizika kroz koje Fina prepoznaje vanjske i unutarnje rizike koji utječu na poslovanje Fina te kroz kategorije rizika; opći poslovni, operativni i financijski. Nakon provedenih procjena slijedi donošenje planova i mjera za postupanje te praćenje njihove provedbe.

Poslovne aktivnosti koje Fina obavlja izlažu je raznim financijskim rizicima:

- kamatni rizik - provodeći politiku plasmana slobodnih novčanih sredstava, ugovori o oročavanju su sklapani po pravilu na kraća vremenska razdoblja te uz fiksnu kamatnu stopu čime je kontroliran rizik promjene kamatnih stopa.
- cjenovni rizik - ulaganja u vrijednosne papire manjim dijelom ne kotiraju na burzi dok veći dio ovih ulaganja kao i ulaganja klasificirana po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka ovise o rezultatima ulaganja fondova. Fina upravlja rizicima koji proizlaze iz promjene njihove fer vrijednosti na način da kontinuirano prati promjene cijena udjela i prinosa na ulaganja na tržištu.
- valutni rizik - prihod od mjenjačkog poslovanja čine 0,5% ukupnog prihoda, a promet inozemnih dobavljača čini 1,5% ukupnog prometa dobavljača te promjene tečajeva stranih valuta nemaju znatniji utjecaj na rezultate poslovanja i novčane tijekomove.
- kreditni rizik - kretanje stanja potraživanja redovito se prati te se provode sve aktivnosti vezane za praćenje i kontrolu naplate potraživanja od kupaca propisane Kreditnom politikom.
- rizik likvidnosti - radi održavanja dostatne količine novca odnosno pravovremenog podmirenja obveza dnevno se prati razina dostupnih izvora novčanih sredstava.

Tijekom 2021. godine Fina nije koristila financijske instrumente zaštite od financijskih rizika kao što su derivativi i slični financijski instrumenti. Tijekom 2022. godine, nije bilo odgode u naplati potraživanja niti značajnih promjena u fer vrijednost financijske imovine, a Fina ima odgovarajuća sredstva za podmirenje svojih obveza kako dospjevaju.

članica Uprave
Vinka Ilak

član Uprave
Branko Matenica

predsjednik Uprave
mr.sc. Dražen Čović

U Zagrebu, 15. lipnja 2022. godine

2. Odgovornost Uprave za financijske izvještaje

Temeljem Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava je dužna osigurati da financijski izvještaji za svaku financijsku godinu budu pripremljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 78/15, NN 134/15, NN 120/16, 116/18, NN 42/20 i 47/20), tako da daju istiniti i fer prikaz financijskog stanja i rezultata poslovanja Financijske agencije (Fina) sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenim od Europske unije („MSFI EU“).

Nakon provedbe odgovarajućih ispitivanja, Uprava opravdano očekuje da će Fina u doglednoj budućnosti raspolagati odgovarajućim resursima te stoga usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri izradi financijskih izvještaja.

Odgovornost Uprave pri izradi financijskih izvještaja obuhvaća odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika; razumne i opravdane prosudbe i procjene; postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u financijskim izvještajima i sastavljanje financijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Fina nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku s opravdanom točnošću prikazuju financijski položaj Fine kao i njihovu usklađenost sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (Službeni list Europske unije 1126/2008 s izmjenama i dopunama). Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Fine te za poduzimanje opravdanih mjera da bi se spriječile i otkrile prijevare i druge nepravilnosti.

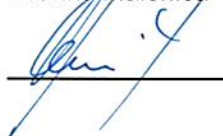
Uprava je odgovorna za sastavljanje i sadržaj Izvješća poslovanja za Finu sukladno zahtjevima Zakona o računovodstvu te za ostale informacije.

Financijski izvještaji za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine koji su prikazani na stranicama od 14 do 76 odobreni su od strane Uprave Fine 15. lipnja 2022. godine i dostavljeni Nadzornom odboru na usvajanje. U znak potvrde, financijske izvještaje su potpisale ovlaštene osobe, kako slijedi u nastavku.

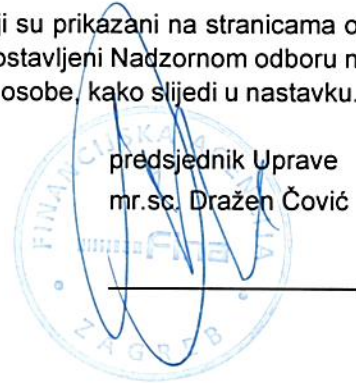
članica Uprave
Vinka Ilak

član Uprave
Branko Malenica

predsjednik Uprave
mr.sc. Dražen Čović

U Zagrebu, 15. lipnja 2022. godine

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Osnivaču Financijske agencije

Mišljenje

Obavili smo reviziju nekonsolidiranih financijskih izvještaja društva Financijska agencija („Društvo“), koji obuhvaćaju nekonsolidirani izvještaj o financijskom položaju Društva na dan 31. prosinca 2021. godine, nekonsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, nekonsolidirani izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, nekonsolidirani izvještaj o promjenama kapitala i nekonsolidirani izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu te bilješke uz nekonsolidirane financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika („financijski izvještaji“).

Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, nekonsolidirani financijski položaj Društva na dan 31. prosinca 2021. godine, nekonsolidiranu financijsku uspješnost te nekonsolidirane novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska unija („MSFI-ima“).

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima („MReVS“). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Društva u skladu s *Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde neovisnosti)* („IESBA Kodeks“) i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pozornost na bilješku 2.2. *Osnove sastavljanja* uz priložene nekonsolidirane financijske izvještaje, koja navodi kako su konsolidirani financijski izvještaji, koji obuhvaćaju Društvo i njegova ovisna društva („Grupa Financijska agencija“), sastavljeni u skladu s MSFI-jem te su isti objavljeni zasebno dana 15. lipnja 2022. godine. Zbog boljeg razumijevanja Grupe Financijske agencije u cjelini, korisnici trebaju čitati konsolidirane financijske izvještaje povezano s priloženim nekonsolidiranim financijskim izvještajima. Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

Ključno revizijsko pitanje

Ključno revizijsko pitanje je ono pitanje koje je bilo, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjem smo se bavili u kontekstu naše revizije financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tom pitanju.

Društvo upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu: MBS 030022053; uplaćen temeljni kapital: 44.900,00 kuna; direktori društva: Marina Tonžetić, Dražen Nimčević, Katarina Kadunc; poslovna banka: Privredna banka Zagreb d.d., Radnička cesta 50, 10 000 Zagreb, ž. račun: 2340009–1110098294; SWIFT Code: PBZGHR2X IBAN: HR3823400091110098294.

Deloitte se odnosi na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, skraćeno DTTL, i mrežu njegovih članova i s njima povezanih subjekata (zajednički „organizacija Deloitte“). DTTL („Deloitte Global“) i svaki njegov član i njegovi povezani subjekti su pravno odvojeni i samostalni subjekti, koji se ne mogu međusobno obvezati na određene radnje u odnosu na treće strane. DTTL i svi njegovi povezani subjekti odgovorni su isključivo za vlastita, a ne međusobna, djela i propuste. Usluge klijentima ne pruža DTTL. Detaljan opis DTTL-a i njegovih članova možete pronaći na adresi www.deloitte.com/hr/o-nama.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Ključno revizijsko pitanje

Priznavanje prihoda od prodaje	Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tijekom naše revizije
<p><i>Za računovodstvene politike vidjeti Sažetak značajnijih računovodstvenih politika, bilješka 4.1 – priznavanje prihoda. Za dodatne informacije vezane uz identificirano ključno revizijsko pitanje, vidjeti bilješku 24 uz godišnje nekonsolidirane financijske izvještaje.</i></p>	
<p>Tijekom 2021. godine Društvo je priznala ukupno 772.751.258 kuna prihoda od prodaje (2020.: 686.788.523 kuna).</p> <p>Prihodi od prodaje, među ostalima, uključuju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prihode od poslova prisilne naplate, predstečajnih nagodbi i stečaja potrošača; - Prihode od poslova platnog prometa; - Prihode od podrške sustavu riznice i REGOS-a; - Prihode od elektroničkog i kartičnog poslovanja; - Prihode od uplata i isplata građana; - Prihode od NKS-a; - Prihode od registra; <p>Prihodi od gore navedenih usluga oslanjaju se na sustave informacijske tehnologije, automatskih i manualnih kontrola prilikom priznavanja prihoda te je stoga integritet ovih sustava i točnost i cjelovitost ulaznih podataka bio u fokusu tijekom naše revizije.</p> <p>Društvo priznaje prihode u skladu sa zahtjevima Međunarodnog standarda financijskog izvještavanja 15: „Prihodi na temelju ugovora s kupcima“.</p> <p>Ova područja smatramo ključnim revizijskim pitanjem zbog mogućih značajnih učinaka na financijske izvještaje u slučaju kad prihodi nisu točno i pravovremeno priznati.</p>	<p>Revizijski postupci koji se odnose na priznavanje prihoda od prodaje uključuju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Procjenu politike Društva za priznavanje prihoda od prodaje, uključujući razmatranje je li politika u skladu sa standardom za prihode; - Utvrđivanje relevantnih manualnih i automatskih kontrola oko priznavanje prihoda; - Utvrđivanje učinkovitosti dizajna te implementacije identificiranih manualnih i automatskih kontrola te utvrđivanje operativne učinkovitosti relevantnih manualnih i automatskih kontrola; - Temeljem rezultata testiranja ustroja i učinkovitosti djelovanja glavnih internih kontrola nad procesom priznavanja prihoda, provedeno je određivanje opsega i vrste testova radi provjere točnosti i pravilnosti obračunavanja i priznavanja prihoda; - Preračunavanje automatskog izračuna prihoda te praćenje priznavanja prihoda kroz sustave informacijske tehnologije Društva; - Provođenjem dokaznog testiranja uzorkovanjem, kojim smo provjerili točnost i pravovremenost priznavanja prihoda. <p>Pregledali smo i informacije objavljene u financijskim izvještajima Društva da bismo ocijenili njihovu dostatnost u smislu razumljivosti same transakcije korisnicima financijskih izvještaja.</p>

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u godišnje izvješće, ali ne uključuju financijske izvještaje i naše izvješće neovisnog revizora o njima. Naše mišljenje o financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. U pogledu izvješća posloводства Društva u godišnjem izvješću, obavili smo i postupke propisane Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru uključuje li izvješće posloводства potrebne objave navedene u članku 21. Zakona o računovodstvu.

Temeljem provedenih postupaka tijekom naše revizije, u mjeri u kojoj smo bili u mogućnost to procijeniti, izvještavamo sljedeće:

1. Informacije uključene u ostale informacije u skladu su, u svim značajnim odrednicama, s priloženim financijskim izvještajima.
2. Izvješće posloводства pripremljeno je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i njegova okruženja stečenog u okviru revizije financijskih izvještaja, nismo ustanovili značajne pogrešne prikaze u ostalim informacijama.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prikaz financijskih izvještaja u skladu s MSFI-jevima, i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju financijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupno, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih financijskih izvještaja. Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društva prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja (nastavak)

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

Izveštavanje sukladno ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

Ostale obveze izveštavanja propisane Uredbom EU br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća i Zakonom o reviziji

Glavna skupština Društva nas je imenovala revizorom Društva za potrebe revizije priloženih financijskih izvještaja. Naš neprekinuti angažman traje ukupno 2 godine te se odnosi na razdoblje 1. siječnja 2020. do 31. prosinca 2021. godine.

Potvrđujemo sljedeće:

- naše revizorsko mišljenje o priloženim financijskim izvještajima dosljedno je s dodatnim izvješćem izdanim Nadzornom odboru Društva 15. lipnja 2022. godine, u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća;
- prilikom obavljanja revizije nisu pružane nedozvoljene nerevizijske usluge iz članka 5. stavka 1. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća.

Društvu i društvima pod njegovom kontrolom smo, uz usluge zakonske revizije, pružili druge usluge, koje navodimo u nastavku:

- Reviziju financijskih informacija izvještajnog paketa SKDD d.d. i njenog ovisnog društva, za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine u skladu s Računovodstvenim priručnikom Financijske agencije;
- Pregled izvješća o odnosima s povezanim društvima u skladu s člankom 497. Zakona o trgovačkim društvima ovisnog društva SKDD-CCP Smart Clear d.d., za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine;
- Reviziju financijskih informacija izvještajnog paketa FINA Gotovinski servisi d.o.o. i njenog ovisnog društva, za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine u skladu s Računovodstvenim priručnikom Financijske agencije.

Marina Tonžetić

Direktor i ovlašteni revizor

Deloitte d.o.o.

15. lipnja 2022. godine

Radnička cesta 80,

10 000 Zagreb, Republika Hrvatska

4. Izvještaj o financijskom položaju

Naziv pozicije <i>iznosi u kunama</i>	Bilješka	31.12.2021.	31.12.2020.
IMOVINA			
DUGOTRAJNA IMOVINA			
Nekretnine, postrojenja i oprema	7	534.930.530	552.640.066
Ulaganje u nekretnine	8	54.807.157	76.280.942
Nematerijalna imovina	9	100.998.045	100.963.189
Ulaganja u ovisna društva	32	110.525.319	103.408.409
Ostala ulaganja	10	427.882.545	474.424.374
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	11	1.467.536	2.931.295
Odgođena porezna imovina, neto	23	11.038.387	21.457.505
Ukupno dugotrajna imovina		1.241.649.519	1.332.105.780
KRATKOTRAJNA IMOVINA			
Zalihe	12	4.973.594	6.100.487
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	11	94.407.773	105.060.213
Ostala ulaganja	10	294.758.982	30.187.425
Unaprijed plaćeni troškovi	13	12.191.501	10.140.644
Novac i novčani ekvivalenti	14	214.276.652	295.231.485
Ukupno kratkotrajna imovina		620.608.502	446.720.254
UKUPNO IMOVINA		1.862.258.022	1.778.826.034
GLAVNICA I OBVEZE			
Kapital i rezerve			
Temeljni kapital	15	1.347.260.017	1.347.261.347
Zakonske rezerve	16	47.671.612	45.571.736
Ostale rezerve	16	67.478.004	67.478.004
Revalorizacijske rezerve	16	948.170	1.420.835
Zadržana dobit i dobit tekuće godine		157.716.452	62.328.672
Ukupno kapital i rezerve		1.621.074.256	1.524.060.594
Dugoročne obveze			
Rezerviranja	17	73.807.191	75.681.371
Obveze prema dobavljačima i ostale dugoročne obveze	18	1.248.194	21.257.213
Obveze za najam	7	7.711.403	11.898.824
Ugovorne obveze	19	7.458.260	11.210.260
Ukupno dugoročne obveze		90.225.048	120.047.669
Kratkoročne obveze			
Obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze	21	85.815.979	69.214.822
Obveze za najam	7	6.394.975	7.417.308
Obveze prema zaposlenima	22	33.829.471	40.506.249
Obveze za poreze na dobit	23	10.103.969	-
Ugovorne obveze	19	11.258.517	11.406.938
Odgođeni prihodi	20	3.555.806	6.172.454
Ukupno kratkoročne obveze		150.958.718	134.717.771
UKUPNO GLAVNICA I OBVEZE		1.862.258.022	1.778.826.034

Bilješke na stranicama od 18 do 68 sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

5. Račun dobiti i gubitka

Naziv pozicije iznosi u kunama	Bilješka	2021.	2020.
Poslovni prihodi			
Prihodi od prodaje	24	772.751.258	686.788.523
Ostali prihodi	25	201.757.444	66.191.346
		974.508.703	752.979.869
Poslovni rashodi			
Troškovi sirovina i materijala	26	23.613.833	22.948.725
Troškovi prodane robe		4.041.967	5.585.573
Operativni troškovi (troškovi usluga)	27	179.528.695	169.334.437
Troškovi osoblja	28	415.039.408	393.689.757
Amortizacija	7, 8, 9	128.536.443	119.006.700
Vrijednosna usklađenja	29	46.959.346	27.882.304
Ostali troškovi poslovanja	30	54.544.178	33.392.662
		852.263.871	771.840.158
Dobit iz redovnog poslovanja		122.244.831	(18.860.288)
Financijski prihodi	31	15.842.369	25.221.233
Financijski rashodi	31	13.125.281	3.894.753
		2.717.088	21.326.481
Dobit prije oporezivanja	23	124.961.919	2.466.192
Porez na dobit	23	22.224.573	(8.033.187)
Dobit godine		102.737.346	10.499.379

Bilješke na stranicama od 18 do 68 sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

6. Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

Naziv pozicije iznosi u kunama	Bilješka	2021.	2020.
Dobit godine		102.737.346	10.499.379
Ostala sveobuhvatna dobit			
Stavke koje bi se mogle reklasificirati u dobit ili gubitak			
Dobit ili gubitak od promjene fer vrijednosti financijske imovine koja se iskazuje kao FV OSD		(576.421)	(1.324.393)
Odgođen porez na ostalu sveobuhvatnu dobit		103.756	238.391
Neto ostala sveobuhvatna dobit		(472.665)	(1.086.002)
Ukupna sveobuhvatna dobit		102.264.681	9.413.377

Bilješke na stranicama od 18 do 68 sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

7. Izvještaj o novčanim tokovima

Naziv pozicije iznosi u kunama	Bilješka	31.12.2021.	31.12.2020.
Novčani tok od poslovnih aktivnosti			
Dobit za godinu		102.737.346	10.499.379
Usklađenja:			
Porez na dobit	23	22.224.573	(8.033.187)
Amortizacija		128.536.443	119.006.700
Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja, neto	29	40.675.897	26.652.918
(Dobici)/gubici od prodaje i vrijednosnog usklađenja nekretnina, postrojenja, opreme		1.034.705	61.436
(Dobici)/gubici od prodaje i vrijednosnog usklađenja nematerijalne imovine	7,8,9	6.140.635	-
(Dobici)/gubici od prodaje i nerealizirani dobiti i gubici i vrijednosno usklađenje ulaganja		2.897.637	(15.719.067)
Prihodi od kamata	31	(2.048.712)	(1.947.655)
Rashodi od kamata	31	437.352	398.244
Promjena u rezerviranjima, neto	17	(1.874.180)	(29.051.941)
Tečajne razlike (nerealizirane)		(47.751)	145.507
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti prije promjena u radnom kapitalu:		300.713.945	102.012.334
Smanjenje/(povećanje) zaliha		1.126.893	(1.766.850)
(Povećanje) potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja		(15.932.527)	(37.627.555)
(Smanjenje) obveza prema dobavljačima i ostalih obveza		(16.990.851)	(30.253.094)
Novac generiran poslovanjem:		268.917.460	32.364.834
Novčani izdaci za kamate		(437.352)	(398.244)
Plaćeni porez na dobit		(1.597.731)	(22.683.131)
Novčani tok od poslovnih aktivnosti:		266.882.376	9.283.459
Novčani tok od investicijskih aktivnosti			
Primici od prodaje nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine		165.052	3.969
Primici od prodaje financijskih instrumenata		147.346.611	606.844.233
Primici od kamata		2.048.712	1.947.655
Primici od kredita		921.302	1.406.412
Izdaci za kupnju nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine	7,9	(109.169.300)	(161.189.175)
Izdaci za stjecanje financijskih instrumenata		(375.919.557)	(207.500.017)
Novčani tok od investicijskih aktivnosti		(334.607.179)	241.513.076
Novčani tok od financijskih aktivnosti			
Isplata dijela dobiti		(5.249.690)	(40.036.946)
Otplate najmova		(7.980.341)	(7.257.891)
Novčani tok od financijskih aktivnosti		(13.230.031)	(47.294.836)
Neto povećanje / smanjenje novca i novčanih ekvivalenata		(80.954.834)	203.501.699
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja		295.231.485	91.729.787
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	14	214.276.652	295.231.486

Bilješke na stranicama od 18 do 68 sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

8. Izvještaj o promjenama kapitala

Naziv pozicije iznosi u kunama	Bilješka	Temejni kapital	Zakonske rezerve	Ostale rezerve	Revalorizacijske rezerve	Zadržana dobit i dobit poslovne godine	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2020.		1.347.263.331	29.556.958	67.478.004	2.506.837	107.881.017	1.554.686.147
Sveobuhvatna dobit							
Neto dobitak za godinu		-	-	-	-	10.499.379	10.499.379
Promjena fer vrijednosti ulaganja klasificiranih kao FVOSD		-	-	-	(1.086.002)	-	(1.086.002)
Ukupno sveobuhvatna dobit		-	-	-	(1.086.002)	10.499.379	9.413.377
Transakcije s vlasnicima priznate direktno u glavnici							
Raspodjela dijela dobiti u zakonske rezerve		-	16.014.778	-	-	(16.014.778)	-
Isplata dijela dobiti u državni proračun		-	-	-	-	(40.036.946)	(40.036.946)
Prijevremena otplata kredita (ZOPS)		(1.984)	-	-	-	-	(1.984)
Ukupno transakcije s vlasnicima priznate direktno u glavnici		(1.984)	16.014.778	-	-	(56.051.724)	(40.038.930)
Stanje 31. prosinca 2020.		1.347.261.347	45.571.736	67.478.004	1.420.835	62.328.672	1.524.060.594
Sveobuhvatna dobit							
Neto dobitak za godinu		-	-	-	-	102.737.346	102.737.346
Promjena fer vrijednosti ulaganja klasificiranih kao FVOSD		-	-	-	(472.665)	-	(472.665)
Ukupno sveobuhvatna dobit		-	-	-	(472.665)	102.737.346	102.264.681
Transakcije s vlasnicima priznate direktno u glavnici							
Raspodjela dijela dobiti u zakonske rezerve		-	2.099.876	-	-	(2.099.876)	-
Isplata dijela dobiti u državni proračun		-	-	-	-	(5.249.690)	(5.249.690)
Prijevremena otplata kredita (ZOPS)		(1.329)	-	-	-	-	(1.329)
Ukupno transakcije s vlasnicima priznate direktno u glavnici		(1.329)	2.099.876	-	-	(7.349.565)	(5.251.019)
Stanje 31. prosinca 2021.		1.347.260.017	47.671.612	67.478.004	948.170	157.716.452	1.621.074.256

Bilješke na stranicama od 18 do 68 sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

9. Bilješke uz financijske izvještaje

Bilješka 1	Opći podaci
Bilješka 2	Osnova za pripremu izvještaja
Bilješka 3	Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja
Bilješka 4	Sažetak značajnih računovodstvenih politika
Bilješka 5	Upravljanje financijskim rizikom
Bilješka 6	Ključne računovodstvene procjene i prosudbe
Bilješka 7	Nekretnine, postrojenja i oprema
Bilješka 8	Ulaganja u nekretnine
Bilješka 9	Nematerijalna imovina
Bilješka 10	Ostala ulaganja
Bilješka 11	Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja
Bilješka 12	Zalihe
Bilješka 13	Unaprijed plaćeni troškovi
Bilješka 14	Novac i novčani ekvivalenti
Bilješka 15	Kapital
Bilješka 16	Rezerve
Bilješka 17	Rezerviranja
Bilješka 18	Obveze prema dobavljačima i ostale dugoročne obveze
Bilješka 19	Ugovorne obveze
Bilješka 20	Odgođeni prihodi
Bilješka 21	Obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze
Bilješka 22	Obveze prema zaposlenima
Bilješka 23	Porez na dobit
Bilješka 24	Prihodi od prodaje
Bilješka 25	Ostali poslovni prihodi
Bilješka 26	Troškovi sirovina i materijala
Bilješka 27	Operativni troškovi
Bilješka 28	Troškovi osoblja
Bilješka 29	Vrijednosna usklađenja
Bilješka 30	Ostali troškovi poslovanja
Bilješka 31	Neto financijski prihodi / (rashodi)
Bilješka 32	Odnosi s povezanim društvima
Bilješka 33	Događaji nakon izvještajnog razdoblja
Bilješka 34	Sastavljanje i odobravanje financijskih izvještaja

Bilješka 1. OPĆI PODACI

Financijska agencija (Fina) osnovana je temeljem odredbi Zakona o Financijskoj agenciji (NN broj 117/2001, izmjene i dopune broj 60/2004 i 42/2005) kao pravni slijednik Zavoda za platni promet odnosno Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske.

Sjedište Fine je Ulica grada Vukovara 70, Zagreb, Hrvatska, OIB: 85821130368, MBS: 080422905.

Fina je registrirana za obavljanje sljedećih djelatnosti:

- informatičko-tehnološke podrške radu sustava državne riznice
- informatičko-tehnološke podrške sustavu prikupljanja javnih prihoda
- informatičko-tehnološke podrške REGOS-u
- informatičko-tehnološke podrške drugim registrima osiguranika
- prikupljanja, obrade, objave i dostave podataka iz različitih izvora, te osiguravanja povezivanja i višenamjenske uporabe podataka iz registra za daljnju evidenciju, analizu i informacijsku uporabu u ministarstvima i Vladinim službama za potrebe državne statistike i javnosti
- obavlja statistiku financijskih tokova evidentiranih kod ovlaštenih organizacija, izrađuje analize, bonitetne i druge informacije, te obavlja druge poslove određene propisima i na osnovi ugovora
- prikuplja, obrađuje i publicira podatke utvrđene programom statističkih istraživanja RH
- prikuplja, priprema i objedinjuje podatke o poslovnim subjektima, te vodi odgovarajuće registre
- vodi i druge registre, evidencije i zbirke podataka za potrebe države i drugih subjekata
- sudjeluje u većim statističkim akcijama i propisima te obavlja druge aktivnosti na osnovi odgovarajućih propisa, odnosno ovlasti
- ostale poslove za potrebe Republike Hrvatske, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđene posebnim zakonima ili drugim propisima
- na zahtjev državnih tijela, pruža informatičko-tehnološku podršku u poslovima nadzora i kontrole pravnih subjekata
- Fina obavlja sljedeće komercijalne djelatnosti:
 - usluge u ime i za račun komercijalnog bankarstva
 - vodi sustave za međubankovne obračune (NKS)
 - vodi nacionalni sustav za izdavanje javnih ključeva - Registar digitalnih certifikata (RDC)
 - operativno vođenje drugih javnih i komercijalnih registara
 - pomoćne djelatnosti u financijskom posredovanju
 - obrazovanje odraslih i ostalo obrazovanje
 - mjenjačko poslovanje
 - računalne i srodne djelatnosti
 - mikrografsko-dokumentacijski poslovi
 - pružanje podataka u traženom formatu izravnim pretraživanjem ili pristupom (računalnim upravljanjem) svakome ili određenim korisnicima
 - pruža usluge pohrane gotovog novca u dnevno-noćnim trezorima te usluge pohrane i deponiranja vrijednosti u sigurnosne sefove
 - pruža usluge poduzetnicima i drugim pravnim i fizičkim osobama u ostvarivanju njihovih zakonom propisanih prava i obveza, usluge pribavljanja podataka, isprava, odobrenja i drugih akata elektroničkim putem od nadležnih državnih tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnih osoba s javnim ovlastima, a po potrebi i usluge dostavljanja tih podataka, isprava i akata tijelima nadležnim za odlučivanje o zahtjevima i drugim podnescima naručitelja usluga
 - obavlja administrativno-tehničke poslove u vezi osiguranja elektroničkog povezivanja tijela državne uprave, drugih državnih tijela, tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnih osoba s javnim ovlastima
 - savjetovanje u vezi s poslovanjem i upravljanjem
 - računovodstveni i knjigovodstveni poslovi.

Bilješka 1. OPĆI PODACI (nastavak)

Članovi Nadzornog odbora Fine u 2021. godini su:

- Ivana Radeljak Novaković, predsjednica Nadzornog odbora
- Milan Kovač, zamjenik predsjednice Nadzornog odbora
- Davor Mikulić, član Nadzornog
- Grozdana Perić, članica Nadzornog odbora
- Zvonko Šakić, član Nadzornog odbora.

Članovi Uprave Fine u 2021. godini su:

- Dražen Čović, predsjednik Uprave
- Vinka Ilak, članica Uprave
- Branko Malenica, član Uprave.

Organizacijska je struktura Financijske agencije ustrojena kao mješovita organizacijska struktura s elementima proizvodne (poslovni sektori), funkcionalne (sektori podrške) i teritorijalne organizacijske strukture (Sektor poslovne mreže).

Fina na dan 31.12.2021. ima 2.809 radnika (2020: 2.853 radnika).

Ovi financijski izvještaji predstavljaju nekonsolidirane financijske izvještaje Društva. Društvo priprema i konsolidirane financijske izvještaje Grupe, koji obuhvaćaju Društvo Fina i njegova ovisna društva koja će biti objavljena zasebno.

Ovisna društva Financijske agencije su FINA gotovinski servisi d.o.o. i Središnje klirinško depozitarno društvo d.d.

Poslovi s gotovim novcem (distribucija i obrada gotovine) od svibnja 2010. godine obavljaju se u povezanom poduzeću FINA gotovinski servisi d.o.o. Ukupan udjel Fine u društvu FINA gotovinski servisi iznosi 62.389.519 kn (2020: 55.272.609 kn) (*Bilješka 32*).

FINA gotovinski servisi d.o.o. obavljaju sljedeće osnovne djelatnosti:

- obrada i pohrana gotovog novca, domaće i strane valute, vrijednosnih papira koji glase na domaću i stranu valutu i ostalih vrijednosnica
- distribucija unutarnjeg i međunarodnog prijevoza gotovog novca domaće i strane valute, vrijednosnih papira koji glase na domaću i stranu valutu i ostalih vrijednosnica, dragocjenosti i plemenitih metala te zaštita pri prijevozu i opsluživanje bankomata
- ostale djelatnosti (usluge tehničke zaštite, usluge fizičke zaštite, usluge čišćenja, itd.).

Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. (SKDD) je osnovano 18. travnja 1997. na temelju članka 84. Zakona o izdavanju i prometu vrijednosnim papirima (NN 107/95) i članka 177. Zakona o trgovačkim društvima kao dioničko društvo s nazivom tvrtke Središnja depozitarna agencija d.d.. Promjena naziva tvrtke u Središnje klirinško depozitarno društvo provedena je 13. ožujka 2009. godine. Ukupna vrijednost dionica Središnjeg klirinškog depozitarnog društva d.d. u poslovnim knjigama Financijske agencije iznosi 48.135.800 kn (2020: 48.135.800 kn) (*Bilješka 32*).

Bilješka 2. OSNOVA ZA PRIPREMU IZVJEŠTAJA

Financijska agencija („Društvo“) je osnovana temeljem Zakona o Financijskoj agenciji (NN 117/01, NN 60/04 i NN 42/05). Sukladno članku 29. Statuta Financijske agencije (Klasa: 010-00/09-03/2, Ur.broj: 01-09-3 od 25. studenoga 2009. godine - pročišćeni tekst), Društvo poslovne knjige vodi po načelima profitnog knjigovodstva.

Društvo je obvezno primjenjivati odredbe Zakona o računovodstvu (NN 78/15, NN 134/15, NN 120/16, NN 116/18, NN 42/20 i 47/20). Okvir financijskog izvještavanja Društva su Međunarodni standardi financijskog izvještavanja, usvojeni od strane Europske unije (Službeni list Europske unije 1126/2008 s izmjenama i dopunama).

2.1. Izjava o usklađenosti

Financijski izvještaji Društva sastavljeni su sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni od strane Europske unije (Službeni list Europske unije 1126/2008 s izmjenama i dopunama).

2.2. Osnove mjerenja

Financijski izvještaji sastavljaju se na osnovi povijesnog ili amortiziranog troška osim financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

2.3. Funkcionalna i prezentacijska valuta

Financijski izvještaji pripremljeni su u kunama, što je prezentacijska valuta i valuta primarnog gospodarskog okruženja u kojoj Društvo posluje ("funkcionalna valuta").

2.4. Korištenje procjena i prosudbi

Priprema financijskih izvještaja u skladu s računovodstvenim politikama zahtijeva od rukovodstva donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika i iskazane iznose imovine, obveza, prihoda i rashoda. Procjene i uz njih vezane pretpostavke zasnivaju se na povijesnom iskustvu i raznim drugim čimbenicima za koje se smatra da su razumni u danim uvjetima i uz raspoložive informacije na datum izrade financijskih izvještaja, a rezultat kojih čini osnovu za prosuđivanje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza koja nije lako utvrdiva iz drugih izvora. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od ovih procjena.

Procjene i uz njih vezane pretpostavke kontinuirano se preispituju tijekom izvještajnog razdoblja. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je procjena izmijenjena i budućim razdobljima, ako izmjena utječe i na njih.

Prosudbe rukovodstva koje se odnose na primjenu računovodstvenih politika koje imaju značajan utjecaj na financijske izvještaje i procjene sa znatnim rizikom mogućeg značajnog usklađenja u budućim razdobljima opisane su u *Bilješci 6*.

Bilješka 3. USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MSFI

Standardi i tumačenja na snazi u tekućem izvještajnom razdoblju

Sljedeći novi standardi i izmijenjeni i dopunjeni postojeći standardi izdani od strane Odbora za Međunarodne računovodstvene standarde i tumačenja koje izdaje Odbor za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja i koji su usvojeni u EU na snazi su u tekućem razdoblju:

- izmjene i dopune MSFI 16 Najmovi i koncesije za kojima je nastala potreba zbog COVID-19 pandemije, izdana 31. ožujka 2021. godine (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. travnja 2021. godine)
- izmjene i dopune MSFI 9, MRS 39, MSFI 7, MSFI 4 i MSFI 16 Reforma mjerila kamatnih stopa – Faza 2, izdani 27. kolovoza 2020. godine (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021. godine)
- izmjene i dopune MSFI 4 Ugovori o osiguranju – odgoda za MSFI 9, koji je izdan 25. lipnja 2020. godine (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021. godine).

Usvajanje navedenih standarda i tumačenja nije imalo značajan utjecaj na financijske izvještaje Društva.

Standardi i tumačenja koje je izdao Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde, koji su odobreni u EU, ali nisu još na snazi

- izmjene i dopune MSFI 3 Poslovna spajanja, MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema, MRS 37 Rezerviranja, nepredvidive obveze i nepredvidiva imovina, svi izdani 14. svibnja 2020. godine (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022. godine)
- izmjene i dopune Godišnja poboljšanja 2018-2020, svi izdani 14. svibnja 2020. godine (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022. godine)
- MSFI 17 Ugovori o osiguranju, izdani 18. svibnja 2017.; uključuje promjene MSFI 17 izdanog 25. lipnja 2020. godine, (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).

Standardi i tumačenja koje je izdao Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde, a koji još nisu usvojeni u EU

Na dan izdavanja ovih financijskih izvještaja, sljedeći standardi, prerade i tumačenja koje je donio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde nisu usvojeni u Europskoj uniji, odobrenje se očekuje u 2022. godini:

- izmjene i dopune MRS 1 Presentiranje financijskih izvještaja, Klasifikacija obveza kao kratkoročnih ili dugoročnih, izdan 23. siječnja 2020. godine i dopunjen 15. srpnja 2020. (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine)
- izmjene i dopune MRS 1 Presentiranje financijskih izvještaja i MSFI Izjava o praksi 2: Objava računovodstvenih politika, izdani 12. veljače 2021. godine (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine)
- izmjene i dopune MRS 8 Računovodstvene politike, promjene u računovodstvenim procjenama i pogreškama: Definicija računovodstvenih procjena, izdani 12. veljače 2021. godine (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine)
- izmjene i dopune MRS 12 Porez na dobi: Odgođen porez u svezi imovine i obveza nastao iz pojedinačne transakcije, izdan 7. svibnja 2021. godine (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).

Društvo ne očekuju da će usvajanje spomenutih standarda i tumačenja imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Društva.

Bilješka 4. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Slijedi prikaz značajnih računovodstvenih politika usvojenih za pripremu ovih financijskih izvještaja. Ove računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane za sva razdoblja uključena u ove izvještaje, osim tamo gdje je drugačije navedeno.

4.1. Priznavanje prihoda

Društvo pri određivanju cijene transakcije uzima u obzir uvjete iz ugovora i svoju uobičajenu poslovnu praksu. Cijena transakcije iznosi naknadu na koju Društvo očekuje da ima pravo u zamjenu za prijenos obećane robe ili usluga kupcu. Društvo priznaje prihod kada (ili u mjeri u kojoj) ispuni obvezu na činidbu prijenosom obećane robe ili usluge (odnosno, imovine) kupcu. Imovina se smatra prenesenom kada kupac stekne (ili u mjeri u kojoj stekne) kontrolu nad tom imovinom.

Društvo koristi praktično rješenje odnosno ako ima pravo na naknadu od kupca u iznosu koji izravno odgovara vrijednosti koju kupac ostvaruje iz činidbe izvršene do određenog datuma, priznaje prihode u iznosu za koji ima pravo izdati račun.

(a) Prihodi od usluga

Prihodi od usluga obuhvaćaju:

- usluge platnog prometa u ime i za račun poslovnih banaka, usluge obrade gotovine, mjenjačke poslove, usluge obrade međubankarskih transakcija, mikrografska-optičku obradu i pohranu dokumentacije, elektroničke poslovne servise
- vođenje javnih i komercijalnih registara (Registar godišnjih financijskih izvještaja, Registar koncesija, Registar založnih prava nekretnina, Jedinствeni registar računa, Registar digitalnih certifikata)
- poslove prisilne naplate osnova za plaćanje, usluge za potrebe REGOS-a, usluge informatičko-tehničke podrške radu sustava državne riznice i sustavu prikupljanja javnih prihoda, poslove vođenja registra zaposlenika i centralnog obračuna plaća za tijela državne uprave, poslove pokretanja i vođenja postupka predstečajne nagodbe, posredovanje u postupku stečaja potrošača
- informatičko-komunikacijske usluge, usluge osiguranja elektroničkog povezivanja tijela državne uprave, drugih državnih tijela, tijela jedinice lokalne i područne samouprave i pravnih osoba s javnim ovlastima
- ostale komercijalne usluge (najam poslovnog prostora, usluge računovodstvenih servisa).

(b) Prihodi od prodaje trgovačke robe

Društvo na svojim šalterima obavlja prodaju plativih i drugih obrazaca, državnih biljega i mjenica te vrijednosnih kupona za sezonski rad u poljoprivredi. Prihod od prodaje iskazuje se odmah po prodaji temeljem izdanih računa po maloprodajnoj cijeni.

(c) Prihodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u računu dobiti i gubitka kako nastaju za sve kamatonosne financijske instrumente primjenom metode efektivne kamatne stope. Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška financijske imovine ili financijske obveze te alokacije prihoda ili rashoda od kamata tijekom odgovarajućeg razdoblja. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se diskontiraju očekivani budući novčani izdaci ili primici tijekom očekivanog vijeka trajanja financijskog instrumenta ili, kada je to prikladno, kraćeg razdoblja, do neto knjigovodstvene vrijednosti financijske imovine ili financijske obveze. Pri izračunu efektivne kamatne stope Društvo ne uzima u obzir buduće kreditne gubitke. Prihodi od kamata odnose se na prihode po osnovi sredstava oročenih kod banaka, kamata po stambenim kreditima, obveznicama i trezorskim zapisima te kamate obračunate na plaćena potraživanja nakon ugovorenog roka.

Bilješka 4. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

4.1. Priznavanje prihoda (nastavak)

(d) Prihod od potpora

Primljene potpore iz programa koje oblikuje i financira Europska unija u računovodstvenom smislu se smatraju državnim potporama sukladno MRS-u 20 – Računovodstvo državnih potpora i objavljivanje državne pomoći. Državne potpore priznaju se u poslovnim knjigama ako postoji razumna izvjesnost da će biti ispunjeno sljedeće (kumulativno):

- poslovni subjekt ispuniti će uvjete povezane s potporom i
- subjekt će primiti potporu.

Državne potpore se sustavno i racionalno priznaju kao dobit u razdobljima u kojima ih je potrebno usprediti s povezanim troškovima (dobitni pristup).

4.2. Nematerijalna imovina

(a) Priznavanje i mjerenje

Nematerijalna imovina vrednuje se po povijesnom trošku ulaganja umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja ukoliko postoje. Trošak ulaganja uključuje troškove koji se izravno mogu pripisati nabavi imovine.

Tamo gdje dijelovi nematerijalne imovine imaju različiti korisni vijek trajanja, evidentiraju se kao posebne stavke nematerijalne imovine.

Dobici i gubici od otuđenja utvrđuju se uspoređujući ostvarenu prodajnu cijenu i neto knjigovodstvenu vrijednost imovine te se uključuju u dobit ili gubitak.

(b) Naknadni troškovi

Troškovi zamjene dijela nematerijalne imovine priznaju se u knjigovodstveni iznos imovine samo ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi povezane s imovinom pritijecati u Društvo i ako se trošak nabave može pouzdano izmjeriti. Troškovi tekućeg održavanja priznaju se u dobiti ili gubitku kako nastaju.

(c) Amortizacija

Amortizacija se obračunava linearnom metodom tijekom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe, kao što je prikazano u nastavku. Imovina u pripremi se ne amortizira.

Procijenjeni vijek trajanja imovine je kako slijedi:

	2021.	2020.
Patenti, licence i ostala prava	4 godine	4 godine
Ostala nematerijalna imovina	4 godine	4 godine

Metoda amortizacije te procijenjeni korisni vijek upotrebe preispituju se na svaki datum izvještavanja i po potrebi usklađuju.

Bilješka 4. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**4.2. Nematerijalna imovina (nastavak)***(d) Interno dobivena nematerijalna imovina*

Interno dobivena nematerijalna imovina priznaje se kao imovina samo ako je dokazana:

- tehnička provedivost nematerijalne imovine koja se dovršava tako da bude raspoloživa za uporabu ili prodaju
- namjera dovršenja nematerijalne imovine i njene uporabe ili prodaje
- mogućnost uporabe ili prodaje nematerijalne imovine
- način na koji će nematerijalna imovina davati izgledne ekonomske koristi. Poduzetnik između ostalog treba dokazati i postojanje tržišta za proizvodnju nematerijalne imovine ili za samu nematerijalnu imovinu, ili pak korisnost nematerijalne imovine u slučaju da se ona koristi interno
- raspoloživost odgovarajućih tehničkih, financijskih i drugih izvora za završetak razvoja i korištenje ili prodaju nematerijalne imovine
- mogućnost pouzdanog utvrđivanja troška koji se može pripisati razvoju nematerijalne imovine.

Troškovi istraživanja ne mogu se priznati kao imovina, nego predstavljaju trošak razdoblja.

4.3. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su u bilanci po povijesnom trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti, ako je potrebno. Povijesni trošak uključuje trošak koji je izravno povezan sa stjecanjem imovine.

Naknadni izdaci uključuju se u knjigovodstvenu vrijednost imovine ili se, po potrebi, priznaju kao zasebna imovina samo ako će Društvo imati buduće ekonomske koristi od spomenute imovine te ako se trošak imovine može pouzdano mjeriti. Knjigovodstvena vrijednost zamijenjenog dijela prestaje se priznavati. Svi ostali troškovi investicijskog i tekućeg održavanja terete račun dobiti i gubitka u financijskom razdoblju u kojem su nastali.

Sva imovina, osim zemljišta i imovine u pripremi, amortizira se linearnom metodom po propisanim stopama, utvrđenim tako da se trošak nabave imovine otpiše tijekom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe. Očekivani korisni vijek upotrebe prikazan je u nastavku:

Građevinski objekti	10 do 40 godina
Postrojenja i oprema	2 do 10 godina
Alati, pogonski inventar i transportna oprema	2 do 10 godina
Namještaj	2 do 10 godina
Ostala materijalna imovina	2 do 10 godina

Korisni vijek upotrebe i preostala vrijednost provjeravaju se i korigiraju, ukoliko je potrebno, na svaki datum bilance. Kada se promijeni namjena nekretnina od korištenja za vlastite potrebe na iznajmljivanje nekretnine se reklasificiraju u ulaganja u nekretnine.

Knjigovodstvena vrijednost imovine odmah se smanjuje do nadoknadivog iznosa ukoliko je viša od procijenjenog nadoknadivog iznosa imovine. Dobici i gubici nastali prodajom određuju se usporedbom prihoda i knjigovodstvene vrijednosti sredstva i uključuju se u ostale dobitke/(gubitke) u računu dobiti i gubitka.

Bilješka 4. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

4.4. Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine su ulaganja u zemljišta, zgrade, dijelove zgrade koje se drže radi ostvarivanja prihoda od najma ili radi porasta tržišne vrijednosti imovine ili oboje, a ne radi korištenja u proizvodnji ili ponudi roba i usluga ili u administrativne svrhe ili prodaje u sklopu redovnog poslovanja.

Ulaganja u nekretnine iskazuju se po trošku nabave, umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti.

Sva ulaganja u nekretnine, osim imovine u pripremi, amortiziraju se linearnom metodom po propisanim stopama utvrđenim tako da se trošak nabave otpisuje u toku procijenjenog korisnog vijeka upotrebe imovine kako slijedi:

Zgrade	10 do 40 godina
--------	-----------------

Korisni vijek upotrebe i preostala vrijednost provjeravaju se i korigiraju, ukoliko je potrebno, na svaki datum izvještaja o financijskom položaju.

4.5. Imovina namijenjena prodaji

Društvo klasificira dugotrajnu imovinu kao namijenjenu za prodaju ako će njena knjigovodstvena vrijednost biti uglavnom nadoknađena putem prodaje radije nego stalnim korištenjem.

Uvjeti koji moraju biti ispunjeni da bi se moglo govoriti o klasifikaciji dugotrajne imovine u dugotrajnu imovinu namijenjenu prodaji su:

- imovina mora biti raspoloživa za trenutnu prodaju u postojećem stanju, po uvjetima koji su česti i uobičajeni za prodaju takve imovine i njezina prodaja mora biti vrlo vjerojatna (obavljanje prodaje se očekuje unutar jedne godine)
- da bi prodaja bila visoko vjerojatna, prikladna razina upravljanja mora biti obvezana planom za prodaju imovine i mora biti pokrenut aktivni program za pronalaženje kupca i ispunjenje plana
- imovina mora biti aktivno nuđena za prodaju po cijeni koja je opravdana u odnosu na njenu tekuću fer vrijednost.
- treba postojati očekivanje da će prodaja udovoljiti kriterijima priznavanja kao okončana prodaja u roku od godinu dana od datuma klasifikacije, dok radnje potrebne za ispunjenje plana trebaju ukazivati na to da nema izgleda da će doći do značajnih promjena plana ili odustajanja od plana.

Društvo mjeri dugotrajnu imovinu klasificiranu kao namijenjenu za prodaju po knjigovodstvenoj vrijednosti ili fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje, ovisno o tome koja je niža. Troškovi prodaje su ovisni troškovi koji su neposredno povezani s otuđenjem imovine, isključujući financijske troškove i troškove poreza na dobit.

Sukladno zahtjevima MSFI-a 5, ako je Društvo klasificiralo imovinu kao namijenjenu za prodaju, ali kriteriji priznavanja nisu udovoljeni, Društvo će prestati klasificirati imovinu kao onu koja je namijenjena za prodaju. Društvo će mjeriti dugotrajnu imovinu koja prestaje biti klasificirana kao namijenjena za prodaju po nižoj od:

- a) njene knjigovodstvene vrijednosti prije nego je imovina (ili grupa za otuđenje) bila klasificirana kao namijenjena za prodaju, prilagođena za smanjenje vrijednosti, amortizaciju ili revalorizaciju koja bi bila priznata da imovina (ili grupa za otuđenje) nije bila klasificirana kao namijenjena za prodaju, i
- b) njene nadoknadive vrijednosti u trenutku naknadne odluke da se ne prodaje.

Amortizacija se ne obračunava. Prihodi ili rashodi s osnove dugotrajne imovine namijenjene prodaji ili grupe za otuđenje, priznaju se u trenutku njenog otuđenja na neto osnovi.

Bilješka 4. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

4.6. Financijska imovina

(a) Klasifikacija

Financijska imovina obuhvaća ulaganja na koja se primjenjuje MSFI 9: Financijski instrumenti. Financijska imovina obuhvaća dionice i udjele kod nepovezanih poduzetnika, depozite, obveznice, trezorske zapise, udjele u UCITS fondovima, potraživanja itd. Financijska imovina se klasificira kao imovina koja se naknadno mjeri po:

- amortiziranom trošku
- fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili
- fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Klasifikacija financijske imovine određuje se na temelju sljedećeg:

- poslovnog modela upravljanja financijskom imovinom i
- obilježja financijske imovine s ugovornim novčanim tokovima.

Financijska se imovina mjeri po amortiziranom trošku ako su ispunjena oba uvjeta navedena u nastavku:

- financijska se imovina drži u okviru poslovnog modela čija je svrha držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i
- na temelju ugovornih uvjeta financijske imovine na određene datume nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Financijska se imovina mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ako su ispunjena oba uvjeta navedena u nastavku:

- financijska se imovina drži u okviru poslovnog modela čiji se cilj ostvaruje i prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom financijske imovine te
- na temelju ugovornih uvjeta financijske imovine na određene datume nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Financijska se imovina mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, osim ako se mjeri po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Financijska imovina se reklasificira samo u slučaju promjene poslovnog modela upravljanja financijskom imovinom. Financijska imovina ne reklasificira se nakon početnog priznavanja, osim ako Društvo ne promijeni svoj poslovni model upravljanja financijskom imovinom, u kojem slučaju se sva financijska imovina reklasificira prvog dana prvog izvještajnog razdoblja nakon promjene poslovnog modela.

Procjena poslovnog modela

Društvo procjenjuje cilj poslovnog modela u kojem se imovina drži na razini portfelja jer to najbolje odražava način na koji se upravlja poslovanjem i pružaju informacije Upravi. Razmatrane informacije uključuju:

- navedene politike i ciljeve za portfelj i djelovanje tih politika u praksi;
- kako se ocjenjuje uspješnost portfelja i izvještava Upravu Društva;
- rizike koji utječu na uspješnost poslovnog modela (i financijsku imovinu u okviru tog poslovnog modela) i njegovu strategiju upravljanja tim rizicima; i
- učestalost, obujam i vrijeme prodaje u prethodnim razdobljima, razloge za takvu prodaju i njihova očekivanja o budućim aktivnostima prodaje.

Financijska imovina koja se drži za trgovanje ili kojom se upravlja i čija se uspješnost procjenjuje na temelju fer vrijednosti, mjeri se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FVTPL) jer se ne drži za prikupljanje ugovornih novčanih tokova niti za prikupljanje ugovornih novčanih tokova i za prodaju financijske imovine.

Bilješka 4. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

4.6. Financijska imovina (nastavak)

(a) Klasifikacija (nastavak)

Procjena jesu li ugovorni novčani tokovi jedino plaćanja po osnovi glavnice i kamata

Za potrebe ove procjene, „glavnica“ se definira kao fer vrijednost financijske imovine kod početnog priznavanja. "Kamata" se definira kao naknada za vremensku vrijednost novca i za kreditni rizik vezan uz nepodmireni iznos glavnice u određenom vremenskom razdoblju i za ostale osnovne rizike i troškove kreditiranja (npr. rizik likvidnosti i administrativni troškovi), kao i profitna marža.

Prilikom procjene jesu li ugovorni novčani tokovi plaćanja po osnovi glavnice i kamata na nepodmirenu glavnice (SPPI), Društvo razmatra ugovorne uvjete instrumenta. To uključuje procjenu sadrži li financijska imovina ugovornu odredbu koja bi mogla promijeniti vrijeme ili iznos ugovornih novčanih tokova tako da se ne bi ispunio taj uvjet. Prilikom procjene, Društvo razmatra:

- nepredviđene događaje koji bi mogli promijeniti iznos i vrijeme novčanih tokova;
- uvjete prijevremenog plaćanja i produženja; i
- značajke koje mijenjaju razmatranje vremenske vrijednosti novca (npr. periodično mijenjanje kamatnih stopa).

Dobici i gubici

Od 1. siječnja 2018. godine bilo koji kumulativni dobitak/gubitak priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (OSD) u odnosu na vlasničke investicijske vrijednosne papire koji su označeni po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOSD), ne priznaje se u računu dobiti i gubitka prilikom prestanka priznavanja.

(b) Priznavanje i prestanak priznavanja

Financijska imovina priznaje se od datuma kada se počnu primjenjivati ugovoreni uvjeti instrumenta u kojem je Društvo jedna od ugovornih strana. Redovna kupnja financijske imovine se priznaje obračunavanjem na datum podmirenja.

Imovina koja je stečena u stranoj valuti preračunava se u kunsku protuvrijednost primjenom srednjeg tečaja HNB važećeg na dan vrednovanja ili po tečaju koji proizlazi iz ugovornog odnosa vezanog za tu transakciju.

Financijska imovina (osim potraživanja od kupaca) se pri početnom priznavanju mjeri po njezinoj fer vrijednosti, koja se u slučaju financijske imovine koja nije određena po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, uvećava ili umanjuje za transakcijske troškove koji se mogu izravno pripisati stjecanju ili izdavanju financijske imovine. Potraživanja od kupaca se pri početnom priznavanju mjere po njihovoj transakcijskoj cijeni sukladno MSFI 15 - Prihodi na temelju ugovora s kupcima.

Društvo prestaje priznavati financijsku imovinu kada i isključivo kada isteknu ugovorna prava na novčane tokove od financijske imovine.

(c) Početno i naknadno mjerenje

Financijska imovina početno se priznaje po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove direktno povezane s nabavom, za svu financijsku imovinu koja se ne iskazuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka početno se priznaje po fer vrijednosti, a transakcijski troškovi odmah terete račun dobiti i gubitka.

Bilješka 4. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

4.6. Financijska imovina (nastavak)

(c) Početno i naknadno mjerenje (nastavak)

Nakon početnog mjerenja, financijska imovina se mjeri po amortiziranom trošku, po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Amortizirani trošak je iznos po kojemu se financijska imovina mjeri pri početnom priznavanju, umanjen za otplatu glavnice, uvećan ili umanjen za kumulativnu amortizaciju, primjenom metode efektivne kamatne stope, svih razlika između početnog iznosa i iznosa pri dospijeću te usklađen za sve rezervacije za umanjene vrijednosti.

Društvo izravno umanjuje bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine ako nema razumnih očekivanja u pogledu povrata financijske imovine, u cijelosti ili djelomično. Otpis je događaj koji dovodi do prestanka priznavanja.

(d) Dobici i gubici

Dobit ili gubitak po financijskoj imovini mjerenoj po fer vrijednosti se priznaju u računu dobiti i gubitka, osim ako je riječ o ulaganju u instrumente klasificirane po vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Dobit ili gubitak po financijskoj imovini koja se mjeri po amortiziranom trošku se priznaju u računu dobiti i gubitka te uključuju prihode od kamata, gubitke od umanjenja vrijednosti, dobit ili gubitak od tečajnih razlika.

Dobici ili gubici od financijskih instrumenata koji se vrednuju po amortiziranom trošku mogu također nastati prilikom prestanka priznavanja ili umanjenja vrijednosti financijskog instrumenta.

Dobit ili gubitak po financijskoj imovini mjerenoj po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit se priznaje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (uz iznimku gubitaka od umanjenja vrijednosti i dobiti i gubitaka od tečajnih razlika), sve do prestanka priznavanja financijske imovine ili njezine reklasifikacije.

Ako se financijska imovina prestane priznavati, kumulativni dobiti ili gubici prethodno priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti reklasificiraju se iz OSD u račun dobiti i gubitka kao reklasifikacijsko usklađenje osim ako se radi o vlasničkim instrumentima čiji se dobiti i gubici nikada ne reklasificiraju u dobit ili gubitak.

(e) Fer vrijednost

Društvo koristi sljedeću hijerarhiju mjerenja fer vrijednosti koja odražava značajnost inputa korištenih prilikom mjerenja fer vrijednosti:

- Razina 1: Fer vrijednost financijskih instrumenata temelji se na njihovim kotiranim tržišnim cijenama dostupnim na aktivnom tržištu.
- Razina 2: Fer vrijednost financijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene na temelju mjerljivih inputa, bilo direktnih (na primjer cijene) ili indirektnih (na primjer izvedenih iz cijena).
- Razina 3: Fer vrijednost financijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene koje se ne temelje na mjerljivim inputima.

Aktivno tržište je tržište na kojem se odvijaju transakcije predmetnom imovinom dovoljno učestalo i u dovoljnom volumenu da omogućuju kontinuitet u informiranju o cijenama.

Bilješka 4. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

4.6. Financijska imovina (nastavak)

(f) Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Rezervacija za umanjene vrijednosti za očekivane kreditne gubitke se priznaje za financijsku imovinu koja se mjeri po amortiziranom trošku i fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Rezervacije za umanjene vrijednosti za financijsku imovinu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit priznaju se u rezervi fer vrijednosti, ali ne i u financijskom položaju jer je knjigovodstvena vrijednost instrumenata ujedno i njihova fer vrijednost.

Na svaki datum izvještavanja Društvo je za financijski instrument dužno izmjeriti rezervacije za umanjene vrijednosti u iznosu jednakom očekivanim kreditnim gubicima:

- tijekom vijeka trajanja instrumenta ako se nakon početnog priznavanja kreditni rizik tog financijskog instrumenta znatno povećao
- u dvanaestomjesečnom razdoblju ako se nakon početnog priznavanja kreditni rizik financijskog instrumenta nije znatno povećao.

Društvo priznaje dobit ili gubitak od umanjenja vrijednosti u računu dobiti i gubitka u iznosu očekivanih kreditnih gubitaka (ili poništenja), što je potrebno kako bi se rezervacije za umanjene vrijednosti na datum izvještavanja uskladile s iznosom koji je potrebno priznati.

4.7. Ulaganja u ovisna i pridružena društva

Ovisna društva predstavljaju društva u kojima Društvo ima kontrolu, izravno ili neizravno, nad poslovanjem. Društvo kontrolira subjekt kada je izloženo ili ima pravo na promjenjive povrate iz svoje povezanosti sa subjektom i kada ima mogućnost utjecati na te povrate kroz svoju moć nad subjektom. Ulaganja u ovisna i pridružena društva iskazuju se po trošku, umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja vrijednosti u financijskim izvještajima Društva.

4.8. Najmovi

Prilikom sklapanja ugovora, Društvo procjenjuje da li ugovor je, ili sadrži, najam. Ugovor je, ili sadrži, najam ako se ugovorom prenosi pravo upravljanja nad korištenjem odnosno imovine u određenom razdoblju u zamjenu za naknadu. Kako bi procijenila da li ugovor sadrži prijenos prava upravljanja nad predmetnom imovinom, Društvo koristi definicije za najmove iz MSFI-a 16.

Prilikom sklapanja ili izmjena ugovora koji sadrže komponente najma, Društvo raspoređuje naknade iz ugovora na svaku komponentu najma na temelju njene relativne samostalne cijene. Međutim, za najmove nekretnina Društvo je izabralo da ne raspoređuje komponente na one koje nisu najam i evidentirati najmove i povezane stavke koje nisu najmovi kao jedinstvenu komponentu najma.

Društvo priznaje imovinu s pravom korištenja i obvezu za najmove na datum početka najma. Imovina s pravom korištenja se početno mjeri po trošku, koji se sastoji od početnog iznosa obveze po najmu prilagođenog za sva plaćanja najma izvršena na datum početka najma ili prije, uvećano za sve izravne početne troškove koji su nastali i procijenjene troškove rastavljanja i uklanjanja odnosno imovine ili obnove mjesta na kojem se imovina nalazi ili vraćanja odnosno imovine u stanje koje se zahtijeva na temelju uvjeta najma, umanjeno za sva primljena odobrenja za najam.

Bilješka 4. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

4.8. Najmovi (najmovi)

Imovina s pravom korištenja se naknadno amortizira koristeći linearnu metodu od datuma početka najma do isteka perioda najma, osim ako se do kraja razdoblja najma vlasništvo nad odnosnom imovinom prenese na najmoprimca ili ako trošak imovine s pravom korištenja odražava da će najmoprimac iskoristi mogućnost kupnje. U tom slučaju imovina s pravom korištenja će se amortizirati od datuma početka najma do kraja njezina korisnog vijeka korištenja, koji se utvrđuje na istoj osnovi kao i za slične nekretnine ili opremu. Dodatno, imovina s pravom korištenja se redovito smanjuje za gubitke od umanjenja vrijednosti, ukoliko postoje, te se usklađuje zbog određenih naknadnih mjerenja obveza za najmove.

Obveza za najmove se početno mjeri po sadašnjoj vrijednosti plaćanja najмова koja nisu plaćena do tog datuma, diskontiranih primjenjujući kamatnu stopu koja proizlazi iz najma ili, ako se ta stopa ne može izravno utvrditi, graničnu kamatnu stopu zaduživanja Društva. Općenito, Društvo koristi svoju graničnu stopu zaduživanja kao diskontnu stopu.

Društvo utvrđuje svoju graničnu stopu zaduživanja koristeći kamatnu stopu od raznih eksternih izvora financiranja i radi određene prilagodbe koje odražavaju uvijete iz najma i vrste unajmljene imovine.

Plaćanja najмова uključena u mjerenje obveze po najmu uključuju slijedeće:

- fiksna plaćanja, uključujući i plaćanja koja su u biti fiksna
- varijabilna plaćanja najma koja ovise o indeksu ili stopi, koja se početno mjere primjenom indeksa ili stopa koje vrijede na datum početka najma
- iznose plaćanja za koja se očekuje da će biti plaćena na temelju jamstava za ostatak vrijednosti i
- očekivanu cijenu opcije izvršenja kupnje za koju je izvjesno da će ju Društvo iskoristiti, plaćanja najмова za opcionalno produljenje trajanja ako je izvjesno da će Društvo iskoristiti mogućnost produljenja, i kazne za prijevremeni raskid najma osim ako je izvjesno da Društvo neće prijevremeno raskinuti najam.

Obveza za najmove se mjeri po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne stope. Ona se ponovno mjeri kada nastanu promjene u budućim plaćanjima najma zbog promjena indeksa ili stopa, ako postoji promjena u procjeni očekivanog iznosa plaćanja na temelju jamstava za ostatak vrijednosti, ako Društvo promijeni svoje procjene hoće li koristiti mogućnost kupovine, produljenja ili raskida ili ako nastanu promjene u plaćanjima najma koja su u biti fiksna.

Kada se obveza za najam ponovno mjeri na navedeni način, odgovarajuće izmjene se rade i na knjigovodstvenoj vrijednosti imovine s pravom korištenja, ili se evidentiraju u računu dobiti i gubitka ukoliko je knjigovodstvena vrijednost imovine s pravom korištenja svedena na nulu.

Društvo prikazuje imovinu s pravom korištenja koja nije zadovoljila definicije ulaganja u nekretnine na poziciji *Nekretnine, postrojenja i oprema* i obveze za najmove na poziciji *Obveze za najmove* u izvještaju o financijskom položaju.

Kratkoročni najmovi i najmovi imovine niske vrijednosti

Društvo je odabralo da ne priznaje imovinu s pravom korištenja i obveze za najmove imovine niske vrijednosti i kratkoročne najmove, uključujući informatičku opremu. Društvo priznaje plaćanja najмова vezano uz takve najmove kao trošak po linearnoj osnovi tijekom razdoblja najma.

Bilješka 4. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**4.9. Zalihe**

Zalihe materijala i rezervnih dijelova iskazuju se po trošku nabave ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno o tome koja je niža. Trošak se određuje po metodi ponderiranih prosječnih cijena. Neto ostvariva vrijednost predstavlja procjenu prodajne cijene u redovnom poslovanju umanjenu za varijabilne troškove prodaje.

Trgovačka roba iskazuje se po prodajnoj cijeni umanjenoj za poreze i marže. Sitni inventar i alati u potpunosti se otpisuju prilikom stavljanja u uporabu. Prema potrebi obavlja se ispravak vrijednosti oštećenih zaliha te zaliha kojima je prošao rok upotrebe.

4.10. Potraživanja

Potraživanja su, na temelju obveznopравnih i drugih osnova, zasnovana prava na naplatu određenih iznosa od kupaca i drugih dužnika. Potraživanja se početno mjere po fer vrijednosti.

Ako se naplata potraživanja odgađa za dulje vremensko razdoblje (dulje od 1 godine), a nisu ugovorene kamate ili su ugovorene po stopi koja je niža od tržišne, potraživanje se priznaje u iznosu koji predstavlja sadašnju vrijednost budućih novčanih tokova diskontiranih primjenom tržišne kamatne stope.

Potraživanja u stranoj valuti preračunavaju se u hrvatsku valutnu jedinicu (kune) primjenom srednjeg tečaja HNB-a važećeg na dan transakcije. Primjenom srednjeg tečaja HNB-a iskazuju se i potraživanja u stranoj valuti i uz primjenu valutne klauzule na dan bilance. Nastale tečajne razlike iskazuju se kao prihod ili rashod razdoblja.

Nakon početnog mjerenja, potraživanja se mjere po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Potraživanja čija se naplata očekuje u razdoblju dužem od godinu dana mjere se po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope umanjeno za sve gubitke od umanjenja vrijednosti.

Na svaki datum bilance procjenjuje se postoji li objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti pojedinog potraživanja. Ako dokaz postoji, iznos gubitka mjeri se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti i procijenjenih budućih novčanih tokova.

Knjigovodstvena vrijednost potraživanja umanjuje se primjenom konta ispravka vrijednosti. Iznos gubitka se priznaje u računu dobiti i gubitka. Objektivan dokaz da je vrijednost potraživanja umanjena uključuje:

- značajne financijske teškoće dužnika
- nepoštivanje ugovora, poput nepodmirenja obveza ili zakašnjenja plaćanja
- nastanak mogućnosti da će dužnik pokrenuti stečajni postupak ili postupak druge financijske reorganizacije.

Izračun rezervacija za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za potraživanja od kupaca izračunavaju se pojednostavljenim pristupom i jednom godišnje sa stanjem na zadnji dan izvještajnog razdoblja.

Potraživanja se prestaju priznavati kad su naplaćena ili otuđena, kad je utvrđena njihova konačna nemogućnost naplate te u slučaju da nastupi zastara. Potraživanja za koja je utvrđena nemogućnost naplate i ona za koja je nastupila zastara otpisuju se na teret rashoda razdoblja i isknižavaju iz evidencija.

Bilješka 4. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

4.11. Novac i novčani ekvivalenti

Novac obuhvaća gotovinu u blagajni i stanja na računima u bankama.

4.12. Depoziti

Depoziti predstavljaju nederivativnu financijsku imovinu s fiksnim ili odredivim plaćanjem koja ne kotira na aktivnom tržištu. Iskazana je u okviru kratkotrajne imovine, osim imovine s dospijećem dužim od 12 mjeseci nakon datuma bilance, koja se klasificira kao dugotrajna imovina.

4.13. Posudbe

Posudbe se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za troškove transakcije. U budućim razdobljima, posudbe se iskazuju po amortiziranom trošku. Sve razlike između primitaka (umanjenih za troškove transakcije) i otkupne vrijednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka tijekom razdoblja trajanja posudbe. Društvo ne kapitalizira troškove posudbi, a klasificiraju se kao dugoročne obveze.

4.14. Obveze prema dobavljačima

Knjigovodstvena vrijednost obveza prema dobavljačima uglavnom odgovara njihovoj fer vrijednosti zbog njihove kratkoročne prirode. Obveze se priznaju kada je vjerojatno da će zbog podmirjenja sadašnje obveze, doći do odljeva resursa Društva i kada se iznos kojim će se ona podmiriti može pouzdano izmjeriti.

Obveze se klasificiraju kao kratkoročne i dugoročne. Kratkoročne obveze su obveze koje ispunjavaju bilo koji od sljedeća četiri kriterija:

- očekuje se da će se podmiriti u redovnom tijeku poslovnog ciklusa
- dospijeva za podmirjenje u roku unutar dvanaest mjeseci poslije datuma bilance
- primarno se drži radi trgovanja
- subjekt nema bezuvjetno pravo odgađati podmirjenje obveze na najmanje dvanaest mjeseci poslije datuma bilance.

Iznos dugoročne obveze koji dospijeva na plaćanje u roku od jedne godine (u sljedećem obračunskom razdoblju), na dan bilance iskazuje se kao kratkoročna obveza.

4.15. Porez na dobit

Iznos poreza na dobit za tekuću godinu obračunava se na temelju Zakona o porezu na dobit, koji je na snazi u Republici Hrvatskoj na dan bilance. Trošak poreza na dobit temelji se na oporezivoj dobiti za godinu te se sastoji od tekućeg i odgođenog poreza. Porez na dobit priznaje se u računu dobiti i gubitka, s izuzetkom poreza na dobit koji se odnosi na stavke priznate izravno u kapitalu i rezervama, pri čemu se porez također priznaje u kapitalu i rezervama.

Tekući porez predstavlja očekivani iznos poreza koji se plaća na oporezivi iznos dobiti za godinu, sukladno poreznim stopama koje su bile na snazi ili su u suštini bile važeće na datum bilance te sve korekcije iznosa porezne obveze za prethodna razdoblja. Iznos odgođenog poreza izračunava se bilančnom metodom. Odgođeni porez odražava neto porezne efekte privremenih razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza za potrebe financijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za potrebe izračuna poreza.

Bilješka 4. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

4.15. Porez na dobit (nastavak)

Mjerenje odgođene porezne imovine i obveza prikazuje porezne posljedice koje bi proizašle iz načina na koji Društvo na datum bilance očekuje realizaciju, odnosno podmirenje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza, a na osnovu poreznih stopa koje su bile na snazi ili su u suštini bile važeće na datum bilance.

Odgođena porezna imovina i obveze se ne diskontiraju te se klasificiraju kao dugotrajna imovina i/ili dugoročne obveze u bilanci. Odgođena porezna imovina priznaje se do iznosa za koji je vjerojatno da će se ostvariti oporeziva dobit dostatna za njezino korištenje. Na svaki datum bilance, Društvo ponovno procjenjuje nepriznatu potencijalnu odgođenu poreznu imovinu i knjigovodstvenu vrijednost priznate odgođene porezne imovine.

4.16. Primanja zaposlenih

U toku redovnog poslovanja, Društvo prilikom isplata plaća u ime svojih zaposlenika, koji su članovi obveznih mirovinskih fondova, obavlja redovita plaćanja doprinosa sukladno pravnoj regulativi. Obvezni mirovinski doprinosi fondovima iskazuju se kao dio troška plaća kada se obračunaju. Obveze po osnovi ostalih dugoročnih primanja zaposlenika, kao što su jubilarne nagrade i zakonske otpremnine, iskazuju se u neto iznosu sadašnje vrijednosti obveze za definirana primanja na datum bilance. Za izračun sadašnje vrijednosti obveze koristi se metoda projicirane kreditne jedinice. Kao diskontna stopa koristi se tržišni prinos na državne obveznice na datum bilance, u valuti i s uvjetima koji odgovaraju valuti i uvjetima obveze temeljem tih primanja.

4.17. Rezerviranja

Rezerviranja se priznaju ako Društvo ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obvezu kao posljedicu prošlih događaja, ako je vjerojatno da će biti potreban odljev resursa radi podmirivanja obveze te ako se iznos obveze može pouzdano procijeniti. Kada postoji veći broj sličnih obveza, vjerojatnost da će za njihovo podmirenje biti potreban odljev resursa određuje se njihovim razmatranjem kao cjeline. Rezerviranja se priznaje i kada je mala vjerojatnost odljeva resursa za bilo koju stavku obveza koja se nalazi u istoj kategoriji. Rezerviranja se priznaju po iznosu troškova za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obveze.

4.18. Porez na dodanu vrijednost

Društvo koristi dobra i usluge u okviru svoje djelatnosti za isporuke dobara i obavljanje usluga po kojima je dopušten odbitak pretporeza i za isporuke dobara i usluga po kojima je isključen odbitak pretporeza. Iznos pretporeza koji se odnosi na isporuke dobara i usluga za koje je dopušten odbitak pretporeza izračunava se za sve isporuke sukladno Pravilniku o porezu na dodanu vrijednost. U slučaju umanjenja potraživanja za ispravak vrijednosti, gubitak od umanjenja iskazuje se u bruto iznosu potraživanja, uključujući PDV.

Bilješka 5. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZIKOM

5.1. Čimbenici financijskog rizika

Okvir upravljanja rizicima u Društvu je uspostavljen primjenom smjernica i najbolje poslovne prakse te je u skladu sa svojim specifičnostima u poslovanju, usvojilo temeljne dokumentirane informacije za upravljanje rizicima - Politiku upravljanja rizicima i Strategiju upravljanja rizicima. Navedenim dokumentiranim informacijama, a kroz upravljanje rizicima prepoznaju se i procjenjuju vanjski i unutarnji rizici i to kroz kategorije: opći poslovni, operativni i financijski rizici.

Kontinuirano se poboljšava praksa upravljanja rizicima u skladu s najboljom praksom iz područja kako bi u konačnici upravljanje rizicima postalo kompetitivnom prednošću, a svaki radnik bio upoznat s njegovom važnošću i ciljevima. Sve razine rukovodstva i svi radnici uključeni su u proces upravljanja rizicima, a Društvo osigurava izobrazbu kako bi se učinkovito provodili procesi upravljanja rizicima.

Sustavno upravljanje rizicima podrazumijeva proces identifikacije, analize i vrednovanja rizika, poduzimanje preventivnih i ostalih radnji u svrhu upravljanja rizicima te praćenje i izvješćivanje, a cjelokupan proces upravljanja rizicima podržan je aplikativnim rješenjem.

Tijekom 2021. godine Društvo nije koristilo financijske instrumente zaštite od financijskih rizika kao što su derivativi i slični financijski instrumenti. Poslovne aktivnosti koje Društvo obavlja izlažu je raznim financijskim rizicima: tržišnom, operativnom, kreditnom i riziku likvidnosti, a geografska koncentracija rizika je na području Republike Hrvatske.

(a) Tržišni rizik

Tržišni rizik uključuje tri vrste rizika:

- valutni rizik – rizik da će se vrijednost financijskih instrumenata mijenjati zbog promjena u tečaju,
- rizik promjene kamatnih stopa - rizik da će se vrijednost financijskih instrumenata mijenjati zbog promjena u tržišnim kamatnim stopama,
- cjenovni rizik - rizik da će se vrijednost financijskih instrumenata mijenjati zbog promjena cijena na tržištu, bez obzira jesu li te promjene prouzrokovane faktorima koji se odnose specifično na taj instrument ili njegova izdavatelja ili faktorima koji se odnose na sve instrumente kojima se trguje na tržištu.

Društvo djeluje na tržištu financijskih usluga i izloženo je tržišnim rizicima koji se ogledaju u pritisku konkurencije i tehnoloških inovacija koje smanjuju potrebu za korištenjem njezinih usluga. Stalno praćenje tržišnih promjena i najnovijih tehnoloških dostignuća odgovor je Društva na tržišne rizike i izazove.

(i) Kamatni rizik

Na dan 31. prosinca 2021. godine, da se kamatna stopa smanjila za 0,5% na godišnjoj razini, a pod pretpostavkom nepromijenjenosti ostalih varijabli, promjena kamatne stope imala bi utjecaja na:

- dugoročno rezerviranje za naknade prilikom umirovljenja i jubilarne nagrade koje bi bilo veće za 6% odnosno za 2.602.689 kn;
- neto dobit bi bila manja za 2.602.689 kn.

Na dan 31. prosinca 2020. godine, da se kamatna stopa smanjila za 0,5% na godišnjoj razini, a pod pretpostavkom nepromijenjenosti ostalih varijabli, promjena kamatne stope imala bi utjecaja na:

- dugoročno rezerviranje za naknade prilikom umirovljenja i jubilarne nagrade koje bi bilo veće za 6% odnosno za 2.882.799 kn;
- neto dobit bi bila manja za 2.882.799 kn.

Bilješka 5. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

5.1. Čimbenici financijskog rizika (nastavak)

(i) Kamatni rizik (nastavak)

Provodeći politiku plasmana slobodnih novčanih sredstava u dijelu u kojem su sredstva alocirana u depozite u bankama, ugovori o oročavanju su sklapani po pravilu na kraća vremenska razdoblja te uz fiksnu kamatnu stopu čime je kontroliran rizik promjene kamatnih stopa na oročena sredstva.

(ii) Cjenovni rizik

Društvo je izloženo riziku promjene vrijednosti ulaganja u vrijednosne papire, rizicima promjene fer vrijednosti te riziku promjena cijena. Ulaganja u vrijednosne papire manjim dijelom ne kotiraju na burzi, dok veći dio ovih ulaganja kao i ulaganja klasificirana po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka ovise o rezultatima ulaganja fondova. Društvo upravlja rizicima koji proizlaze iz promjene njihove fer vrijednosti na način da kontinuirano prati promjene cijena udjela i prinosa na ulaganja u fondove na tržištu, a o čemu Odjel riznice tjedno i mjesečno izvještava Upravu.

Portfelj Društva koji se sastoji od ulaganja koja se u izvještaju o financijskom položaju vode po fer vrijednosti, predstavlja izloženost Društva cjenovnom riziku. Pad cijena od 10% smanjio bi vrijednost ovih ulaganja za 60.801.539 kn (2020: 49.038.199 kn) dok bi ga porast povećao u istom iznosu.

(iii) Valutni rizik

Društvo je izloženo riziku promjene tečaja kroz transakcije u stranim valutama. To je rizik da će se vrijednost financijskog instrumenta mijenjati zbog promjene u tečaju strane valute. Društvo najveći dio prihoda ostvaruje na domaćem tržištu, ali dio prihoda ostvaruje i obavljajući mjenjačke poslove. Budući da taj prihod predstavlja 0,5% ukupnog prihoda Društva, promjene tečajeva stranih valuta nisu mogle imati znatniji utjecaj na buduće rezultate poslovanja i novčane tijekove.

Drugi oblici valutne izloženosti proizlaze iz obveza prema inozemnim dobavljačima. Budući da promet inozemnih dobavljača čini 1,5% ukupnog prometa dobavljača, promjene tečajeva stranih valuta nisu imale znatniji utjecaj na tekuće rezultate poslovanja i novčane tijekove.

Određene transakcije u stranim valutama preračunavaju se u hrvatske kune primjenom valutnih tečaja koji su važeći na datum bilance / izvještaja o financijskom položaju te je Društvo potencijalno izloženo rizicima promjena valutnih tečajeva.

U idućoj tablici prikazani su knjigovodstveni iznosi monetarne imovine i obaveza Društva u navedenim stranim valutama na izvještajni datum u kunskoj protuvrijednosti.

	Imovina		Obveze	
	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
EUR	5.476.955	3.768.741	2.408	2.721
USD	44.633	21.681	71.781	73.155
GBP	4.443	3.215	-	-
Srednji tečaj HNB	31.12.2021.	31.12.2020.		
EUR	7,517174	7,536898		
USD	6,643548	6,139039		
GBP	8,958615	8,353910		

Bilješka 5. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

5.1. Čimbenici financijskog rizika (nastavak)

(iii) Valutni rizik (nastavak)

Analiza osjetljivosti na valutni rizik

Društvo je uglavnom izloženo valutnom riziku kretanja tečaja kune u odnosu na EUR i USD. U idućoj tablici je analizirana osjetljivost Društva na smanjenje tečaja kune od 5% u 2021. i u 2020. godini u odnosu na relevantne strane valute. Prethodna stopa osjetljivosti je stopa koja se koristi u internim izvještajima ključnim rukovoditeljima o valutnom riziku i predstavlja procjenu rukovodstva o realno mogućim promjenama valutnih tečajeva.

Analiza osjetljivosti uključuje samo otvorene stavke monetarne imovine i monetarnih obaveza u navedenoj stranoj valuti. Iznosi u kunama preračunati prema srednjem tečaju HNB-a na dan bilance uspoređuju se s iznosima u kunama uslijed postotne promjene valutnih tečajeva. Pozitivan broj pokazuje povećanje dobiti ako se hrvatska kuna u odnosu na predmetnu valutu promijeni za gore navedeni postotak.

Dobit	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
	u kn	u kn
EUR	2.057.656	1.419.205
USD	(9.018)	(15.800)
GBP	1.990	1.343

(b) Kreditni rizik

Kratkotrajna imovina Društva koja može dovesti do kreditnog rizika sastoji se uglavnom od novčanih sredstava, potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja.

Kretanje stanja potraživanja redovito se prati u Odjelu financijske operative. Kreditnom politikom određene su aktivnosti vezane za praćenje i kontrolu naplate potraživanja od kupaca: telefonsko upozoravanje, dogovaranje alternativnih mogućnosti plaćanja, slanje opomena, naplata putem instrumenata osiguranja plaćanja, davanje prijedloga za pokretanje postupka prisilne naplate potraživanja i predlaganje otpisa potraživanja.

Kupac se u slučaju kašnjenja prvo telefonski upozorava na prekoračenje dospjeća plaćanja računa. Nakon provedenog telefonskog upozoravanja, s kupcem se dogovaraju alternativni oblici plaćanja: kompenzacija, cesija, asignacija i obročna otplata duga. Daljnje praćenje i kontrola naplate podrazumijeva slanje pismenih opomena kupcima. Prva pisana opomena kupcima za dospjelo potraživanje se šalje s rokom uplate najkasnije u roku 8 dana. U slučaju da kupac ne izvrši podmirenje duga po prvoj opomeni, šalje se druga opomena s rokom uplate odmah. Ukoliko nakon svih prethodno poduzetih aktivnosti u svrhu naplate isto nije postignuto, kupcu se u pisanom obliku predlaže naplata mjenice ili zadužnice, ukoliko su navedeni instrumenti osigurani, odnosno poduzimaju se zakonski predviđene mjere naplate. Pokretanje postupka prisilne naplate potraživanja (tužba) je posljednja predviđena aktivnost vezana uz naplatu potraživanja.

Kretanje stanja potraživanja redovito se prati. Uprava smatra da je knjigovodstvena vrijednost sve imovine nadoknadiva. Detaljna analiza izloženosti kreditnom riziku kod potraživanja od kupaca prikazana je u *Bilješci 11*.

Bilješka 5. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

5.1. Čimbenici financijskog rizika (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Društvo ima značajnu koncentraciju ulaganja, potraživanja i ostale imovine na datum izvještavanja:

	Bilješka	31. prosinca 2021. u kunama	31. prosinca 2020. u kunama
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10	71.326.481	71.705.975
Financijska imovina po amortiziranom trošku	10,11	210.501.450	122.221.319
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	10	2.061.481	2.955.175
Novac u banci	14	198.390.050	284.980.363
Ukupno		482.279.462	481.862.832

Maksimalna izloženost kreditnom riziku:

	Bilješka	Rejting	31. prosinca 2021. u kunama	31. prosinca 2020. u kunama
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit			71.326.481	71.705.975
<i>Ulaganja u dužničke vrijednosne papire</i>	10	BB, B	71.326.481	71.705.975
Financijska imovina po amortiziranom trošku			210.501.450	122.221.319
<i>Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja</i>	11	Bez rejtinga	93.813.828	105.036.333
<i>Ulaganja u dužničke vrijednosne papire</i>	10	BB	116.687.621	17.184.986
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka			2.061.481	2.955.175
<i>Potraživanja za kredite</i>	11	Bez rejtinga	2.061.481	2.955.175
Novac u banci	14	Bez rejtinga	198.390.050	284.980.363
Ukupno			482.279.462	481.862.832

Bilješka 5. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

5.1. Čimbenici financijskog rizika (nastavak)

(c) Rizik likvidnosti i rizik novčanog toka

Razborito upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijeva održavanje dostatne količine novca, osiguravanje raspoloživosti financijskih sredstava te sposobnost podmirenja svih obveza. Odjel financijske operative dnevno prati razinu dostupnih izvora novčanih sredstava.

Društvo uredno izmiruje svoje obveze bez potrebe za dodatnim kreditnim zaduživanjem, a transakcijski račun nije bio u blokadi. Obveze iz poslovanja, prikazane u nastavku, odnose se na obveze prema dobavljačima obrazložene detaljnije u *Bilješci 21 – Obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze*, koje imaju dospijeće do 12 mjeseci i predstavljaju nediskontirane novčane tokove.

U idućim tablicama analizirano je preostalo razdoblje do ugovornog dospijeća neizvedenih financijskih obveza Društva. Tablice su sastavljene na temelju nediskontiranih novčanih odljeva po financijskim obvezama prema najranijem datumu na koji se od Društva može zatražiti plaćanje. Ugovorno dospijeće je određeno kao najraniji datum na koji se od Društva može zatražiti plaćanje.

31. prosinca 2021. (u kunama)	Knjigovodstvena vrijednost	do 3 mjeseca	od 3 mjeseca do 1 godine	od 1 do 5 godina	preko 5 godina	Ukupno
Obveze za najam	14.106.378	2.053.509	4.563.471	7.216.292	771.313	14.604.585
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	120.893.644	118.065.583	1.579.867	1.248.194	-	120.893.644
	135.000.022	120.119.093	6.143.338	8.464.486	771.313	135.498.229

31. prosinca 2020. (u kunama)	Knjigovodstvena vrijednost	do 3 mjeseca	od 3 mjeseca do 1 godine	od 1 do 5 godina	preko 5 godina	Ukupno
Obveze po sporazumu s HNB- om	19.249.813	-	-	4.200.000	16.800.000	21.000.000
Obveze za najam	19.316.132	1.980.909	5.769.728	11.108.064	1.201.790	20.060.490
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	111.728.471	101.823.546	7.897.525	2.007.400	-	111.728.471
	150.294.416	103.804.455	13.667.252	17.315.464	18.001.790	152.788.961

U idućoj tablici analizirano je očekivano dospijeće neizvedene financijske imovine Društva. Tablice su sastavljene na temelju nediskontiranih ugovornih dospijeća financijske imovine. Objavljivanje informacija o neizvedenoj financijskoj imovini je neophodno za razumijevanje načina na koji Društvo upravlja rizikom likvidnosti, budući da se likvidnošću upravlja na temelju neto iznosa financijske imovine i financijskih obveza.

Bilješka 5. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

5.1. Čimbenici financijskog rizika (nastavak)

(c) Rizik likvidnosti i rizik novčanog toka (nastavak)

31. prosinca 2021. <i>(u kunama)</i>	Knjigovodstvena vrijednost	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa i stopa prinosa	do 1 mjesec	od 1 do 3 mjeseca	od 3 mjeseca do 1 godine	od 1 do 5 godina	Ukupno
Novac u banci	198.390.050	0,09%	198.390.050	-	-	-	198.390.050
Obveznice	188.014.103	1,24%	-	-	47.328.495	140.695.695	188.024.190
Udjeli u fondovima	526.167.659	-1,08%	294.758.982	-	-	231.408.676	526.167.659
Ulaganja u dionice	8.459.766	-	-	-	-	8.459.766	8.459.766
Potraživanja	95.875.309	-	94.407.773	-	-	1.467.536	95.875.309
	1.016.906.887		587.556.806	-	47.328.495	382.031.674	1.016.916.975

31. prosinca 2020. <i>(u kunama)</i>	Knjigovodstvena vrijednost	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa i stopa prinosa	do 1 mjesec	od 1 do 3 mjeseca	od 3 mjeseca do 1 godine	od 1 do 5 godina	Ukupno
Novac u banci	284.980.363	0,09%	277.094.344	7.886.019	-	-	284.980.363
Obveznice	88.890.961	1,66%	-	-	-	88.932.288	88.932.288
Udjeli u fondovima	407.594.282	2,97%	30.187.425	-	-	377.406.857	407.594.282
Ulaganja u dionice	8.126.556	-	-	-	-	8.126.556	8.126.556
Potraživanja	107.991.508	-	105.060.213	-	-	2.931.295	107.991.508
	897.583.670		412.341.982	7.886.019	-	477.396.996	897.624.997

5.2. Procjena fer vrijednosti

Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu (financijska imovina raspoloživa za prodaju i trgovanje – financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka), temelji se na kotiranim tržišnim cijenama na dan bilance. Kotirana tržišna cijena koja se koristi za utvrđivanje fer vrijednosti financijske imovine predstavlja tekuću cijenu ponude. Knjigovodstvena vrijednost potraživanja od kupaca umanjena za ispravak vrijednosti i obveza prema dobavljačima uglavnom odgovara njihovoj fer vrijednosti zbog njihove kratkoročne prirode.

Društvo koristi sljedeću hijerarhiju mjerenja fer vrijednosti koja odražava značajnost inputa korištenih prilikom mjerenja fer vrijednosti:

- Razina 1: Fer vrijednost financijskih instrumenata temelji se na njihovim kotiranim tržišnim cijenama dostupnim na aktivnom tržištu.
- Razina 2: Fer vrijednost financijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene na temelju mjerljivih inputa, bilo direktnih (na primjer cijene) ili indirektnih (na primjer izvedenih iz cijena).
- Razina 3: Fer vrijednost financijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene koje se ne temelje na mjerljivim inputima.

Aktivno tržište je tržište na kojem se odvijaju transakcije predmetnom imovinom dovoljno učestalo i u dovoljnom volumenu da omogućuju kontinuitet u informiranju o cijenama.

Bilješka 5. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

5.2. Procjena fer vrijednosti (nastavak)

Financijska imovina koji se mjeri po fer vrijednosti

31. prosinca 2021.	Razina 1 <i>u kunama</i>	Razina 2 <i>u kunama</i>	Razina 3 <i>u kunama</i>	Ukupno <i>u kunama</i>
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	71.326.481	-	71.326.481
<i>Ulaganja u dužničke vrijednosne papire</i>	-	71.326.481	-	71.326.481
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	526.167.659	8.060.592	2.460.656	536.688.906
<i>Ulaganja u dionice</i>	-	8.060.592	399.174	8.459.766
<i>Udjeli u fondovima</i>	526.167.659	-	-	526.167.659
<i>Potraživanja za kredite</i>	-	-	2.061.481	2.061.481
Ukupna financijska imovina po fer vrijednosti	526.167.659	79.387.073	2.460.656	608.015.387

31. prosinca 2020.	Razina 1 <i>u kunama</i>	Razina 2 <i>u kunama</i>	Razina 3 <i>u kunama</i>	Ukupno <i>u kunama</i>
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	71.705.975	-	71.705.975
<i>Ulaganja u dužničke vrijednosne papire</i>	-	71.705.975	-	71.705.975
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	407.594.282	7.695.015	3.386.716	418.676.013
<i>Ulaganja u dionice</i>	-	7.695.015	431.541	8.126.556
<i>Udjeli u fondovima</i>	407.594.282	-	-	407.594.282
<i>Potraživanja za kredite</i>	-	-	2.955.175	2.955.175
Ukupna financijska imovina po fer vrijednosti	407.594.282	79.400.990	3.386.716	490.381.987

Pad cijena financijske imovine koja se nalazi u hijerarhijama vrijednosti razine 2 od 5% bi smanjio vrijednost ulaganja za 3.969.354 kn (2020: 3.970.049 kn) dok bi ga porast povećao u istom iznosu.

Pad cijena financijske imovine koja se nalazi u hijerarhijama vrijednosti razine 3 od 5% bi smanjio njezinu vrijednost za 123.033 kn (2020: 169.336 kn) dok bi ga porast povećao u istom iznosu.

Neto knjigovodstvena vrijednost ulaganja u obveznice koje se mjere po amortiziranom trošku na dan 31. prosinca 2021. i 2020. godine približno predstavlja njihovu fer vrijednost.

Bilješka 5. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

5.2. Procjena fer vrijednosti (nastavak)

Financijska imovina koji se mjeri po fer vrijednosti (nastavak)

Fer vrijednost prenosivih vrijednosnih papira, instrumenata tržišta novca te ostalih financijskih instrumenata kojima se trguje na neaktivnom tržištu procjenjuje se tehnikama vrednovanja, odnosno primjenom tehnika procjene, uključujući upotrebu usporednih transakcija koje su obavljene prema tržišnim uvjetima, usporedbom fer vrijednosti drugog instrumenta koji je suštinski isti, tehnike diskontiranih novčanih tokova, ili bilo kojom drugom tehnikom procjene koja omogućava pouzdanu procjenu cijena dobivenih u stvarnim tržišnim transakcijama.

Fer vrijednost dužničkih vrijednosnih papira (potraživanja za kredite) zasniva se na budućim novčanim tokovima pojedinog dužničkog vrijednosnog papira koji se diskontira procijenjenim diskontnim stopama. Društvo će za dužničke vrijednosne papire pri procjeni fer vrijednosti koristiti izračun budućih novčanih tokova pojedinog financijskog instrumenta, uzimajući u obzir vjerojatnost isplate svakog pojedinog novčanog toka procjenjujući diskontnu stopu kojom će diskontirati iste.

Bilješka 6. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUDBE

Procjene i pretpostavke se redovito pregledavaju i temelje na povijesnom iskustvu i različitim drugim faktorima, uključujući i očekivane buduće događaje koji se smatraju realnima u određenim okolnostima.

Društvo koristi prosudbe i pretpostavke koje se odnose na budućnost. Po definiciji računovodstvene procjene su rijetko jednake stvarnim rezultatima. Procjene i pretpostavke koje nose značajan rizik uzrokovanja materijalnih razlika u knjigovodstvenoj vrijednosti imovine i obveza u sljedećoj financijskoj godini su navedene u nastavku.

Ulaganja u ovisna društva

Na kraju svakog izvještajnog razdoblja Društvo procjenjuje postoji li pokazatelj da vrijednost ulaganja u ovisna društva treba biti umanjena.

Za izradu procjene primjenjuje se metoda diskontiranog novčanog toka (DCF) koja se zasniva na pretpostavci da vrijednost društva predstavlja sadašnja vrijednost budućih neto novčanih tokova. Kod primjene metode DCF objektivnost izračuna u najvećoj mjeri ovisi o realnosti izrade plana poslovanja za razdoblje od 2022. do 2026. te o stopi diskontiranja budućih novčanih tokova i izračunu rezidualne vrijednosti.

Procijenjene vrijednosti prezentiraju fer vrijednost uz pretpostavku kontinuiranog (going concern) poslovanja.

Kod udjela i dionica koji su procjenjivani metodom diskontiranih novčanih tijekova korištena je diskontna stopa u rasponu od 5,45% do 5,81% te prosječna stopa rasta od 5,2%.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Metodologija izračuna očekivanih gubitaka temelji se na modelu baziranom na procjeni vjerojatnosti ulaska u status neispunjenja obveze (Probability of default - PD) i gubitka zbog nastanka statusa neispunjenja obveze (Loss given default - LGD).

Bilješka 6. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUDBE (nastavak)

Umanjenje vrijednosti financijske imovine (nastavak)

Iznos rezervacija za očekivane gubitke od umanjenja vrijednosti kod financijskih instrumenata, dužničkih vrijednosnica i trezorskih zapisa (Expected Loss - EL) računa se umnoškom pozicija:

- izloženost u trenutku neispunjavanja obveza druge ugovorene strane (Exposure of default - EAD) – vrijednost pozicije za koju se računa iznos rezervacija
- vjerojatnosti ulaska u status neispunjenja obveze (Probability of default - PD) - podatak o 1yr PD-u preuzet sa Bloomberg-a, a koji vrijedi za izdavatelja financijskog instrumenta ili instituciju kod koje su deponirana novčana sredstva
- gubitka zbog nastanka statusa neispunjenja obveze (Loss given default - LGD) - LGD preuzet iz CRR uredbe za adekvatnost kapitala banaka (članak 161).

Društvo na svaki izvještajni datum ispituje je li nakon početnog priznavanja došlo do znatnog povećanja rizika financijske imovine.

Potraživanja od kupaca procjenjuju se na svaki datum izvještavanja da bi se vidjelo postoje li naznake umanjenja vrijednosti, na osnovi procjene vjerojatnosti da će se nadoknaditi knjigovodstvena vrijednost imovine. Pojedinačno značajni kupci se procjenjuju na umanjenje vrijednosti na osnovi očekivanog datuma i iznosa naplate te eventualnih instrumenata osiguranja. Ostali pojedinačno neznačajni kupci procjenjuju se na umanjenje vrijednosti na skupnoj osnovi po pojednostavljenom modelu te se izračun umanjenja vrijednosti određuje temeljem povijesnih informacija, dužine kašnjenja te temeljem budućih očekivanja naplate. Rukovodstvo smatra da su potraživanja od kupaca na datum izvještavanja iskazana po njihovoj nadoknadivoj vrijednosti.

Procijenjeni vijek upotrebe dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine

Društvo drži u upotrebi određenu opremu i nematerijalnu imovinu koja je u potpunosti amortizirana. Stope amortizacije su početno određene u skladu s najboljom procjenom korisnog vijeka upotrebe.

Porez na dobit

Društvo je obveznik poreza na dobit u Republici Hrvatskoj. Društvo priznaje obveze za očekivana moguća porezna pitanja prilikom porezne revizije, koje se temelje na procjenama da li će nastati dodatna porezna obveza. Ukoliko se konačan porezni ishod tih poreznih pitanja razlikuje od prvobitno obračunatog iznosa, nastale razlike utjecat će na rezervacije za porez na dobit i odgođeni porez u razdoblju u kojem je nastala navedena odredba. Obračuni koji potkrepljuju poreznu prijavu, mogu biti predmet pregleda i odobrenja lokalnih poreznih vlasti.

Sudske tužbe i postupci

Rezerviranja za sudske tužbe i postupke iskazuju se na temelju procjene Uprave vezane za potencijalne gubitke nakon savjetovanja sa Službom pravnih poslova. Na temelju postojećih saznanja u razumnoj mjeri je moguće da će se ishodi sudskih postupaka razlikovati od procijenjenih potencijalnih gubitaka (*Bilješka 17*).

Rezerviranje za naknade prilikom umirovljenja i jubilarne nagrade

Društvo priznaje obvezu za dugoročna primanja radnika (jubilarne nagrade i otpremnine pri redovnoj mirovini) ravnomjerno u razdoblju u kojem je primanje ostvareno na temelju stvarnog broja godina radnog staža. Obveze za dugoročna primanja radnika mjere se na kraju svakog izvještajnog razdoblja koristeći pretpostavke o broju radnika kojima navedena primanja treba isplatiti, procijenjeni trošak navedenih primanja te diskontne stope koja je određena kao prosječna očekivana stopa prinosa na ulaganja u državne obveznice.

Bilješke uz nekonsolidirane financijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2021.

Bilješka 7. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

/i/ Kretanje materijalne imovine prikazano je u nastavku:

Opis	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Alat, pogonski inventar i transportna imovina	Namještaj	Imovina u pripremi	Ostala materijalna imovina	Dani predumovi	Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema
NABAVNA VRJEDNOST									
Stanje 1. siječnja 2020.	4.187.500	1.313.075.057	486.272.571	15.178.786	47.941.355	48.548.874	3.898.819	-	1.919.102.959
Direktna povećanja		11.452.728				97.240.286		16.373.595	125.066.609
Prijenos s imovine u pripremi		14.985.929	80.126.276	1.506.431	5.718.474	(102.960.160)	623.051		-
Prijenos na ulaganje u nekretnine		(20.927.074)				(1.564.813)			(22.491.887)
Povrat s imovine namijenjene prodaji		13.918.519							13.918.519
Prijenos na nematerijalnu imovinu			3.771.230		232.643				(1.265.208)
Prijenos sa nematerijalne imovine		(8.784.027)	(18.127.845)	(27.218)	(1.666.536)	(681.226)			4.003.873
Otuđivanje i rashodovanje									(29.286.853)
Stanje 31. prosinca 2020.	4.187.500	1.323.721.131	552.042.232	16.657.998	52.225.936	39.317.752	4.521.870	16.373.595	2.009.048.011
Direktna povećanja		3.420.590				65.449.690		(16.373.595)	52.496.685
Prijenos s imovine u pripremi		19.183.080	27.122.034	278.589	1.029.775	(48.083.594)	470.115		-
Prijenos sa ulaganja u nekretnine		87.509.826				(1.310.907)			86.198.920
Prijenos na nematerijalnu imovinu						(885.828)			(885.828)
Prijenos sa nematerijalne imovine		(1.102.545)	1.855.538	6.161	286.825	20.869			2.169.392
Otuđivanje i rashodovanje			(20.708.300)	(74.102)	(1.003.011)	(1.143.841)			(24.031.798)
Stanje 31. prosinca 2021.	4.187.500	1.432.732.082	560.311.502	16.868.647	52.539.525	53.364.141	4.991.985	-	2.124.995.381
ISPRAVAK VRJEDNOSTI									
Stanje 1. siječnja 2020.	-	931.481.575	422.533.093	6.586.419	42.904.667	-	2.830.671	-	1.406.336.424
Amortizacija		38.992.886	39.300.729	2.983.156	1.211.982		84.899		82.573.652
Prijenos na ulaganja u nekretnine		(15.996.586)							(15.996.586)
Povrat sa imovine namijenjene prodaji		10.353.287							10.353.287
Otuđivanje i rashodovanje		(7.214.264)	(17.989.371)	(27.218)	(1.927.980)				(26.858.833)
Stanje 31. prosinca 2020.	-	957.616.897	443.844.451	9.542.357	42.488.669	-	2.315.570	-	1.456.407.945
Amortizacija		39.143.142	41.977.637	3.094.757	1.336.656		101.233		85.653.425
Prijenos sa ulaganja u nekretnine		70.185.522							70.185.522
Otuđivanje i rashodovanje		(452.542)	(20.678.384)	(74.102)	(977.011)				(22.182.039)
Stanje 31. prosinca 2021.	-	1.066.493.018	465.143.704	12.563.013	42.848.313	-	3.016.803	-	1.590.064.852
SADAŠNJA VRJEDNOST									
1. siječnja 2020.	4.187.500	381.593.482	63.739.479	8.592.366	5.036.688	48.548.874	1.068.148	-	512.766.535
31. prosinca 2020.	4.187.500	366.104.234	108.197.781	7.115.641	9.737.267	39.317.752	1.606.300	16.373.595	552.640.066
31. prosinca 2021.	4.187.500	366.239.064	95.167.798	4.305.634	9.691.211	53.364.141	1.975.183	-	534.930.529

Bilješka 7. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

/ii/ Materijalna imovina u pripremi:

	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Građevinski objekti u pripremi	36.788.264	21.549.339
Postrojenje i oprema u pripremi	16.575.876	17.768.413
	53.364.141	39.317.752

/iii/ Pravo vlasništva nad određenim nekretninama Fine nije formalno-pravno provedeno u zemljišnim knjigama tj. nekretnine su evidentirane kao suvlasništvo ili vanknjižno vlasništvo. Fina ima adekvatan pravni slijed kao uvjet za dokaz prava vlasništva te je u postupku ishođenja prava vlasništva nad ovim nekretninama, odnosno u postupku je upisa u zemljišne knjige.

/iv/ Provođenjem postupka inventure, popisna povjerenstva u izvještaju o obavljenom popisu specificiraju imovinu koju predlažu za rashod uz obrazloženje prijedloga (trajno oštećenje, neupotrebljivost, tehnološka zastarjelost itd.). Rashod materijalne imovine evidentira se kao trajno neupotrebljiva materijalna imovina, a isknjižava se nakon konačne likvidacije opreme.

/v/ Društvo je priznalo imovinu s pravom korištenja i evidentiralo obvezu po osnovi najma prema sadašnjoj vrijednosti preostalih plaćanja za najam. Odvojeno su priznati troškovi kamata po obvezi za najam te troškovi amortizacije imovine s pravom korištenja.

Primijenjeno je izuzeće za kratkoročne ugovore o najmu i izuzeće za najmove kod kojih je imovina koja je predmet najma male vrijednosti. Društvo je diskontiralo plaćanja najma koristeći svoju graničnu stopu zaduživanja. Korištena prosječno ponderirana stopa iznosi 2,00% (2020.: 2,10%).

	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Neto knjigovodstvena vrijednost na početku godine	18.984.317	16.290.937
Povećanja	2.770.588	10.159.317
Amortizacija	(8.011.122)	(7.465.937)
Neto knjigovodstvena vrijednost na kraju godine	13.743.783	18.984.317

	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
<i>Obveze za najam</i>		
Kratkoročni dio	6.394.975	7.417.308
Dugoročni dio	7.711.403	11.898.824
	14.106.378	19.316.132

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti prikazuje iznose za najmove poslovnog prostora kako slijedi:

	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Amortizacija imovine s pravom korištenja	8.011.122	7.465.937
Kamata po najmu	379.097	349.837
Troškovi kratkoročnih najmova	6.476.601	6.174.561
	14.866.820	13.990.335

Bilješka 8. ULAGANJA U NEKRETNINE

/i/ Ulaganja u nekretnine su ulaganja u zemljišta, zgrade, dijelove zgrade koje se drže radi ostvarivanja prihoda od najma ili radi porasta tržišne vrijednosti imovine ili oboje, a ne radi korištenja u proizvodnji ili ponudi roba i usluga ili u administrativne svrhe, ili prodaje u sklopu redovnog poslovanja.

/ii/ One nekretnine odnosno dijelovi nekretnina koji udovoljavaju uvjetima za klasifikaciju nekretnina kao ulaganje su klasificirane kao „ulaganje u nekretnine“. Fer vrijednost ulaganja u nekretnine je veća od njezine knjigovodstvene vrijednosti i ukupno iznosi 103.251.264 kn (2020: 117.088.515 kn).

/iii/ Kretanje neto vrijednosti ulaganja u nekretnine prikazano je u nastavku:

Opis	Iznos
Stanje 1. siječnja 2020.	74.930.054
Preneseno na ulaganje u nekretnine	6.495.301
Amortizacija u godini	(5.144.413)
Stanje 31. prosinca 2020.	76.280.942
Preneseno sa ulaganja u nekretnine	(16.013.398)
Amortizacija u godini	(5.460.387)
Stanje na 31. prosinca 2021.	54.807.157

/iv/ Prihodi od najma prostora iznose 15.404.162 kn (2020: 16.385.011 kn).

Bilješka 9. NEMATERIJALNA IMOVINA

/i/ Kretanje nematerijalne imovine prikazano je u nastavku:

Opis	Patenti, licence i ostala prava	Nematerijalna imovina u pripremi	Ostala nematerijalna imovina	Ulaganja u tuđu imovinu	Ukupno nematerijalna imovina
NABAVNA VRIJEDNOST					
Stanje 1. siječnja 2020.	335.957.141	37.056.167	5.086.273	24.523.942	402.623.523
Direktna povećanja imovine		49.403.953			49.403.953
Prijenos sa imovine u pripremi	39.351.514	(52.531.886)	331.573	12.848.800	-
Prijenos na materijalnu imovinu		(4.003.873)			(4.003.873)
Prijenos sa materijalne imovine	1.078.497	186.711			1.265.208
Otuđivanje i rashodovanje	(4.585)	(233.645)			(238.229)
Stanje 31. prosinca 2020.	376.382.567	29.877.427	5.417.846	37.372.742	449.050.582
Direktna povećanja imovine		44.881.686			44.881.686
Prijenos sa imovine u pripremi	22.074.144	(30.308.801)	222.430	8.012.227	-
Prijenos na materijalnu imovinu		(2.169.392)			(2.169.392)
Prijenos sa materijalne imovine	885.828				885.828
Otuđivanje i rashodovanje	(70.721)	(6.140.635)			(6.211.356)
Stanje 31. prosinca 2021.	399.271.818	36.140.285	5.640.276	45.384.969	486.437.348
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI					
Stanje 1. siječnja 2020.	295.865.768	-	4.421.935	16.515.640	316.803.343
Amortizacija	20.697.291		251.238	10.340.106	31.288.634
Rashodovanje i otuđivanje	(4.585)				(4.585)
Stanje 31. prosinca 2020.	316.558.474	-	4.673.173	26.855.746	348.087.393
Amortizacija	25.875.006		297.318	11.250.308	37.422.632
Rashodovanje i otuđivanje	(70.721)				(70.721)
Stanje 31. prosinca 2021.	342.362.759	-	4.970.491	38.106.054	385.439.304
SADAŠNJA VRIJEDNOST					
1. siječnja 2020.	40.091.373	37.056.167	664.338	8.008.302	85.820.180
31. prosinca 2020.	59.824.093	29.877.427	744.673	10.516.996	100.963.189
31. prosinca 2021.	56.909.059	36.140.285	669.785	7.278.915	100.998.045

Bilješka 9. NEMATERIJALNA IMOVINA (nastavak)

/ii/ Trošak interno dobivenog nematerijalnog sredstva obuhvaća sve izravne troškove koji su bili neophodni za stvaranje, proizvodnju i pripremanje sredstva za njegovu namjeravanu uporabu, a uključeni je u *Patente, licence i ostala prava i Nematerijalnu imovinu u pripremi*. Troškovi radnika koji su izravno uključeni u stvaranje nematerijalnog sredstva iznose:

	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Neto plaće i naknade plaće	690.263	1.086.305
Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	289.880	487.569
Doprinosi na plaće	127.385	181.713
Ostali troškovi radnika	54.548	73.072
	1.162.076	1.828.658

Bilješka 10. OSTALA ULAGANJA

	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Ulaganja		
Obveznice	188.014.103	88.890.961
Ulaganja u dionice	8.459.766	8.126.556
Udjeli u fondovima	526.167.659	407.594.282
Ukupno	722.641.528	504.611.799

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	71.326.481	71.705.975
	71.326.481	71.705.975

/ii/ Društvo posjeduje obveznice u sklopu financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit:

	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Ulaganja u dužničke vrijednosne papire		
RHMF-O-23BA	32.213.380	32.480.840
RHMF-O-34BA	23.997.986	24.308.392
ZGHO-O-237A	15.115.115	14.916.743
Ukupno	71.326.481	71.705.975

Bilješka 10. OSTALA ULAGANJA (nastavak)

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (nastavak)

/ii/ Fer vrijednost obveznica na dan 31. prosinca 2021. iznosi:

Ulaganja	Početna vrijednost ulaganja	Vrijednost ulaganja na početku godine	Povećanje vrijednosti tijekom razdoblja	Smanjenje vrijednosti tijekom razdoblja	Vrijednost ulaganja na kraju godine	Učinak na bilancu (fer vrijednost rezerva)
31. prosinca 2021.						
(u kunama)						
	1	2	3	4	5 (2+3+4)	6 (5-1)
RHMF-O-23BA	32.051.723	32.480.840	-	(267.460)	32.213.380	161.657
RHMF-O-34BA	23.731.928	24.308.392	-	(310.406)	23.997.986	266.058
ZGHO-O-237A	14.539.556	14.916.743	198.373	-	15.115.115	575.560
Ukupno	70.323.207	71.705.975	198.373	(577.866)	71.326.481	1.003.274

Efekt povećanja fer vrijednosti evidentiran je kao povećanje fer vrijednosti rezerve (Bilješka 16).

/iii/ Fer vrijednost obveznica na dan 31. prosinca 2020. iznosi:

Ulaganja	Početna vrijednost ulaganja	Vrijednost ulaganja na početku godine	Povećanje vrijednosti tijekom razdoblja	Smanjenje vrijednosti tijekom razdoblja	Vrijednost ulaganja na kraju godine	Učinak na bilancu (fer vrijednost rezerva)
31. prosinca 2020.						
(u kunama)						
	1	2	3	4	5 (2+3+4)	6 (5-1)
RHMF-O-23BA	32.051.723	32.891.360	-	(410.520)	32.480.840	429.117
RHMF-O-34BA	23.731.928	24.126.364	182.028	-	24.308.392	576.464
ZGHO-O-237A	14.539.556	16.080.132	-	(1.163.390)	14.916.743	421.207
Ukupno	70.323.207	73.097.856	182.028	(1.573.910)	71.705.975	1.426.788

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

	2021.	2020.
	(u kunama)	
Ulaganja u dionice	8.459.766	8.126.556
Udjeli u fondovima	526.167.659	407.594.282
	534.627.425	415.720.838

/i/ Društvo posjeduje dionice u sklopu financijske imovine koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka:

Ulaganja	Početna vrijednost ulaganja	Vrijednost ulaganja na početku godine	Povećanje vrijednosti tijekom razdoblja	Smanjenje vrijednosti tijekom razdoblja	Vrijednost ulaganja na kraju godine	Utjecaj na račun dobiti i gubitka
31. prosinca 2021.						
(u kunama)						
	1	2	3	4	5 (2+3+4)	5-1 ; 5-2
Jadran kapital	1.500.000	289.950	8.985	-	298.935	8.985
Recreatours	3.583.565	431.541	-	(32.367)	399.174	(32.367)
Zagrebačka burza	7.641.249	7.405.065	356.592	-	7.761.657	356.592
Ukupno	12.724.814	8.126.556	365.577	(32.367)	8.459.766	333.210

Bilješka 10. OSTALA ULAGANJA (nastavak)

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (nastavak)

Ulaganja	Početna vrijednost ulaganja	Vrijednost ulaganja na početku godine	Povećanje vrijednosti tijekom razdoblja	Smanjenje vrijednosti tijekom razdoblja	Vrijednost ulaganja na kraju godine	Utjecaj na račun dobiti i gubitka
31. prosinca 2020.						
<i>(u kunama)</i>						
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5 (2+3+4)</i>	<i>5-1 ; 5-2</i>
Jadran kapital	1.500.000	286.200	3.750	-	289.950	3.750
Recreatours	3.583.565	440.589	-	(9.047)	431.541	(9.047)
Zagrebačka burza	7.641.249	7.363.385	41.680	-	7.405.065	41.680
Ukupno	12.724.814	8.090.174	45.430	(9.047)	8.126.556	36.382

/ii/ Knjigovodstvena vrijednost ulaganja u fondove u tijeku godine i na izvještajne datume bilance iznosi kao slijedi:

Opis	Početno stanje 01.01.2021.	Kupnja udjela u toku godine	Prodaja udjela u toku godine	Stanje udjela 31.12.2021.	Utjecaj na račun dobiti i gubitka			
					Nerealizirani prinosi	Realizirani gubici	Realizirane i nerealizirane tečajne razlike	Realizirani prinosi
Fondovi	407.594.282	276.474.557	147.346.611	526.167.659	(5.211.412)	4.657.241	(685.915)	-

/iii/ Vrijednost udjela na datum bilance izračunata je temeljem obavijesti svakog pojedinačnog fonda o vrijednosti udjela te javno dostupnim podacima na tržištu.

Financijska imovina po amortiziranom trošku

	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Obveznice /i/	117.300.000	17.300.000
Ispravak vrijednosti	(612.379)	(115.014)
	116.687.621	17.184.986

/ii/ Društvo na 31.12.2021. ima upisanu jednu državnu obveznicu Republike Hrvatske i jednu korporativnu obveznicu klasificiranu kao financijsku imovinu po amortiziranom trošku.

Bilješka 11. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA

	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Dugotrajna potraživanja	1.467.536	2.931.295
Potraživanja od kupaca	72.270.159	71.199.112
Potraživanja od države i drugih institucija	15.611.646	27.492.206
Potraživanja za prodane stanove	759.592	971.375
Potraživanja od zaposlenih	74.428	102.159
Potraživanja od povezanih poduzetnika (<i>Bilješka 32</i>)	551.733	1.055.367
Ostala potraživanja	5.140.216	4.239.995
Kratkotrajna potraživanja	94.407.773	105.060.213
UKUPNO	95.875.309	107.991.508

Bilješka 11. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA (nastavak)

Dugotrajna potraživanja

	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Dugotrajna potraživanja		
Potraživanja za prodane stanove /i/	1.241.517	1.972.876
Dugotrajna potraživanja od kupaca	166.434	175.347
Potraživanja za dugotrajne stambene kredite /ii/	60.372	10.924
Potraživanja od banaka za obveznice	110.166	110.166
Ostala dugotrajna potraživanja	4.465	777.400
Ispravak vrijednosti dugotrajnih potraživanja	(115.418)	(115.418)
	1.467.536	2.931.295

/i/ Potraživanja za prodane stanove radnicima i bivšim radnicima čine krediti za prodane stanove po Zakonu o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, a naplata kredita osigurana je založnim pravom na stan te stanove prodane po tržišnim cijenama, a naplata kredita osigurana je fiducijalnim pravom u korist Društva. Prilikom prve primjene MSFI 9 Društvo je odredilo kako će potraživanja za prodane stanove biti klasificirana po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

/ii/ Stambeni krediti dani zaposlenicima, a osiguranje naplate kredita osigurano je mjenicama koje su sukladno odredbama Zakona o mjenici potpisane od strane jamaca. Na dan 31.12.2021. godine je dio dugotrajnog potraživanja za dane kredite koji dospijevaju tijekom 2022. godine na naplatu preknjižen na kratkotrajna potraživanja.

Kratkotrajna potraživanja

	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Potraživanja od kupaca		
Potraživanja temeljem prodaje u zemlji /i/	171.651.774	145.032.999
Potraživanja od kupaca u sporu	17.045.986	16.310.588
Potraživanja od kupaca u maloprodaji	45.395	41.398
Potraživanja od ostalih kupaca u inozemstvu	129.081	26.520
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca /ii/	(116.602.077)	(90.212.393)
	72.270.159	71.199.112

/i/ Porast potraživanja od kupaca je posljedica povećanja potraživanja od ovršenika za naknade od poslova prisilne naplate (Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima).

/ii/ Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca provedeno je u iznosu od 40.675.897 kn (2020: 22.552.984 kn) za potraživanja od kupaca za koja je procijenjeno da neće biti naplaćena (značajne financijske teškoće dužnika, nepoštivanje ugovora, nepodmirenja obveza ili zakašnjenja plaćanja itd.).

Promjene na Ispravku vrijednosti potraživanja od kupaca su kako slijedi:

	<i>(u kunama)</i>	
Stanje na dan 1. siječnja	90.212.393	69.516.988
Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca	40.675.897	22.552.984
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke	(1.698.890)	4.088.301
Naplaćena prethodno usklađena potraživanja	(7.365.743)	(4.303.984)
Isknjiženja nenaplativih, prethodno ispravljenih potraživanja	(5.221.580)	(1.641.897)
Stanje na 31. prosinca	116.602.077	90.212.393

Bilješka 11. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA (nastavak)

Kratkotrajna potraživanja (nastavak)

/iii/ Najveći dio otpisanih potraživanja u 2021. godini odnosi se na potraživanja od dužnika poslovnih subjekata nad kojima su pokrenuti postupci prisilne naplate, a koji su brisani iz Sudskog registra.

Potraživanja od kupaca po ročnosti	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
<i>Dospjela potraživanja od kupaca</i>	18.841.526	21.425.402
do 30 dana	8.999.747	9.007.954
od 31 do 60 dana	4.589.753	4.862.210
od 61 do 360 dana	1.508.195	5.249.877
više od 360 dana	3.743.832	2.305.361
<i>Nedospjela potraživanja od kupaca</i>	56.127.603	54.171.570
<i>Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na ukupnoj osnovi</i>	(2.698.970)	(4.397.860)
UKUPNO	72.270.159	71.199.112

Potraživanja od kupaca po ročnosti uključuju ispravak vrijednosti na pojedinačnoj osnovi u visini od 113.903.107 kn (2020: 85.814.533 kn).

Potraživanja od zaposlenih i za prodane stanove	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Potraživanja za manjkove i ostala potraživanja	1.706.891	2.045.115
Potraživanja za rata kredita	2.028.103	2.268.824
Ispravak vrijednosti potraživanja /i/	(2.900.975)	(3.240.405)
	834.020	1.073.534

Promjene na Ispravku vrijednosti potraživanja su kako slijedi:

Stanje na dan 1. siječnja	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Stanje na dan 1. siječnja	3.240.405	3.251.517
Vrijednosno usklađenje potraživanja	67.491	96.507
Naplaćena prethodno usklađena potraživanja	(107.522)	(92.169)
Isknjiženja nenaplativih, prethodno ispravljenih potraživanja	(299.400)	(15.450)
Stanje na 31. prosinca	2.900.975	3.240.405

/i/ Provedeno je vrijednosno usklađenje potraživanja za rate kredita koje su dospjele do kraja 2020. godine, a nisu naplaćene.

Potraživanja od države i drugih institucija za poreze	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Potraživanja za državne potpore /i/	14.404.605	19.154.953
Potraživanja za pretporez u računima	173.860	363.675
Potraživanja od države i drugih institucija	965.241	617.623
Potraživanja za pretplaćene poreze, doprinose i članarine	67.940	7.355.955
	15.611.646	27.492.206

/i/ Potraživanja za državne potpore se u najvećem dijelu odnose na potraživanja za provedbu projekata *e-Poslovanje*, *e-Pristojbe* i *Unaprjeđenje sustava kolektivnog pregovaranja i praćenja učinka sklopljenih kolektivnih ugovora*.

Bilješka 11. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA (nastavak)

	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Ostala potraživanja		
Potraživanja za greške u obradi i slična potraživanja	2.711.657	2.924.186
Potraživanja za uplaćene predujmove	511.105	386.349
Obračunani prihodi koji nisu mogli biti fakturirani	1.657.023	690.579
Potraživanja za zadržane i uplaćene jamčevine	257.479	238.311
Potraživanja za troškove upravnog postupka	1.688.840	2.201.965
Ispravak vrijednosti potraživanja za troškove upravnog postupka	(1.685.888)	(2.201.395)
	5.140.216	4.239.995

Promjene na Ispravku vrijednosti potraživanja su kako slijedi:

	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Stanje na dan 1. siječnja	2.201.395	2.546.871
Vrijednosno usklađenje potraživanja	-	(5.252)
Naplaćena prethodno usklađena potraživanja	(164.954)	(12.132)
Isknjiženja nenaplativih, prethodno ispravljenih potraživanja	(350.553)	(328.092)
Stanje na 31. prosinca	1.685.888	2.201.395

Bilješka 12. ZALIHE

	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Sitan inventar i autogume u upotrebi	10.794.935	9.897.739
Materijal na skladištu	2.498.284	3.030.713
Zalihe trgovačke robe	1.472.000	1.734.439
Sitni inventar u pripremi i na skladištu	990.867	1.253.598
Rezervni dijelovi	12.443	81.737
Ispravak vrijednosti SI i autoguma u upotrebi	(10.794.935)	(9.897.739)
	4.973.594	6.100.487

Bilješka 13. UNAPRIJED PLAĆENI TROŠKOVI

	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Troškovi plaćeni dobavljačima unaprijed //	11.915.052	9.653.531
Troškovi osiguranja imovine i osoba	225.322	430.964
Troškovi energije i grijanja	27.482	35.094
Pretpiate na stručne časopise	23.645	21.055
	12.191.501	10.140.644

// Unaprijed plaćeni troškovi obuhvaćaju troškove licenci za certifikate za fiskalizaciju te troškove drugih licenci kao i troškove održavanja sustava za izdavanje certifikata i vremenskog žiga, a koji se (troškovi) odnose na razdoblje sljedeće poslovne godine.

Bilješka 14. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Novac u banci - kunski /i/	170.848.990	265.142.210
Novac u banci - devizni /ii/	27.541.060	19.838.153
Novac u blagajni	1.443.047	1.287.239
Strana valuta u blagajni /iii/	14.443.555	8.963.884
	214.276.652	295.231.485

/i/ Iskazana vrijednost novca nalazi se na transakcijskim računima u 5 poslovnih banaka. Najveći dio kunskih novčanih transakcija Društvo obavlja preko Hrvatske poštanske banke.

/ii/ Devizne račune Društvo ima otvorene kod Zagrebačke banke d.d., Hrvatske poštanske banke d.d. i Raiffeisen bank d.d..

/iii/ Stranu valutu u blagajni čine sredstva za potrebe mjenjačnica.

Bilješka 15. KAPITAL

	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Temeljni kapital	1.243.012.445	1.243.012.445
Stambeni fond	83.050.624	83.050.624
30% vrijednosti prodanih stanova po Zakonu o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo NDŠ	5.455.177	5.455.177
30% vrijednosti prodanih stanova po Zakonu o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravi SDŠ	1.302.877	1.302.877
35% vrijednosti prodanih stanova po Zakonu o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo - krediti /i/	14.438.894	14.440.224
	1.347.260.017	1.347.261.347

/i/ Smanjenje vrijednosti prodanih stanova po ZOPS-u predstavlja odobrenje na prijevremena plaćanja u iznosu od 1.329 kn (2020: 1.984 kn).

/ii/ Služba društvenog knjigovodstva i Zavod za platni promet, pravni prednici Financijske agencije, u razdoblju od 1992. do 1994. godine prodavali su stanove u svojem vlasništvu nosiocima stanarskog prava sukladno odredbama Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo (ZOPS). Zakonom je propisano: "Kada je prodavatelj stana, poduzeće ili druga pravna osoba, koja je vrijednost stanova uračunala u vrijednost društvenog kapitala, tom prodavatelju pripada 35% novca od prodaje stana kod uplate odjednom, odnosno kod svake obročne otplate, a 65% novca uplaćuje se u državni proračun....". Navedeno je evidentirano u poslovne knjige na način da je evidentirano potraživanje za stanove prodane temeljem ZOPS-a, 35% iznosa je evidentirano na odgovarajuće pozicije temeljnog kapitala, a za 65% iznosa je evidentirana dugoročna obveza prema državnom proračunu. Nosioci stanarskog prava (kupci stana) podmiruju svoje obveze po ugovorima otplatom anuiteta ili su ih podmirili konvertibilnim devizama (obveznice stare devizne štednje).

Bilješka 16. REZERVE

Zakonske rezerve

// Zakonske rezerve nastaju raspodjelom dobiti prethodne godine na način da Nadzorni odbor Fine donosi odluku o raspodjeli dobiti sukladno članku 18. Zakona o Financijskoj agenciji odnosno do 20% dobiti može rasporediti u zakonske rezerve, do 30% u zadržanu dobit, a ostatak je izvanredni prihod državnog proračuna.

Ostale rezerve

// Ostale rezerve odnose se na neto efekt procjene vrijednosti zemljišta i zgrada provedene početkom 2003. godine reorganizacijom Zavoda za platni promet ("ZAP") u današnju Finu. Iznos se ne amortizira već se smatra početnim unosom u kapital Društva stečenog pri osnivanju.

Rezerve fer vrijednosti

	2021.	2020.
	(u kunama)	
Revalorizacijske rezerve s osnova procjene financijske imovine - obveznice	822.685	1.169.966
Rezervacija za očekivane kreditne gubitke	125.486	250.869
	948.170	1.420.835

// / Rezerve fer vrijednosti su usklađene (smanjene) za učinke odgođenog poreza na dobit.

Bilješka 17. REZERVIRANJA

(u kunama)	Ukupno	Rezerviranja za sporove	Rezerviranja za primanja zaposlenih
Stanje 1. siječnja 2020.	104.733.312	53.372.284	51.361.028
Ukinuto tijekom godine	(22.766.614)	(22.766.614)	-
Iskorišteno u toku godine	(8.262.764)	(6.699.170)	(1.563.594)
Rezervirano u godini	1.977.437	858.934	1.118.503
Stanje 31. prosinca 2020.	75.681.371	24.765.434	50.915.938
Ukinuto tijekom godine	(2.681.057)	(540.595)	(2.140.461)
Iskorišteno u toku godine	(10.080.087)	(8.394.748)	(1.685.339)
Rezervirano u godini	10.886.964	10.886.964	-
Stanje na 31. prosinca 2021.	73.807.191	26.717.054	47.090.137

// Temeljem Odluke o dugoročnom rezerviranju te vrijednosnom usklađenju imovine i stručnog mišljenja Službe pravnih poslova, obavljeno je rezerviranje za određene sudske sporove koji se vode protiv Društva u iznosu od 10.886.964 kn (2020: 858.934 kn). Trošak navedenih rezerviranja iskazan je u računu dobiti i gubitka na poziciji *Ostali troškovi poslovanja*, a iznos rezerviranja na dan 31. prosinca 2021. godine očekuje se iskoristiti u razdoblju nakon 2021. godine.

/// Temeljem Odluke o dugoročnom rezerviranju za naknade prilikom umirovljenja i jubilarne nagrade, podataka Službe upravljanja ljudskim potencijalima te izračuna *Sadašnje vrijednost obveza za naknade prilikom umirovljenja i jubilarne nagrade za Financijsku agenciju na dan 31.12.2021. godine* obavljeno je ukidanje rezerviranja za naknade prilikom umirovljenja i jubilarnih nagrada u ukupnom iznosu od 2.140.461 kn.

Bilješka 17. REZERVIRANJA (nastavak)

Kolektivnim ugovorom propisana je visina jednokratnih otpremnina prilikom umirovljenja i jubilarnih nagrada na temelju višegodišnjeg staža. Za izračun sadašnje vrijednosti obveze korištena je diskontna stopa od 0,57%, *Tablice mortaliteta RH 2010. - 2012.* (izvor: Državni zavod za statistiku) te stopa odlazaka 3,86%. Prosječna godina života radnika iznosi 47 godina.

Bilješka 18. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I OSTALE DUGOROČNE OBVEZE

	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Obveze po sporazumu s HNB-om <i>/i/</i>	-	19.249.813
ZOPS-KREDITI 65% vrijednosti prodanih stanova	1.248.194	2.007.400
	1.248.194	21.257.213

/i/ Iznos za 2020. godinu se odnosi na preostale dugoročne obveze prema Hrvatskoj narodnoj banci za izgubljeni spor (Gž-9544/11) čije podmirenje je regulirano Aneksom IV Sporazumu o uređenju međusobnih odnosa. Obzirom na značajnu komponentu financiranja sadržanu u otplatnom planu, Društvo je provelo diskontiranje plaćanja na sadašnju vrijednost. Izračun sadašnje vrijednosti proveden je korištenjem nerizične kamatne stope u iznosu 3,24% u trenutku nastanka obveze, a prema kojem sadašnja vrijednost buduće obaveze plaćanja iznosi ukupno 19.249.813 kn.

U 2021. godini Vrhovni sud RH je ukinuo pravomoćnu presudu te predmet vratio prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje te su obveze ukinute.

Bilješka 19. UGOVORNE OBVEZE

	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Prihodi od fiskalizacije <i>/i/</i>	7.458.260	10.101.340
Prihodi od diskonta ugovornih obveza	-	1.108.920
Dugotrajne ugovorne obveze	7.458.260	11.210.260
Prihodi od fiskalizacije <i>/i/</i>	6.680.585	6.931.320
Prihodi od stečaja potrošača <i>/ii/</i>	4.577.932	4.475.618
Kratkotrajne ugovorne obveze	11.258.517	11.406.938
UKUPNO	18.716.777	22.617.198

/i/ Certifikat se izdaje za potrebe potpisivanja gotovinskih računa koji se razmjenjuju s Poreznom upravom u skladu sa Zakonom o fiskalizaciji u prometu gotovinom. Certifikat se temeljem Cjenika Fine i Ugovora s klijentom (koji se sklapa temeljem Zakona o elektroničkom potpisu) izdaje na rok od 5 godina, a naknada se naplaćuje unaprijed.

/ii/ Prihodi od stečaja potrošača obuhvaćaju prihode vezane za provedbu jednostavnog stečaja potrošača (priprema podataka o potrošačima, slanje poziva potrošačima, objava poziva na e-Oglasnoj ploči suda kod neuspjele dostave, slanje obavijesti potrošaču da je dostava poziva objavljena putem e-Oglasne ploče, objava na e-Oglasnoj ploči poziva potrošaču da dostavi adresu za primanje pismena, zaprimanje očitovanja, provjera suglasnosti dostavljenih očitovanja, podnošenje prijedloga sudu, dostava sudu podataka iz Očevidnika redoslijeda osnova za plaćanje, zaprimanje i provedba rješenja dostavljenih od strane suda, povezivanje s drugim institucijama radi pribavljanja podataka o imovini potrošača, dostava sudu podataka o imovini potrošača, rješavanje reklamacija usmenim i pisanim putem, zaprimanje usmenih i pisanih upita ovršenika i ovrhovoditelja glede pogrešno evidentiranih osnova za plaćanje općenito davanje informacija i izdavanje potvrda).

Financijska agencija

Bilješke uz nekonsolidirane financijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2021.

Bilješka 19. UGOVORNE OBVEZE (nastavak)

/iii/ Kretanje ugovornih obveza:

<i>(u kunama)</i>	Prihodi od fiskalizacije	Prihodi od stečaja potrošača	Prihodi od diskonta ugovornih obveza	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2020.	20.338.880	6.395.534	-	26.734.414
Povećanja u godini	3.900.600	3.797.400	1.750.187	9.448.187
Prijenos na tekuće prihode	(7.206.820)	(5.717.316)	(641.267)	(13.565.403)
Stanje 31. prosinca 2020.	17.032.660	4.475.618	1.108.920	22.617.198
Povećanja u godini	4.536.300	3.330.900	-	7.867.200
Prijenos na tekuće	(7.430.115)	(3.228.585)	(1.108.920)	(11.767.620)
Stanje na 31. prosinca 2021.	14.138.845	4.577.932	-	18.716.777

Bilješka 20. ODGOĐENI PRIHODI

	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Prihodi od državnih potpora (EU projekti)	1.878.626	3.847.449
Prihodi po sudskim presudama	1.677.180	1.683.739
Prihodi od obračunatih kamata	-	641.267
	3.555.806	6.172.454

/ii/ Kretanje odgođenih prihoda

<i>(u kunama)</i>	Prihodi od državnih potpora (EU projekti)	Prihodi po sudskim presudama	Prihodi od obračunatih kamata	Ostali prihodi	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2020.	5.105.165	1.686.967	-	135.519	6.927.651
Povećanja u godini	4.233.625	-	641.267	-	4.874.892
Prijenos na tekuće prihode	(5.491.342)	(3.228)	-	(135.519)	(5.630.089)
Stanje 31. prosinca 2020.	3.847.449	1.683.739	641.267	-	6.172.454
Povećanja u godini	246.579	-	-	-	246.579
Prijenos na tekuće prihode	(2.215.402)	(6.559)	(641.267)	-	(2.863.228)
Stanje na 31. prosinca 2021.	1.878.626	1.677.180	-	-	3.555.806

Bilješka 21. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE

	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Obveze prema dobavljačima u zemlji	40.746.604	38.392.067
Obveze za nabavke od povezanih društava	4.383.064	1.923.053
Obveze za prodaju robe u komisiji	1.798.165	1.439.182
Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	489.364	469.610
Obveze za nefakturirane usluge	3.700.394	26.659
Obveze prema dobavljačima	51.117.591	42.250.571
Primljeni predujmovi u zemlji	27.075.568	25.230.133
Obveza za PDV za obračunsko razdoblje	5.608.063	44.872
Obračunati troškovi	1.501.680	156.813
Ostale obveze	513.078	1.532.432
Ostale kratkoročne obveze	34.698.388	26.964.251
UKUPNO	85.815.979	69.214.822

Bilješka 22. OBVEZE PREMA ZAPOSLENIMA

	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Obveze za neto plaće i naknade	21.000.959	21.329.422
Obračunati troškovi neiskorištenih GO	1.579.867	7.897.525
Obveze za doprinose iz plaća i naknada plaća	5.299.841	5.322.141
Obveze za doprinose na plaću i druge naknade	4.131.402	4.167.509
Obveze za porez na dohodak i prirez na porez	1.817.402	1.789.653
	33.829.471	40.506.249

Bilješka 23. POREZ NA DOBIT

/i/ Iznos poreza na dobit za tekuću godinu obračunava se na temelju Zakona o porezu na dobit koji je na snazi u Republici Hrvatskoj na dan bilance. Važeća stopa poreza na dobit u 2020. i 2021. godini iznosi 18%. Odgođeni porezi proizlaze iz privremenih razlika između knjigovodstvenog iznosa imovine ili obveze u bilanci i njihove porezne osnovice. Društvo na svaki datum bilance procjenjuje nepriznatu odgođenu poreznu imovinu i utemeljenost računovodstvenog iznosa odgođene porezne imovine.

/ii/ Tekući i odgođeni porez uključuje se u račun dobiti i gubitka, osim kada se odnose na stavke koje se priznaju direktno u kapital, kada se i porez priznaje direktno u kapital.

/iii/ Porez na dobit

	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Dobit prije poreza	124.961.919	2.466.192
Porez na dobit po stopi 18% (2020: 18%)	22.493.145	443.915
Učinak porezno nepriznatih rashoda	(758.169)	1.810.131
Učinak neoporezivih prihoda i poreznih poticaja	(9.178.709)	(618.928)
Priznata odgođena porezna imovina na porezne gubitke	-	(9.668.306)
Iskorištena odgođena porezna imovina preneseni porezni gubitak	9.668.306	-
Ukupan trošak poreza na dobit	22.224.573	(8.033.187)
Efektivna stopa poreza na dobit	17,8%	-

Bilješka 23. POREZ NA DOBIT (nastavak)

/iv/ Kretanje u odgođenoj poreznoj imovini i obvezama kroz godinu se odnosi na privremene razlike kako slijedi:

(u kunama)	Stanje	Promjene		Stanje
	1.1.2021.	smanjenja	povećanja	31.12.2021.
Rezerviranja za kamate na započete sporove	2.936.221	(670.022)	504.098	2.770.298
Rezerviranja za jubilarne nagrade i naknade prilikom umirovljenja	9.164.869	(752.738)	64.094	8.476.225
Priznati porezni gubici	9.668.306	(9.668.306)	-	-
Odgođena porezna imovina	21.769.395	(11.091.065)	568.192	11.246.522
Revalorizacija financijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OSD	(311.891)	-	103.756	(208.135)
Odgođena porezna obveza	(311.891)	-	103.756	(208.135)
Neto odgođena porezna imovina	21.457.505	(11.091.065)	671.948	11.038.387

/v/ Odgođeni i tekući porez na dobit:

	2021.	2020.
	(u kunama)	
Tekući porez na dobit	11.701.701	-
Odgođeni porez na dobit	10.522.873	(8.033.187)
	22.224.573	(8.033.187)

Bilješka 24. PRIHODI OD PRODAJE

	2021.	2020.
	(u kunama)	
Prihodi od poslova prisilne naplate, predstečajnih nagodbi i stečaja potrošača /i/	242.314.821	163.461.019
Prihodi od poslova platnog prometa /ii/	118.676.452	116.247.366
Prihodi od podrške sustavu riznice i REGOS-a	115.840.525	122.750.531
Prihodi od elektroničkog i kartičnog poslovanja /iii/	80.889.559	75.853.415
Prihodi od uplata i isplata građana /iv/	79.935.325	84.732.860
Prihodi od NKS-a	44.620.563	42.131.932
Prihodi od registara /v/	35.833.504	29.565.610
Ostali prihodi od prodaje /vii/	15.215.895	12.400.748
Prihodi od COP-a i registra zaposlenika	13.239.518	13.210.762
Prihodi od HITRONet	7.002.413	6.695.137
Prihodi računovodstvenih servisa	6.821.827	6.680.648
Prihodi od arhivsko-dokumentacijskih poslova	5.960.677	5.323.313
Prihodi od prodaje robe	5.509.751	7.320.257
Prihodi od povezanih društava	890.430	414.925
	772.751.258	686.788.523

/i/ Prihodi od poslova prisilne naplate, predstečajnih nagodbi i stečaja potrošača čine 31% ukupnih prihoda od prodaje, a veći su 48% zbog zastoja u provedbi ovrha u prošloj godini. U travnju 2020. godine donesen je Zakon o dopuni Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima kojim je propisan zastoj provedbe ovrhe na novčanim sredstvima za fizičke osobe za razdoblje važenja posebnih okolnosti, a sredinom srpnja je produljeno tromjesečno razdoblje trajanja moratorija na provedbu ovrha na novčanim sredstvima za fizičke osobe do 18. listopada 2020. godine.

Bilješka 24. PRIHODI OD PRODAJE (nastavak)

/ii/ Prihodi od poslova platnog prometa čine 15% ukupnih prihoda od prodaje, a veći su 2% zbog restriktivnih mjera u prošloj godini uzrokovanih pandemijom. U izvještajnoj godini se nastavio trend postupne zamjene šalterskog poslovanja s elektroničkim kanalima u obavljanju poslova platnog prometa i trend smanjivanja gotovinskog poslovanja.

/iii/ Prihodi od elektroničkog i kartičnog poslovanja čine 10% ukupnih prihoda od prodaje, a veći su 7% zbog prihoda od servisa e-Račun, poslovne inicijative *Platforma za digitalnu transformaciju poslovnih procesa klijenata - PKI usluge* te prihoda od ostalih elektroničkih usluga.

/iv/ Prihodi od uplata i isplata građana su manji 6% zbog postupne zamjene šalterskog poslovanja s elektroničkim kanalima.

/v/ Prihodi od registara su 21% veći zbog ostvarenih prihoda od izdavanja prekršajnih naloga. Sukladno Zakonu o računovodstvu, za obveznike koji nisu dostavili GFI za statističke i druge potrebe i koji ne predaju GFI i svu propisanu dokumentaciju u svrhu javne objave, propisana je novčana kazna. Fina je ovlaštena tužitelj za pokretanje prekršajnog postupka protiv poduzetnika i odgovorne osobe poduzetnika koji u roku ne dostave propisanu dokumentaciju i financijske podatke za statističke i druge potrebe i/ili radi javne objave.

/vi/ Prihodi ostvareni od Ministarstva financija iznose 16% ukupnih prihoda od prodaje (2020: 18%), a najvećim dijelom se odnose na prihode od podrške sustavu državne riznice.

/vii/ Ostali prihodi od prodaje obuhvaćaju prihode od razmjene novca, upisnika založnih prava, mjenjačkih poslova, dražbe pri prodaji nekretnina, HITRO.HR servisa i ostale prihode od prodaje.

/viii/ Pregled prihoda od prodaje:

	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Prihodi od prodaje u zemlji	772.511.085	686.555.046
Prihodi od prodaje u inozemstvu	240.173	233.477
	772.751.258	686.788.523

Bilješka 25. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Prihodi od sudskih nagodbi i rješenja (HNB) /i/	148.060.122	-
Prihodi od državnih potpora (EU projekti) /ii/	18.725.721	16.738.099
Prihodi od najamnina	12.949.299	12.128.155
Prihodi od ukidanja vrijednosnog usklađenja potraživanja	9.064.633	4.303.984
Prihodi iz proteklih godina	6.130.952	1.924.808
Prihodi od povezanih društava	3.026.421	4.911.307
Ostali prihodi	1.267.349	2.099.191
Prihodi s osnove plaća u naravi	762.923	744.980
Prihodi od ukidanja rezerviranja /iii/	693.502	22.780.688
Prihodi od refundiranja naknada šteta	580.069	249.777
Naplaćena otpisana potraživanja	290.076	130.774
Prihod od restorana	206.377	179.583
	201.757.444	66.191.346

Bilješka 25. OSTALI POSLOVNI PRIHODI (nastavak)

/i/ Vrhovni sud RH je 6. ožujka 2021. ukinuo pravomoćnu presudu iz 2015. godine vezanu za spor između Fine i HNB te predmet vratio prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje. HNB je izvršila povrat uplaćenog iznosa na račun Društva (126.978.989 kn) 23. rujna 2021. godine, a preostala obveza je ukinuta (21.000.000 kn) te je evidentiran prihod u iznosu od 147.978.989 kn (*Bilješka 18*).

/ii/ Prihodi od državnih potpora su veći 12% prvenstveno zbog ostvarenih prihoda od držanih potpora za provedbu projekata *e-Poslovanje*, *e-Pristojbe* i *Unaprjeđenje sustava kolektivnog pregovaranja i praćenja učinka sklopljenih kolektivnih ugovora*, a sukladno sklopljenim sporazumima o partnerstvu u provedbi projekta i ugovorima o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte.

/iii/ Prihodi od ukidanja rezerviranja u 2021. godini se u najznačajnijem dijelu odnose na ukinuta rezerviranja za započete sudske sporove zbog preinačenih presuda u ukupnom iznosu od 540.595 kn (2020: 22.766.614 kn).

Bilješka 26. TROŠKOVI SIROVINA I MATERIJALA

	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Potrošena energija /i/	15.882.049	14.926.635
Utrošene sirovine i materijal	6.145.456	6.605.072
Otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma	1.505.623	965.886
Ostali materijalni troškovi	80.705	451.131
	23.613.833	22.948.725

/i/ U troškovima energije najznačajniji su troškovi struje koji čine 66% navedenih troškova.

Bilješka 27. OPERATIVNI TROŠKOVI

	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Usluge održavanja /i/	32.602.425	30.991.402
Usluge održavanje software-a	30.608.381	29.452.179
Čuvanje imovine i tehnička zaštita	24.910.344	22.117.790
Ostale bankarske usluge /ii/	17.936.405	14.251.963
Telekomunikacijske usluge i poštarina	13.592.659	10.930.395
Usluge čišćenja	10.608.987	9.496.353
Komunalna naknada	9.007.983	8.826.813
Usluge student servisa, odvjetnika i ostalo savjetovanje /iii/	8.370.510	13.160.535
Usluge trezoriranja gotovine	6.586.119	6.392.488
Zakupnina i najamnina	6.476.601	6.174.561
Usluge platnog prometa	4.583.216	4.060.108
Prijevozne usluge, naknade za ceste i tehn. pregled vozila	4.039.047	3.854.491
Usluge promidžbe, reklame i sajмова, tiska, grafičke i sl.	3.386.716	2.792.080
Ostale usluge	3.345.685	1.959.002
Komunalne usluge	2.497.252	3.572.438
Premije osiguranje imovine	976.366	1.301.841
	179.528.695	169.334.437

/i/ Usluge održavanja obuhvaćaju održavanje zgrada, opreme i vozila, a veće su 5% prvenstveno zbog većih troškova investicijskog održavanja zgrada.

Bilješka 27. OPERATIVNI TROŠKOVI (nastavak)

/ii/ Ostale bankarske usluge najvećim dijelom obuhvaćaju naknade bankama koje sudjeluju u postupku izvršenja osnove za plaćanje, a veće su 26% zbog zastoja u provedbi ovrha u prošloj godini.

/iii/ U izvještajnoj godini trošak revizorskih usluga iznosi 178.000 kn, trošak usluga poreznog savjetovanja iznosi 55.000 kn, a trošak savjetovanja iz područja računovodstva, poreza i financija za potrebe Centara računovodstvenih servisa iznosi 64.075 kn.

Bilješka 28. TROŠKOVI OSOBLJA

	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Neto plaće i naknade plaće	230.020.180	229.507.425
Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	83.519.676	86.473.180
Doprinosi na plaće	49.119.038	49.111.935
Troškovi osiguranja radnika /ii/	17.016.030	6.528.420
Otpremnine /iii/	16.275.177	2.810.696
Troškovi prijevoza na posao i s posla	14.805.205	14.262.288
Prigodne nagrade i darovi radnicima /iv/	11.588.397	12.024.601
Potpore radnicima	2.009.975	2.093.750
Dnevnice, terenski dodaci i putni troškovi	829.189	588.721
Rezerviranja za primanja zaposlenih - neto (<i>Bilješka 17</i>)	(3.825.801)	(445.091)
Rezerviranja za neiskorištene GO - neto	(6.317.658)	(9.266.168)
	415.039.408	393.689.757

/i/ Društvo ima 2.826 radnika na bazi prosjeka tijekom razdoblja (2020: 2.853 radnika).

/ii/ Troškovi osiguranja radnika su veći zbog isplate dobrovoljnog mirovinskog osiguranja (III. stup) do godišnjeg iznosa na koji se ne plaća porez na dohodak.

/iii/ Povećanje troškova posljedica je isplaćenih otpremnina zbog osobno uvjetovanih otkaza ugovora o radu za 126 radnika (2020.: 25) sukladno Kolektivnom ugovoru za radnike Fine.

/iv/ Prigodne nagrade i darovi radnicima sadrže godišnje nagrade (tzv. božićnice), regres, jubilarne nagrade, darove djeci radnicima za božićne blagdane i darove radnicima za uskršne blagdane isplaćene sukladno Kolektivnom ugovoru za radnike Fine.

/v/ Troškovi ključnog posloводства Fine (predsjednik Uprave, članovi Uprave, direktori sektora, direktori samostalnih službi pri Upravi i voditelji samostalnih ureda pri Upravi) iznose:

	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Ukupan trošak plaće ključnog posloводства	6.257.783	5.364.482
Ukupan trošak plaće u naravi ključnog posloводства	1.050.614	1.033.093
	7.308.397	6.397.574

Bilješka 29. VRIJEDNOSNA USKLAĐENJA

	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Potraživanja od kupaca /i/ (Bilješka 11)	40.675.897	26.652.918
Otpis potraživanja /ii/	3.978.071	987.182
Ostala kratkotrajna potraživanja /iii/	2.237.887	145.697
Potraživanja od zaposlenih - rate kredita	67.491	96.507
	46.959.346	27.882.304

/i/ Povećanje troškova vrijednosnih usklađenja potraživanja od kupaca posljedica je nastavka u provedbi ovrha.

/ii/ Najveći dio otpisanih potraživanja u 2021. godini se odnosi na potraživanja od dužnika poslovnih subjekata nad kojima su pokrenuti postupci prisilne naplate, a koji su brisani iz Sudskog registra, otpis potraživanja temeljem članka 9. Zakona o otpisu duga fizičkim osobama i otpis potraživanja temeljem članka 12. Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima.

/iii/ U najvećem dijelu se odnose na vrijednosno usklađenje potraživanja nastalog zbog preplate dobavljaču (neizvršenje ugovorne obveze), a koje je u postupku prisilne naplate.

Bilješka 30. OSTALI TROŠKOVI POSLOVANJA

	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Porezno nepriznati PDV – prorata /i/	27.414.728	24.006.849
Rezervacije za započete sudske sporove	10.886.964	858.934
Naknadno utvrđeni rashodi iz proteklih godina /ii/	6.951.078	1.263.246
Donacije, dotacije, sponzorstva	3.424.670	1.722.350
Troškovi stručnog usavršavanja radnika	1.492.558	1.649.601
Ostali troškovi	1.404.675	1.457.967
Porezi i doprinosi koji ne ovise o poslovnom rezultatu	880.795	632.413
Propisane naknade i doprinosi	460.055	456.224
Članarine strukovnim organizacijama (TZ, HGK)	414.990	466.598
Upravni i sudski troškovi i takse	330.587	116.345
Troškovi stručne literature i tiska	302.939	321.191
Kazne, penali i naknade štete	194.251	94.487
Naknade članovima Nadzornog odbora i Revizorskog odbora	150.087	135.208
Ostali rashodi	127.028	111.379
Ostale usluge (reprezentacija i slične usluge)	108.774	99.869
	54.544.178	33.392.662

/i/ Troškovi porezno nepriznatog PDV-a proizlaze iz primjene Zakona o porezu na dodanu vrijednost. Društvo koristi dobra i usluge u okviru svoje djelatnosti za isporuke dobara i obavljanje usluga po kojima je dopušten odbitak pretporeza i za isporuke dobara i usluga po kojima je isključen odbitak pretporeza. Iznos pretporeza koji se odnosi na isporuke dobara i usluga za koje je dopušten odbitak pretporeza izračunava se za sve isporuke sukladno članku 137. stavku 1. Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost.

/ii/ Naknadno utvrđeni rashodi iz proteklih godina u 2021. godini se u najvećem dijelu odnose na dugotrajnu nematerijalnu imovinu u pripremi za koju je utvrđeno da neće donositi buduće ekonomske koristi (*Uspostava Jedinственog upravnog mjesta, razna projektna dokumentacija i elaborati*) te je cjelokupni kapitalizirani iznos evidentiran u okviru naknadno utvrđenih troškova iz prethodnih godina.

Bilješka 31. NETO FINANCIJSKI PRIHODI / (RASHODI)

	2021. <i>(u kunama)</i>	2020.
Prinosi od udjela u fondovima	618.864	3.115.273
Prihodi od kamata	2.048.712	1.947.655
Ostali financijski prihodi /i/	9.401.082	12.034.226
Prihodi od tečajnih razlika	3.773.711	8.124.079
Ukupni prihodi	15.842.369	25.221.233
Rashodi od kamata	(437.355)	(398.244)
Rashodi od tečajnih razlika	(2.169.172)	(1.806.413)
Nerealizirani gubici (rashodi) od ulaganja	(5.861.513)	(198.489)
Vrijednosna usklađenja ulaganja	-	(4.497)
Ostali financijski rashodi /ii/	(4.657.241)	(1.487.110)
Ukupni rashodi	(13.125.281)	(3.894.753)
Neto prihodi	2.717.088	21.326.481

/i/ Provedeno je testiranje na umanjenje vrijednosti udjela u ovisnom društvu na datum 31.12.2020. godine te je utvrđeno da fer (nadoknativa) vrijednost imovine iznosi 55.272.609 kn te je provedeno usklađenje odnosno uvećanje vrijednosti u iznosu od 10.071.905 kn.

Provedeno je testiranje na umanjenje vrijednosti udjela u ovisnom društvu na datum 31.12.2021. godine te je utvrđeno da fer (nadoknativa) vrijednost imovine iznosi 62.389.519 kn te je provedeno usklađenje odnosno uvećanje vrijednosti u iznosu od 7.116.910 kn.

/ii/ Ostali financijski rashodi obuhvaćaju realizirane negativne prinose od udjela u fondovima.

Bilješka 32. ODNOSI S POVEZANIM DRUŠTVIMA

Povezana društva Financijske agencije su FINA gotovinski servisi d.o.o. koje ima ovisno društvo FINA GS usluge d.o.o. te Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. koje ima ovisno društvo SKDD-CCP Smart Clear d.d.

Ulaganja u ovisna društva

Osnovna ulaganja u ovisna društva na dan 31. prosinca su sljedeća:

	Država	Vrsta djelatnosti	2021. udio u %	2020.
FINA gotovinski servisi d.o.o.	Hrvatska	Poslovi s gotovim novcem	100,00	100,00
SKDD d.d.	Hrvatska	Klirinško društvo	56,62	56,62

Bilješka 32. ODNOSI S POVEZANIM DRUŠTVIMA (nastavak)

Tablica u nastavku prikazuje sažete financijske informacije za FINA gotovinske servise i SKDD:

<i>(u kunama)</i>	2021. FINA gotovinski servisi	2021. SKDD	2020. FINA gotovinski servisi	2020. SKDD
Izvještaj o financijskom položaju				
Kratkotrajna imovina	38.755.541	31.521.386	44.207.044	31.972.221
Dugotrajna imovina	80.159.156	112.423.510	61.241.918	110.142.132
Kratkoročne obveze	(33.448.341)	(3.110.950)	(22.889.504)	(3.317.731)
Dugoročne obveze	(21.924.613)	(1.657.031)	(20.500.076)	(609.918)
Neto imovina ovisnog društva	63.541.742	139.176.915	62.059.382	138.186.704
Račun dobiti i gubitka				
Prihod	142.968.684	30.902.506	121.646.374	29.992.515
Rashod	(141.118.985)	(28.433.552)	(119.548.477)	(26.718.139)
Neto dobit ovisnog društva	1.482.360	1.199.116	1.678.643	2.671.747

Tablica u nastavku prikazuje sažete financijske informacije za FINA GS usluge i SKDD-CCP Smart Clear:

<i>(u kunama)</i>	2021. FINA GS usluge	2021. SKDD-CCP Smart Clear	2020. FINA GS usluge	2020. SKDD-CCP Smart Clear
Izvještaj o financijskom položaju				
Kratkotrajna imovina	2.575.138	70.268.708	-	55.122.994
Dugotrajna imovina	48.434	10.268.980	-	22.640.424
Kratkoročne obveze	(2.543.524)	(459.486)	-	(285.885)
Dugoročne obveze	(0)	(414.154)	-	(489.774)
Neto imovina ovisnog društva	80.048	79.664.048	-	76.987.759
Račun dobiti i gubitka				
Prihod	4.387.229	217.370	-	289.206
Rashod	(4.318.826)	(2.278.297)	-	(1.551.541)
Neto dobit (gubitak) ovisnog društva	60.048	(2.075.778)	-	(1.260.508)

Odnosi s FINA gotovinskim servisima d.o.o.

/i/ Vlada Republike Hrvatske je na prijedlog Nadzornog odbora Financijske agencije 27. kolovoza 2009. donijela Odluku o davanju suglasnosti za osnivanje društva FINA gotovinski servisi d.o.o. (klasa VT-450-02/09-02/04, broj: 5030120-09-1). Temeljem navedene Odluke, Uprava Fine je 09. rujna 2009. donijela Odluku o osnivanju trgovačkog društva FINA gotovinski servisi d.o.o. (klasa: POV-020-01/09-02/3, broj: 02-09-1). Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu od 15. rujna 2010. godine društvo FINA gotovinski servisi d.o.o. upisano je u sudski registar tog suda. Društvo je s operativnim radom započelo 03. svibnja 2010. godine.

Bilješka 32. ODNOSI S POVEZANIM DRUŠTVIMA (nastavak)

Odnosi s FINA gotovinskim servisima d.o.o. (nastavak)

/ii/ Fina je u temeljni kapital društva FINA gotovinski servisi d.o.o. unijela 10.000.000,00 kn temeljnog kapitala u novcu. Temeljem Ugovora o ulaganju stvari u društvo FINA gotovinski servisi d.o.o. (OV-10750/10), iznos procijenjene tržišne vrijednosti opreme koju je Fina unijela u tvrtku FINA gotovinski servisi d.o.o. ukupno iznosi 18.535.448,10 kn (neto procijenjena tržišna vrijednosti uvećana za PDV). Sukladno članku 390. stavak 1. Zakona o trgovačkim evidentiran je udjel u iznosu od 28.535.400,00 kn. Temeljem Odluke o povećanju temeljnog kapitala društva (Posl.broj: OU-71/2012) od 26. srpnja 2012. godine i Ugovora o unosu prava u temeljni kapital FINA gotovinski servisi d.o.o. (Klasa: 130-01/12-01/4, Ur.broj: 05-12-1) od 26. srpnja 2012. godine, Financijska agencija unosi prava u obliku dijela potraživanja koje ima prema FINA gotovinskim servisima u iznosu od 14.411.847,85 kn u temeljni kapital društva FINA gotovinskim servisima te je 31. kolovoza 2012. godine upisan udjel s ovih osnova u iznosu od 14.411.800,00 kn.

/iii/ Provedeno je testiranje na umanjenje vrijednosti udjela u ovisnom društvu na datum 31.12.2018. godine te je utvrđeno da knjigovodstvena vrijednost imovine premašuje njezinu nadoknadivu vrijednost za 21.815.497 kn. U 2019. godini Fina je povećala temeljni kapital društva FINA gotovinski servisi d.o.o. uplatom novca u iznosu od 24.069.000 kn. Ukupan udjel Fina u društvu FINA gotovinski servisi iznosi 45.200.703 kn.

Provedeno je testiranje na umanjenje vrijednosti udjela u ovisnom društvu na datum 31.12.2020. godine te je utvrđeno da fer (nadoknadiva) vrijednost imovine iznosi 55.272.609 kn te je provedeno usklađenje odnosno povećanje knjigovodstvene vrijednosti za iznos od 10.071.905 kn.

Provedeno je testiranje na umanjenje vrijednosti udjela u ovisnom društvu na datum 31.12.2021. godine te je utvrđeno da fer (nadoknadiva) vrijednost ulaganja iznosi 62.389.519 kn te je provedeno usklađenje odnosno uvećanje vrijednosti u iznosu od 7.116.910 kn.

Analiza osjetljivosti

Raspon vrijednosti između najniže i najviše vrijednosti je poprilično visok što signalizira značajnu osjetljivost procijenjene vrijednosti tvrtke na povećanje/smanjenje u dugoročnoj stopi rasta i ukupnom trošku financiranja. U slučaju promjene dugoročne stope rasta primjećuje se veći raspon promjene cijene udjela, nego u slučaju promjene u trošku financiranja:

- povećanje ponderiranog troška kapitala za 0,3% uzrokuje smanjenje vrijednosti za 4.935.925 kn
- smanjenje stope rasta za 0,3% uzrokuje smanjenje vrijednosti za 4.271.386 kn.

/iv/ FINA gotovinski servisi obavljaju Fina usluge prijevoza vrijednosnih pošiljki, usluge pohrane gotovog novca i isporuku potrošnog materijala za blagajničko trezorsku opremu. Fina obavlja FINA gotovinskim servisima usluge zakup prostora, informatičke usluge i ostale usluge.

Pregled transakcija sa povezanim društvom je sljedeći:

	2021.	2020.
	(u kunama)	
Prihodi iz odnosa s povezanim društvom	3.695.446	5.111.134
Rashodi iz odnosa s povezanim društvom	13.177.794	15.714.798
Potraživanja od povezanih društva	530.700	1.034.313
Obveze prema povezanom društvu	1.907.391	1.923.053

Bilješka 32. ODNOSI S POVEZANIM DRUŠTVIMA (nastavak)**Odnosi s FINA gotovinskim servisima d.o.o. (nastavak)**

/v/ Cijene usluga primljenih od povezanog društva su tržišne te cijene pruženih usluga povezanom društvu nisu niže od tržišnih. Elaborat o transfernim cijenama za 2021. godinu izrađen je u skladu sa Zakonom o porezu na dobit i Pravilnikom o porezu na dobit.

Odnosi s FINA GS uslugama d.o.o.

/i/ FINA GS usluge obavljaju Fini usluge čišćenja poslovnih prostora. Pregled transakcija sa povezanim društvom je sljedeći:

	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Prihodi iz odnosa s povezanim društvom	-	-
Rashodi iz odnosa s povezanim društvom	4.354.226	-
Potraživanja od povezanih društva	-	-
Obveze prema povezanom društvu	2.475.672	-

/ii/ Cijene usluga primljenih od povezanog društva su tržišne te cijene pruženih usluga povezanom društvu nisu niže od tržišnih. Elaborat o transfernim cijenama za 2021. godinu izrađen je u skladu sa Zakonom o porezu na dobit i Pravilnikom o porezu na dobit.

Odnosi sa Središnjim klirinškim depozitarnim društvom d.d.

/i/ Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. (SKDD) je osnovano 18. travnja 1997. na temelju članka 84. Zakona o izdavanju i prometu vrijednosnim papirima (NN 107/95) i članka 177. Zakona o trgovačkim društvima (NN 111/93) kao dioničko društvo s nazivom tvrtke Središnja depozitarna agencija d.d. Promjena naziva tvrtke u Središnje klirinško depozitarno društvo provedena je 13. ožujka 2009. godine.

/ii/ Ukupna vrijednost dionica Središnjeg klirinškog depozitarnog društva d.d. u poslovnim knjigama Fina iznosi 43.629.400 kn. Fina je 6.040 redovnih dionica stekla 26. kolovoza 2003. godine, a 3.924 redovnih dionica 2. siječnja 2008. godine u postupku povećanja temeljnog kapitala SKDD-a te je bila imatelj 9.964 redovnih dionica što je iznosilo 16,61% temeljnog kapitala SKDD-a. Temeljem javnog poziva za upis novih dionica SKDD-a od 22. rujna 2014. godine, Fina je upisala 31.469 od ukupno ponuđenih 31.500 novih dionica u iznosu od 29.895.550 kn. Navedeno povećanje temeljnog kapitala SKDD provedeno je u sudskom registru 3. prosinca 2014. godine. Temeljem javnog poziva za upis novih dionica SKDD-a od 19. srpnja 2017. godine, Financijska agencija je upisala 6.133 od ukupno ponuđenih 8.000 novih dionica u iznosu od 5.826.350 kn. Temeljem Ugovora o kupoprodaji dionica društva Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. sklopljenog dana 26. srpnja 2017. godine sa Zagrebačkom bankom, Financijska agencija je kupila 4.860 dionica u iznosu od 5.832.000 kn.

Fina je tijekom 2018. godine stekla 3.912 dionica SKDD d.d. u ukupnom iznosu od 4.506.400 kn. Ukupna vrijednost dionica Središnjeg klirinškog depozitarnog društva d.d. u poslovnim knjigama Financijske agencije iznosi 48.135.800 kn (56.338 dionica).

/iii/ Provedeno je testiranje na umanjenje vrijednosti dionica u ovisnom društvu na datum 31.12.2021. godine te je utvrđeno da knjigovodstvena vrijednost ulaganja ne premašuje njezinu nadoknadivu vrijednost.

Bilješka 32. ODNOSI S POVEZANIM DRUŠTVIMA (nastavak)

Odnosi sa Središnjim klirinškim depozitarnim društvom d.d. (nastavak)

Analiza osjetljivosti

Raspon vrijednosti između najniže i najviše vrijednosti je poprilično visok što signalizira značajnu osjetljivost procijenjene vrijednosti tvrtke na povećanje/smanjenje u dugoročnoj stopi rasta i ukupnom trošku financiranja. U slučaju promjene dugoročne stope rasta primjećuje se veći raspon promjene cijene udjela, nego u slučaju promjene u trošku financiranja:

- povećanje ponderiranog troška kapitala za 0,3% uzrokuje smanjenje vrijednosti po dionici 41,06 kn
- smanjenje stope rasta za 0,3% uzrokuje smanjenje vrijednosti po dionici za 35,37 kn.

/iv/ Središnje klirinško depozitarno društvo obavlja Fini usluge davanja standardnih izvještaja, potvrda i podataka. Fina obavlja Središnjim klirinškim depozitarnim društvom usluge certificiranja, informatičke usluge i ostale usluge. Pregled transakcija sa povezanim društvom je sljedeći:

	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Prihodi iz odnosa s povezanim društvom	220.915	215.098
Rashodi iz odnosa s povezanim društvom	4.790	4.850
Potraživanja od povezanih društva	21.033	21.054
Obveze prema povezanom društvu	-	-

/v/ Cijene usluga primljenih od povezanog društva su tržišne te cijene pruženih usluga povezanom društvu nisu niže od tržišnih. Elaborat o transfernim cijenama za 2021. godinu izrađen je u skladu sa Zakonom o porezu na dobit i Pravilnikom o porezu na dobit.

Odnosi s SKDD-CCP Smart Clear d.d.

/i/ Fina obavlja SKDD-CCP Smart Clearu usluge certificiranja i povezane usluge. Pregled transakcija sa povezanim društvom je sljedeći:

	2021.	2020.
	<i>(u kunama)</i>	
Prihodi iz odnosa s povezanim društvom	490	-
Rashodi iz odnosa s povezanim društvom	-	-
Potraživanja od povezanih društva	-	-
Obveze prema povezanom društvu	-	-

/ii/ Cijene usluga primljenih od povezanog društva su tržišne te cijene pruženih usluga povezanom društvu nisu niže od tržišnih. Elaborat o transfernim cijenama za 2021. godinu izrađen je u skladu sa Zakonom o porezu na dobit i Pravilnikom o porezu na dobit.

Bilješka 33. DOGAĐAJI NAKON IZVJEŠTAJNOG RAZDOBLJA

/i/ Ulaskom Hrvatske u europski tečajni mehanizam ERM II ispunjeni su preduvjeti za ulazak Hrvatske u eurozonu te su započete operativne aktivnosti za prelazak na euro. Društvo je *Nacionalnim planom zamjene hrvatske kune eurom* dobilo značajnu ulogu te će u svojim poslovnicama u prvih šest mjeseci od dana uvođenja eura bez naknade mijenjati hrvatske kune u eure.

/ii/ Trenutna vojna operacija u Ukrajini i povezane sankcije za Rusku Federaciju će utjecati na europsko i globalno gospodarstvo. Društvo nije izloženo Ukrajini, Rusiji ili Bjelorusiji. Međutim, učinak na opću gospodarsku situaciju može zahtijevati izmjene određenih pretpostavki i procjena koje se ne mogu pouzdano procijeniti. Društvo pažljivo prati sve odluke donesene na EU i međunarodnoj razini kao i njihov mogući utjecaj na poslovanje Društva.

/iii/ U travnju 2022. godine je održano prvo ročište u predmetu tužitelja Hrvatske narodne banke protiv Financijske agencije koji se vodi pred Općinskim građanskim sudom u Zagrebu pod brojem P-3131/2021. Uprava Društva je procijenila da navedeni događaj nema utjecaja na donesenu procjenu ishoda spora odnosno na iznos rezervacija.

/iv/ Tijekom 2022. godine nije bilo odgode u naplati potraživanja niti značajnog pada u fer vrijednost financijske imovine i Društvo ima odgovarajuća sredstva za podmirenje svojih obveza kako dospijevaju.

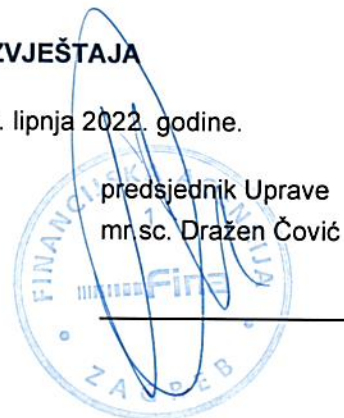
Bilješka 34. SASTAVLJANJE I ODOBRAVANJE FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijski izvještaji su sastavljeni i odobreni od strane Uprave dana 15. lipnja 2022. godine.

članica Uprave
Vinka Ilak

član Uprave
Branko Malenica

predsjednik Uprave
mr.sc. Dražen Čović

Prilog - Obrasci pripremljeni sukladno Pravilniku o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja

U nastavku se navode nekonsolidirani financijski izvještaji Društva pripremljeni u skladu s Pravilnikom o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 95/16 s izmjenama i dopunama), razlike s financijskim izvještajima u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (Službeni list Europske unije 1126/2008 s izmjenama i dopunama) proizlaze iz drugačije klasifikacije pojedinih pozicija financijskih izvještaja.

Izvještaj o financijskom položaju

Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	31.12.2020.	31.12.2021.
1	2	3	4	5
AKTIVA				
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001			
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (AOP 003+010+020+031+036)	002		1.332.105.780	1.241.649.519
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (AOP 004 do 009)	003		100.963.189	100.998.045
1. Izdaci za razvoj	004		0	0
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005		59.824.093	56.909.058
3. Goodwill	006		0	0
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	007		0	0
5. Nematerijalna imovina u pripremi	008		29.877.428	36.140.286
6. Ostala nematerijalna imovina	009		11.261.669	7.948.700
II. MATERIJALNA IMOVINA (AOP 011 do 019)	010		628.921.008	589.737.687
1. Zemljište	011		4.187.500	4.187.500
2. Građevinski objekti	012		366.104.234	366.239.064
3. Postrojenja i oprema	013		108.197.779	95.167.798
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014		16.852.907	13.996.845
5. Biološka imovina	015		0	0
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	016		16.373.595	0
7. Materijalna imovina u pripremi	017		39.317.751	53.364.141
8. Ostala materijalna imovina	018		1.606.300	1.975.182
9. Ulaganje u nekretnine	019		76.280.942	54.807.157
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (AOP 021 do 030)	020		577.832.783	538.407.864
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	021		103.408.409	110.525.319
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	022		0	0
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	023		0	0
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	024		0	0
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	025		0	0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	026		0	0
7. Ulaganja u vrijednosne papire	027		97.017.517	196.473.869
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	028		0	0
9. Ostala ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	029		0	0
10. Ostala dugotrajna financijska imovina	030		377.406.857	231.408.676
IV. POTRAŽIVANJA (AOP 032 do 035)	031		2.931.295	1.467.536
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	032		0	0
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	033		0	0
3. Potraživanja od kupaca	034		175.347	166.434
4. Ostala potraživanja	035		2.755.947	1.301.102
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	036		21.457.505	11.038.387
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (AOP 038+046+053+063)	037		435.889.031	606.759.978
I. ZALIHE (AOP 039 do 045)	038		6.100.487	4.973.594
1. Sirovine i materijal	039		4.366.048	3.501.594
2. Proizvodnja u tijeku	040		0	0
3. Gotovi proizvodi	041		0	0
4. Trgovačka roba	042		1.734.439	1.472.000
5. Predujmovi za zalihe	043		0	0
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	044		0	0
7. Biološka imovina	045		0	0
II. POTRAŽIVANJA (AOP 047 do 052)	046		104.369.634	92.750.750
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	047		1.055.367	551.733
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	048		0	0
3. Potraživanja od kupaca	049		71.199.112	72.270.159
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	050		1.073.534	834.020
5. Potraživanja od države i drugih institucija	051		27.492.206	15.611.646
6. Ostala potraživanja	052		3.549.416	3.483.193
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (AOP 054 do 062)	053		30.187.425	294.758.982
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	054		0	0
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	055		0	0

Financijska agencija

Prilog - Obrasci pripremljeni sukladno Pravilniku o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (nerevidirano)

Prilog - Obrasci pripremljeni sukladno Pravilniku o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (nastavak)

Izvještaj o financijskom položaju (nastavak)

Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	31.12.2020.	31.12.2021.
1	2	3	4	5
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	056		0	0
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	057		0	0
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	058		0	0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	059		0	0
7. Ulaganja u vrijednosne papire	060		0	0
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	061		0	0
9. Ostala financijska imovina	062		30.187.425	294.758.982
IV. NOVAC U BANC I BLAGAJNI	063		295.231.485	214.276.652
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	064		10.831.223	13.848.524
E) UKUPNO AKTIVA (AOP 001+002+037+064)	065		1.778.826.034	1.862.258.022
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	066		832.987.483	868.227.820
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE (AOP 068 do 070+076+077+083+086+089)	067		1.524.060.594	1.621.074.256
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	068		1.347.261.347	1.347.260.017
II. KAPITALNE REZERVE	069		0	0
III. REZERVE IZ DOBITI (AOP 071+072-073+074+075)	070		113.049.740	115.149.616
1. Zakonske rezerve	071		45.571.736	47.671.612
2. Rezerve za vlastite dionice	072		0	0
3. Mastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	073		0	0
4. Statutarne rezerve	074		0	0
5. Ostale rezerve	075		67.478.004	67.478.004
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	076		0	0
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI I OSTALO (AOP 078 do 082)	077		1.420.835	948.170
1. Fer vrijednost financijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	078		1.420.835	948.170
2. Učinkoviti dio zaštite novčanih tokova	079		0	0
3. Učinkoviti dio zaštite neto ulaganja u inozemstvu	080		0	0
4. Ostale rezerve fer vrijednosti	081		0	0
5. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja (konsolidacija)	082		0	0
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (AOP 084-085)	083		51.829.293	54.979.107
1. Zadržana dobit	084		51.829.293	54.979.107
2. Preneseni gubitak	085		0	0
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (AOP 087-088)	086		10.499.379	102.737.346
1. Dobit poslovne godine	087		10.499.379	102.737.346
2. Gubitak poslovne godine	088		0	0
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	089		0	0
B) REZERVIRANJA (AOP 091 do 096)	090		75.681.371	73.807.191
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	091		50.915.938	47.090.137
2. Rezerviranja za porezne obveze	092		0	0
3. Rezerviranja za započete sudske sporove	093		24.765.434	26.717.054
4. Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	094		0	0
5. Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	095		0	0
6. Druga rezerviranja	096		0	0
C) DUGOROČNE OBVEZE (AOP 098 do 108)	097		44.366.297	16.417.857
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	098		0	0
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	099		0	0
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	100		0	0
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	101		0	0
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	102		0	0
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	103		0	0
7. Obveze za predujmove	104		0	0
8. Obveze prema dobavljačima	105		0	0
9. Obveze po vrijednosnim papirima	106		0	0
10. Ostale dugoročne obveze	107		44.366.297	16.417.857
11. Odgođena porezna obveza	108		0	0
D) KRATKOROČNE OBVEZE (AOP 110 do 123)	109		109.084.041	133.062.848
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	110		1.923.053	4.383.064
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	111		0	0
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	112		0	0
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	113		0	0
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	114		0	0
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	115		0	0
7. Obveze za predujmove	116		10.107.740	9.301.836
8. Obveze prema dobavljačima	117		40.327.518	46.734.527
9. Obveze po vrijednosnim papirima	118		0	0

Financijska agencija

Prilog - Obrasci pripremljeni sukladno Pravilniku o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (nerevidirano)

Prilog - Obrasci pripremljeni sukladno Pravilniku o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (nastavak)

Izvještaj o financijskom položaju (nastavak)

Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	31.12.2020.	31.12.2021.
1	2	3	4	5
10. Obveze prema zaposlenicima	119		21.329.422	21.000.959
11. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	120		11.601.587	27.069.132
12. Obveze s osnove udjela u rezultatu	121		0	0
13. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	122		0	0
14. Ostale kratkoročne obveze	123		23.794.721	24.573.330
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	124		25.633.730	17.895.870
F) UKUPNO – PASIVA (AOP 067+090+097+109+124)	125		1.778.826.034	1.862.258.022
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	126		832.987.483	868.227.820

Račun dobiti i gubitka i izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	2020.	2021.
1	2	3	4	5
I. POSLOVNI PRIHODI (AOP 128 do 132)	127		752.979.869	974.508.703
1. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	128		414.925	890.430
2. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	129		686.373.598	771.860.828
3. Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	130		0	0
4. Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	131		4.911.307	3.026.421
5. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	132		61.280.039	198.731.023
II. POSLOVNI RASHODI (AOP 134+135+139+143 do 145+148+155)	133		771.840.158	852.263.871
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	134		0	0
2. Materijalni troškovi (AOP 136 do 138)	135		204.397.155	224.200.525
a) Troškovi sirovina i materijala	136		22.948.725	23.613.833
b) Troškovi prodane robe	137		5.585.573	4.041.967
c) Ostali vanjski troškovi	138		175.862.857	196.544.725
3. Troškovi osoblja (AOP 140 do 142)	139		365.092.540	362.658.894
a) Neto plaće i nadnice	140		229.507.425	230.020.180
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	141		86.473.180	83.519.676
c) Doprinosi na plaće	142		49.111.935	49.119.038
4. Amortizacija	143		119.006.700	128.536.443
5. Ostali troškovi	144		61.122.321	78.468.131
6. Vrijednosna usklađenja (AOP 146+147)	145		27.882.304	46.959.346
a) dugotrajne imovine osim financijske imovine	146		0	0
b) kratkotrajne imovine osim financijske imovine	147		27.882.304	46.959.346
7. Rezerviranja (AOP 149 do 154)	148		-8.852.325	743.505
a) Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	149		-9.711.259	-10.143.458
b) Rezerviranja za porezne obveze	150		0	0
c) Rezerviranja za započete sudske sporove	151		858.934	10.886.964
d) Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	152		0	0
e) Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	153		0	0
f) Druga rezerviranja	154		0	0
8. Ostali poslovni rashodi	155		3.191.463	10.697.026
III. FINANCIJSKI PRIHODI (AOP 157 do 166)	156		25.221.233	15.842.369
1. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	157		0	0
2. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesima	158		0	0
3. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova poduzetnicima unutar grupe	159		0	0
4. Ostali prihodi s osnove kamata iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	160		0	0
5. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	161		0	0
6. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova	162		0	0
7. Ostali prihodi s osnove kamata	163		1.947.655	2.048.712
8. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	164		8.497.376	3.773.711

Prilog - Obrasci pripremljeni sukladno Pravilniku o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (nastavak)

Račun dobiti i gubitka i izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (nastavak)

Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	2020.	2021.
1	2	3	4	5
9. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	165		2.850.314	1.054.856
10. Ostali financijski prihodi	166		11.925.888	8.965.090
IV. FINANCIJSKI RASHODI (AOP 168 do 174)	167		3.894.753	13.125.281
1. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi s poduzetnicima unutar grupe	168		0	0
2. Tečajne razlike i drugi rashodi s poduzetnicima unutar grupe	169		0	0
3. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	170		398.244	437.355
4. Tečajne razlike i drugi rashodi	171		1.806.413	2.169.172
5. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	172		198.489	5.861.513
6. Vrijednosna usklađenja financijske imovine (neto)	173		4.497	0
7. Ostali financijski rashodi	174		1.487.110	4.657.241
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	175		0	0
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	176		0	0
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	177		0	0
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	178		0	0
IX. UKUPNI PRIHODI (AOP 127+156+175 + 176)	179		778.201.103	990.351.071
X. UKUPNI RASHODI (AOP 133+167+177 + 178)	180		775.734.910	865.389.152
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 179-180)	181		2.466.192	124.961.919
1. Dobit prije oporezivanja (AOP 179-180)	182		2.466.192	124.961.919
2. Gubitak prije oporezivanja (AOP 180-179)	183		0	0
XII. POREZ NA DOBIT	184		-8.033.187	22.224.573
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 181-184)	185		10.499.379	102.737.346
1. Dobit razdoblja (AOP 181-184)	186		10.499.379	102.737.346
2. Gubitak razdoblja (AOP 184-181)	187		0	0
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI (popunjava poduzetnik obveznik primjene MSF-a)				
I. Dobit ili gubitak razdoblja	204		10.499.379	102.737.346
II. Ostala sveobuhvatna dobit / gubitak prije poreza (AOP 207 do 211 + 214 do 221)	205		-1.324.393	-576.421
III. Stavke koje neće biti reklasificirane u dobit ili gubitak (AOP 207 do 212)	206		0	0
1. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	207			
2. Dobitak ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja vlasničkih vrijednosnih papira po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	208			
3. Promjene fer vrijednosti financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka koja se može pripisati promjenama kreditnog rizika obveze	209			
4. Aktuarski dobiti/gubici po planovima definiranih primanja	210			
5. Ostale stavke koje neće biti reklasificirane	211			
6. Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje neće biti reklasificirane	212			
IV. Stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili gubitak (AOP 214 do 222)	213		-1.086.002	-472.665
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	214			
2. Dobitak ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja dužničkih vrijednosnih papira po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	215		-1.324.393	-576.421
3. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanih tokova	216			
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	217			
5. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku društava povezanih sudjelujućim interesom	218			
6. Promjene fer vrijednosti vremenske vrijednosti opcije	219			
7. Promjene fer vrijednosti terminskih elemenata terminskih ugovora	220			
8. Ostale stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili gubitak	221			
9. Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili gubitak	222		238.391	103.756
V. Neto ostala sveobuhvatna dobit ili gubitak (AOP 206+213)	223		-1.086.002	-472.665
VI. Ukupna sveobuhvatna dobit ili gubitak razdoblja (AOP 204+223)	224		9.413.377	102.264.681

Prilog - Obrasci pripremljeni sukladno Pravilniku o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (nastavak)

Izvještaj o novčanim tokovima

Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	31.12.2020.	31.12.2021.
1	2	3	4	5
Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti				
1. Dobit prije oporezivanja	001		2.466.192	124.961.919
2. Usklađenja (AOP 003 do 010):	002		99.546.142	175.752.025
a) Amortizacija	003		119.006.700	128.536.443
b) Dobici i gubici od prodaje i vrijednosna usklađenja dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	004		61.436	7.175.339
c) Dobici i gubici od prodaje i nerealizirani dobici i gubici i vrijednosno usklađenje financijske imovine	005		-15.719.067	2.897.637
d) Prihodi od kamata i dividendi	006		-1.947.655	-2.048.712
e) Rashodi od kamata	007		398.244	437.352
f) Rezerviranja	008		-29.051.941	-1.874.180
g) Tečajne razlike (nerealizirane)	009		145.507	-47.751
h) Ostala usklađenja za nenovčane transakcije i nerealizirane dobitke i gubitke	010		26.652.918	40.675.897
I. Povećanje ili smanjenje novčanih tokova prije promjena u radnom kapitalu (AOP 001+002)	011		102.012.334	300.713.945
3. Promjene u radnom kapitalu (AOP 013 do 016)	012		-69.647.500	-31.796.485
a) Povećanje ili smanjenje kratkoročnih obveza	013		-30.253.094	-16.990.851
b) Povećanje ili smanjenje kratkotrajnih potraživanja	014		-37.627.555	-15.932.527
c) Povećanje ili smanjenje zaliha	015		-1.766.850	1.126.893
d) Ostala povećanja ili smanjenja radnog kapitala	016			
II. Novac iz poslovanja (AOP 011+012)	017		32.364.834	268.917.460
4. Novčani izdaci za kamate	018		-398.244	-437.352
5. Plaćeni porez na dobit	019		-22.683.131	-1.597.731
A) NETO NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI (AOP 017 do 019)	020		9.283.459	266.882.376
Novčani tokovi od investicijskih aktivnosti				
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	021		3.969	165.052
2. Novčani primici od prodaje financijskih instrumenata	022		606.844.233	147.346.611
3. Novčani primici od kamata	023		1.947.655	2.048.712
4. Novčani primici od dividendi	024		0	0
5. Novačani primici s osnove povrata danih zajmova i štednih uloga	025			
6. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	026		1.406.412	921.302
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti (AOP 021 do 026)	027		610.202.268	150.481.677
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	028		-161.189.175	-109.169.300
2. Novčani izdaci za stjecanje financijskih instrumenata	029		-207.500.017	-375.919.557
3. Novačani izdaci s osnove danih zajmova i štednih uloga za razdoblje	030			
4. Stjecanje ovisnog društva, umanjeno za stečeni novac	031			
5. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	032		0	0
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti (AOP 028 do 032)	033		-368.689.192	-485.088.857
B) NETO NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI (AOP 027+033)	034		241.513.076	-334.607.179
Novčani tokovi od financijskih aktivnosti				
1. Novčani primici od povećanja temeljnog (upisanog) kapitala	035			
2. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	036			
3. Novčani primici od glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi	037			
4. Ostali novčani primici od financijskih aktivnosti	038			
V. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti (AOP 035 do 038)	039		0	0
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi i dužničkih financijskih instrumenata	040			
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	041		-40.036.946	-5.249.690
3. Novčani izdaci za financijski najam	042			
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica i smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala	043			
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	044		-7.257.891	-7.980.341
VI. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti (AOP 040 do 044)	045		-47.294.836	-13.230.031
C) NETO NOVČANI TOKOVI OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI (AOP 039+045)	046		-47.294.836	-13.230.031
1. Nerealizirane tečajne razlike po novcu i novčanim ekvivalentima	047			
D) NETO POVEĆANJE ILI SMANJENJE NOVČANIH TOKOVA (AOP 020+034+046+047)	048		203.501.699	-80.954.834
E) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA	049		91.729.787	295.231.485
F) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA (AOP 048+049)	050		295.231.486	214.276.652

Prilog - Obrasci pripremljeni sukladno Pravilniku o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (nastavak)
Izvještaj o promjenama kapitala

Opis pozicije	AOP oznaka bilješka	RBC bilješka	Raspodjeljivo imateljima kapitala matice																Manjinski (nastavak) ili interes	Ukupno kapital i rezerve	
			Temeljni (opisan) kapital	Kapitalna rezerva	Zabavne rezerve	Rezerve za vlastite dionice	Vlastite dionice i udjeli (oblika stavaj)	Stabljena rezerva	Ostale rezerve	Revalorizacijske rezerve	Fer vrijednost imovine bez ostalih sveobuhvatnih dobiti	Učinkoviti dio zadržanih novčanih tokova	Učinkoviti dio kapitala neto ulaganja u inozemstvo	Ostale rezerve (ar. vrijednosti)	Tednice rezultate iz prethodnog inozemnog poslovanja	Zadržana dobit / prijenosi gubitak	Dobit / gubitak poslovne godine	Ukupno raspodjeljivo kapitala matice			19 (4 do 7 - 8 + 9 do 18)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19 (4 do 7 - 8 + 9 do 18)	20	21 (19+20)	
1. Stanje na prvi dan prethodnog razdoblja	01		1.347.263.331	0	29.556.958	0	0	0	67.478.004	0	2.506.837	0	0	0	0	27.807.126	80.073.892	1.554.686.147	20	1.554.686.147	
2. Promjene računovodstvenih politika	02																			0	
3. Ispravak pogreški	03																			0	0
4. Stanje prvi dan prethodnog razdoblja (AOP 01 do 03)	04		1.347.263.331	0	29.556.958	0	0	0	67.478.004	0	2.506.837	0	0	0	0	27.807.126	80.073.892	1.554.686.147	0	1.554.686.147	
5. Dobi/gubitak razdoblja	05																10.499.379	10.499.379		10.499.379	
6. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	06																			0	
7. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	07																			0	
8. Dobitak ili gubitak s osnove nabudnog vrednovanja	08																			0	
9. Dobitak ili gubitak s osnove učinovite zaštite novčanog toka	09																			0	
10. Dobitak ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	10																			0	
11. Udio u ostalim sveobuhvatnoj dobiti/gubitku društava povezanih sudjeljujućim interesom	11																			0	
12. Aktuarski dobiti/gubici po planovima definiranih primanja	12																			0	
13. Ostale neklasifikirane promjene kapitala	13																			0	
14. Porez na transakcije priznate direktno u kapitalu	14		-1.984								-1.086.002									-1.086.002	
15. Povećanje/smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala (osim reinvestiranjem dobiti i u postupku predstavljanje nagodbe)	15																			0	
16. Povećanje temeljnog (upisanog) kapitala u postupku predstavljanje nagodbe	16																			0	
17. Povećanje temeljnog (upisanog) kapitala reinvestiranjem dobiti	17																			0	
18. Otupljavanje vlastitih dionica/udjela	18																			0	
19. Uplate članova/dioničara	19																			0	
20. Isplata udjela u dobiti/dividende	20																			0	
21. Ostale raspodjele vlasnicima	21																			0	
22. Prijnos u pozicije rezervi po godišnjem rasporedu	22				16.014.778															0	
23. Povećanje rezervi u postupku predstavljanje nagodbe	23																			0	
24. Stanje 31. prosinca prethodnog razdoblja (04 do 23)	24		1.347.261.347	0	45.571.736	0	0	0	67.478.004	0	1.420.835	0	0	0	0	51.829.293	10.499.379	1.524.060.594	0	1.524.060.594	
DODATAK IZVJEŠTAJU O PROMJENAMA KAPITALA (popunjava poduzetnik obveznik primjene MSF-a)																					
I. OSTALA SVEOBUHVAĆIVA DOBIT PRETHODNOG RAZDOBLJA, UMANJENO ZA POREZE (AOP 06 do 14)	25		0	0	0	0	0	0	0	0	-1.086.002	0	0	0	0	0	0	-1.086.002	0	-1.086.002	
II. SVEOBUHVAĆIVA DOBIT ILI GUBITAK PRETHODNOG RAZDOBLJA (AOP 05+25)	26		0	0	0	0	0	0	0	0	-1.086.002	0	0	0	0	0	0	10.499.379	0	9.413.377	
III. TRANSAKCIJE VLASNICIMA PRETHODNOG RAZDOBLJA PRIZNATE DIREKTNO U KAPITALU (AOP 15 do 23)	27		0	0	16.014.778	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24.022.168	-80.073.892	-40.036.946	0	-40.036.946	

Prilog - Obrasci pripremljeni sukladno Pravilniku o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (nastavak)

// Financijski izvještaji za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine koji su prikazani na stranicama od 69 do 75 sukladno Pravilniku o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 95/16 s izmjenama i dopunama) su sastavljeni i odobreni od strane Uprave dana 15. lipnja 2022. godine.

članica Uprave
Vinka Ilák

član Uprave
Branko Malenica

predsjednik Uprave
mr.sc. Dražen Čović